

OBČINA BRASLOVČE
BRASLOVČE 22, 3314 BRASLOVČE

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče

NAZIV PROSTORSKEGA AKTA IN ŠTEVILKA:	STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE št. 05-14
PRIPRAVLJAVEC PROSTORSKEGA AKTA:	OBČINA BRASLOVČE, Braslovče 22, 3314 Braslovče
NAČRTOVALEC PROSTORSKEGA AKTA:	URBANISTI Gorazd Furman Oman s.p. Grudnova ulica 6 3000 Celje
DATUM IZDELAVE:	06.02.2008
AKT SPREJEL:	Občinski svet Občine Braslovče
DATUM SPREJEMA PROSTORSKEGA AKTA NA OBČINSKEM SVETU:	sprejeto v 1. branju: 22.08.2007 sprejeto v 2. branju: 06.02.2008
OBJAVA PROSTORSKEGA AKTA V URADNEM GLASILU:	Ur.l. RS, št. 16/2008 (15.02.2008)
ŽIG OBČINE IN PODPIS ŽUPANA:	OBČINA BRASLOVČE MARKO BALANT
ŽIG IN PODPIS POOBLAŠČENIH PROSTORSKIH NAČRTOVALCEV:	mag. GORAZD FURMAN OMAN, univ.dipl.inž.arh. ZAPS 1060 A ZAPS 0016 P MOJCA FURMAN OMAN, univ.dipl.inž.geod. ZAPS 0031 P
ŠTEVILKA IN DATUM SKLEPA MINISTRA, PRISTOJNEGA ZA PROSTOR O POTRĐITVI PROSTORSKEGA REDA:	številka 350-17-13/2005/16, 350-18-2/2005/14 datum 11.12.2007

PREGLED VSEBINE BESEDILA PROSTORSKE STRATEGIJE

1. STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE:	15
1.1. UVODNE DOLOČBE	15
1.1.1. Pravna podlaga	15
1.2. IZHODIŠČA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE	16
1.2.1. Splošna izhodišča	16
1.2.2. Značilnosti prostora občine Braslovče	17
1.2.2.1. Splošno o občini Braslovče.	17
1.2.2.2. Poselitev in demografija.	17
1.2.2.3. Prometna infrastruktura in druga gospodarska javna infrastruktura.	18
1.2.2.4. Krajina.	20
1.2.2.5. Ocena dosedanjega razvoja v prostoru, položaj in vloga obravnavanega območja v širšem prostoru.	20
1.2.3. Cilji prostorskega razvoja občine Braslovče	22
1.3. ZASNOVA RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU S PRIORITETAMI IN USMERITVAMI ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE	25
1.3.1. Enakovredna vključenost občine Braslovče v regionalni in državni prostor	26
1.3.2. Razvoj naselij, opredelitev njihovih vlog, funkcij in medsebojnih povezav v omrežju naselij	27
1.3.3. Razporeditev stanovanj in proizvodnih dejavnosti	28
1.3.4. Razporeditev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture	30
1.3.5. Razporeditev omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture	31
1.3.6. Opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire	33
1.3.7. Območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja	35
1.3.8. Opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	37
1.4. ZASNOVA POSAMEZNIH SISTEMOV LOKALNEGA POMENA V PROSTORU	38
1.4.1. Zasnova poselitve	38
1.4.1.1. Stanje poselitve v občini Braslovče.	38
1.4.1.2. Razvoj naselij v občini Braslovče.	40
1.4.1.3. Raba urbanih površin.	44
1.4.1.4. Prenova obstoječega stavbnega fonda	46
1.4.1.5. Sanacije degradiranih urbanih območij	47
1.4.1.6. Usmeritve za skladno oblikovno podobo naselij	48

1.4.1.7.	Širitev naselij	53
1.4.1.8.	Ureditev javnih površin v okviru poselitvenih območij.....	54
1.4.2.	Zasnova komunalne infrastrukture	55
1.4.2.1.	Prometno omrežje in objekti ter druga s prometom povezana infrastruktura in javni potniški promet.....	55
1.4.2.2.	Energetsko in telekomunikacijsko omrežje in objekti.....	59
1.4.2.3.	Omrežje in objekti gospodarske javne infrastrukture in grajeno javno dobro lokalnega pomena.	62
1.4.3.	Zasnova krajine	65
1.4.3.1.	Raba prostora.....	65
1.4.3.2.	Opredelitev območij s prevladujočimi omejitvami za razvoj dejavnosti	80
1.4.3.3.	Usmeritve za graditev objektov zunaj poselitvenih območij.....	154
1.5.	UKREPI ZA IZVAJANJE PROSTORSKE STRATEGIJE	156
1.5.1.	Opredelitve v zvezi z uresničevanjem prioritet in usmeritev za dosego ciljev prostorskega razvoja občine določenih z zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru.....	156
1.5.1.1.	Razvoj naselij	156
1.5.1.2.	Razvoj stanovanj in proizvodnih dejavnosti.....	156
1.5.1.3.	Razvoj oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture.....	156
1.5.1.4.	Razvoj omrežja komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture.	157
1.5.1.5.	Razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire.....	157
1.5.1.6.	Razvoj dejavnosti, ki so vezane na območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja .	157
1.5.1.7.	Razvoj dejavnosti, ki so vezane na območja za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.....	157
1.5.2.	Programi in projekti za urejanje krajine in za razvoj in urejanje naselij ter drugih prostorskih ureditev	159
1.5.3.	Posamezni prostorski ukrepi	161
1.5.4.	Ukrepi v zvezi z opremljanjem in urejanjem zemljišč za gradnjo	162
1.5.5.	Ukrepi za stalno spremljanje stanja v prostoru s poročilom o spremljanju stanja na področju urejanja prostora.....	163

PREGLED VSEBINE KARTOGRAFSKEGA DELA PROSTORSKE STRATEGIJE

Zasnova razmestitve dejavnosti v prostoru /

- 1. razvoj naselij**
- 2. razvoj stanovanj in proizvodnih dejavnosti**
- 3. razporeditev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture**
- 4. razporeditev omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture**
- 5. opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire**
- 6. območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine in varstva kakovosti okolja**
- 7. opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami**

Zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena /

- 1. zasnova poselitve**
- 2. zasnova komunalne infrastrukture**
- 3. zasnova krajine**

PREGLED VSEBINE BESEDILA URBANISTIČNE ZASNOVE

2. ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA IN UREJANJA NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI (URBANISTIČNA ZASNOVA NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI)	167
2.1. UVODNE DOLOČBE	167
2.1.1. Pravna podlaga.....	167
2.1.2. Ureditveno območje urbanistične zasnove naselij braslovče z rakovljami	167
2.1.3. Načrtovalec urbanistične zasnove naselij braslovče z rakovljami 167	167
2.2. ZASNOVA RAZPOREDITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU	168
2.2.1. Členitev ureditvenega območja na posamezne funkcionalne enote 168	168
2.2.2. Zasnova razporeditve dejavnosti	169
2.3. KONCEPT PRENOVE IN KONCEPT ŠIRITVE	170
2.3.1. Koncept prenove	170
2.3.2. Usmeritve za prenovo	171
2.3.3. Koncept širitve.....	172
2.4. ZASNOVA NAMENSKE RABE POVRŠIN	173
2.5. ZASNOVA INFRASTRUKTURNIH SISTEMOV	175
2.6. ZASNOVA UREDITVE ZELENIH IN ŠPORTNO REKREATIVNIH POVRŠIN	177
2.7. ZASNOVA PROSTORSKIH UREDITEV V ZVEZI Z VARSTVOM PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	178
2.8. USMERITVE ZA URBANISTIČNO, ARHITEKTURNO IN KRAJINSKO OBLIKOVANJE NASELJA TER OHRANJANJE ARHITEKTURNE IDENTITETE 179	179
2.9. ZASNOVA PROSTORSKIH UREDITEV, POMEMBNIH ZA UREJANJE PROSTORA V NASELJU	180
2.10. USMERITVE ZA VARSTVO OKOLJA, OHRANJANJE NARAVE IN VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE	182
2.10.1. Usmeritve za varstvo okolja.....	182
2.10.2. Usmeritve za ohranjanje narave	183
2.10.3. Usmeritve za ohranjanje kulturne dediščine	184
2.10.3.1. Usmeritve za ohranjanje naselbinske dediščine.....	184
2.10.3.2. Usmeritve za ohranjanje stavbne dediščine	185
2.11. UKREPI ZA IZVAJANJE URBANISTIČNE ZASNOVE	187
2.11.1. Opredelitve v zvezi z uresničevanjem prioritete in usmeritev za doseg ciljev prostorskega razvoja na ureditvenem območju določenih z zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru	187

2.11.2.	Programi in projekti za razvoj in urejanje na ureditvenem območju	187
2.11.3.	Posamezni prostorski ukrepi.....	187
2.11.4.	Ukrepi v zvezi z opremljanjem in urejanjem zemljišč za gradnjo	188
2.11.5.	Ukrepi za stalno spremljanje stanja v prostoru s poročilom o spremljanju stanja na področju urejanja prostora.....	188

PREGLED VSEBINE KARTOGRAFSKEGA DELA URBANISTIČNE ZASNOVE

Urbanistična zasnova naselij Braslovče z Rakovljami /

- 1. osnovna členitev ureditvenega območja na posamezne funkcionalne enote**
- 2. podrobnejša členitev ureditvenega območja na posamezne funkcionalne enote**
- 3. zasnova razporeditve dejavnosti**
- 4. prenova in širitev**
- 5. zasnova namenske rabe**
- 6. zasnova infrastrukturnih sistemov**
- 7. zasnova ureditve zelenih in športno rekreativnih površin**
- 8. zasnova prostorskih ureditev v zvezi z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami**
- 9. zasnova prostorskih ureditev, pomembnih za urejanje prostora v naselju**
- 10. ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine**

PREGLED VSEBINE BESEDILA KRAJINSKE ZASNOVE

**3. ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA IN UREJANJA KRAJINSKEGA
OBMOČJA ŽOVNEK (KRAJINSKA ZASNOVA OBMOČJA ŽOVNEK)..... 191**

PRILOGE K PROSTORSKI STRATEGIJI

- 1. POVZETEK ZA JAVNOST**
- 2. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV PROSTORSKE STRATEGIJE**
- 3. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV URBANISTIČNE ZASNOVE NASELIJ
BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI**
- 4. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV KRAJINSKE ZASNOVE OBMOČJA
ŽOVNEK**
- 5. STROKOVNE PODLAGE**
- 6. SEZNAM SEKTORSKIH PREDPISOV**
- 7. SMERNICE IN MNENJA NOSILCEV UREJANJA PROSTORA**
- 8. SPIS POSTOPKA PRIPRAVE IN SPREJEMANJA PROSTORSKE
STRATEGIJE**

BESEDILO PROSTORSKE STRATEGIJE

1. STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE:

1.1. UVODNE DOLOČBE

Ureditveno območje strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je celotno območje občine Braslovče, urbanistična zasnova je izdelana skupno za naselji Braslovče in Rakovlje.

1.1.1. PRAVNA PODLAGA

Pravna podlaga za pripravo strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je dana v 56. – 61. členih zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr. in 58/03-ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-1) in v 113. ter 116. členu Statuta Občine Braslovče (Ur.l.RS, 37/99, 55/00, 16/03).

1.2. IZHODIŠČA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE

1.2.1. SPLOŠNA IZHODIŠČA

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče izhaja iz upoštevanja družbenih, geografskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja. Na prostorski razvoj občine Braslovče vplivajo spremenjen prometni položaj, ki bo ob dokončanju avtocestne prometne povezave (t.j. V. prometnega koridorja) še pomembneje vplival na novo vlogo občine, novi medobčinski odnosi predvsem po letu 1998, razvoj tržnega gospodarstva, ki se seli na sub-urbanizirana območja s strateškim geo-prometnim položajem, spremenjene družbeno-ekonomske, socialne in pravne razmere in z njimi povezane prostorske opredelitve razvoja občine Braslovče, ki se je v zadnjih desetletjih razvijala predvsem v smeri zaledja večjih urbanih središč in nase prevzemala vlogo spalnega območja, danes pa postaja atraktiven prostor za vlaganje v nove dejavnosti (obrt, proizvodnja, poslovne dejavnosti, turizem, rekreacija in drugo), kriza vrednostnega sistema pri urejanju prostora in vedno manjše upoštevanja skupnih in dolgoročnih interesov v prostoru.

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče upošteva stanje, probleme in težnje prostorskega razvoja v občini v povezavi z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi razmerami ter vlogo občine v regiji, načela vzdržnega prostorskega razvoja, ki izhajajo iz evropskih in mednarodnih dokumentov in priporočil, strategijo prostorskega razvoja Slovenije in prostorski red Slovenije, razvojne dokumente posameznih nosilcev urejanja prostora, varstvene usmeritve ter zahteve iz predpisov, programov in načrtov s področij varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine.

1.2.2. ZNAČILNOSTI PROSTORA OBČINE BRASLOVČE

Podrobnejše značilnosti prostora občine Braslovče so opisane v strokovnih podlagah, ki so priloga k prostorskemu aktu predvsem pa v Strokovnih podlagah za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Braslovče (URBANISTI, 2006).

1.2.2.1. Splošno o občini Braslovče.

Občina Braslovče je bila ustanovljena leta 1998 po razdelitvi Občine Žalec in obsega preko 50 km². V njej je na dan 30.06.2004 živel 5152 prebivalcev. Občina Braslovče leži v zahodnem in severozahodnem delu Spodnje Savinjske doline. Lega občine je strateškega pomena z vidika vpliva prometnega omrežja, saj skozi južni del občine potekata avtocestna in regionalna povezava Ljubljane in Celja. Občina je od Celja oddaljena 24 km, od Ljubljane pa 62 km.

V občino so vključena naselja: Braslovče, Dobrovlje, Glinje, Gomilsko, Grajska vas, Kamenče, Letuš, Male Braslovče, Orla vas, Parižlje, Podgorje, Podvrh, Poljče, Preserje, Rakovlje, Spodnje Gorče, Šentrupert, Šmatevž, Topovlje, Trnava, Zakl in Zgornje Gorče. Sedež občine je v Braslovčah, ki so sklenjeno obcestno naselje na terasnem pomolu pod obronki planote Dobrovlje. Staro trško obrtno naselje nima industrije, vendar je prebivalstvo kljub kmetijski okolici večinoma neagrarno.

Občino Braslovče zaznamuje ravno dno Savinjske doline na vzhodu, ki je kmetijsko intenzivno obdelano (hmeljišča) ter zakrasela Dobroveljska planota na zahodu, prekrita s povsem tipičnimi kraškimi pojavi (vrtače, kraške jame, brezna). Tako je za vzhod občine značilna panoga (intenzivno) kmetijstvo, medtem ko je primarna raba zahodnega dela pretežno gozd ter gozdu iztrgana kultivirana zemljišča v celkih. Posebnost občine so tri akumulacijska jezera, od katerih je največje Žovneško jezero. Posebno pomemben vodni element občine je reka Savinja, ki teče po celotni vzhodni občinski meji in med drugim zaradi poplavljanja predstavlja tudi omejitveni faktor v razvoju območja ob njeni strugi. V občini se nahajajo številni elementi kulturne dediščine, med njimi zapuščina žovneških gospodov, predhodnikov celjskih grofov. Za ravninsko dno občine je značilna vse bolj intenzivna poselitev, ki je v zadnjih desetletjih močno preoblikovala podobo tipičnih vasi, saj se število prebivalcev občine (in s tem število novih objektov) vseskozi povečuje. Občina izkorišča potenciala za razvoj turizma in sicer: vodne aktivnosti, ribogojništvo in ribolov na vodnih površinah, pohodništvo na Dobroveljski planoti, promocija kulturne dediščine, večje število kmetij z dodatno (turistično) ponudbo in podobno. Večina nekmečkega prebivalstva dnevno migrira v zaposlitvene centre in sicer predvsem v Žalec, Polzelo, Velenje in Celje.

1.2.2.2. Poselitev in demografija.

Občinsko središče, naselje Braslovče, predstavlja prvo stopnjo središčnega naselja, enako vlogo imata tudi naselji Letuš in Gomilsko, celotna občina pa sodi v vplivno območje Celja, središča pete stopnje. Prevladujoče oblike poselitve v občini so suburbanizirani tip poselitve (vzhodni del), samotne kmetije in deloma poselitev v strnjenih naseljih v alpskem tipu gručastega naselja (osrednji del), deloma neposeljeno in delno samotne kmetije (zahodni del občine). V občini Braslovče lahko

govorimo o naslednjih prevladujočih tipih poselitvenih območij: v vzhodnem delu občine oz. Savinjski dolini prevladujejo pretežno polurbanizirana ali prehodna naselja, urbanizirana podeželska naselja, urbanizirana obmestna naselja, v zelo majhni meri pa tudi ogrožena in odmirajoča podeželska naselja, osrednji del občine oz. obrobno gričevje zaznamuje tip stabilnega podeželskega naselja, za zahodni del občine oz. Dobrovlje je značilno odmirajoče podeželsko naselje.

Skupno število prebivalcev v občini Braslovče je po popisu leta 2002 znašalo 4933, od tega je bilo 49% moških in 51% žensk. Povprečna starost prebivalcev v občini Braslovče je v letu 2002 znašala 44,0 let, kar predstavlja eno najvišjih povprečnih starosti prebivalcev po občinah v Sloveniji. Aktivno prebivalstvo po zaposlitvenem statusu je v občini Braslovče naslednje: delovno aktivno prebivalstvo predstavlja 87% delež glede na skupno število vsega aktivnega prebivalstva v občini, medtem ko je delež brezposelnih 13%. Delovno aktivno prebivalstvo sestavljajo zaposlene osebe, teh je 72%, in 15% samozaposlenih oseb, od katerih je 7% samostojnih podjetnikov in 8% kmetovalcev. Delež zaposlenih in brezposelnih prebivalcev je povsem primerljiv s slovenskim povprečjem. Večje razlike se pojavljajo pri strukturi delovnega aktivnega prebivalstva v primerjavi s slovenskim povprečjem. V občini Braslovče je namreč precej višji delež samozaposlenih oseb (15%) kot je slovensko povprečje in sicer predvsem na račun visokega deleža kmetovalcev v občini (8%). Dnevne migracije delovno aktivnih prebivalcev iz popisa prebivalstva kažejo, da se občani na delo vozijo v Žalec, Polzelo, Velenje, Celje, Braslovče, nekaj manj pa v Prebold, Nazarje, Ljubljana, Šoštanj, Mozirje ter drugam – Domžale, Kamnik, Laško, Ljubno, Maribor, Štore, Tabor.

Podatki popisov kažejo, da se je skupno število prebivalcev v vseh naseljih, ki sestavljajo občino Braslovče, v času od prvega do zadnjega popisa povečalo za dobrih 40 odstotkov (od 3440 prebivalcev leta 1869 na 4933 prebivalcev leta 2002). Trend porasta prebivalstva je prisoten skozi celotno obdobje popisov. Največji pozitivni trend porasta je prisoten v naselju Parižlje, kjer se je prebivalstvo povečalo za skoraj 400%, v Rakovljah znaša porast okoli 225%, v Letušu pa okoli 140%. Ostali nižinski del Savinjske doline oz. vzhodni del občine prav tako večinoma zaznamuje trend naraščanja števila prebivalcev, z manjšimi izjemami, kjer število ostaja približno enako ali pa rahlo pada. Osrednji del občine, t.j. gričevnato obrobje, je zaznamovano z rahlim porastom števila prebivalcev in sicer se je v obdobju popisov prebivalstvo v naselju Podvrh povečalo za okoli 10 odstotkov. V zahodnem delu občine, t.j. na Dobroveljski planoti, pa je – za razliko od nižinskega predela – značilen upad prebivalcev. V naselju Dobrovlje se je število prebivalcev zmanjšalo za dobrih 40 odstotkov. Pojav gre najverjetneje pripisati preseljevanju ljudi v nižinske predele zaradi boljših možnosti kmetijske predelave in novih delovnih mest, ki so jih nudila večja (industrijska) središča Savinjske doline.

1.2.2.3. Prometna infrastruktura in druga gospodarska javna infrastruktura.

Prometna dostopnost celotnega vzhodnega dela občine je primerna tako z regionalnega kot z državnega vidika. Osrednji del občine je dobro prepleten z lokalnimi cestami, kar priča predvsem o dobri lokalni prometni dostopnosti. Skozi občino Braslovče poteka glavni (V.) prometni koridor Slovenije, ki tvori slovenski cestni križ. Avtocestna povezava Ljubljana – Celje – Maribor preseka južni del občine v smeri vzhod – zahod, v občini se nahaja tudi avtocestni priključek (Šentrupert).

Južno od avtocestne povezave, prav tako v smeri vzhod – zahod, poteka skozi občino glavna regionalna povezava Celja in Ljubljane (regionalna cesta Arja vas – Žalec – Šempeter – Ločica – Trojane). Prometno je torej južni del občine Braslovče odlično navezan na širšo okolico, ne samo v regionalnem, pač pa tudi v državnem merilu. V smeri sever – jug poteka glavna prometna povezava spodnje in zgornje Savinjske doline, ki se od regionalne ceste Ljubljana – Celje v Šentrupertu odcepi proti severu in poteka skozi Parižlje in Letuš do Mozirja, od tam pa naprej v Logarsko dolino oz. proti Kamniku (regionalna cesta Mengeš – Duplica – Kamnik – Stahovica – Črnivec – Radmirje – Mozirje – Soteska – Šentrupert). Od nje se v Letušu odcepi prometna povezava proti Velenju (regionalna cesta Pesje – Gorenje – Letuš). Občinsko središče je z regionalno cestno povezavo povezano iz vzhodne smeri (regionalna cesta Polzela – Parižlje – Braslovče – Male Braslovče). Vzhodno od občine poteka železniška povezava Celja in Velenja, trasa železnice teče nekaj sto metrov vzhodno od občinske meje z občino Polzela (železniška postaja v Polzeli je npr. od občinskega središča Braslovče oddaljena okoli 4 km). Precej slabše je prometno dostopen zahodni del, t.j. Dobrovlje, ki je prepleten predvsem z lokalnimi, gozdnimi cestami.

Preko območja občine potekajo obstoječi elektroenergetski koridorji: DV 1x400 kV Podlog – Beričevo, DV 1x220 kV Podlog – Beričevo in DV 110 kV Podlog – Mozirje in koridorji srednjenaletostnih daljnovodov. Načrtuje se koridor DV 2x400 kV Podlog – Beričevo, predvidena pa je tudi predelava obstoječega DV 220 kV na 400 kV in sicer za koridor DV 2x400 kV Podlog – Beričevo.

Preko občine potekata dva obstoječa plinovoda in sicer plinovod M2, MMRP Rogatec – RMRP Vodice in plinovod R25C, od M2 v 55+769 – MRP Prebold. Na območju občine je načrtovana izgradnja prenosnega plinovoda R25D od odcepa na magistralnem plinovodu M2 pri Šentrupertu do Termoelektrarne Šoštanj v Šoštanju, za katerega je že izdelan in sprejet državni lokacijski načrt. Prav tako se z državnim lokacijskim načrtom načrtuje prenosni plinovod na odseku med Rogaško Slatino in Trojanami, ki poteka skozi območje občine Braslovče. Za oskrbo široke potrošnje z zemeljskim plinom v občini je na severni strani lokalne ceste Parižlje – Rakovlje predviden odcep z merilno regulacijsko postajo (MRP).

Na območju občine je zgrajeno telekomunikacijsko omrežje in omrežje kableske televizije.

Na večjem delu občine (razen v območju Podvrha) je zgrajeno vodovodno omrežje, ki pa se ga zaradi zagotavljanja nemotene oskrbe naselij s pitno vodo obnovi v smislu večanja profilov cevovoda ter zamenjave dotrajanih materialov.

Za potrebe odvajanja in čiščenja odpadnih voda v občini Braslovče je bila izdelana idejna študija IEI d.o.o. Maribor (Novelacija idejne zasnove odvajanja in čiščenja odpadnih voda območja Spodnje Savinjske doline, št. proj. 6K R82.10, november 2003) ter Dolgoročni plan odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (JKP Žalec d.o.o., 22.02.2005). Čistilnih naprav v občini ni, prav tako je javno kanalizacijsko omrežje izgrajeno le delno, predvsem v najbolj urbaniziranih delih občine.

Občina Braslovče še nima zagotovljenega zbirnega centra za ravnanje z odpadki.

1.2.2.4. Krajina.

Vzhodni del občine, t.j. ravninsko dno Savinjske doline, pokrivajo obdelovalne površine, intenzivno kmetijstvo predvsem v obliki hmeljišč, osrednji del občine, t.j. obrobno gričevje, zaznamuje mešana raba, ki iz kmetijske prehaja v gozdne površine, ter velike vodne površine (jezera), zahodni del občine, t.j. Dobrovlje, pa prekrivajo gozdovi, ki so ponekod skrčeni za potrebe kmetijske proizvodnje posameznih kmetij (celki). Za vzhodni del občine je značilna tipologija spreminjanja rabe tal v obdobju 1961-1994 zmerna do izrazita urbanizacija ter izrazita intenzifikacija kmetijske proizvodnje, za osrednji del občine je v tem obdobju značilno šibko ogozdovanje, za zahodni del pa trend izrazitega ogozdovanja.

Predvsem vzhodni in osrednji del občine zaznamuje visoka vodnatost. Ob skrajnem vzhodnem robu skozi celotno občino teče reka Savinja, ob toku katere leži tudi manjše Presersko jezero, ki je nastalo z zaježitvijo letuške Struge. Osrednji del občine je zaznamovan z večjimi vodnimi površinami in sicer z zaježitvenima jezeroma – z Žovneškim in Braslovškim jezerom. Žovneško jezero, ki je z 49 ha vodne površine eno največjih v okolici, je nastalo kot akumulacija v plitvi kotanji v bližini graščine Žovnek. Braslovško jezero, s 4.5 ha vodne površine precej manjše od Žovneškega, je prav tako z akumulacijo nastalo v šestdesetih letih 20. stoletja in sicer s povišanjem nasipa nekdanjega ribnika ob potoku Trebnik. Ob Braslovškem jezeru je speljana panoramska pot, jezero samo pa je primerno za kopanje in ribolov. Vzhodni in delno osrednji del občine predstavlja tudi enega pomembnejših naravnih virov in sicer se tu nahaja podtalnica, ki je pomembna za napajanje širšega območja spodnje Savinjske doline.

1.2.2.5. Ocena dosedanjega razvoja v prostoru, položaj in vloga obravnavanega območja v širšem prostoru.

Območje današnje občine Braslovče je še nekaj let nazaj, do leta 1998, sodilo pod občino Žalec. V njeno središče, mesto Žalec, in neposredno okolico se je usmerjalo večino upravnih ter večji delež industrijskih dejavnosti. Okoliški prostor, med njimi tudi območje današnje občine Braslovče, pa je bil namenjen predvsem kmetijski dejavnosti, takrat zelo perspektivnem hmeljarstvu.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo so se razmere močno spremenile. Kmetijstvo postaja vse manj perspektivno in tudi EU bo v prihodnje zmanjševala delež neposrednih subvencij. Za doseganje Lizbonske strategije, ki si je zastavila strateški cilj, da EU postane najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, je potrebno v prvi fazi vzpostaviti nove prostorske pogoje. Ti morajo biti vzpostavljeni tako na makroravni, kot tudi v posameznih občinah, ki skupaj sestavljajo povezan sistem.

Območje občine Braslovče ima za funkcionalno prestrukturiranje iz povsem kmetijske občine odlične danosti. Leži neposredno na V. evropskem koridorju, znotraj katerega ima tudi eno vstopno točko Šentrupert, ter v neposredni bližini veje X. koridorja. S tem je občini zagotovljen osnovni pogoj za nadaljnji razvoj, to je prometna dostopnost. Zaradi tega ima občina Braslovče namen zagotoviti površine za zagotavljanje prometne dejavnosti subjektov z dejavnostjo v občini. Hkrati ima občina

vzpostavljene in ohranjene izredne ambiente in kvaliteto prostora. To ji daje strateško prednost pred ostalimi območji v regiji. Tako bi morala izdelava novih občinskih prostorskih aktov temeljiti na podanih izhodiščih, pri čemer bi morala izkoristiti vse strateške prednosti. Na eni strani bi bilo potrebno izkoristiti izredno kvaliteto prometno infrastrukturo, predvsem z oblikovanjem poslovne cone med avtocesto in regionalno cesto. Tukaj bi bilo smiselno poiskati sinergijo z okoliškimi občinami; predvsem z Občinami Polzela, Prebold, Šmartno ob Paki in Tabor. Dolgoročno bi se kmetijski prostor lahko namenjal tudi za druge dejavnosti in sicer glede na dejanske potrebe. Na drugi strani je potrebno zaščititi vse večje kmetijske komplekse, kjer mora biti dovoljena dvonamenska oziroma začasna raba, kot so turizem, konjenišstvo, golf, šport in podobno. Samo poselitev pa je potrebno usmerjati v zgoščevanje in širitev že obstoječih naselij, pri čemer je potrebno ohranjati izredno bivanjsko kvaliteto v primerjavi z večjimi urbanimi središči. Ob upoštevanju tega je smiselno v čim večji meri težiti k dopuščanju mešane rabe, s čimer je možno posameznikom, ki imajo povečini prevelik stavbni fond, dopustiti dodatne dejavnosti. Z oblikovanjem občinskih prostorskih aktov, ki bodo temeljili na navedenih izhodiščih, bi se približali že razvitim območjem EU, ob hkratnem ohranjanju današnje kvalitete prostora in ambientov pa bi v celoti dosegli paradigmo trajnostnega razvoja.

1.2.3. CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE BRASLOVČE

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče, ki predstavlja temeljni strateški prostorski akt občine, na konceptualnem nivoju določa prostorski razvoj, nadalje določa usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe tako, da so zagotovljeni pogoji za vzdržen in usklajen razvoj na območju občine. Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče predstavlja celovit strateško usmerjen dokument z dolgoročnimi razvojnimi možnostmi.

Ob upoštevanju izhodišč so cilji prostorskega razvoja opredeljeni z namenom razreševanja obstoječih in pričakovanih prostorskih problemov v občini ter preusmeritve negativnih teženj in doseganja večje stopnje urejenosti v prostoru. S strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče se v prostorski razvoj vnašajo nove vsebine, kot so turizem, poslovno obrtne dejavnosti, trgovina, usmerjena stanovanjska gradnja, rešujejo se konflikti v prostoru, rešujejo se razvojni pogledi, kot je pospeševanje razvoja občine v odnosu do regije, začrtajo se razvojne potrebe občine po novih poslovnih površinah v smislu razvoja tržnega gospodarstva, uredi se policentrični razvoj naselij v občini, učinkovito se uredi načrtovanje prometne in druge infrastrukture v občini, zagotovijo se pogoji za turistični razvoj celotnega območja občine s poudarkom na izkoriščanju vodnih površin v turistično rekreacijske namene (Žovneško in Preserko jezero), zagotovijo se pogoji za storitvene dejavnosti na območju celotne občine, zagotovi se kompleksna ureditev poslovno obrtne cone z ustrežno umestitvijo v prostor, zagotovijo se pogoji za prestrukturiranje večjih kmetij v celovite gospodarske subjekte, zagotovijo se pogoji za ohranjanje poselitve na območju Dobrovelj ter za usmerjanje nove gradnje v obstoječa naselja s poudarkom na kompleksnejši ureditvi občinskega središča z urbanistično zasnovo, določijo se izhodišča za spremembo namenske rabe prostora.

Izbira ciljev prostorskega razvoja občine Braslovče je usklajena s temeljnimi cilji prostorskega razvoja Slovenije:

Racionalen in učinkovit prostorski razvoj

Usmerjanje dejavnosti v prostoru na način, da ustvarjajo največje pozitivne učinke za prostorsko uravnotežen in gospodarsko učinkovit razvoj, socialno povezanost in kakovost naravnega in bivalnega okolja.

Zagotavljanje racionalne rabe prostora in varnosti prebivalstva z ustreznim načrtovanjem, večnamensko rabo in povezovanjem sektorjev.

Izboljševanje negativnih stanj v prostoru s prostorskimi in okoljskimi ukrepi.

Razvoj policentričnega omrežja naselij

Spodbujanje razvoja središča lokalnega pomena kot središča občine.

Spodbujanje funkcijske in infrastrukturne povezanosti naselij.

Zagotavljanje povezanosti naselij in njihovih zaledij z učinkovitejšo mobilnostjo, podprto z javnim potniškim prometom.

Večja konkurenčnost v evropskem prostoru

Oblikovanje in razvoj razvojnih con za proizvodne in storitvene dejavnosti.

Učinkovito razmeščanje dejavnosti v naseljih z upoštevanjem lokacijskih možnosti in omejitev.

Zagotavljanje zadostnih količin različnih stanovanj v naseljih.

Kvaliteten razvoj in privlačnost naselij

Varna, socialno pravična, vitalna, zdrava in urejena mesta ter druga naselja. Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovo in oživljanje mest in drugih naselij.

Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z ustrezno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene javne infrastrukture.

Zagotavljanje ustrezne vodooskrbe prebivalcem.

Zagotavljanje varstva ljudi, premoženja, kulturne dediščine in okolja z ustreznim varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi

Skladen razvoj območij s podobnimi ali skupnimi razvojnimi možnostmi in/ali problemi

Medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij

Izkoriščanje prostorskega potenciala podeželja za razvoj raznolikih gospodarskih dejavnosti na podeželju.

Dopolnjevanje funkcij naselij in podeželja z razvojem dopolnjujočih dejavnosti.

Preudarna raba naravnih virov

Varčna in večnamenska raba tal in virov.

Smotrna raba prostora za urbanizacijo in nadzor nad širjenjem urbanih območij.

Ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo.

Uravnotežena oskrba z mineralnimi surovinami.

Razmeščanje dejavnosti tako, da se zagotovi ravnovesje med možnostmi oskrbe in potrebami po vodi.

Spodbujanje rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo.

Prostorski razvoj usklajen s prostorskimi omejitvami

Usmerjanje prostorskega razvoja izven območij, ki jih ogrožajo naravne ali druge nesreče.

Preusmerjanje obstoječih dejavnosti izven območij, ki so ogrožena zaradi naravnih ali drugih nesreč, oziroma izboljševanje zaščite pred posledicami naravnih in drugih nesreč.

Kulturna raznovrstnost kot temelj nacionalne prostorske prepoznavnosti

Spodbujanje ohranjanja in razvoja kulturne raznovrstnosti kot osnove za kakovostno nacionalno prostorsko prepoznavnost, kvalitetno bivalno okolje in socialno vključenost.

Zagotavljanje dostopnosti do dediščine in s tem povečanje identifikacijskih, vzgojnih in gospodarskih potencialov ter njena trajnostna raba.

Ohranjanje narave

Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja.

Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom.

Vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.

Varstvo okolja

Vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti.

Zagotavljanje komunalne opremljenosti obstoječih in novih zemljišč za gradnjo (vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, sistemi ogrevanja in klimatizacije).

Racionalno ravnanje s komunalnimi in drugimi odpadki.

Uresničevanje javnega interesa na področju kulture

Na območju občine Braslovče se zagotavljajo prostorski pogoji za uresničevanje javnega interesa na področju kulture.

1.3. ZASNOVA RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU S PRIORITETAMI IN USMERITVAMI ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

S strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče se v skladu z načeli vzdržnega prostorskega razvoja uveljavlja smotrna raba prostora ter varnost in kakovost življenja in dobrin. Spodbuja se prizadevanja za ohranitev prepoznavnosti prostora občine Braslovče ter njenih lokalnih identitet, kar v razmerah slovenske in evropske konkurence predstavlja primerjalne prednosti, obenem pa bogati kakovost življenja njenih prebivalcev.

Prostor občine Braslovče bo, ob izvajanju opredelitev razvojnih usmeritev strategije prostorskega razvoja občine Braslovče prepoznaven predvsem po sledečih značilnostih prostorskega razvoja:

1. Naselja v občini so smotrno medsebojno povezana v sistemu naselij. Vzpostavi se policentrični razvoj, pri čemer občinsko središče Braslovče z Rakovljami nase prevzame vlogo zagotavljanja oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture, naselja z osrednjo lego v Spodnji Savinjski dolini (Zgornje Gorče, Poljče, Zakl, delno Trnava in Grajska vas) prevzemajo vlogo podpore kmetijski proizvodnji, v ostalih naseljih pa se v manjši meri kot zapolnitve in zaokrožitve obstoječe poselitve zagotovijo možnosti za umestitev stanovanjske gradnje, drobne obrti in podobno. Omrežje cestnih povezav, ki se funkcionalno povezuje s V. prometnim koridorjem, se razvija usklajeno z omrežjem naselij. Posebno vlogo ima priključek na avtocesto pri Šentrupertu oz. ob Trnavi, ki deluje kot strateška vstopna točka v občini.
2. V primerjavi z državnim in evropskim nivojem postajajo naselja v občini Braslovče prednost občine, saj z višjo kakovostjo življenja in prepletanjem urejenega urbanega in kvalitetnega naravnega okolja presegajo ponudbo v širšem območju, kar predstavlja potencial za razvoj novih dejavnosti in privlačno okolje za stanovanja tistih, ki so zaposleni v Celju in tudi v Ljubljani.
3. Podeželski prostor občine Braslovče, ki obsega dejansko celotno območje občine, postaja prostor raznolikih dejavnosti, ki v povezavi s sistemom poselitve deluje kot harmoničen mozaik naravnih in kulturnih kakovosti. Kmetijstvo se razvija kot visoko učinkovita dejavnost v Spodnji Savinjski dolini in skrbnik prepoznavne kulturne krajine predvsem na območju Dobrovelj. Ohranjena narava (Dobrovlje) in kakovostna kulturna krajina (še posebej v povezavi z naselji Braslovče, Rakovlje, Grajska vas) postaja največja vrednost in primerjalna prednost občine Braslovče.
4. V skladu z načelom sožitja človeka in narave občina Braslovče v mozaiku slovenskega prostora predstavlja kvalitetno bivalno in delovno okolje, ki postaja privlačno tudi za ljudi izven občinskih meja.

1.3.1. ENAKOVREDNA VKLJUČENOST OBČINE BRASLOVČE V REGIONALNI IN DRŽAVNI PROSTOR

Pri pospeševanju povezanosti s širšim regionalnim in državnim prostorom se krepi konkurenčnost naselij v občini s poudarkom na občinskem središču Braslovče z Rakovljami, skrbi se za učinkovito povezanost občinskih infrastrukturnih omrežij v regionalna in državna omrežja, državne prometne koridorje ter povezanost najvrednejših delov narave v omrežja.

Ustvarja se pogoje za izkoriščanje primerjalnih prednosti prostora občine Braslovče in skrbi za enakovredno vključevanje pri oblikovanju regije.

Vizija prostorskega razvoja občine Braslovče je usklajena s sosednjimi občinami in sicer na način kot ga določa drugi odstavek 68. člena ZUreP-1.

Občina Braslovče mora kot del savinjske regije prevzeti aktivno vlogo in izkoristiti svoj položaj. S sosednjimi občinami se spodbuja sodelovanje pri oblikovanju strategij za hribovita, težje dostopna območja s problemom demografskega nazadovanja. S sosednjimi občinami se povezuje tudi pri oblikovanju strategij za skupna območja, ki so zavarovana z režimi varovanja okolja, ohranjanja narave in trajnostne rabe naravnih dobrin, ohranjanja kulturnih spomenikov in druge kulturne dediščine ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tako se s sosednjimi občinami (občine Mozirje, Nazarje, Vransko, Tabor, Prebold, Polzela in Šmartno ob Paki) in s širšim regionalnim ter državnim nivojem povezuje pri oblikovanju razvojne strategije za zagotavljanje poselitve in ohranjanje kulturne krajine na Dobrovljah, pri zagotavljanju varstva podtalnice v Spodnji Savinjski dolini, pri zagotavljanju poplavne varnosti na območju celotnega toka Savinje, pri varovanju najboljših kmetijskih zemljišč v Spodnji Savinjski dolini, pri varstvu naselbinske kulturne dediščine širšega območja Savinjske doline, pri varovanju območij Nature 2000, predvsem v celotnem toku Savinje in podobno.

S sosednjimi občinami ter s širšim regionalnim in državnim nivojem občina Braslovče sodeluje zaradi skupnega razreševanja prostorsko razvojnih vprašanj v okviru različnih pobud in delovnih skupin in sicer na področju urejanja prostora, gospodarstva, kulture, družbenega razvoja, prometa, okolja in podobno. Vključuje se v načrtovanje t.i. tretje razvojne osi oz. povezave Koroške z Belo Krajino, saj ena od variant povezave poteka skozi samo osrčje občine, s sosednjimi občinami sodeluje pri načrtovanju lokalnih prometnih povezav, ki se nadaljujejo preko občinskih meja, nadalje se vključuje v načrtovanje celovite komunalne opremljenosti širšega območja, tako pri načrtovanju kanalizacijskega omrežja kot pri umestitvi čistilnih naprav, sodeluje pri načrtovanju druge infrastrukture, med drugim načrtovanja poteka plinovoda skozi občino, vključuje se v načrtovanje poslovnih, obrtnih, proizvodnih con v regionalnem merilu, sodeluje pri oblikovanju naselbinskega sistema oz. omrežja naselij na regionalni ravni, sodeluje pri načrtovanju turističnega razvoja Savinjske doline, sodeluje pri oblikovanju skupne kmetijske politike v Spodnji Savinjski dolini in podobno.

1.3.2. RAZVOJ NASELIJ, OPREDELITEV NJIHOVIH VLOG, FUNKCIJ IN MEDSEBOJNIH POVEZAV V OMREŽJU NASELIJ

Za skladen prostorski razvoj občine Braslovče se spodbuja razvoj policentričnega sistema naselij, ki se preko primerne delitve funkcij in preko medsebojnih prometnih povezav navezuje na policentrični urbani sistem Slovenije.

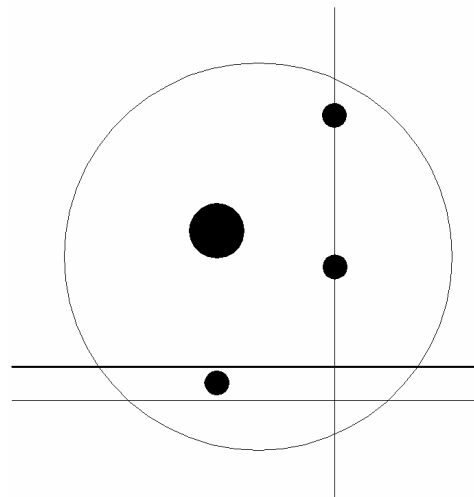
Razvoj poselitve se prednostno usmerja v poselitvena območja, t.j. v območja naselij in območja, predvidena za njihovo širitev.

V občini se nahaja 22 naselij, v katere je usmerjen pretežen del poselitve in ostalih dejavnosti, razen kmetijske in gozdarske. Razpršene grajene strukture je manj in se pojavlja predvsem na območju Dobrovelj kot avtohtona oblike razpršene poselitve kmetijskih gospodarstev v celkih. Naselja se med sabo razlikujejo po velikosti, funkciji in vlogi v omrežju, ki ga tvorijo. Velik potencial za razvoj predstavljajo naselja predvsem ob regionalnih cestah Arja vas – Trojane ter Mozirje – Šentrupert. Naselje Braslovče predstavlja prvo stopnjo središčnega naselja, enako vlogo imata tudi naselji Letuš in Gomilsko. Velike prostorske razvojne možnosti predstavljata naselji Braslovče in Rakovlje, ki dejansko skupaj tvorita občinsko središče. V obeh je možno izkoristiti in kvalitetnejše izrabiti prazna in neprimerno izkoriščena zemljišča. Tudi v ostalih naseljih so določene notranje rezerve za razvoj, vendar pa se v sami strategiji postavijo prioritete pri razvoju, predvsem zaradi racionalnejše uporabe in izgradnje komunalne opreme. Potencial za razvoj predstavljajo tudi Parižlje, ki imajo dobro prometno lego in bi po velikosti lahko imele prvo stopnjo središčnega naselja. Ob tem je potrebno paziti, da se razvoj Pariželj usmerja samo do meje, ki ohranja sedanjo vlogo v sistemu naselij, kar se utemelji z vzpostavitvijo prioriteta razvoja naselij s strani občine Braslovče.

Naselja, ki ležijo sredi kmetijskih površin (Zgornje Gorče, Poljče, Zakl), se namenijo predvsem za potrebe kmetijske dejavnosti. Vanje se dolgoročno preselijo tudi tista kmetijska gospodarstva, ki sedaj ležijo znotraj urbaniziranih vasi in nimajo možnosti za širitev oziroma postajajo moteča.

Z jačanjem razvoja v teh ključnih naseljih in diverzifikacijo funkcij, bi se izboljšala tudi kulturna in socialna slika, hkrati pa bi se bolje izkoristila že izgrajena komunalna oprema in pocenila izgradnja nove.

Razvoj naselij. Zaradi že obstoječih funkcij se krepijo naselja, ki nosijo prvo stopnjo središčnega naselja. Braslovče ima v sistemu naselij 1. prioriteto za razvoj. Ob občinskem središču Braslovče se razvijajo tudi Rakovlje, saj naselji fizično predstavljata eno enoto. Naselja Letuš, Gomilsko in Parižlje imajo 2. prioriteto za razvoj v sistemu naselij. 3. prioriteto imajo Trnava in Šmatevž ter Grajska vas. Preostala naselja ohranijo dosedanjo vlogo v sistemu naselij.

1.3.3. RAZPOREDITEV STANOVANJ IN PROIZVODNIH DEJAVNOSTI

Razvoj poselitve in s tem razporeditev stanovanj se prednostno usmerja v naselja, ki so že središča ali pa se bodo kot taka razvila zaradi značilnosti svojega položaja v omrežju naselij in potreb zaledja.

Razvoj občinskega središča se načrtuje celovito, s čimer se zagotavlja vitalnost in kakovost bivalnega prostora.

Povečuje se lokacijsko privlačnost naselij skladno z razvojem omrežja središč, omogoča se gospodarski razvoj, skrbi za varnost in kvaliteto bivalnega in delovnega okolja ter kakovostno dograjuje infrastrukturne sisteme. Dejavnosti bivanja, proizvodnje in potrošnje v naseljih se razvija skladno s prostorskimi danostmi in okoljskimi omejitvami.

Na območju občine prevladuje individualna stanovanjska gradnja. Le-ta se usmerja v obstoječa naselja, zaradi prevlade najboljših kmetijskih zemljišč pa drugam tudi ni možno. Skoraj vsa naselja še predstavljajo določene rezerve za novo stanovanjsko gradnjo, čeprav v trenutno veljavnih prostorskih aktih ni na razpolago prostih zemljišč za gradnjo. Največji prostorski potencial predstavljata naselji Braslovče in Rakovlje, ki imata še zelo veliko prostih površin znotraj naselij. S prioritetenim usmerjanjem stanovanjske gradnje v ti naselji bi še dodatno jačali njihovo vlogo občinskega središča. Zelo velike prostorske možnosti za stanovanjsko gradnjo predstavljajo tudi naselja Gomilsko, Letuš in Parižlje. Z zapolnitvijo in zaokrožitvijo naselja bi lahko racionalnejše prenovili obstoječo infrastrukturo ter podobo naselja, ki je trenutno v zelo slabem stanju. Prenova obstoječe grajene strukture Pariželj ima tako prednost pred izgradnjo novih sosek v naselju, ker se predvideva ohranitev sedanje vloge v sistemu naselij.

Dejavnost občasnih bivališč se usmerja na območje Dobrovelj, kar prispeva k ohranjanju poseljenosti območja. Vendar se zaradi občutljivega naravnega okolja Dobroveljske planote ne formirajo nova območja za gradnjo, pač pa predstavljajo potencial za preoblikovanje v občasna bivališča že obstoječi objekti. Ob tem se posebna pozornost nameni ohranitvi tradicionalne podobe objektov na tem območju. Tako se območje občasnih bivališč na Dobrovljah razvija v smislu obnove obstoječih kmečkih gospodarstev, spodbuja se turizem na kmetijah, preprečuje pa se izgradnja novih »vikend« objektov oz. prenova obstoječih nestanovanjskih kmetijskih stavb (skednji, staje ipd.) v »vikende«.

Zaradi poplavne ogroženosti se ob strugi Savinje ne formirajo nova območja počitniških hiš, kar je trend preteklih desetletij, pač pa se ob ustrezni revitalizaciji zapolnijo že obstoječa območja vikendov v Malih Braslovčah in v Letušu.

Območje občine zaradi svojih značilnosti in specifičnih razvojnih potencialov predstavlja pomemben gospodarski prostor. Predvsem ob avtocestnem koridorju ter ob regionalnih cestah Arja vas – Trojane ter Mozirje – Šentrupert je dokaj urbanizirano. Ob teh koridorjih se kažejo zelo velike prostorske razvojne možnosti za razvoj novih gospodarskih dejavnosti, ki bi prebivalcem lahko prinesle tudi višji življenjski standard. Pri vnašanju novih gospodarskih dejavnosti je potrebno

dopuščati njihovo diverzifikacijo, ki mora v bodoče postati primerjalna razvojna prednost pred mestnimi območji.

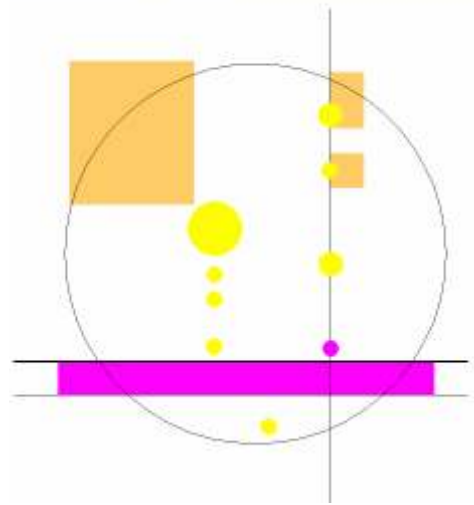
Za proizvodne dejavnosti predstavlja največje prostorske razvojne možnosti območje med regionalno cesto Arja vas – Trojane in avtocesto. Zaradi racionalnosti je smiselno oblikovati enotno gospodarsko cono, njena velikost pa bi se glede na dejanske potrebe lahko postopoma povečevala. Manjša območja za proizvodnjo in obrt lokalnega prebivalstva se zagotovijo v okviru posameznih naselij, pri čemer se večje površine za te dejavnosti namenijo v Braslovčah oz. Rakovljah.

Razporeditev stanovanj in proizvodnih dejavnosti.

Največji prostorski potencial glede razvoja stanovanj predstavljata naselji Braslovče in Rakovlje (1. prioriteta). S prioritetnim usmerjanjem stanovanjske gradnje v ti naselji se še dodatno krepi njihova vloga občinskega središča. 2. prioriteto za razvoj stanovanj imajo naselja Letuš, Gomilsko in Parižlje. 3. prioriteto za stanovanja imajo naselja Trnava, Šentrupert in Grajska vas.

Območje občasnih bivališč na Dobrovljah se razvija v smislu obnove v okviru obstoječih kmečkih gospodarstev, spodbuja se turizem na kmetijah, preprečuje pa se izgradnja novih »vikend« objektov oz. prenova obstoječih nestanovanjskih kmetijskih stavb (skednji, staje ipd.) v »vikende«. Zaradi občutljivega naravnega okolja Dobroveljske planote se ne formirajo nova območja za gradnjo. Zaradi poplavne ogroženosti se ob strugi Savinje ne formirajo nova območja počitniških hiš, pač pa se ob ustrezni revitalizaciji zapolnijo že obstoječa območja vikendov v Malih Braslovčah in v Letušu. Razvoj stanovanj s kmetijskimi gospodarstvi se enakovredno usmerja v tri naselja v Spodnji Savinjski dolini in sicer v Zgornje Gorče, Poljče in Zakl.

Za proizvodne dejavnosti predstavlja največje prostorske razvojne možnosti območje med regionalno cesto Arja vas – Trojane in avtocesto, Trnava in Šentrupert imata tako enakovredno prioriteto za umestitev proizvodnih dejavnosti. Vsa ostala naselja imajo 4. prioriteto za razvoj stanovanj.

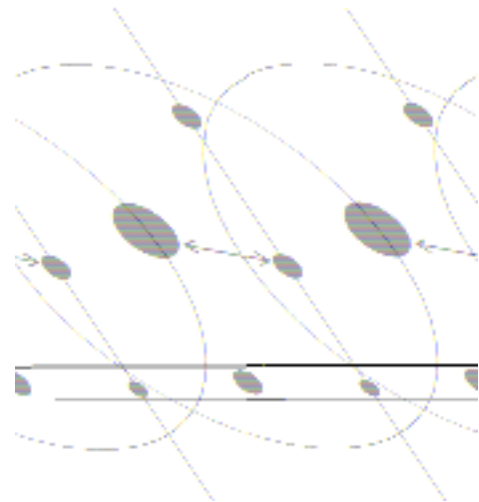
1.3.4. RAZPOREDITEV OSKRBNIH IN STORITVENIH DEJAVNOSTI TER OMREŽJA DRUŽBENE JAVNE INFRASTRUKTURE

Omrežje družbene javne infrastrukture, kot so šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne in druge javne službe, se razvija v skladu z omrežjem središč.

S tem, ko je Občina Braslovče postala samostojna občina, se je povečala potreba po oblikovanju občinskega središča. Naselji Braslovče in Rakovlje že zaradi osrednje lege v prostoru predstavljata največje prostorske razvojne možnosti za oskrbne in storitvene dejavnosti ter omrežje družbene javne infrastrukture. Za razvoj oziroma jačanje le-teh se lahko nameni in s tem revitalizira staro jedro naselja Braslovče, ki ga je možno na vzhodnem robu tudi dograditi in tako zaključiti njegovo podobo. Na območju osnovne šole v Rakovljah pa se ponuja zelo velik prostor za razvoj športnorekreativskih dejavnosti. Poleg tega se manjše površine za šport uredijo v Parižljah in sicer hkrati z obnovo in revitalizacijo naselja. V Braslovče se umesti večji prireditveni prostor oz. se zanj najde alternativna rešitev ob morebitni prestavitvi prometa iz trškega jedra.

Za razvoj storitvenih in oskrbnih dejavnosti nižjega ranga so prostorske možnosti v naseljih Gomilsko in Letuš. Za naselje Parižlje se doseže tak nivo ponudbe v sosednjih Braslovčah z Rakovljami, da bodo prebivalci Pariželj koristili storitvene in oskrbne dejavnosti občinskega središča, ki je od Pariželj oddaljeno 1 km. V tem primeru se ob cesti, ki vodi od Pariželj v Rakovlje uredi pločnik ter od vozišča ločena kolesarska steza, kar omogoči boljše povezovanje obeh naselij. Osnovne storitvene in oskrbne dejavnosti se usmerjajo še v naselje Šentrupert (v povezavi z zaselkom, ki upravno sodi k Trnavi, sestavljajo pa ga osnovna šola z vrtcem, trgovina, delavnice...).

Razporeditev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture. Krepi se vloga naselij, ki imajo prvo stopnjo središčnega naselja v skladu z načrtovanim razvojem naselij, torej Braslovč z Rakovljami (1. prioriteta), Gomilskega in Letuša (2. prioriteta). Parižlje (2. prioriteta) koristijo oskrbo občinskega središča. Zaradi čim bolj enakomerne pokritosti občine z oskrbo se osnovne storitvene in oskrbne dejavnosti usmeri še v Šentrupert oz. Trnavo (3. prioriteta), ki ob izredni prometni legi dobivata novo funkcijo v omrežju naselij.

1.3.5. RAZPOREDITEV OMREŽIJ KOMUNALNE IN DRUGE GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE

Usklajen razvoj prometnega omrežja in omrežja naselij, povezanost in razvoj prometnih vozlišč ter prometno-logističnih terminalov se razvija predvsem z namenom zagotavljanja dobre prometne povezanosti naselij v občini Braslovče, skladnega razvoja območja občine in z namenom povezovanja občine s širšim regionalnim ter državnim prostorom. Prometno omrežje se razvija kot celovit prometni sistem, ki povezuje vse vrste prometa.

Posebno skrb se nameni dobrim prometnim povezavam z javnim potniškim prometom med naselji v občini in med večjimi urbanimi naselji na regionalnem območju.

Za ustrezen razvoj poselitve in gospodarskih dejavnosti ter njihovo vključevanje v regionalna in državna infrastrukturna omrežja se sočasno spodbuja izgradnjo gospodarske javne infrastrukture.

Večji del območja, razen Dobroveljske planote, ima izredno ugodne geografske pogoje za razvoj omrežja komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture. Od prometne infrastrukture je izredno dobro razvito cestno omrežje. Tako je že prisotna daljinska cestna povezava mednarodnega pomena Ljubljana – Maribor in sicer kot avtocesta in kot regionalna cesta. V smeri sever – jug teče glavna cestna povezava z Zgornjo Savinjsko dolino (regionalna cesta Mozirje – Šentrupert). Tudi lokalno cestno omrežje je izredno dobro razvito. Lokalno prometno omrežje se načeloma ne dograjuje, pač pa se izboljša kvaliteta lokalnih cestnih povezav med kraji (asfaltiranje cest in drugo). V občini so prisotne izredno ugodne prostorske razvojne možnosti za umestitev nove cestne povezave med Koroško, Savinjsko in Dolenjsko regijo. Primernost tega prostora za to povezavo pa se bo predvidoma določala s prostorskim aktom regionalnega pomena. Z eventualnim njenim sprejetjem, če bi tangirala na območje občine, bo potrebno njene vsebine tudi prevzeti.

Večji poudarek se nameni prometni ureditvi občinskega središča. Pri izdelavi urbanistične zasnove Braslovč in Rakovelj se prouči možnosti za izgradnjo nove prometnice, ki bi prevzela vlogo obstoječe državne ceste, ki poteka skozi trško jedro Braslovč.

V okviru prometne ureditve v občini se predvidijo večje parkirne površine za tovorni promet. Zaradi smiselne navezave na prometni koridor se parkirišča za tovornjake (in avtobuse) locirajo ob avtocesto, v območje naselij Šentrupert in Trnava oz. v bližino predvidene cone poslovnih dejavnosti.

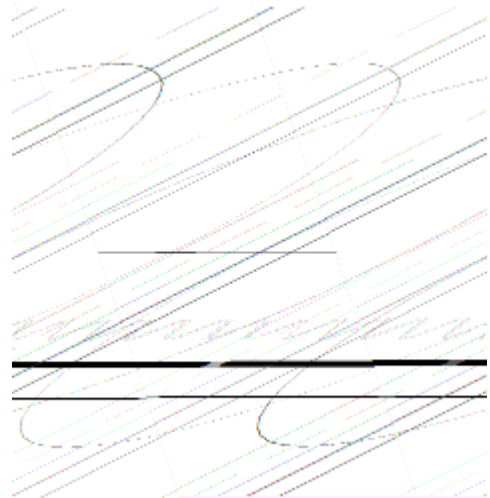
Ugodne prostorske razvojne možnosti se kažejo za umestitev kolesarskega omrežja. V funkcionalnem smislu je že oblikovano, fizično pa poteka po že obstoječih cestah. Na lokalnih cestah, ki niso obremenjene z motornim prometom, se te poti zgolj označijo. Ob regionalnih cestah pa je možno speljati ločena vozišča, saj prostor to v večini primerov omogoča. Kolesarsko omrežje se dopolni z novimi kolesarskimi potmi ob Savinji. Ob kolesarskih poteh je možno razvijati tudi pešpoti, ki se kot planinske nadaljujejo tudi na območje Dobroveljske planote.

Najbližje občini poteka železniško omrežje med Celjem in Velenjem, ki ima postajališči v Šmartnem ob Paki in v Polzeli. Na ti dve postajališči se veže tudi javni potniški promet in sicer kot kombinacija cestnega, kolesarskega in tirnega.

Zaradi izredno ugodne lege je možen prostorski razvoj tudi ostale gospodarske infrastrukture. Čez občino že poteka visokonapetostni elektrovod Podlog – Beričevo, ki ga je prostorsko možno tudi dograditi.

Bolj problematična je oskrba z vodo iz podtalnice, ki je zaradi intenzivnega kmetovanja in uporabe pesticidov onesnažena in neprimerna za rabo. Zaradi zadostnega prostora bo tudi možna izgradnja ustreznih čistilnih naprav.

Razporeditev omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture. Omrežje komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture se vzdržuje, obnavlja, nadgrajuje in na novo izgrajuje na območju Spodnje Savinjske doline. 1. prioriteto pri razvoju komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture imajo Braslovče z Rakovljami, 2. prioriteto imajo naselja Letuš, Gomilsko in Parižlje, 3. prioriteto pa naselji Trnava in Šentrupert. Ostala naselja imajo prioriteto 4.

1.3.6. OPREDELITEV OBMOČIJ ZA PROSTORSKI RAZVOJ DEJAVNOSTI, KI SO VEZANE NA NARAVNE VIRE

Za izkoriščanje primerjalnih prednosti podeželskega prostora občine Braslovče se spodbuja diverzifikacijo tistih gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter posredno ali neposredno prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti njegove naraven in kulturne krajine.

V urbanih naseljih v občini Braslovče se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.

Ključna dejavnost pri rabi naravnih virov v občini Braslovče je bilo do sedaj kmetijstvo, ki pa je zaradi načina kmetovanja uporabljajo zelo veliko pesticidov. Zaradi varstva podzemnih voda je potrebno način kmetovanja ustrezno tehnološko prilagoditi oziroma preusmeriti v gojenje drugih kmetijskih kultur. Kmetijski prostor je možno ob zmanjšani konkurenčnosti nameniti tudi za druge dejavnosti, ki pa morajo kadarkoli omogočati aktivacijo teh zemljišč za kmetijske potrebe.

Zaradi velikega obsega gozdnih površin v občini, je gozdarstvo naslednja pomembna panoga, ki je vezana na (iz)rabo naravnih virov. Povsod tam, kjer je to možno glede na naravne danosti in hkrati ni v nasprotju z varstvom drugih virov, predvsem pa v zahodnem delu občine, se lesno proizvodnjo spodbuja, vendar tako, da se zagotavlja čimbolj sonaravne načine lesne proizvodnje. Za lesno proizvodnjo se nameni gozdove, ki imajo dovolj veliko lesno zalogo, razen varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov. V gozdovih s posebnim namenom se lesno proizvodnjo izvaja v skladu z njihovim posebnim namenom. V gozdovih se omogoči dejavnosti, ki dolgoročno ne vplivajo na spremembo stanja gozda in kakovosti naravnega vira ter ne ovirajo gospodarjenja z gozdom.

Ravninskih gozdov, skupin dreves ali posamičnih dreves v kmetijski krajini se praviloma ne krči, kar velja še posebej za vzhodni del občine oz. za Spodnjo Savinjsko dolino.

Zaradi cestnega omrežja, ki ima negativne vplive na kmetijsko rabo tal, se površine v neposredni bližini prometnic namenijo za bolj urbane dejavnosti.

Predvidi se strateško usmerjanje kmetijske proizvodnje v osrednji del Spodnje Savinjske doline in sicer v širša območja naselij Zgornje Gorče, Poljče in Zakl, delno tudi v naselje Grajska vas. Skladno z razvojem sistema naselij se navedena naselja namenijo za potrebe kmetijske dejavnosti. Vanje se dolgoročno preselijo tudi tista kmetijska gospodarstva, ki sedaj ležijo znotraj urbaniziranih vasi in nimajo možnosti za širitev oziroma postajajo moteča.

Območje občine predstavlja zelo dobre prostorske razvojne možnosti za razvoj turizma. Turizem je tudi najbolj primerna gospodarska panoga, ki lahko nadomesti izpad delovnih mest v industriji in kmetijstvu. Na eni strani ga je možno razvijati kot dopolnilno dejavnost kmetijstvu, na drugi pa kot samostojno dejavnost. Najboljše prostorske razvojne možnosti nudijo območja ob vodnih površinah Žovneškega

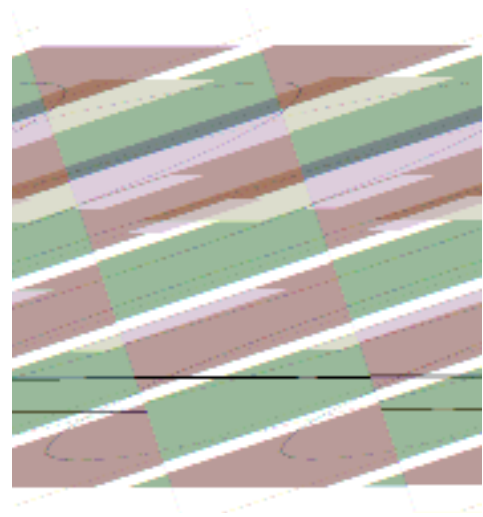
jezera in Preserskih jezer ter ob reki Savinji. Zaradi zadostnega števila in velikosti teh območij se razvija diverzifikacija turistične ponudbe. Območje Žovneškega jezera ima zelo veliko odprtega prostora, ki se lahko nameni za oblikovanje različnih športnih dejavnosti. Na območju Preserskega jezera so že vzpostavljeni pogoji za ribiški turizem, ki ga je možno z dodatno ponudbo še nadgrajevati. Reka Savinja z ožjim območjem je do sedaj predstavljala predvsem prostor za umeščanje počitniških objektov. Zaradi poplav pa je potrebno ta prostor dolgoročno ohraniti čim bolj neposeljen, nameni pa se lahko za razne oblike prostočasnih dejavnosti in sicer na način, da ne povečuje poplavne ogroženosti območja. Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitiet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu. Turizem se z namenom ohranjanja poselitve usmerja tudi na območje Dobrovelj. Oblika turizma na tem območju mora ustrezati vzdržnemu in sonaravnemu razvoju (kmečki turizem, pohodništvo in podobno).

Opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire.

Kmetijska proizvodnja se po prostorskem obsegu kratkoročno ne manjša, pač pa se ustrezno tehnološko prilagoditi oziroma preusmeri v gojenje drugih kmetijskih kultur. Dolgoročno je možno kmetijski prostor Spodnje Savinjske doline nameniti tudi drugim rabam, ki pa morajo kadarkoli omogočati aktivacijo teh zemljišč za kmetijske potrebe. Kmetijska proizvodnja, predelava, podpora kmetijstvu, stanovanja s kmetijskimi gospodarstvi in podobno se usmerja v naselja Zgornje Gorče, Poljče in Zakl.

Turizem se usmerja v območje Dobrovelj (2. prioriteta v razvoju turizma), s čimer se ohranja poselitev območja; izhodišče je sonaravni turizem, ki današnjega stanja ne bo poslabšal. Nadalje se turizem usmerja v območja vodih površin in sicer na Žovneško jezero ter ob Preserska jezero (1. prioriteta v razvoju turizma), kjer se turistična ponudba povezuje z urejenim delom struge Savinje. Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitiet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu

Trško jedro Braslovč se nameni turistični promociji (3. prioriteta v razvoju turizma); sem se umeščajo turistične vsebine kot podpora turizmu celotne občine (turistično informacijski center ipd.).

1.3.7. OBMOČJA POMEMBNA Z VIDIKA OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE TER VARSTVA KAKOVOSTI OKOLJA

Spodbuja se ohranjanje in kvalitetno upravljanje v območjih s prepoznavnimi naravnimi in kulturnimi kakovostmi v povezavi z gospodarskimi možnostmi, ki jih te posebnosti omogočajo.

Posamezne kakovosti se določi v postopkih prostorskega načrtovanja na lokalni ravni in se jih kvalitetno vključi v prostorski razvoj.

Na hribovitih območjih (Dobrovlje) ter na območjih z naravnimi in kulturnimi kakovostmi (predvsem območja zavarovana z režimi ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine) se zagotavlja prostorske možnosti za razvoj tistih dejavnosti, ki lahko izkoristijo prostorske potenciale, ki tvorijo regionalne posebnosti teh območij.

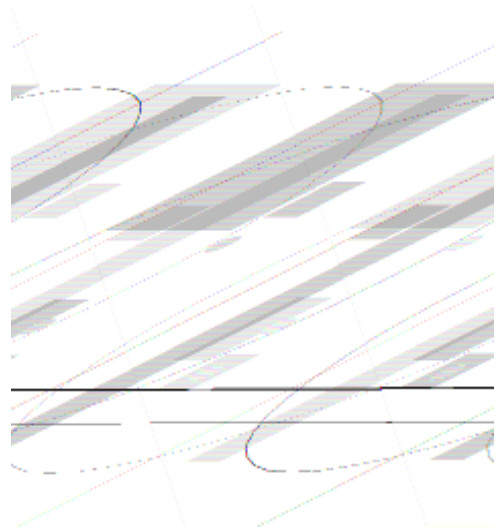
Zaradi intenzivnega kmetijstva ter močnega prometnega koridorja je na območju občine Braslovče zelo malo območij, kjer bi bila narava ohranjena. Kot edini preostali naravni biser je Dobroveljska planota, kjer je se načrtujejo posamezne dejavnosti, ki morajo biti nizke intenzivnosti in ne smejo poslabšati obstoječega stanja. V nižinskem delu se ohranja biotsko raznovrstnost vsaj na območju vodotokov ter jezer in na presledkih med kmetijskimi območji.

Na območju Občine Braslovče je kar nekaj območij in objektov kulturne dediščine. Velik potencial za razvoj dejavnosti predstavlja jedro naselja Braslovče, ki se ga revitalizira in nameni za centralne dejavnosti, ob tem pa se uredi prometna mreža naselja. S predstavitvijo glavne regionalne ceste, ki poteka skozi samo zavarovano trško jedro naselja Braslovče, se naredi izjemen korak pri varstvu kulturne dediščine v občini. Priložnost za razvoj predstavlja tudi dvorec Žovnek z jezerom, kjer se umestijo turistične oziroma reprezentančne dejavnosti. Širše območje dvorca Žovnek z Žovneškim jezerom namreč predstavlja izjemen potencial za razvoj turistične dejavnosti, s čimer se območje revitalizira in na tak način pripomore k ohranjanju narave in kvalitetnega ambienta. Izhodišče za Žovneško jezero je sonaravni turizem, v primeru njegovega razvoja pa je potrebno izdelati krajinsko zasnovo za ta del občine in občinski lokacijski načrt. Tudi graščina Štravšnek (v Šmatevžu), kjer je bil nekoč lovski dvorec in ima izreden pogled na celotno Savinjsko dolino, je biser, v katero se umesti primerna dejavnost.

V občini Braslovče se varstvo okolja zagotavlja na naslednji način: zagotovi se ustrezna infrastrukturna opremljenost s kanalizacijskim omrežjem in izgradnja čistilnih naprav, zagotovi se ustrezno zbiranje in odvoz odpadkov, zbiralnice ločenih frakcij se uredijo v večjih urbaniziranih območjih, skupni zbirni center odpadkov pa se uredi na območju poslovne cone ob avtocestni povezavi, zagotavlja se učinkovita in varčna raba energije, spodbuja se raba obnovljivih virov energije, zaradi varstva pred hrupom se moteče dejavnosti umeščajo izven stanovanjskih območij, moteče poslovne dejavnosti se iz strnjenih naselij selijo v novo poslovno cono, na celotnem poseljenem območju občine se izgradi vodovodno omrežje.

Območja, pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja. Ohranja se območje Dobrovelj ter biotska raznovrstnost obrežij jezer in Savinje, kjer je to še mogoče. Revitalizira se pomembnejše objekte kulturne dediščine, za katere se poišče nova, ustrežnejša dejavnost od obstoječe.

1. prioriteto pri poudarjenem varstvu kakovosti okolja ima območje Dobrovelj, 2. prioriteto imajo širša območja naselij Braslovče, Spodnje Gorče z Žovnekom in Žovneškim jezerom ter Šmatevž. Poudarjeno varstvo narave se enakovredno izvaja na območju Nature 2000, t.j. ob celotnem toku Savinje, ki poteka skozi širša območja naselij Podgorje pri Letušu, Letuš, Male Braslovče, Preserje, Parižlje, Topovlje in Orla vas. Poudarjeno varstvo kulturne dediščine se z enakovredno prioriteto izvaja v naseljih Braslovče, Spodnje Gorče z Žovnekom, Šmatevž in Grajska vas.

1.3.8. OPREDELITEV OBMOČIJ ZA OBRAMBO TER VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

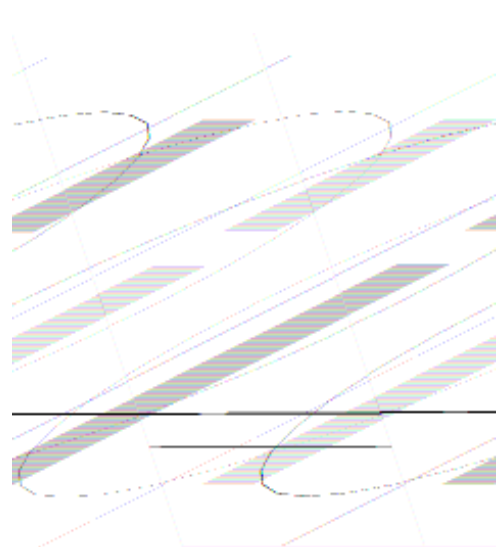
Na ogroženih območjih se prostorski razvoj prilagaja ogroženosti zaradi potencialnih naravnih in drugih nesreč.

Območje ob reki Savinji in Bolski ter pritokih je izrazito poplavno območje. Velikost ogroženega območja oziroma območja, kjer se predvidevajo ustrezne protipoplavne rešitve in ukrepi, še ni določeno. Le-to se že določa z državnima lokacijskima načrtoma, ki sta v fazi izdelave in ju bo po sprejemu potrebno prevzeti v občinske prostorske akte.

Do sprejema navedenih državnih lokacijskih načrtov in do njune izvedbe – s čimer bodo dejansko zagotovljeni protipoplavni ukrepi – se zavzame stališče, da v trenutno opredeljenem poplavnem območju Savinje in Bolske (povzetem po nivoju poplavnih voda iz leta 1990) niso dopuščeni novi posegi.

Do sedaj znana izhodišča državnega lokacijskega načrta se ujemajo s konceptom razvoja občine Braslovče, razen v primeru urejanja odseka od Pariželj – Polzele (od polzelskega jezua) do Malih Braslovč, na območju med Preserskim jezerom in Malimi Braslovčami ter med (letuško) Strugo. To območje se nameni za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti (npr. kamp, športna igrišča, območja za prostočasne dejavnosti oz. rekreacijske aktivnosti in oddih, vse v povezavi z že obstoječim »ribiškim turizmom« ob Ribiškem domu). Del tega območja bi služil tudi za objekte, ki bi bili namenjeni navedenim dejavnostim. Dovolj naj se, da se taki objekti nahajajo znotraj poplavnega območja v primeru da se v postopku izdelave izvedbenega prostorskega akta dokaže, da zaradi predvidenih ureditev ob morebitnih poplavah ne bo nastala občutnejša gmotna škoda oz. predvideni objekti ob morebitni poplavi ne bodo imeli škodljivega vpliva na vode, vodna ali priobalna zemljišča in ne bodo povečali poplavne ogroženosti območja. Priporočila so bila posredovana pripravljavcu državnega lokacijskega načrta.

Opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Koncept razvoja občine se ujema s konceptom zagotavljanja poplavne varnosti na državnem nivoju. Vendar se ob tem na območju Preserskega jezera, ob strugi Savinje, dopusti razvoj take vrste turističnih in prostočasnih dejavnosti, ki ob morebitni poplavi ne bodo imele škodljivega vpliva na vode, vodna ali priobalna zemljišča in ne bodo povečale poplavne ogroženosti območja.

1.4. ZASNOVA POSAMEZNIH SISTEMOV LOKALNEGA POMENA V PROSTORU

1.4.1. ZASNOVA POSELITVE

1.4.1.1. Stanje poselitve v občini Braslovče.

Naselja v občini Braslovče se med seboj razlikujejo po funkciji in vlogi v omrežju naselij ter po velikosti, urbanistični ureditvi in arhitekturi. Za načrtovanje razvoja poselitve se tipe naselij opredeli na podlagi fizionomskih, morfoloških in funkcijskih meril.

Občino Braslovče sestavlja 22 naselij in sicer:

- naselja Braslovče, Glinje, Gomilsko, Grajska vas, Kamenče, Letuš, Male Braslovče, Orla vas, Parižlje, Podgorje pri Letušu, Poljče, Preserje, Rakovlje, Spodnje Gorče, Šentrupert, Šmatevž, Topovlje, Trnava, Zakl, Zgornje Gorče, ki ležijo v vzhodnem delu občine oz. v ravninskem dnu Savinjske doline,
- naselje Podvrh v osrednjem delu občine oz. na obrobem gričevju,
- naselje Dobrovlje v zahodnem delu občine oz. na visokogorski kraški planoti Dobrovlje

Grafični prikaz območij naselij v občini Braslovče. Z rdečo je označena meja občine Braslovče, s sivo barvo so označene meje naselij po registru prostorskih enot, ki ga vodi GURS (vir podatkov za grafiko: RPE, GURS).

Občinsko središče, naselje Braslovče, predstavlja prvo stopnjo središčnega naselja, tako vlogo imata tudi naselji Letuš in Gomilsko, celotna občina pa sodi v vplivno območje Celja, središča pete stopnje.

Prevladujoče oblike poselitve v občini Braslovče so naslednje:

- za vzhodni del občine oz. Savinjsko dolino je v večji meri značilen suburbanizirani tip poselitve,
- osrednji del občine oz. obrobno gričevje deloma zaznamujejo samotne kmetije, deloma pa poselitev v strnjenih naseljih in sicer v alpskem tipu gručastega naselja,
- zahodni del občine oz. Dobrovlje je deloma neposeljeno, delno pa se tu pojavljajo samotne kmetije.

Pri analizi urbanizacije lahko v občini Braslovče govorimo o naslednjih prevladujočih tipih poselitvenih območij:

- v vzhodnem delu občine oz. Savinjski dolini prevladujejo pretežno polurbanizirana ali prehodna naselja, urbanizirana podeželska naselja, urbanizirana obmestna naselja, v zelo majhni meri pa tudi ogrožena in odmirajoča podeželska naselja,
- osrednji del občine oz. obrobno gričevje zaznamuje tip stabilnega podeželskega naselja,
- za zahodni del občine oz. Dobrovlje je značilno odmirajoče podeželsko naselje.

1.4.1.2. Razvoj naselij v občini Braslovče.

Nova poselitve se usmerja v poselitvena območja tistih naselij, ki so bolj urbanizirana. Prednost imajo naselja, ki predstavljajo prvo stopnjo središčnega naselja (Braslovče z Rakovljami, Letuš in Gomilsko). V manjši meri se spodbuja razvoj Pariželj in Šentruperta v povezavi s Trnavo. Šentrupert in Trnava se namenita predvsem umestitvi proizvodnih oz. gospodarskih dejavnosti (proizvodna obrt, druge oblike podjetništva, parkirne površine za mirujoči tovorni promet in podobno).

Braslovče z Rakovljami predstavlja območje intenzivnejšega razvoja naselij. Naselji nosita vlogo najpomembnejšega središča v občini, v katerem se skrbi za zadosten stanovanjski fond, razvija storitvene ter v manjši meri tudi proizvodne dejavnosti in zagotavlja delovna mesta.

Pri razvoju Braslovč se upošteva omejitve varstva kulturne dediščine, ki se upošteva kot dejavnik kakovosti bivalnega okolja in kot prostorski potencial. Razvoj naselja Grajska vas, ki je prav tako zavarovano z režimi varstva kulturne dediščine, pa se omeji in usmeri zgolj na eno območje možne širitve, ki se ga umesti na način, da se, kolikor je mogoče, ohrani kulturna dediščina.

Z razvojem Braslovče, ki postane tudi kulturno središče občine, se ustvarjajo možnosti in pogoji za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin in ohranjanje kulturne raznolikosti in identitete.

V ostalih manjših naseljih občine pa se s prostorskim razvojem zagotavljajo predvsem možnosti za udejanjanje ljubiteljske kulture, predvsem ustvarjalcev z območja občine.

Zaradi varstva pred poplavami se omeji razvoj naselij ob toku reke Savinje (Letuš, Male Braslovče, Preserje, Parižlje, Topolvlje, Orla vas), ki se nahajajo znotraj opredeljenega poplavnega območja Savinje (poplavno območje je določeno glede na evidentiran nivo poplavnih voda iz leta 1990).

Razvoj naselij ob toku reke Savinje (Letuš, Male Braslovče, Preserje, Parižlje, Topolvlje, Orla vas), je omejen tudi z režimi ohranjanja naravnih vrednot (območje Nature).

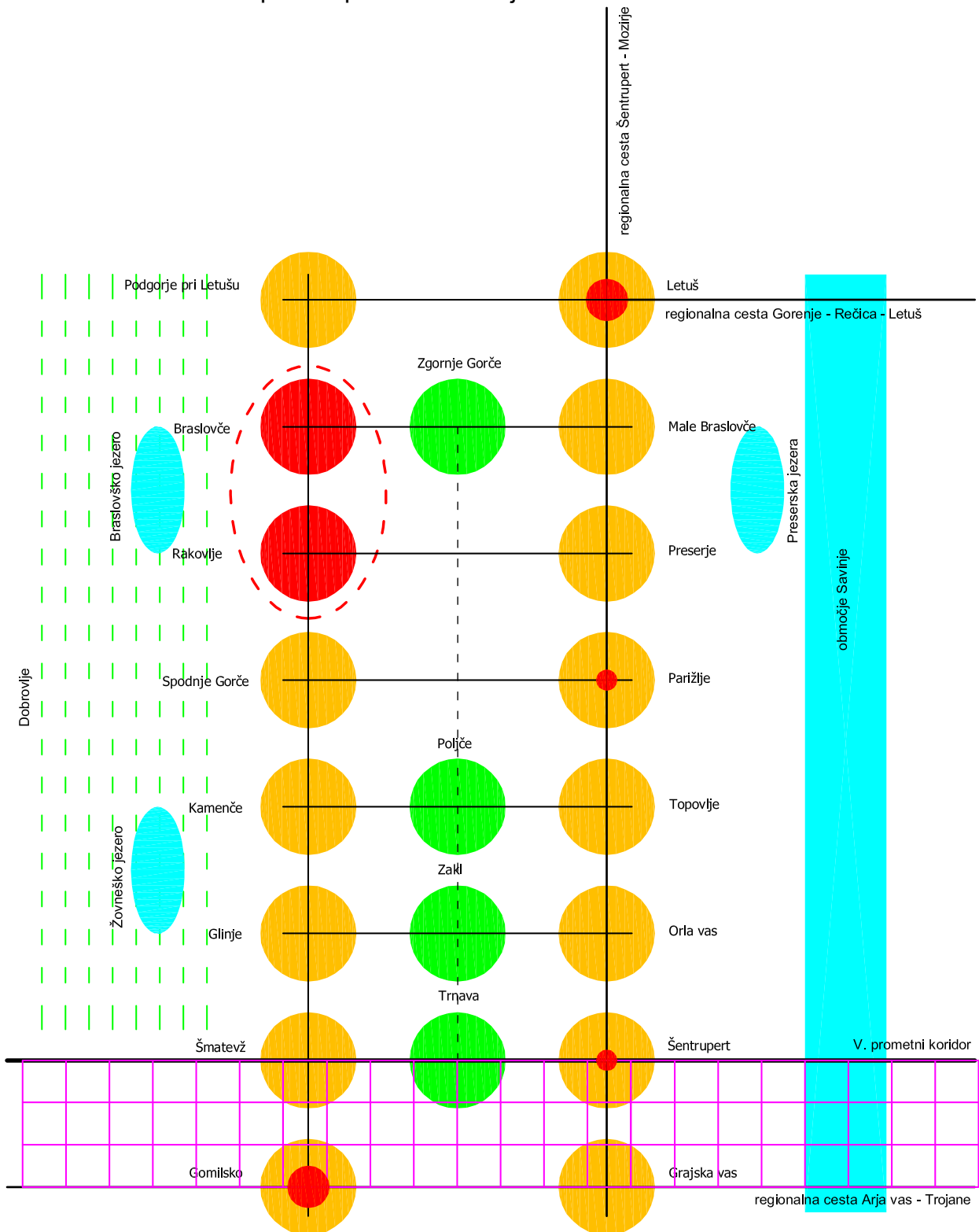
Naselja v osrednjem delu občine (intenzivneje Zgornje Gorče, Poljče in Zakl, delno tudi Trnava in Grajska vas) se namenijo umeščanju kmetijskih gospodarstev in podpori kmetijski proizvodnji, ostala naselja so namenjena stanovanjski gradnji.

Zaradi varstva podtalnice se razvoj naselja Podgorje pri Letušu v smislu intenzivnejšega kmetijstva omeji.

Na zahodnem delu občine (Dobrovlje, deloma Podvrh) se ohranja avtohtona oblika razpršene poselitve kmetij v celkih, ki prispeva k prepoznavnosti in ohranjenosti kulturne krajine. Ohranja in varuje se z obnovo, prenovo in ponovno ali spremenjeno rabo obstoječih zakoniti zgrajenih objektov, z nadomestno gradnjo zakonito zgrajenih objektov in z novogradnjo, v kolikor gre za funkcionalno zaokrožitev komunalno opremljenega območja.

Gradnja izven poselitvenih območij ni mogoča razen v primerih, kot jih določa zakonodaja.

Shematični prikaz koncepta razvoja naselij v občini Braslovče. Prioriteto pri usmerjanju razvoja imajo naselja, ki predstavljajo primarno središče, sledijo sekundarna in nato terciarna središča. Naselja v osrednjem delu občine se namenijo umeščanju kmetijskih gospodarstev in podpori kmetijski proizvodnji, ostala naselja so namenjena stanovanjski gradnji. Gospodarske dejavnosti se usmerijo v območje med regionalno cesto in avtocestno povezavo. Na zahodnem delu občine se ohranja avtohtona oblika razpršene poselitve kmetij v celkih.

Legenda h grafiki:

LEGENDA

Primarno središče - občinsko središče

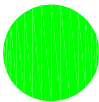
Sekundarno središče

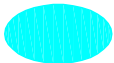
Terciarno središče

Stanovanjsko naselje

Naselje s kmetijskimi gospodarstvi

Razvoj območij ob vodnih površinah

Ohranjanje avtohtone razpršene poselitve

Območje intenzivnejšega razvoja naselij

Območje intenzivnejšega razvoja gospodarskih dejavnosti

1.4.1.3. Raba urbanih površin.

V Braslovčah z Rakovljami, kjer je predviden intenzivnejši razvoj naselij, se načrtuje in zagotavlja komunalno opremljene površine za stanovanjsko gradnjo in prenavo stanovanjskih območij. Delež površin za organizirano stanovanjsko gradnjo se veča. Posamezna (nova) stanovanjska območja povezuje v nove enote. Na novih, obsežnejših območjih za gradnjo stanovanj se izvaja organizirano stanovanjsko gradnjo. V stanovanjskih območjih se zagotavlja različne tipe stanovanj, ki omogočajo mešano socialno strukturo stanovalcev in ustrezajo tipološko diferencirani strukturi družin. V ta namen se v Braslovčah z Rakovljami zagotovi tako območja za individualno stanovanjsko gradnjo kot tudi pozidavo tipa »vila blok« oz. pozidavo z večstanovanjskimi objekti primerne tipologije (nižja etažnost, do cca. 6 stanovanj na enoto in podobno). Skladno z nacionalnim stanovanjskim programom se namenijo tudi površine za gradnjo najemnih stanovanj. V Braslovčah z Rakovljami se skladno z razporeditvijo stanovanj zagotavlja tudi primerna opremljenost z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, športnimi objekti ter rekreacijskimi in zelenimi površinami, omogoča se peš dostopnost so vseh potrebnih vsakodnevnih storitev. Stanovanjska raba v Braslovčah in Rakovljah se dopolnjuje z dejavnostjo osnovnega šolstva, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok, poslovne, uslužno-obrtne, turistične, upravne dejavnosti, dejavnosti intelektualnih in umetniških storitev ter druge dejavnosti, ki ne poslabšujejo kakovosti bivalnega okolja in prispevajo k bolj racionalni izrabi površin, komunalnih in prometnih omrežij ter celovitemu delovanju naselja. Hkrati se zagotavljajo taki prostorski pogoji, ki bodo omogočili Braslovčam z Rakovljami, da postanejo kulturno središče občine Braslovče.

V ostalih naseljih se skladno z načrtovanim razvojem naselij ter prioritetai zagotavljajo nove stanovanjske površine kot zaokrožitve in zapolnitve obstoječih naselij, delno kot manjše širitve. Preprečuje se izrazita monofunkcionalnost naselij z uvajanjem raznovrstnosti dejavnosti ter mešanjem funkcij bivanja in dela.

V Letušu in Gomilskem se zagotavljajo pogoji za oskrbne in storitvene dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture.

V Parižljah ima prenova južnega dela naselja (območje izvedenega zazidalnega načrta Parižlje II) prednost pred nadaljnjo večjo širitvijo.

V naseljih v osrednjem delu občine (intenzivneje Zgornje Gorče, Poljče in Zakl, delno tudi Trnava in Grajska vas) se zagotovijo pogoji za gradnjo stanovanj s kmetijskimi gospodarstvi.

Intenzivnejši razvoj centralnih površin se usmerja v naselji Braslovče z Rakovljami.

Enovita, kompleksno urejena cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva se locira med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območje naselij Šentrupert in Trnava, tik ob avtocestnem priključku, kjer je zagotovljena izredno dobra povezava na V. prometni koridor. Na območju nove poslovne cone se smiselno predvidijo tudi nove parkirne površine za mirujoči tovorni promet. Sodobno opremljena gospodarska cona ima ne samo lokalni pomen, pač pa tudi veliko vlogo na regionalni ravni.

Pri načrtovanju namenske rabe na območjih kulturnih dobrin (poleg kulturne dediščine tudi stavbe, ki varujejo ali razstavljajo premične kulturne dobrine, na primer knjižnice, razne zbirke in podobno) se upošteva, da se kulturne dobrine in njihova najbližja okolica ne bo uporabljala za namene, ki bi v primeru oboroženega spopada lahko izpostavila te dobrine uničenju ali poškodovanju.

1.4.1.4. Prenova obstoječega stavbnega fonda

Prenova obstoječega stavbnega fonda ima prednost pred nadaljnjo širitvijo naselij. Večje območje prenove naselij kot prednostne razvojne usmeritve predstavljata trško jedro naselja Braslovče in južni del naselja Parižlje (območje izvedenega zazidalnega načrta Parižlje II). Prenova trškega jedra Braslovč vključuje poleg prostorskih ciljev tudi možnosti za gospodarski razvoj in vključuje tudi družbeni (kulturni) vidik. Pri prenovi trškega jedra, ki je zavarovano z režimi varstva kulturne dediščine, se le-ta obravnava sočasno s prenovo, pri čemer se upošteva njena ranljivost. Kompleksna prenova trškega jedra zahteva prestavitev regionalne cestne povezave na novo traso.

V južnem delu Pariželj (območje izvedenega zazidalnega načrta Parižlje II) ima prenova prednost pred nadaljnjo širitvijo naselja, saj omogoča bolj smotno in ponovno rabo že obstoječih zmogljivosti ter finančne prihranke.

Na območju občine Braslovče se nahaja naslednja kulturna dediščina v naseljih in druga kvalitetna stavbna dediščina, za katero se načrtuje ustrezna oblika prenove. Naselja Braslovče, Grajska vas in Šentrupert predstavljajo naselja s stavbno dediščino, ki je spoznana kot kulturna dediščina in hkrati naselja, ki so del širše prostorske identitete. Prenova trškega jedra naselja Braslovče se izvaja skladno s prenovno obstoječega stavbnega fonda. Pri tem se uporabi varstvene in razvojne principe načrtovanja, zlasti se ohranja kvalitetna stavbna in urbana struktura in njune razpoznavne značilnosti, posodablja degradirane stavbne in urbane strukture ter uvaja ponovno rabo. Širitev naselja Grajska vas se zaradi režima varstva kulturne dediščine omeji zgolj na eno območje, ki mora biti izbrano tako, da upošteva omejitvene kriterije, ki izhajajo iz navedenih režimov varovanja. Širitev osrednjega dela naselja Šentrupert (območje ohranjene obcestne pozidave) ni mogoča. Razvoj Šentruperta se navezuje na umestitev nove cone za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva, ki se locira med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območje naselij Šentrupert in Trnava, tik ob avtocestnem priključku, skladno z zahtevami varstva naselbinske kulturne dediščine. Ožje območje naselja Šmatevž (graščina Štravšnek) in širše območje dvorca Žovnek sta spoznani kot območji, katerih fond in struktura stavbne dediščine predstavljata vrednoto v arhitektonskem in urbanističnem smislu in se zanj načrtuje ustrezno obliko prenove, ki bo – upoštevajoč režime varstva kulturne dediščine – objektom določila primernejšo dejavnost od obstoječe.

1.4.1.5. Sanacije degradiranih urbanih območij

Degradiranih urbanih območij v občini Braslovče praktično ni.

V res majhnem obsegu lahko govorimo o degradiranih urbanih površinah v centru naselja Gomilsko, severno od starega poslopja kmetijske zadruga, pod teraso. Prenova teh površin ima prednost pred večjo širitvijo naselja Gomilsko.

1.4.1.6. Usmeritve za skladno oblikovno podobo naselij

Usmeritve za skladno oblikovno podobo naselij na ravni skupne arhitekturne regije so:

- zmanjšanje negativnih vplivov močnega in vplivnega centra (Celje) s poudarjanjem lokalnih identitetnih vzorcev
- zmanjšanje negativnih vplivov zaradi posredovanja osnovnih vzorov Celja, izboljšanje ohranjenosti identitete
- ohranjanje prvotnih vzorcev poselitve (gručasta naselja, odvisna od rabe prostora)
- nadzorovano širjenje poselitve izven okvirov nekdanjih naselij z uveljavljanjem kontinuitete urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja
- ohranjanje pogledov na arhitekturne dominante, ki so razpostavljene na poseben način in predvsem po robovih celjske ravnine
- ohranjanje arhitekturne identitete in tistih značilnosti, ki so jih prinesli v stavbarstvo te regije šele od druge polovice 19. stoletja dalje (med drugim varstvo značilnih hmeljskih sušilnic)
- uresničevanje dodatnih ciljev: strogo varovanje obstoječih razmerij, nadgraditev slabo razvitih vrednot identitete; skrbno uvajanje novih arhitekturnih in naselbinskih konceptov; nova ali ohranjena arhitekturna identiteta mora ustrezna razmerja ponovno vzpostaviti

Usmeritve za skladno oblikovno podobo naselij na ravni skupne arhitekturne krajine so:

a) oblikovanje naselij:

- ohranja se obstoječa podoba naselij, pri širitvi naselij se uveljavlja kontinuiteta urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja naselij; naselja naj bodo oblikovana kot manjše gručaste ali nepravilno razporejene obcestne skupine stavb med drevjem; ohranjajo se posebnosti, kot so manjša, obcestna zgoščena naselja; ohranja se dominante na izpostavljenih točkah, ohranjajo se pogledi na izpostavljene dominante

b) domačije, stavbe:

- v primerih, ko so domačije / kompleksi sestavljeni, se pri ohranjanju in načrtovanju novih posegov upošteva njihova postavitve pravokotno na cesto; vzdolžne tlorise s podaljški v gospodarska poslopja; materiale – stavbe naj bodo zidane, pritlične; arhitekturno oblikovanje – strehe naj bodo dvokapne, strme; uporablja naj se značilna kritina (bobrovci ali zarezniki); ohranja se kvalitetno oblikovane portale (zidani, kamniti)
- v primerih, ko so domačije / kompleksi v gručah, se pri ohranjanju in načrtovanju novih posegov upošteva postavitve stanovanjskih stavb vzporedno s cesto; tlorisi naj bodo podolžni; uporabljajo se ustrezni materiali in arhitekturno oblikovanje – stavbe naj bodo zidane, pritlične, dvignjene v mansarde; strehe naj bodo dvokapne, strme, možne so mansarde; uporablja naj se značilna kritina (bobrovci ali zarezniki); ohranja se kvalitetno oblikovane arhitekturne člene (fasadne členitve, fasadne odprtine, okrasne linije)
- v primerih, ko so domačije / kompleksi v skupinah, se pri ohranjanju in načrtovanju novih posegov upošteva dominantna postavitve stanovanjskih stavb ob cesto; tlorisi naj bodo vzdolžni; uporabljajo naj se ustrezni materiali in arhitekturno oblikovanje – stavbe naj bodo zidane, nadstropne; strehe naj bodo dvokapne, strme, s čopoma; uporablja naj se značilna kritina (bobrovci);

ohranja se kvalitetno oblikovane arhitekturne člene (fasadna plastika, fasadne odprtine, okrasni detajli)

c) posebnosti:

- ohranja se dominante na izpostavljenih točkah v pokrajini z izrazitim baročnim oblikovanjem in cerkve; ohranjajo se pogledi na te dominante
- ohranja se arhitekturne posebnosti tudi izven naselij ali ob robovih

naselje	urbanistične kvalitete, arhitekturne kvalitete	urbanistični problemi, arhitekturni problemi	usmeritve na podlagi urbanističnih in arhitekturnih kvalit	usmeritve na podlagi urbanističnih in arhitekturnih problemov
Braslovče in Rakovlje	ohranjeno trško jedro, ohranjena naselbinska kulturna dediščina, ohranjeni objekti kulturne dediščine, dominantna lega kulturne dediščine (trško jedro s cerkvijo)	slabo zasnovana širitev novejšje poselitve, večji del najnovejše stanovanjske gradnje arhitekturno in tipološko ni skladen z okolico, slabo zasnovana prometna mreža, konflikti med stanovanjsko rabo in kmetijsko proizvodnjo v centru naselja	pri načrtovanju posegov se uveljavlja kontinuiteta urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja naselja, varovanje kvalitetne naselbinske kulturne dediščine, varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine, varovanje pogledov na dominante	dobro izdelan koncept širitve poselitve v urbanistični zasnovi, ohranjanje arhitekture in tipologije pri novogradnjah, dobro izdelan koncept prometne mreže z možnostjo nove lokacije za regionalno cesto, usmerjanje kmetijske proizvodnje iz obeh naselij v druga, kmetijsko usmerjena naselja
Dobrovlje	ohranjena razpršena poselitve kot avtohtona oblika poselitve	-	ohranjanje razpršene poselitve kot avtohtone oblike poselitve (kmetije v celkih)	-
Glinje	-	velik delež slabo vzdrževanih in propadajočih objektov	-	prenova objektov
Gomilsko	-	večji obseg stanovanjske gradnje, ki arhitekturno ni skladna z okolico	-	ohranjanje arhitekture in tipologije pri novogradnjah, prenova degradiranih urbanih površinah v centru naselja Gomilsko, severno od starega poslopja kmetijske zadruga, pod teraso
Grajska vas	kvalitetno ohranjeno in urejeno gručasto jedro, ohranjena naselbinska kulturna dediščina, ohranjeni objekti kulturne dediščine, ohranjena in obnovljena tradicionalna podoba kmečkih gospodarstev	slabo zasnovana širitev novejšje poselitve na zahodu, večji obseg stanovanjske gradnje, ki arhitekturno ni skladna z okolico na zahodu, slabo stanje in neprimerna raba večje hmeljske sušilnice	pri načrtovanju posegov se uveljavlja kontinuiteta urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja naselja, varovanje kvalitetne naselbinske kulturne dediščine, varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine, varovanje kvalitetnih obnovljenih kmetijskih gospodarstev	zaustaviti trend neskladne širitve poselitve na zahodu, prenova hmeljske sušilnice
Kamenče	-	slabo zasnovana širitev novejšje poselitve ob prometnici, ob tem pa neizkoriščen velik fond prostih površin znotraj naselja,	-	dobro izdelan koncept širitve poselitve ter skladno s tem ureditev prometne mreže, ohranjanje arhitekture in tipologije

		stihijsko širjenje nove gradnje po terasi proti robu na sever in vzhod, ki je tudi arhitekturno neskladna z okolico, propadajoča hmeljska sušilnica, slabo urejena prometna mreža v vzhodnem delu naselja		pri novogradnjah, prenova hmeljske sušilnice
Letuš	ohranjeni objekti kulturne dediščine, dominantna lega kulturne dediščine (cerkev)	neurejeno območje vikend naselja, ki se je nenadzorovano preoblikovalo v stanovanjsko območje	varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine, varovanje pogledov na dominante	celovita prenova vikend območja
M. Braslovče	ohranjeni objekti kulturne dediščine	neurejeno območje vikend naselja, ki se je nenadzorovano preoblikovalo v stanovanjsko območje	varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine	celovita prenova vikend območja
Orla vas	-	-	-	-
Parižlje	delno ohranjena obcestna pozidava	slaba realizacija posegov na območju zazidalnega načrta Parižlje II, neurejena prometna mreža v južnem delu naselja	varovanje še ohranjene obcestne pozidave	celovita prenova območja zazidalnega načrta Parižlje II z ureditvijo prometne mreže v južnem delu naselja
Podgorje pri L.	-	-	-	-
Podvrh	delno ohranjena razpršena poselitve kot avtohtona oblika poselitve	-	ohranjanje razpršene poselitve kot avtohtone oblike poselitve (kmetije v celkih)	-
Poljče	ohranjene in urejene zelene površine znotraj naselja	-	varovanje kvalitetnih zelenih površin v naselju	-
Preserje	-	-	-	-
Sp. Gorče	dokaj ohranjen pomemben element kulturne dediščine zahodno od naselja - Dvorec Žovnek, uporaba tradicionalnih materialov ter ohranjanje prvotne arhitekture pri prenovi nekaterih objektov v naselju	neprimerna dejavnost v Dvorcu Žovnek, degradirana neposredna okolica Dvorca Žovnek, neprimerna širitev naselja na vzhod pod teraso	varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine, varovanje kvalitetnih obnovljenih kmetijskih gospodarstev	celovita prenova Dvorca Žovnek z okolico, umestitev primerne dejavnosti na območje Dvorca Žovnek, omejitev širitve naselja pod teraso
Šentrupert	ohranjena obcestna zasnova, ohranjena naselbinska kulturna	-	pri načrtovanju posegov se uveljavlja kontinuiteta	-

	dediščina, ohranjeni objekti kulturne dediščine		urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja naselja, varovanje kvalitetne naselbinske kulturne dediščine, varovanje kvalitetnih objektov kulturne dediščine	
Šmatevž	-	slabo urejeno območje proizvodnih dejavnosti, izredno slabo stanje kulturne dediščine (graščina Štravšnek s parkovnim nasadom), slabo stanje in neprimerna raba večje hmeljske sušilnice	-	prenova ali opustitev območja proizvodnih dejavnosti, celovita prenova graščine Štravšnek s parkovnim nasadom, umestitev primerne dejavnosti na območje graščine Štravšnek, prenova hmeljske sušilnice
Topovlje	-	neurejena prometna mreža oz. priključevanje na regionalno cesto, stihijska gradnja montažnih objektov (brunarice) ob Savinji	-	ureditev prometne mreže in zgolj enega prometnega priključka na regionalno cesto, zaustavitev stihijske gradnje montažnih objektov ob Savinji
Trnava	-	slabo urejena cona trgovine, šole, bifeja (neustrezna tipologija, arhitekturno oblikovanje objektov...), posamezni novejši objekti, katerih oblikovanje v celoti negira tradicionalno podeželsko arhitekturo	-	kompleksna ureditev cone trgovine, šole, bifeja z možnostjo nadgradnje v večjo poslovno obratno cono, ohranjanje arhitekture in tipologije pri novogradnjah
Zakl	-	velik delež slabo vzdrževanih in propadajočih objektov	-	prenova objektov
Zg. Gorče	-	velik delež slabo vzdrževanih in propadajočih objektov	-	prenova objektov

1.4.1.7. Širitev naselij

V Braslovčah z Rakovljami, kjer je predviden intenzivnejši razvoj naselij, se načrtujejo večje širitve. Širitev Braslovč z Rakovljami zagotavlja pogoje za razvoj stanovanjskih, gospodarskih in drugih zmogljivosti, za večjo socialno varnost, za večjo konkurenčnost naselja, za delovanje trga nepremičnin in za razvoj storitvenih dejavnosti.

Večjo širitev naselja v občini predstavlja nova enovita, kompleksno urejena cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva, ki se locira med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območje naselij Šentrupert in Trnava, tik ob avtocestnem priključku. V tej coni se poleg proizvodnih dejavnosti lahko umestijo prometni terminali, trgovine ter druga skladiščno – prodajna in predelovalna dejavnost, manjše obrtne dejavnosti, komunalne dejavnosti in distribucija energije ter podobno.

V ostalih naseljih se skladno z načrtovanim razvojem naselij ter prioritetai zagotavljajo nove površine kot zaokrožitve in zapolnitve obstoječih naselij, delno kot manjše širitve.

Vse širitve se izvajajo tako, da je zagotovljena možnost priključitve na prometno in energetska infrastrukturo, infrastrukturo elektronskih komunikacij ter infrastrukturo oskrbe z vodo in odvajanja ter čiščenja odpadne in padavinske vode, skladno s programi opremljanja zemljišč.

1.4.1.8. Ureditev javnih površin v okviru poselitvenih območij

Pri ureditvi javnih površin v Braslovčah z Rakovljami, kjer je predviden intenzivnejši razvoj naselij, se prednostno upoštevajo prometne površine, trgi, sprehajališča, vodni in obvodni prostor in druge javne površine. Zagotavljajo se zadostne zelene površine, oblikuje se zeleni sistem naselij. Z načrtnim ohranjanjem zelenih površin ter urejanjem rekreacijskih območij se vzdržuje razmerje med urbanim in naravnim prostorom. Večje površine za šport in rekreacijo se umesti v bližino osnovne šole v Rakovljah, kjer te površine služijo tako sami šoli kot tudi širšemu zaledju celotne občine.

Manjši obseg javnih površin se skladno z načrtovanim razvojem naselij ter prioriteta zagotovi tudi v posameznih naseljih. Prednost imajo naselja z višjo stopnjo urbanizacije in večjimi potrebami po javnih površinah (Letuš, Gomilsko, Parižlje).

Pri novogradnjah in prenovah se obstoječa posamezna drevesa ali skupine dreves upoštevajo v skladu z njihovim ekološkim ali oblikovnim pomenom v urbani strukturi ali zelenem sistemu naselja.

Z vegetacijskimi členitvami, zlasti pa z gozdnimi, kmetijskimi ali drugimi zelenimi površinami se preprečuje zlivanje naselij, predvsem tam, kjer nevarnost zlitja naselij in s tem izgube identitete poselitve že obstaja:

- Letuš – Male Braslovče
- Male Braslovče – Preserje
- Preserje – Parižlje
- Parižlje – Topovlje
- severo-zahodni del Šentruperta – jugo-vzhodni del Trnave
- Grajska vas – razpršena gradnja severno od Grajske vasi proti regionalni cesti oz. do zaselka Rezana
- zaselek Rezana – Gomilsko
- Glinje – Kamenče
- Kamenče – Spodnje Gorče
- Spodnje Gorče – Rakovlje

1.4.2. ZASNOVA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Pri načrtovanju komunalne infrastrukture se smiselno teži k oblikovanjem enotno usklajenih koridorjev komunalne infrastrukture za vse nivoje omrežij (primarno, sekundarno, distribucijsko).

Poteki komunikacijskih vodov in energetskih vodov ter vodov okoljske infrastrukture praviloma ne izključujejo druge namenske rabe pod ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogrozati delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogrozati rabe nad ali pod njimi.

1.4.2.1. Prometno omrežje in objekti ter druga s prometom povezana infrastruktura in javni potniški promet

Avtocestne povezave.

Na območju občine Braslovče sta predvideni dve možni varianti umestitve nove avtocestne povezave v smeri sever – jug oz. povezave Koroške z Belo krajino, priključek je predviden na območju že obstoječega priključka na V. koridor (Šentrupert). Gre za prostorsko ureditev državnega pomena, ki se bo urejala z državnim lokacijskim načrtov. Po njegovem sprejetju Občina Braslovče skladno s 63. členom ZUreP-1 prevzame njegovo vsebino v prostorski red občine.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o dveh variantah predvidene avtocestne povezave, vir: MOP, 24.05.2006 / prevzem podatkov iz datotek Koridorji in Variante

Državne ceste.

Na območju občine Braslovče se ne planira nobenih drugih novih državnih cestnih povezav, razen zgoraj opisane.

V skladu z urbanistično zasnovo naselja Braslovč z Rakovljami se prestavi obstoječa državna cesta, ki poteka preko trškega jedra Braslovč, in sicer proti vzhodu na območje pod teraso.

Občinske ceste.

Pri načrtovanju občinskih cest se izhaja iz obstoječega stanja oz. iz Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Braslovče (Ur.l. RS, št. 39/06).

Nove občinske ceste se načrtuje skladno z načrtovanim razvojem oz. širitvijo naselij (večje širitve v Braslovčah z Rakovljami, nova cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območju naselij Šentrupert in Trnava, manjše širitve v okviru posameznih naselij).

Tabelarični pregled lokalnih cest in javnih poti, vir: Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Braslovče (Ur.l. RS, št. 39/06)

a) Lokalne ceste (LC) med naselji v občini in med naselji v občini in naselji v sosednjih občinah so:

ZAPORED	CESTA	ODSEK	ZACODS	OPIS ODSEKA	KONODS	IVRC	DOLZINA
1	282070	282071	C 697	Sv. Urban-Covške puše	C 490120	LC	2739
2,1	490120	490121	C 225	Partizanka	C 282070	LC	6512
2,2	490120	490122	C 282070	Dobrovlje-Vransko	C 282020	LC	6570
3	490140	490141	C 225	Šentrupert-Zakl-Gomil.	C 490240	LC	3642
4,1	490150	490151	C 731	Rakovlje-Kamenče	C 490270	LC	2173
4,2	490150	490152	C 490270	Kamenče-Gomilsko	C 447	LC	2565
5	490170	490172	Z L.koča	Miklavž-Grajska vas	C490240	LC	1580
6,1	490240	490241	C 490150	Gomilsko-Grajska vas	C 447	LC	1277
6,2	490240	490242	C 447	Grajska vas-Kaplja vas	C 490030	LC	1995
7,1	490260	490261	C 447	Sv. Martin-HS53	C 990290	LC	921
7,2	490260	490262	C 990290	HS53-Sp. Gorče	C 490150	LC	4086
8	490270	490271	C 490150	Kamenče-Parižlje	C 225	LC	2235
9	490280	490281	C 447	Hrastje-Orla vas	C 225	LC	1534
10	490290	490291	C 731	Parižlje-Orla vas	C 490280	LC	2715
11	490600	490601	C 225	Letuš-Slatina	C 408080	LC	490
							41034

b) Javne poti (JP) v naseljih in med naselji v občini so:

ZAPORED	CESTA	ODSEK	ZACODS	OPIS ODSEKA	KONODS	IVRC	DOLZINA
1001	908990	908991	C 426	Rečica-Roje-Letuš	C 426	JP	1358
1002,1	990150	990151	O 490271	Poljče	O 990152	JP	421
1002,2	990150	990152	O 490271	Poljče-Zakl	O 490141	JP	937
1002,3	990150	990153	O 990152	Zakl	O 490141	JP	55
1003	990160	990161	C 490270	Kamenče	Z HS 17a	JP	154
1004	990170	990171	C 490270	Glinje	Z HS 1	JP	332
1005,1	990180	990181	C 731	Parižlje-Preserje	C 990200	JP	1285
1005,2	990180	990182	C 225	Preserje 18-TP Seme	O 990181	JP	743
1005,3	990180	990183	O 990181	Parižlje 51a-12d	Z HS 12d	JP	87
1005,4	990180	990184	O 990181	Parižlje 50-50b	Z HS 50b	JP	56
1005,5	990180	990185	C 731	Parižlje 45-52	Z HS 52	JP	277
1006	990190	990191	C 225	Preserje	O 990201	JP	191
1007	990200	990201	C 225	Preserje-Male Braslovče	C 990390	JP	1436
1008	990210	990211	C 490120	Zgornje Gorče	C 490120	JP	618
1009	990220	990221	O 490121	Obramlje	O 490121	JP	856
1010	990230	990231	C 731	Braslovče-Braslovško j.	Z HS 20a	JP	2065
1011	990240	990241	C 731	Braslovče-Terasa-Zg.P.	Z HS 86	JP	1646
1012	990250	990251	C 731	Braslovče - pokopališče	Z pokopa	JP	363
1013	990260	990261	C 490260	Žovnek-HS83	Z HS 83	JP	1334
1014	990270	990271	C 490150	Spodnje Gorče-Parižlje	C 225	JP	1646

1015	990280	990281	C 490150	Golavšek-Žovneško j.	Z jezero	JP	594
1016	990290	990291	C 490150	Golavšek-Vratnik	C 490260	JP	2093
1017	990300	990301	C 731	Braslovče-Preserje	C 225	JP	925
1018,1	990310	990311	C 731	Partizan-šola	Z sola	JP	258
1018,2	990310	990312	O 990311	Rakovlje 17-TP Gluk	O490151	JP	391
1019,1	990320	990321	C 225	Cesta Topovlje 1	C 490290	JP	558
1019,2	990320	990322	C 225	Cesta Topovlje 2	C 490290	JP	406
1019,3	990320	990323	C 225	Topovlje 13-11	Z HS 11	JP	117
1019,4	990320	990324	C 225	Topovlje 18a-18	Z HS 18	JP	210
1019,5	990320	990325	C 225	Topovlje 21	Z HS 21	JP	205
1019,6	990320	990326	O 990321	Topovlje 3	O 490291	JP	63
1020	990330	990331	C 731	Cesta pod trgov	C 731	JP	473
1021	990340	990341	C 731	Enosmerna Braslovče	C 490150	JP	157
1022,1	990350	990351	O 490151	Terasa-Rakovlje	O 990241	JP	649
1022,2	990350	990352	O 990351	Terasa 1	Z HS 82	JP	170
1022,3	990350	990353	O 990351	Terasa 2	Z HS 84	JP	159
1023,1	990360	990361	C 490290	Parižlje 124	Z HS 124	JP	164
1023,2	990360	990362	C 490290	Do igrišča	Z igrisc	JP	150
1023,3	990360	990363	C 490290	Parižlje 11d	Z HS 11d	JP	88
1023,4	990360	990364	C 490290	Parižlje 84a-39	Z HS 39	JP	122
1023,5	990360	990365	C 490290	Parižlje 84-86	Z HS 86	JP	181
1023,6	990360	990366	C 490290	Parižlje 40b-63a	O 990367	JP	206
1023,7	990360	990367	C 731	Ob Savinji 1	Z HS 36	JP	655
1023,8	990360	990368	O 990367	Parižlje 44-66	Z HS 60	JP	154
1023,9	990360	990369	O 990367	Parižlje 38g	Z HS 38g	JP	65
1024,1	990370	990371	C 490290	Parižlje 22a-33	C 225	JP	379
1024,2	990370	990372	C 490290	Parižlje 37-77	Z HS 77	JP	165
1024,3	990370	990373	C 731	Parižlje 20d-23a	O 490291	JP	236
1024,4	990370	990374	C 731	Parižlje 10b	Z HS 10b	JP	105
1025,1	990380	990381	C 990390	Male Braslovče-Orešnik	C 990390	JP	609
1025,2	990380	990382	C 225	Rovšnik-HS3	Z HS 3	JP	468
1026	990390	990391	C 225	M.Bra-Letuška gmajna	C 225	JP	3349
1027,1	990570	990571	C 490240	Gomilsko-Zavrte	Z HS 71b	JP	384
1027,2	990570	990572	C 490240	Kulturni dom	O 990572	JP	192
1027,3	990570	990573	C 447	Gomilsko-Brinovec	C 490240	JP	132
1028	990580	990581	C 490150	Šmatevž-HS7	Z HS 7	JP	401
1029,1	990590	990591	C 490150	Šmatevž-AC	C 490140	JP	723
1029,2	990590	990592	O 990591	Šmatevž-Strovsenek-AC	O 990591	JP	666
1029,3	990590	990593	O 990592	HS33-Cerkev Sv.Mateja	Z cerkev	JP	369
1030	990600	990601	C 490240	Grajska vas-Turk	Z HS 71	JP	348
1031	990610	990611	C 490240	Gomilsko-Šola-pokop	C 490240	JP	259
1032	990620	990621	C 490150	Gomilsko-Tekavc	Z HS 80a	JP	147
1033,1	990630	990631	C 490270	Spomenik-sušilnica	C 490240	JP	167
1033,2	990630	990632	C 490240	Sušilnica-Žirovnik	C 447	JP	451
1034	990640	990641	C 490240	Grajska vas-Tiselj	Z HS 24a	JP	197
1035	991070	991071	C 225	Slatine-Zornik	Z HS 87b	JP	768
1001	991070	991072	C 225	Zg.Hrašan-HS85	Z HS 85	JP	465
1036	991080	991081	C 225	Sp.Hrašan-Slatine	Z HS 99	JP	709
1037,1	991090	991091	C 225	Slatine-Lebič-Tevž	Z HS 72a	JP	527
1037,2	991090	991092	C 225	Podgoršek	Z HS 71d	JP	234
1038	991100	991101	C 225	Letuš-Obramlje	C 490120	JP	1078
1039	991110	991111	C 991100	HS42-HS41	Z HS 41	JP	82
1040,1	991120	991121	C 225	Letuš-Podgorje	Z HS 18	JP	1511
1040,2	991120	991122	O 991121	Podgorje rezervoar	Z HS 3	JP	809
1041	991130	991131	C 990390	TP-HS15a	Z HS 15a	JP	137
1042	991140	991141	C 991120	POŠ Letuš	Z šola	JP	89
1043	991150	991151	C 225	Letuš-KD	Z KDLetuš	JP	189
1044	992270	992271	C 490240	Rezana-Ojstriška vas	C 992340	JP	865
1045	992280	992281	C 447	Kapla-Klovno	C 992270	JP	474

1046,1	992370	992371	C 490170	HS59-Grajska vas	C 490240	JP	2068
1046,2	992370	992372	O 992371	Selo-HS57	Z HS 57	JP	401
1047	992430	992431	C 992470	Trnava-Šentrupert	C 992450	JP	676
1048	992440	992441	C 490140	Trnava-Mengeš	Z HS 46a	JP	307
1049	992450	992451	C 447	Šentrupert	C 490140	JP	707
1050	992460	992461	C 490280	ceste Orla vas	C 490280	JP	375
1051	992470	992471	C 490140	Trnava-Žirovnik	C 447	JP	932
1052,1	993990	993991	O 490141	Trnava-Brije	C 225	JP	872
1052,2	993990	993992	O 490141	Trnava-Orla vas	O 490281	JP	1035
							50130

Javni potniški promet.

Glede na gostoto poselitve vzpostavitev javnega potniškega prometa lokalnega značaja znotraj občine ni smiselna. V širše omrežje javnega potniškega prometa (povezava s sosednjimi občinami in regionalnimi središči) se občina vključuje preko povezav in postajališč, ki se uredijo prvenstveno v Braslovčah z Rakovljami, nato pa tudi v Letušu, Gomilskem in v Parižljah ter ob novi poslovni coni ob avtocestni povezavi.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o lokalnih cestah in javnih poteh, vir: Občina Braslovče, 21.04.2006, prevzem podatkov iz datoteke oc

1.4.2.2. Energetsko in telekomunikacijsko omrežje in objekti.

Elektrika.

Pri načrtovanju se upoštevajo koridorji obstoječih in predvidenih srednjenapetostnih daljnovodov 20kV s pripadajočimi transformatorskimi postajami 20/0,4 kV ter minimalni odmiki 10 metrov od osi teh daljnovodov ter od pripadajočih trafostopaj.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o srednjenapetostnih daljnovodih in trafostopajah, vir: Elektro Celje, 22.02.2006, prevzem podatkov iz datotek sn in tp

Pri načrtovanju se nadalje upoštevajo prenosni elektroenergetski objekti in koridorji oz. obstoječi in predvideni visokonapetostni daljnovodi 110 kV, 220 kV in 400 kV. Za vse prenosne elektroenergetske objekte je predvidena rekonstrukcija.

Pregled elektroenergetskih koridorjev, vir: smernice ELES, 29.06.2005

- DV 1x400 kV Podlog – Beričevo (obstoječi)
- DV 1x220 kV Podlog – Beričevo (obstoječi)
- DV 110 kV Podlog – Mozirje (obstoječi)
- DV 2x400 kV Podlog – Beričevo (predvideni)
- DV 2x400 kV Podlog – Beričevo (predvidena predelava obstoječega DV 220 kV na 400 kV)

Širina elektroenergetskega koridorja daljnovoda znaša, vir: smernice ELES, 29.06.2005

- za napetostni nivo 110 kV: 30 m
- za napetostni nivo 220 kV: 50 m
- za napetostni nivo 400 kV: 50 m

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o visokonapetostnih daljnovodih, vir: prevzem iz veljavnega prostorskega plana Občine Braslovče

Plinovodni sistem.

Preko občine potekata dva plinovoda in sicer:

- obstoječ plinovod M2, MMRP Rogatec – RMRP Vodice
- obstoječ plinovod R25C, od M2 v 55+769 – MRP Prebold

V času priprave prostorskih aktov Občine Braslovče je potekal tudi postopek priprave državnega lokacijskega načrta za prenosni plinovod R25D. Državni lokacijski načrt je bil v tem času sprejet in sicer z Uredbo o lokacijskem načrtu za prenosni plinovod R25D od odcepa na magistralnem plinovodu M2 pri Šentrupertu do Termoelektrarne Šoštanj v Šoštanju (Uradni list RS, št. 138/2006). Občina Braslovče skladno s 63. členom ZUreP-1 prevzame njegovo vsebino v SPRO in sicer v kartografski del prostorskega akta.

Na območju občine Braslovče se z državnim prostorskim aktom načrtuje prenosni plinovod na odseku med Rogaško Slatino in Trojanami (sprejet je program priprave za državni lokacijski načrt za prenosni plinovod M 2/1, Ur.l. RS, št. 66/04). Po njegovem sprejetju Občina Braslovče skladno s 63. členom ZUreP-1 prevzame njegovo vsebino v prostorski red občine.

Za oskrbo široke potrošnje z zemeljskim plinom v občini je na severni strani lokalne ceste Parižlje – Rakovlje predviden odcep z merilno regulacijsko postajo (MRP).

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: podatki o obstoječem plinovodu, vir: priloga smernic Geoplin plinovodi in sicer »situacija prenosnega omrežja zemeljskega plina v merilu 1:25.000« (30.06.2005), / digitalizacija analognih podatkov in digitalni podatki o predvidenem plinovodu, vir: Geoplin plinovodi, 01.07.2005 / prevzem podatkov iz datoteke občina braslovče plinovod za smernice.dwg za R25D

Telekomunikacijsko omrežje.

Pri novih posegih v prostor je potrebno upoštevati trase obstoječega telekomunikacijskega omrežja. Do posameznih novih objektov se predvidijo nove trase telekomunikacijskih vodov, do novih območij širitve grajene strukture (večje širitve v Braslovčah z Rakovljami, nova cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območju naselij Šentrupert in Trnava, manjše širitve v okviru posameznih naselij) se predvidijo novi telekomunikacijski dovodi.

Kabelska televizija.

Na območju občine je zgrajeno omrežje kableske televizije. Omrežje kableske televizije pokriva s signali skoraj vsa naselja v občini in sicer: Glinje, Grajska vas, Gomilsko, Kamenče, Male Braslovče, Parižlje, Podvrh, Poljče, Preserje, Rakovlje, Spodnje Gorče, Šmatevž, Zgornje Gorče in Topovlje.

Ponudba in priklop na omrežje kableske televizije se smiselno omogoči na območju širitve grajene strukture (večje širitve v Braslovčah z Rakovljami, nova cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območju naselij Šentrupert in Trnava, manjše širitve v okviru posameznih naselij).

Podatki o kabelskem omrežju se nahajajo pri nosilcu urejanja.

1.4.2.3. Omrežje in objekti gospodarske javne infrastrukture in grajeno javno dobro lokalnega pomena.

Oskrba z vodo.

Za zagotavljanje nemotene oskrbe naselij s pitno vodo v občini Braslovče se obnovi obstoječe vodovodno omrežje v smislu večanja profilov cevovoda ter zamenjave dotrajanih materialov ter izgradi javni vodovod na območjih, kjer še ni zgrajen (Podvrh).

Za zajete pitne vode v občini Braslovče se za – z odloki sprejeta in zaščitena vodovarstvena območja – zagotovi izvajanje ustreznega režima varovanja. Izraba kmetijskih zemljišč v varovanem območju se izvaja skladno z gnojilnimi načrti.

Na območjih, ki so predvidena za širitev (večje širitve v Braslovčah z Rakovljami, nova cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva med regionalno in avtocestno povezavo Celja in Ljubljane v območju naselij Šentrupert in Trnava, manjše širitve v okviru posameznih naselij), se izgradi primarno in sekundarno vodovodno razvodno omrežje.

Izdelajo se sanacijski in terminski programi obnov in rekonstrukcij lokalnih vodovodov. V skladu z njimi se prevzemajo ti vodovodi v javne vode, kjer se opravlja nadzor nad kvaliteto pitne vode.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o vodovodu, vir: JKP Žalec, 06.02.2006
prevzem podatkov iz datotek VODOVOD_BRASLOVCE_2006,
VODOVOD_BRASLOVCE_2006_TEXT in
VODOVOD_OBCINE_BRASLOVCE.DWG

Odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v občini Braslovče se izvaja po idejni študiji IEI d.o.o. Maribor (Novelacija idejne zasnove odvajanja in čiščenja odpadnih voda območja Spodnje Savinjske doline, št. proj. 6K R82.10, november 2003) ter upošteva Dolgoročni plan odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (JKP Žalec d.o.o., 22.02.2005).

Izgradnja čistilnih naprav se prvenstveno predvidi v območjih naslednjih naselij: Braslovče z Rakovljami (prioriteta pri načrtovanju in izvedbi), Grajska vas, Gomilsko, Male Braslovče, Preserje, Spodnje Gorče in Poljče.

Do izgradnje kanalizacije po navedeni zasnovi in kjer ni planirana izgradnja javne kanalizacije, se komunalne odpadne vode odvajajo ločeno od ostalih vod v nepropustne greznice na izpraznjevanje ali v male komunalne čistilne naprave.

Javno kanalizacijsko omrežje v občini Braslovče se zgradi v ločenem sistemu (ločeno odvajanje komunalnih odpadnih in padavinskih vod).

Tehnološke vode se pred izpustom v javni kanal očistijo do takšne mere, da je možno nadaljnje čiščenje na javni čistilni napravi.

Odplake iz gospodarskih poslopij (gnojnica, gnojevka) se odvajajo v vodotesne jame na izpraznjevanje.

Občina Braslovče je v skladu z operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode uvrščena med območja naselij, ki niso na občutljivih ali vodovarstvenih območjih. Glede na število prebivalcev sodi med območja naselij z obremenjenostjo med 2000 in 15000 PE. Zanje velja, da morajo biti opremljena z javno kanalizacij in komunalno čistilno napravo do 31.12.2015, do 31.12.2017 pa mora biti priključne na javno kanalizacijo najmanj 95% obremenitve, ki nastaja zaradi odpadne vode na teh območjih.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o kanalizaciji, vir: JKP Žalec, 06.02.2006 prevzem podatkov iz datotek KANALIZACIJA 2006 BRASLOVCE.dwg in podatki o predvidenih lokacijah čistilnih naprav, vir: podatki Občine Braslovče. analogni izris približnih predvidenih lokacij na izsekih iz TK 25 (februar 2006) / digitalizacija analognih podatkov

Ravnanje z odpadki.

V vseh naseljih v občini Braslovče se predvidi prostor za postavitev zbiralnic ločenih frakcij. V naseljih Braslovče z Rakovljami, Letuš in Parižlje se predvidi prostor za male komunalne kompostarne. V občini Braslovče se zagotovi tudi prostor za postavitev zbirnega centra.

Grajeno javno dobro lokalnega pomena.

Pokopališče, ki se nahaja vzhodno od naselja Braslovče, med hmeljišči v ravninskem dnu Spodnje Savinjske doline, ima dovolj prostorskih možnosti za širitev. Širitev pokopališča se usmeri proti zahodu, t.j. proti naselju Braslovče.

V občini se nahajata dve kvalitetni trški jedri, ki sta zaščiteni tudi kot naselbinska spomenika, in sicer Braslovče ter Grajska vas. Obe trški jedri se ohranja tako, da se pri umeščanju novih dejavnosti ne spreminja njuna morfologija in njuna podoba. Trško jedro Braslovč se nameni celoviti prenovi in revitalizaciji skladno z usmeritvami varstva kulturne dediščine. Zaradi učinkovite prenove se trško jedro razbremeni prometa in sicer tako, da se regionalna povezava skozi trg prestavi na vzhod, pod teraso.

Urejene parkovne površine se umestijo v osrčje Braslovč z Rakovljami, ob vodotok Radigaj in predstavljajo zeleno cenzuro med starim trškim jedrom in novo poselitvijo na zahodu. Zeleni pasovi v smislu zelenih cenzur se uredijo tudi v drugih naseljih, predvsem pa v Parižljah in Malih Braslovčah.

Igrišča (športna in otroška) se uredijo (izgradijo ali obnovijo) v večjih naseljih (Braslovče oz. Rakovlje v povezavi s šolo in vrtcem, Letuš, Gomilsko in Trnava v povezavi s šolo, Parižlje, Šmatevž, Grajska vas, Orla vas).

1.4.3. ZASNOVA KRAJINE

1.4.3.1. Raba prostora

Kmetijska območja

Večji del kmetijskih zemljišč v občini Braslovče obsegajo najboljša kmetijska zemljišča.

vrsta kmetijskih zemljišč	površina v m ²	delež v %
najboljša kmetijska zemljišča	22 433 017	83 %
druga kmetijska zemljišča	4 561 420	17 %
skupaj	26 994 437	100 %

(vir: predlog strategije prostorskega razvoja občine Braslovče)

Kmetijske dejavnosti se prednostno usmerja na območja z visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo in sicer v ravninsko dno Spodnje Savinjske doline, predvsem v širša območja okoli naselij Zgornje Gorče, Poljče, Zakl in Trnava, delno tudi Grajska vas. Na teh območjih se lahko izvaja ukrepe za posodabljanje kmetijske proizvodnje oziroma agrarne operacije, pri čemer se upošteva obstoječo krajinsko strukturo, mrežo poti, prostorske smeri, naravne koridorje in logiko krajinskega vzorca.

Nadalje se kmetijske dejavnosti spodbuja na območjih s slabšim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo in sicer na območju Dobrovelj, delno na območju naselja Podvrh, saj se s tem omogoča ohranjanje kulturnih in simbolnih kakovosti krajine.

Kljub dobremu pridelovalnemu potencialu tal za kmetijsko rabo v širšem območju naselja Podgorje pri Letušu, se kmetijska proizvodnja zaradi omejitev varstva podzemnih voda kot virov pitne vode v tem območju omeji in ustrezno tehnološko prilagodi oziroma preusmeri v gojenje drugih kmetijskih kultur.

Kmetovanje se ustrezno prilagaja tudi na drugih varstvenih območjih in na območjih, ogroženih zaradi škodljivega delovanja voda, predvsem na poplavnem območju ob Savinji.

Reorganizacijo kmetij na podeželju se spodbuja na območjih z visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo, t.j. v ravninskem delu Spodnje Savinjske doline, in sicer tam, kjer je glede na pridelovalno usmeritev zagotovljena ustrezna koncentracija posesti, ob upoštevanju poselitvenega in krajinskega vzorca ter ranljivosti okolja.

Pri usmerjanju kmetijske proizvodnje v ravninski del Spodnje Savinjske doline se ohranja in večja delež naravnih prvin, predvsem vegetacijske in vodne prvine. Prav tako se upošteva, da nove agrarne operacije ne povzročajo krajinskega in ekosistemskega osiromašenja.

Pri umeščanju nove poselitve (večja širitev Braslovč z Rakovljami), objektov gospodarske javne infrastrukture ter gospodarskih con (nova cona za proizvodno obrt

in druge oblike podjetništva v območju Šentruperta in Trnave) se zagotavlja dovolj velik odmik od območij z visokim in dobrim pridelovalnim potencialom ali pa ustrezne vegetacijske pasove zaradi potencialne nevarnosti onesnaženja tal in s tem zmanjšanja pridelovalnega potenciala.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o območjih in vrsti kmetijskih zemljišč, vir: MKGP / prevzem podatkov iz veljavnega prostorskega plana Občine Braslovče

ANALIZA OBSTOJEČEGA STANJA KMETIJSTVA V OBČINI BRASLOVČE¹

Pomembna sprememba v prostorskih razmerah podeželja, kjer večinoma prevladuje kmetijstvo je zaznati prodor močnih urbanih oblik življenja s čimer nastajajo mešani tipi gospodarstev in temu primerne koncentracije zemljišč, po drugi strani pa tudi področja praznjenja podeželja. Proces spreminjanja podeželja v občini ni povsod enak, pri čemer tudi terensko analiziranje prostora omogoča sklepanje o potencialnih možnostih varovanja in celo razvoja podeželske razporejenosti, kjer bi ravno občinski pristop in njegove metode programsko podjetniških vizij lahko usmeril bodoči razvoj v pravo smer.

Odkar se je v osemdesetih letih preteklega stoletja prebivalstvo resneje začelo ukvarjati z gojenjem hmelja se je taka menjajoča situacija že večkrat ponovila, s tem pa tudi zunanja podoba krajine, videz vasi in gospodarski utrip. Območje celotne občine Braslovče nudi opazovalcu veliko drobnih razločkov, od različne pedološke sestave prsti, razločkov pri vlažnosti dolinskega dna, sušnosti na pobočjih in terasah, razlike v osojnih in prisojnih legah, poraščenosti gozda, nasadih visokega hmelja, smeri vetra in nenavadnih »toplotnih obratov« in pa, kar je zelo važno, v teh krajih je manjša deljivost posesti, kot v drugih predelih Slovenije, kar je ohranilo savinjsko kmetijo pri nekoliko solidnejši moči, čeprav se je tudi tu v zadnjih 50 letih zgodilo nekaj sprememb v socialnem smislu. Vzor je postal mestni način življenja v sicer agrarnih območjih, kar se izrazito odraža v trenutni strukturi stavbnih tipov in porušeni prostorski sliki celotnega savinjskega območja, posebno pa v večjih vaseh.

Geološko je ozemlje precej enotno, saj prevladujejo permokarbonski skrilavci in peščenjaki. Površje je razčlenjeno na množico grap in dolin z vmesnimi hrbti, ki so predvsem na južnem in vzhodnem delu izravnani. Doline ob potokih so ozke, tako da v enoti ni večjih razširitev v dolinah.

Kmetijstvo v občini Braslovče predstavlja v dolini monokulturna proizvodnja hmelja, na hribovitem območju pa živinoreja in trajni nasadi. V zadnjih letih se vse več kmetij usmerja v ekološko kmetovanje in različne dopolnilne dejavnosti (turizem, gozdarstvo). Številni ribniki in umetne zaježitve na območju pa predstavljajo ugodno možnost za razvoj ribogojstva.

Za večino kmetov na obravnavanem območju kmetovanje ni edina dejavnost. Sicer pa je v občini Braslovče cca. 8,4% kmetovalcev.

¹ Vsi podatki v poglavju Analiza obstoječega stanja kmetijstva v občini Braslovče so povzeti po sprejetemu Razvojnemu programu podeželja, ki je bil izdelan skupaj za občine Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, Vransko in Žalec v letu 2004, projekt je izdelalo podjetje ZOP Management consulting d.o.o. v letu 2004.

Tabela št. 1 : Predstavitev vseh kmetijskih zemljišč v uporabi, skupne ekonomske velikosti kmečkih gospodarstev in delovne sile v kmetijstvu v občini Braslovče

	Vsa kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	Skupna ekonomska velikost kmečkih gospodarstev (ESU)	Delovna sila v kmetijstvu (PDM)
Braslovče	2192,80	2246,90	505,61

Ključna in najbolj prepoznavna kmetijska kultura obravnavanega območja je hmelj. Z uvajanjem novih kultivarjev in ob sodobni tehnologiji so se hektarski pridelki hmelja precej povečali in ne odstopajo pomembneje od povprečnih pridelkov največjih pridelovalk hmelja v Evropi. Problem predstavlja zniževanje cen hmelja na svetovnih trgih, kar je posledica genetske proizvodnje izven Evrope. Slovensko hmeljarstvo je izrazito izvozno usmerjeno, na svetovnem trgu pa zavzema vidno mesto predvsem zaradi visokega deleža kakovostnega aromatičnega hmelja vrste Golding. Omenjeni razlogi prevladujejo nad slabo platjo pridelovanja hmelja - to da hmelj zahteva intenzivno uporabo mineralnih gnojil in sredstev za varstvo rastlin, kar povzroča izrazito obremenjevanje okolja. Intenzivna pridelava je v preteklosti povzročila izčrpanje in ekološko onesnaženost zemlje.

Bodoči razvoj hmeljarstva: Neposredni varovalni pas ob avtocesti je globoko zarezal v hmeljarske površine vendar je mogoče komasirati kmetijske pridelovalne hmeljarske površine na novo oblikovanih sklopih, kjer bodo parcelacijske strukture sledile glavnim smerem prostorskih koridorjev tako v smeri jugovzhod – severozahod in vzdolžno ob Savinji vzhod – zahod. Moramo sprejeti novo nastalo dejstvo, da bodo ta homogena hmeljarska območja predstavljala le dvoje večjih enot, katere bo delila tako avtocesta kot tudi naravni prostor ob glavnih vodnih sistemih. Sicer pa lahko rečemo, da je v prepletu ekoloških otokov s starimi historičnimi posestmi hmelja lahko računati, da bo naravna tipika kulturne krajine Spodnje Savinjske doline še naprej privlačna.

Tabela št. 2: Družinske kmetije po velikostnih razredih kmetijskih zemljišč v uporabi (ha) v občini Braslovče, Statistični urad RS

	Skupaj	>0 - < 2	2 - < 5	5 - < 10	>=10
Braslovče	312	63	96	82	71

Tabela št. 3: Družinske kmetije po rabi KZU v občini Braslovče

	Vsa zemljišča v uporabi ha	kmetijska zemljišča v uporabi ha	Njive in vrtovi ha	Kmečki sadovnjaki ha	Intenzivni sadovnjaki ha	Vinogradi ha	Travniki in pašniki ha
Braslovče	3965,69	2192,8	1231,31	27,09	7,38	4,91	922,11

Omenjeno območje ima tudi omejene naravne pogoje za kmetovanje. Velik del zemljišč leži na strmih pobočjih, kjer je strojna obdelava zelo otežena. V višje ležečih naseljih imajo kmetje nove možnosti razvoja dopolnilnih dejavnosti, npr. razvoj turistične dejavnosti in dopolnilne dejavnosti s področja gozdarstva. Možne oblike dopolnilnih dejavnosti na višje ležečih kmetijah so tudi ohranjanje starih obrti in proizvodov, ki imajo etnološko vrednost in so dodatni turistični proizvod. Možno obliko dopolnilne dejavnosti predstavlja tudi ponovna oživitev tradicionalnega nabiranja in sušenja zdravilnih rastlin. V zadnjih letih se vedno več kmetij odloča za ekološko kmetovanje, ki ima prihodnost v večji skrbi ljudi za zdravo življenje.

Uvajanja sodobnega ekološkega kmetijstva. Uvajanje ekološkega kmetijstva je možno na vseh kmetijskih zemljiščih v občini. Njegova prostorska pojavnost bo v večji meri odvisna od pripravljenosti posameznih kmetovalcev, da se spopadejo s to zahtevno tehnologijo, do določene mere tudi od tega, v koliki meri so posamezna zemljišča zunaj avtocestnega razvrednotenega okolja. Najboljša zemljišča za ekološko kmetijstvo niso tista, ki so manj ustrezna za visoko produktivne kmetijske obdelave, zato ne sme biti nenavadno, da so najboljše zemljišča ista za ekološko kot tudi za manj naravno pridelavo. V prihodnje verjetno ne bo več omejitvenih dejavnikov pomembnih za ekološko pridelavo kot so: obstoječa razvrednotena tla, procesi onesnaževanja okolja, naravni omejitveni faktorji, tla, relief, osvetljenost, klimatske razmere, pač pa bo pomembna strokovnost pridelovalcev. Znanje o zahtevnejših pridelovalnih tehnologijah bo osnovni pogoj.

Na ravninskih in gričevnatih območjih imajo možnosti za aktivnejši razvoj zelenjadarstva in cvetličarstva.

Tabela št. 4: Družinske kmetije po tipu kmetovanja v občini Braslovče, SURS

	Braslovče
Poljedelstvo	45
Vrtnarstvo	2
Trajni nasadi	3
Pašna živina	89
Prašiči in perutnina	15
Mešana rastlinska predelava	15
Mešana živinoreja	89
Mešana rastlinska predelava in živinoreja	53
Nerazvrščene kmetije	1
Skupaj	312

Poljedelstvo: Tretja najmočnejša prostorska raba v občini so njivske površine oziroma travniške kulture na njivah, ki so načeloma najbolj fleksibilne in podvržene ekonomski moči lastnikov ter ostalim družbenim spremembam. Pridelovanje detelj, koruze in travinj je močno povezano z živinorejsko usmeritvijo. Vendar v slučaju poljedelskega razvojnega projekta so zanimivejša razmerja med dolinskim dnom in pobočnimi površinami, ki bodo tudi v razvojnem scenariju predstavljale potencial za pestro ponudbo npr.: pašništvo, turizem, tematske poti in kmetije odprtih vrat.

Na njivskih površinah pa se bodo začele pojavljati alternativne in stare sorte poljščin (soja, leča, bob, ajda, proso, sirek, pivovarski ječmen, oves...). Za mnoge poljedelske kmetije bo zanimivo semenarstvo, pa tudi pridelovanje in sušenje začimb in zdravilnih zelišč.

Pridelovanje vrtnin in vrtnarstvo: Vrtnarski obrati so ena od oblik delovno zelo intenzivnih panog kmetijstva. V občini se je preusmeritev od monokulturnega hmeljarstva k pridelovanju vrtnin in zelenjave že začela. Lahko pričakujemo, da bo v prihodnje še bolj poudarjena in sicer neposredno na obeh straneh avtocestnega pasu. Prostorske zahteve vrtnarske proizvodnje so: dobra cestna povezava, namakalna voda za zalivanje, oskrba z energijo, elektrika, plin, kurilno olje, dosegljiva sezonska delovna sila, pri neposredni prodaji proizvodov je dostopnost do obrata vrtnarije v bližini mest izredno zaželena. Odvisno od tega ali se obrat usmerja v zelenjadarstvo ali v cvetličarstvo ali v drevesničarstvo so lahko med posameznimi obrati v pogledu prostorskih zahtev velike razlike. Zemljišče ne sme biti ogroženo zaradi znanih poplav v Spodnji Savinjski dolini. Enako zahtevo ima tudi avtocesta, zato je pridelava v rastlinjakih na tem območju zelo realna.

Tabela št. 5: Družinske kmetije po številu GVŽ in živine v občini Braslovče, SURS

	Braslovče
Družinske kmetije z GVŽ	296
Skupni GVŽ	2528,74
Govedo DK	253
Govedo, živali	3130
Prašiči DK	237
Prašiči, živali	1720
Krave molznice DK	102
Krave molznice, živali	673

Živinoreja: V občini je uspešna živinoreja tako rekoč podporna panoga vsem ostalim perspektivnim rabam, še zlasti hmeljarstvu. Večina kmetij ima raznovrstne usmeritve živinorejo, vendar lahko računamo, da je v vsaki vasi vsaj nekaj usmerjenih živinorejskih posestev, ki bodo tudi v bodoče ohranili in dograjevali hlevske površine in ustrezno kultivirali pašnike. Še naprej bo vodilna govedoreja, vendar bo mlečna proizvodnja predvsem na večjih obratih, na srednjih in manjših pa bo prevladovala reja govedi za meso.

Na živinorejskih kmetijah v hribovitih območjih pa bo dobila svoje mesto reja drobnice (ovac in koz) za meso, delno pa tudi za mleko.

Strateške razvojne usmeritve

Obsežno in pestro razvojno območje predvideva več strateških razvojnih usmeritev na podeželju, ki so vsebinsko in organizacijsko naravnane:

- razvoj celovitih hmeljarskih kmetij
- konjereja in konjeniške aktivnosti
- proizvodnja sveže in kisane zelenjave
- živinorejsko gozdarske kmetije v hribovitih območjih
- pospešeno uvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in ekološkega kmetovanja
- združevanje zemljišč in namakanje v ravnini
- pestra ponudba podeželskega turizma ob t.i. tematskih poteh povezanih v »savinjski obroč«
- odpiranje nekmetijskih gospodarskih dejavnosti tudi na vasi
- organizirano trženje, razvoj in promocija »pestre ponudbe savinjskega podeželja« z enega mesta, a na različne načine in v mnogih potrošniških središčih
- tržno in poslovno usmerjeno povezovanje kmetov
- vključitev podeželske ponudbe v celovito kulturno, turistično, rekreacijsko in gospodarsko ponudbo občine
- z oblikovanjem partnerstev iz dobrih individualistov narediti močne poslovne in organizirane civilne skupine

Strateške razvojne usmeritve so odvisne od danosti v prostoru, od koder izvira celokupen razvoj od gospodarskih do kulturnih dejavnosti. Zato je primarnega pomena prav prostorsko načrtovanje.

Prostorsko načrtovanje podeželja ima mnogo pojavnih oblik. Te oblike se na projektni ravni kažejo kot zelo pester način tehnološkega načrtovanja proizvodnega prostora. Možne so preureditve lastništva zemljišč, preureditve trajnih nasadov, ureditve odvodnjavanja, namakanja in končno tudi preureditve posameznih sklopov domačij, vasi in somestij med podeželskim prostorom.

Razvojni cilji v kmetijstvu

- Pospeševati prestrukturiranje kmetij (na eni strani s specializacijo, na drugi z uvajanjem dopolnilnih dejavnosti)
- Združevati kmetijska zemljišča
- Izdelati in izvesti program namakanja
- Uvajati rejo drobnice in ekološko proizvodnjo zelenjave v hribovitem predelu in pridelovanje zelenjave v ravninskem svetu
- Ohraniti in vzdrževati hmeljarstvo
- Uvajati ekološko ter integrirano kmetovanje
- Kmetijsko in gozdarsko proizvodnjo finalizirati
- Kot posebne programe razvijati konjerejo, ribogojstvo in sadjarstvo
- Organizirati trženje podeželske ponudbe na lokalnem in širšem nivoju
- Poceniti ogrevanje (uporaba biomase)
- Vključiti se v mrežo direktne prodaje, trženja, promocije in informiranja
- Organizirati kmetijske zadruge na tržni osnovi
- Ohraniti poseljenost tudi na višinskem območju

Razvojne rešitve

- Izvajati agromelioracije
- Razvijati in prestrukturirati kmetijske dejavnosti ter jih usmerjati v specializacijo
- Uvajati dopolnilne dejavnosti na manjših in srednjih kmetijah
- Ohraniti hmeljarsko proizvodnjo z organizirano prodajo
- Zagotoviti podporo živinoreji
- V povezavi z ravninskim delom ohraniti mlečno proizvodnjo
- Hitreje uvajati ekološko kmetovanje
- V vrtovih in sadovnjakih obnoviti sadno drevje (za sveže sadje, džeme, jabolčnik, sokove in žganje)
- Pospeševati predelavo in trženje kmetijskih pridelkov
- Izobraževati o dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, zlasti o turizmu

Rešitve za doseganje zastavljenih ciljev in kratkoročni ukrepi za posamezna razvojna področja so npr:

RAZVOJNO PODROČJE	UKREPI
Razvoj večjih specializiranih kmetij	izvesti komasacije najeti zemljišča urediti namakalne sisteme ločena reja plemenskih telic prevzemanje kmetije do 35 leta stalno se izobraževati vključiti se v pogodbene tržne mreže vsako kmetijo obeležiti z domačim imenom oblikovati mrežo »hmeljarskih kmetij« oblikovati in reklamirati celovito ponudbo kmetij kmetija je poslovni subjekt z vsaj enim zaposlenim
Razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji	izdelovati mesne in mlečne izdelke predelovati les pridelati in sušiti biomaso urediti domačije odprtih vrat in izletniške ter turistične kmetije opravljati storitve s stroji izvajati gozdna dela razviti izdelke iz sadja čebelarstvo izdelovati spominke krajev reja divjadi, lovstvo oblikovati ponudbo konjeniških klubov ekološko pridelana hrana peka kruha in peciva živalim in okolju prijazna reja perutnine

Pričakovani rezultati

Možni vplivi ob izvedbi: Agrarne operacije, kot smo že omenili bodo večjih razsežnosti, pričakuje se nova krajinska slika, ki bo deloma tudi unificirana, ter prilagojena novim tehnološkim pogojem obdelovanja. Krajina neposredno ob avtocesti bo koridorska in močno pod vplivom ekološke preobremenjenosti, zato je pričakovati pridelavo v umetni klimi steklenjakov in tunelskih plastenjakov, ki bo dajala novo arhitekturno sliko. Domačije, ki so se znašle neposredno ob avtocestnem pasu bodo primorane v prestrukturiranje z novimi dopolnilnimi dejavnosti drobne obrti in malega gospodarstva, katere pa se bodo po drugi strani morale tudi partnersko povezovati v predvidene obrtne cone ob dobro dostopnih točkah iz avtoceste.

Razvoj kmetijstva v občini Braslovče sledi sprejetemu Razvojnemu programu podeželja, ki je bil izdelan skupaj za občine Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, Vransko in Žalec v letu 2004, projekt je izdelalo podjetje ZOP Management consulting d.o.o. v letu 2004, ki je bil financiran tudi s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

DRŽAVNE POMOČI NA PODROČJU KMETIJSTVA OD LETA 2001 – 2006²

Občina Braslovče je v obdobju od 2001 – 2006 na področju kmetijstva dodeljevala državne pomoči za naslednje namene:

PODROČJE UKREPA	ZNESEK DODELJENIH SREDTEV 2001 – 2006 (SIT)
KMETIJSKO IZOBRAŽEVANJE	1.294.542
POMOČ GORSKO VIŠINSKIM KMETIJAM	17.617.500
DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	3.850.000
EKOLOŠKE KONTROLE	376.000
OBNOVA HMELJIŠČ	460.000
NAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	1.000.000
OBNOVA HMELJSKIH SUŠILNIC	1.500.000
ŠKROPLJENJE	2.407.500
KMETIJSKA MEHANIZACIJA	7.636.140
OBNOVA KOZOLCEV	450.000
IZDELAVA POSLOVNIH NAČRTOV	170.000
OBNOVA SADOVNJAKOV	250.000
IZGRADNJA HLADILNIC	1.660.000
OBNOVA HLEVOV	910.000
NAKUP TELET	120.000

Občina Braslovče je v letih, kolikor se dodeljujejo državne pomoči, največ sredstev namenila kot pomoči kmetom pri izvedbi investicij na delu občine, ki je opredeljeno kot gorsko višinsko. Glavni namen tega ukrepa je ohranjanje poseljenosti in ohranitev kmetijske dejavnosti na tem delu občine.

Skozi vsa leta se sredstva namenjajo tudi za kmetijsko izobraževanje z namenom spodbujanja dodatnega usposabljanja kmetov. Od leta 2003 pa tudi za investicije za razvoj in registracijo dopolnilnih dejavnosti na kmetijah z namenom širitve dejavnosti in ustvarjanja dodatnih virov zaslužka na kmetijah ter za ekološke kontrole z namenom spodbujanja okolju prijaznega načina pridelave.

Vsi ostali ukrepi, ki so navedeni v zgornji tabeli so se izvajali več ali manj kot enkratni ukrepi v posameznih proračunskih obdobjih.

² Vsi podatki v poglavju Državne pomoči na področju kmetijstva od leta 2001 – 2006 so povzeti iz razvojnih in drugih programov s področja kmetijstva Občine Braslovče.

UREDITEV NAMAKANJA V SSD

V letu 2007 je Občina Braslovče, v sodelovanju še z ostalimi občinami na območju Spodnje Savinjske doline, pristopila k projektu ureditve namakanja na območju Spodnje Savinjske doline. Projekt je eden izmed izvedbenih projektov v okviru RPP Spodnje Savinjske doline, ki se je začel izvajati prioriteto zaradi vse večje problematike zaradi pomanjkanja padavin v poletnih mesecih. V prvi fazi sta v ospredju dve aktivnosti:

izdelava študije namakanja za celotno območje Spodnje Savinjske doline, ki bo obsegala pregled obstoječih namakalnih sistemov ter program namakanja, ki bo predvidel vrsto namakalnih sistemov in tehnologij, vključitev površin za namakanje ter izhodišča za izgradnjo novih in obnovo obstoječih namakalnih sistemov. popis in ureditev lastništva nad obstoječimi namakalnimi sistemi v posameznih občinah.

Urejena lastništva ter jasno izdelana študija oziroma program namakanja bodo podlaga za prijave na razpise za obnovo namakalnih sistemov, ki se predvidevajo za leto 2007. Občina Braslovče se v projekt vključuje kot sofinancer izdelave študije namakanja.

IZVEDBA KOMASACIJ

Na območju občine Braslovče se izvajajo naslednje komasacije :

- Parižlje (k.o. Sp. Gorče)
- Letuš 5 (k.o. Letuš)
- Letuš 6 (k.o. Letuš)
- Brije (k.o. Trnava)

Prav tako se bo v letu 2008 pričela komasacija na območju Poljče- Šmatevž v k.o. Spodnje Gorče, k.o. Šmatevž in k.o. Trnava ter komasacija na območju Male Braslovče v k.o. Male Braslovče.

Gozdna območja

Ob površini občine 5.488 ha (vir: sloj zarisa občin GURS) je gozdnatost občine 42%. Iz podatkov MKGP (Rabe tal 2002) je gozdne površine 2.306 ha. Občina Braslovče ima dva velika kompleksa krajine, ki sta razmeroma enotna in lahko ločljiva. Kmetijske in primestne krajine (pokritost z gozdovi manj kot 40% površine) je 2.708 ha, kar predstavlja 49,3% površine Občine Braslovče. Gozdnate krajine (pod gozdom je 40 do 85% površine) pa je 2.780 ha, kar je 50,7% površine občine (vir: smernice Zavoda za gozdove, OE Celje, 29.06.2005).

Zaradi velike gozdnatosti se ne spodbuja povečevanja gozdnih površin. Povsod tam, kjer je to možno glede na naravne danosti in hkrati ni v nasprotju z varstvom drugih virov (predvsem na območju Dobrovelj in Podvrha), pa se lesno proizvodnjo spodbuja, vendar tako, da se zagotavlja čimbolj sonaravne načine lesne proizvodnje. Za lesno proizvodnjo se nameni gozdove, ki imajo dovolj veliko lesno zalogo, razen varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov. V gozdovih s posebnim namenom se lesno proizvodnjo izvaja v skladu z njihovim posebnim namenom.

V gozdovih se omogoči dejavnosti, ki dolgoročno ne vplivajo na spremembo stanja gozda in kakovosti naravnega vira ter ne ovirajo gospodarjenja z gozdom.

Gospodarjenje se prilagodi v gozdovih, ki imajo velik krajinski, ekološki, kulturni ali rekreativni pomen. Ravninskih gozdov, skupin dreves ali posamičnih dreves v kmetijski krajini se praviloma ne krči, slednje velja še posebej za ravninsko dno Spodnje Savinjske doline. Na kmetijskih območjih z majhnim deležem visoke vegetacije (območje intenzivne kmetijske proizvodnje oz. hmeljišč v Spodnji Savinjski dolini) in na območjih varstva vodnih virov (širše območje naselja Podgorje pri Letušu) se dopušča pogozdovanje z avtohtonimi vrstami.

Gozdove v naseljih (poudarek na naseljih Braslovče z Rakovljami), ki imajo pomembno ekološko izravnalno in krajinsko vlogo, se ohrani in vključi v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe. V bližini naselij se gozd lahko nameni za poselitev, kadar se s tem bistveno ne posega v ekološko ravnovesje.

Raba gozda zahteva celovit sistem gozdnih prometnic, ki mora biti urejen prostorsko racionalno in v skladu z okoljskimi zahtevami. Gradnja gozdnih prometnic ne sme pomeniti vidnih degradacij, uničenja naravnih vrednot oziroma ne sme sprožati erozijskih procesov.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o območjih gozdov, vir: Zavod za gozdove, OE Celje (stanje na dan 29.06.2005) / prevzem podatkov iz datotek gozdna_maska_Obcine_Braslovce_rabe_tal_region, predlog_varovalnih_gozdov_region; ostali digitalni podatki so upoštevani kot strokovna podlaga (podatki splosnokoristne_funkcije, temeljna_razvojna_obmocja_gozdov, tipi_krajin_Obcina_Braslovce_region, zaris_Obcine_Braslovce_region)

Turistična in rekreacijska območja.

Turizem in rekreacija se usmerjata na območja ob vodnih površinah Žovneškega jezera in Preserskih jezer ter delno ob reki Savinji. Zaradi zadostnega števila in velikosti teh območij se razvija diverzifikacija turistične ponudbe. Območje Žovneškega jezera se nameni za oblikovanje različnih športnih dejavnosti ob upoštevanju omejitve, ki izhajajo iz njegove primarne funkcije. Na območju Preserskega jezera so že vzpostavljeni pogoji za ribiški turizem, ki ga je možno z dodatno ponudbo še nadgrajevati. Reka Savinja z ožjim območjem je do sedaj predstavljala predvsem prostor za umeščanje počitniških objektov. Zaradi poplav pa je potrebno ta prostor dolgoročno ohraniti čim bolj neposeljen, nameni pa se lahko za razne oblike prostočasnih dejavnosti in sicer na način, da ne povečuje poplavne ogroženosti območja. Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitiet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu. Turizem se z namenom ohranjanja poselitve usmerja tudi na območje Dobrovelj. Oblika turizma na tem območju mora ustrezati vzdržnemu in sonaravnemu razvoju (kmečki turizem, pohodništvo in podobno).

Območja mineralnih surovin

Na območju občine Braslovče ni obveznih državnih izhodišč s področja rudarstva – energetske, kovinske in nekovinske mineralne surovine, pa tudi ne za druge rudnine. Prav tako ni bila podeljena nobena rudarska pravica za raziskovanje ali izkoriščanje mineralnih surovin. Obstojajo le posamezni občasno aktivni površinski kopi tufa in opuščeni kamnolomi tehničnega kamna – apnenca in dolomita. V občini prav tako ni potencialnih nahajališč, zanimivih za morebitno izkoriščanje mineralnih surovin v prihodnje.

V občini Braslovče se nahaja nekaj kamnolomov in gramoznic, ki se sanirajo in sicer:

- nahajališče Soteska: delna sanacija, prepreči se dostop vozilom, nadaljevanje naravnega procesa samosanacije
- nahajališče Obramlje: sanacija
- nahajališče Topovlje: delna sanacija, nadaljevanje naravnega procesa samosanacije
- nahajališče Podgorski hrib: delna sanacija, nadaljevanje naravnega procesa samosanacije

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: podatki o območjih kamnolomov, vir: Geološki zavod Slovenije (21.06.2005) / prevzem podatkov iz opisnega dela smernic nosilca oz. danih koordinat kamnolomov

Območja voda

Večji vodni elementi v občini Braslovče so Savinja, ki poteka po celotni vzhodni meji občine, ter tri jezera – Braslovško, Žovneško in Presersko.

Savinja je celotnem toku na območju občine Braslovče zavarovana s številnimi varstvenimi režimi, med drugim kot območje Nature, kot območje naravne vrednote, v širši okolici se nahajajo tudi območja gozdov, ki so prav tako zavarovana z varstvenimi režimi. Poleg tega je širše območje Savinje opredeljeno kot poplavno območje. S tega vidika razvoj novih dejavnosti na območju Savinje ni predviden. Ohranjanje območja Savinje, gospodarjenje v tem delu občine in podobno mora slediti posameznim režimom varovanja.

Večji razvoj se predvidi ob površinah jezer, vendar selektivno:

- Območje ob Preserskem jezeru se nameni za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti (npr. kamp, športna igrišča, območja za prostočasne dejavnosti oz. rekreacijske aktivnosti in oddih, vse v povezavi z že obstoječim »ribiškim turizmom« ob Ribiškem domu).
- Širše območje dvorca Žovnek z Žovneškim jezerom se izkoristi kot potencial za razvoj turistične dejavnosti, s se območje revitalizira in na tak način pripomore k ohranjanju narave in kvalitetnega ambiena. Izhodišče za Žovneško jezero je sonaravni turizem, v primeru njegovega razvoja pa je potrebno izdelati krajinsko zasnovo za ta del občine.
- Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu.

1.4.3.2. Opredelitev območij s prevladujočimi omejitvami za razvoj dejavnosti

Varstvo najboljših kmetijskih zemljišč

Pri načrtovanju na področju kmetijstva se poleg zakonodaje upoštevajo tudi uradne kmetijske prostorske evidence.

Skladno z zakonodajo se spodbuja dopolnilna dejavnost na kmetijah, prioriteto imata območji naselij Dobrovlje in Podvrh.

Gradnja na najboljših kmetijskih zemljiščih je dopustna le izjemoma, skladno z zakonodajo. Pri umeščanju ali rekonstrukcijah linijskih objektov se v čim večji meri izkoristijo obstoječe ceste, poti in struge. Trase infrastrukturnih objektov se v čim večjem obsegu izogibajo posegom v območja sklenjenih kmetijskih površin, predvsem najkvalitetnejših, njivskih površin oziroma tako, da se z novimi posegi ne razdrobi posestna struktura.

Za posamezne posege na (najboljša) kmetijska zemljišča se izdelajo podrobnejše strokovne podlage, iz katerih je razvidno:

- ali predvideni koncepti širitev posameznih območij posegajo na območja najboljših kmetijskih zemljišč,
- ali so predvideni koncepti širitev strokovno in podatkovno ustrezno obrazloženi,
- dovolj jasna in nedvoumna obrazložitev namena posegov,
- (ne)skladnost posegov z drugimi predpisi.

Pri zahtevah za spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč se upošteva tudi njihovo strukturno vlogo v krajini in socialno-gospodarski pomen. Objekti oziroma prostorske ureditve gospodarske javne infrastrukture se umeščajo na kmetijske površine z velikim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo le v primeru, ko ni mogoče uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo in na način, da se v čim manjši možni meri vpliva na drobljenje sklenjenih kmetijskih površin.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o območjih in vrsti kmetijskih zemljišč, vir: MKGP / prevzem podatkov iz veljavnega prostorskega plana Občine Braslovče

Varstvo gozdov

Glede na stanje gozdov v Občini Braslovče, veljajo naslednje usmeritve, ki so podane v Programu razvoja gozdov:

- ob površini občine 5.488 ha (vir: sloj zarisa občin GURS) je gozdnatost občine 42%. Iz podatkov MKGP (Rabe tal 2002) je gozdne površine 2.306 ha. Občina Braslovče ima dva velika kompleksa krajine, ki sta razmeroma enotna in lahko ločljiva. Kmetijske in primestne krajine (pokritost z gozdovi manj kot 40% površine) je 2.708 ha, kar predstavlja 49,3% površine Občine Braslovče. Gozdnate krajine (pod gozdom je 40 do 85% površine) pa je 2.780 ha, kar je 50,7% površine občine. Gozdnata krajina, ki pokriva zahodni del občine je mestoma mozaično prepletena s posameznimi manjšimi kmetijskimi površinami. Del površin pa je tudi v zaraščanju. Glede na razporeditev obeh krajin v območju Občine Braslovče (glej grafične priloge: Razporeditev krajin v območju Občine Braslovče (priloga tudi v digitalni obliki kot Shape format meje_krajin) površine gozdov v področju gozdnate krajine ni smotrno več načrtno povečevati, pač pa se je treba posvetiti **negi obstoječih gozdov in boljšemu izkoriščanju njihovega rastiščnega potenciala** (količinsko, predvsem pa kakovostno). V področju kmetijske in primestne krajine pa je potrebno težiti k **ohranitvi, oblikovanju in zasnovi posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v krajini**;
- zaradi usmerjanja razvoja gozdov v skladu z njihovimi funkcijami je treba za vse gozdne površine upoštevati **poudarjenost posameznih splošnokoristnih funkcij gozdov**. V načrtovanju razvoja površin je smiselno presoditi morebitne dodatne potrebe za razglasitev varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, ter upoštevati usmeritve za gospodarjenje v manjših ekosistemih (logi, drevje ob vodotokih in podobno), podane v gozdnogospodarskih načrtih. Ob planiranju dejavnosti v prostoru je potrebno varovati posamezne obvodne pasove ter manjše gozdne površine v nižinskih delih ob reki Savinji in ostalih vodotokih, obenem pa tudi ob prometnicah (območje ob avtocesti). Usmeritve so podane v gozdnogospodarskem načrtu za Celjsko gozdnogospodarsko območje, kakor tudi v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot Vransko (predlog) in Žalec (glej priloge).

Splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdovi in gozdnim prostorom, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi SPRO, so poleg že omenjenih še:

- v področju občine je potrebno preučiti morebitne potrebe lokalne skupnosti in turizma za opredelitev **primestnih gozdov ter gozdov v okolici večjih naselij** in določiti njihov status (gozd s posebnim namenom, parkovni gozd,...). Zelene pasove gozdov okoli naselij je po opredelitvi smiselno zavarovati pred nadaljnjimi spremembami. V področju Občine Braslovče so takšne površine predvsem ob Braslovškem jezeru, deloma ob Žovneškem jezeru ter poleg hitro rastočih naselij ob Savinji;
- največji negativni vplivi na gozdove v področju Občine Braslovče so pričakovani v okolici avtoceste. Tako je potrebno v tem predelu stremeti k oblikovanju stabilnih gozdov z večjo primesjo listavcev, obenem pa v čimmanjši meri načrtovati posege v ta področja. Gozdovi so v tem predelu pomembni tudi kot filter pred emisijami z avtoceste (higiensko - zdravstvena funkcija);

- zaradi težjega usklajenega gospodarjenja je potrebno preprečevati nadaljnje drobljenje zemljiških posesti na območju gozdov;
- gozdnogospodarski načrti, zlasti njihov vidik opredeljevanja in vrednotenja funkcij gozda, so usklajeni s predhodno ali sočasno pripravljenimi sektorskimi programi za varstvo naravne in kulturne dediščine, vodnega gospodarstva, kmetijstva, rekreacije in turizma. V okviru spreminjanja namenske rabe pa je potrebno upoštevati, da se stanje splošnokoristnih funkcij gozda s spremenjenimi rabami tudi spreminja. Posamezne splošnokoristne funkcije pridobivajo na pomenu (dvig stopnje poudarjenosti) zopet druge pa izgubljajo pomen. Podrobna presoja in določitev pomena splošnokoristnih funkcij gozdov ter sprememb zaradi ugotovljenih sprememb v okolju se izdelava ob vsakokratni obnovi gozdnogospodarskih načrtov (vsakih 10 let);
- v SPRO je potrebno upoštevati vse usmeritve za **gospodarjenje v manjših ekosistemih** (logi, drevje ob vodotokih, osamela drevesa med kmetijskimi površinami in podobno). Podane so v gozdnogospodarskih načrtih za gozdnogospodarski enoti Vransko in Žalec. Smernice so naslednje:
 - obstoječa drevesa večjih dimenzij naj se zavarujejo kot naravna vrednota;
 - če je zaradi potrebe po razširitvi pašnih površin in združitvi le teh v celoto potrebno odstraniti kakšen pas gozda med parcelami in kolikor v tem predelu ni pomembnih drugih naravnih elementov krajine, naj se takšna krčitev površine odobri (ob evidentiranju drevja). K krčitvi takšnih površin naj lastniki pridobijo mnenje Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Celje;
 - oblikovanje obmejnikov je mogoče le z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami;
 - vsa smetišča, ki so pogosto v obmejkih, je potrebno odstraniti;
 - posege na te površine je potrebno presoditi še posebej podrobno, saj so posledice posega vidne ne le na površini, temveč tudi širše;
 - v postopkih načrtovanja je ob posegih na te površine potrebno poiskati možnosti **nadomestnih površin** na bližnji lokaciji, ki bodo lahko naprej opravljaje splošno koristne funkcije. Pri tem je potrebno pred oblikovanjem takšnih površin izdelati zasadilni načrt, ki mora biti potrjen s strani Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Celje;
 - morebiten poseg, katerega posledica bo krčitev te površine, mora biti usklajen s prostorskimi planskimi akti;
 - pred posegom je potrebno določiti že vse izravnalne ukrepe, ki morajo biti izvedeni zaradi vzdrževanja ugodnega stanja na sosednjih površinah, ki so v vplivnem pasu površine gozda;
 - okrepiti je potrebno nadzor nad dogajanjem na teh površinah. Vse posege in negativne vplive je potrebno evidentirati in izvesti ustrezne ukrepe;
 - usmerjanje gospodarjenja je predpisano s Pravilnikom o varstvu gozdov.

- z gozdovi je potrebno gospodariti vzdržno in tako zagotavljati njihovo trajno produktivnost (pravila obnašanja narekuje **načelo vzdržnega razvoja**);
- zagotavljati je potrebno vsestransko (biološko in mehansko) stabilnost in odpornost gozdov v primeru naravnih ujm;
- omogočati je potrebno večfunkcionalnost gozdov in preprečevati neustrezne posege in dejavnosti in rabe, ki slabijo splošnokoristne funkcije gozdov;
- pri umeščanju novih gozdnih in javnih cest je potrebno upoštevati reliefne značilnosti terena, zagotoviti sprotno sanacijo poškodovanih površin in možne vplive na okolje omejiti na minimum (ustrezni propusti, posebno pri prečkanju hudournikov, preprečevanje erozijskih procesov, redno in ustrezno vzdrževanje prometnic, idr.);
- razvoj gozda je potrebno usmerjati v skladnost ekonomskega in socialnega življenja v kulturni krajini, pri čemer je treba spoštovati njegove naravne kakovosti, ki postajajo vse pomembnejše kot razpoznavna prvina (identifikacija z naravnostjo, z naravno ohranjenostjo, neonesnaženim okoljem, ipd.). Gozd je nujno treba ohranjati kot pomemben simbol, nosilca naravno ohranjenega in čistega življenjskega okolja, prvino privlačnosti prostora in kot identiteto slovenskega prostora;
- dosledno in v največji možni meri je potrebno uveljaviti varstvo gozda kot naravnega vira ob različnih posegih v prostor že v postopku prostorskega načrtovanja, kasneje pa pri oblikovanju in sprejemanju različnih razvojnih in prostorskih načrtov;
- potrebna je večja restriktivnost pri posegih v gozdove, predvsem tistih na podlagi priglasitve del ter večja učinkovitost ustreznih inšpekcijskih služb v zvezi z nedovoljenimi posegi v gozd;
- za natančnejše določanje ustrezne rabe na območjih nasprotujočih si interesov je potrebno izdelati študije ranljivosti.

V okviru analiz razvojnih možnosti gozdnih površin in njihovega pomena za razvoj krajine, izdelanih ob pripravi strategije prostorskega razvoja Slovenije, so bile v območju Občine Braslovče opredeljene naslednje kategorije gozdnih območij:

- kategorija 1: **Strogo varovana območja**: območje zajema obstoječe in predlagane varovalne gozdove in gozdne rezervate;
- kategorija 2: **Druga območja gozdov in gozdnega prostora s poudarjenimi ekološkimi in okolje ohranjajočimi socialnimi funkcijami**: so območja, na katerih je na ravni 1. stopnje poudarjenosti poudarjena vsaj ena od ekoloških funkcij gozdov (varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, biotopska in klimatska) ali ena od socialnih funkcij, ki teži k ohranitvi narave (funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine in drugih vrednot okolja ter zaščitna, higiensko - zdravstvena, estetska in raziskovalna funkcija), gozdovi pa niso vključeni med strogo varovana območja;
- kategorija 4: **Območja gozdov in gozdnega prostora s širšim večnamenskim značajem**: ta območja v Sloveniji po površini prevladujejo. V njih je z vidika gozda in njegovih funkcij najmanj problematično usklajevati različne rabe gozda in prostora nasploh. Ti gozdovi so tudi že zdaj najbolj obremenjeni z različnimi rabami. Območja zajemajo gozdove in gozdni prostor

brez na ravni 1. stopnje poudarjenih ekoloških funkcij v gozdnati ter kmetijski in primestni krajini ter območja gozdov s poudarjenimi socialnimi funkcijami (brez hkrati poudarjenih ekoloških) v vseh drugih krajinah, z izjemo funkcije varovanja naravne in kulturne dediščine in drugih vrednot okolja ter zaščitne, higienske - zdravstvene, estetske in raziskovalne funkcije.

V področju Občine Braslovče nimamo površin gozdov, ki bi jih na podlagi teh analiz lahko uvrstili med **večja strnjena razvojna območja gozdov**. Glede na preostale opredeljene kategorije pa se srečamo s posameznimi specifičnimi usmeritvami.

Zaradi posebnega pomena strogo varovanih območij gozdov (varovalni gozdovi (podani v digitalnih grafičnih podlagah kot zakonsko opredeljeni varovalni gozdovi ter varovalni gozdovi po predlogu) in ter njihovega pomena za okolje podajamo za te površine še posebne usmeritve:

- v teh območjih je potrebno dosledno ohranjati in varovati obstoječe naravne in ustvarjene sestavine krajine (relief, površinski pokrov, vodni režim, živalski svet, objekte naravne in kulturne dediščine ter druge objekte in naprave) ter tiste njihove lastnosti, ki jim dajejo posebno vrednost (jih opredeljujejo kot vrednoto);
- zakonsko zavarovana območja se varujejo skladno s predpisanimi režimi. Režim in stopnja varovanja sta določena glede na vrsto funkcije (varovalna funkcija, biotopska funkcija, raziskovalna funkcija), na osnovi katere je varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom brez dovoljenega ukrepanja opredeljen;
- vzdržni razvoj oz. ravnanje z gozdom v teh območjih je **sektorju gozdarstva predpisan z režimi, ki jih določajo posamezne funkcije**. Dopustni so le tisti gozdnogospodarski ukrepi in posegi, ki so opredeljeni v aktih o zavarovanju oziroma z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in **zagotavljajo večnamensko vlogo gozdov**. Gozdnogospodarsko izkoriščanje oz. gospodarjenje za lesnoproizvodno funkcijo, kakor tudi gospodarjenje z gozdnim prostorom, je omejeno oz. prilagojeno:
 1. v **varovalnih gozdovih** so izjemoma dopustni ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti, so skladni z varstvenimi režimi (v primeru normativnega zavarovanja) in zagotavljajo ohranitev ter krepitev varovalne, hidrološke, biotopske ali klimatske funkcije gozda. Praviloma so dovoljene le sanitarne sečnje, posek posamičnih dreves in sanacijski ukrepi;
 2. **zaradi omejitev rabe bo ponekod lastnikom treba priznati odškodnino oziroma ustrežna nadomestila (opustitev katastra,...)** (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. 88/2005). Zavarovanje teh gozdov bo imelo državni pomen, zato bo država kot razglasitelj morala opredeliti tudi morebitne odškodnine.

Zaradi podobnih usmeritev gozdov v kategoriji 2 (**druga območja gozdov in gozdnega prostora s poudarjenimi ekološkimi in okolje ohranjajočimi socialnimi funkcijami**) in gozdov v kategoriji 4 (**območja gozdov in gozdnega prostora s širšim večnamenskim značajem**) podajamo specifične usmeritve za načrtovanje skupaj:

- v območju teh kategorij gozdov se prepletajo interesna področja več različnih dejavnosti (vodnega gospodarstva, kmetijstva, turizma in rekreacije, poselitve). To so območja prekrivanja rab, izključujočih se funkcij (npr. biotopske in rekreacijske funkcije) in s tem pojavljanja spornih stanj oz. interesni prostor različnih rab in dejavnosti; to so območja varovanja in vzdržnega razvoja, kjer so procesi usklajevanja razvoja in varstva najbolj intenzivni. Zaradi nasprotujočih se interesov zahteva načrtovanje njihovega razvoja posebno pozornost, zato jih je treba obravnavati kot prednostna območja za usklajevanje rab v postopkih načrtovanja (načrtovanih posegov zlasti na področju poselitve in infrastrukture) in medsektorskega usklajevanja (predvsem s kmetijstvom, vodnim gospodarstvom, turizmom in rekreacijo). Vzdržni razvoj oz. ravnanje z gozdom v teh območjih je sektorju gozdarstva predpisan z režimi, ki jih določajo posamezne funkcije; dopustni so tisti gozdnogospodarski ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in zagotavljajo večnamensko vlogo gozda. Dopustni so tudi gozdnogospodarski ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi in gozdnogojitvenimi načrti, skladni s splošnimi okoljevarstvenimi načeli, in ki zagotavljajo ohranitev ter krepitev funkcij gozda v tem območju;
- od dejavnosti v prostoru so po **predhodnem usklajevanju** v postopkih načrtovanja dopustni tisti posegi, ki omogočajo varstvo in razvoj posamezne socialne funkcije in katerih potencialni negativni vplivi bistveno ne spreminjajo obstoječih naravnih in ustvarjenih krajinskih sestavin ter ne ovirajo gospodarjenja z gozdom (različne oblike turizma in rekreacije, vodno gospodarstvo, varstvo naravnih in kulturnih vrednot). Po obveznem predhodnem usklajevanju so dopustni vsi tisti posegi in ukrepi dejavnosti, katerih potencialni negativni vplivi bistveno ne spreminjajo obstoječih naravnih in ustvarjenih krajinskih sestavin (infrastruktura, poselitve, kmetijstvo, turizem in rekreacija, vodno gospodarstvo, varstvo naravnih in kulturnih vrednot idr.);
- trajne spremembe rabe večnamenskih gozdov v večjem obsegu se lahko uveljavljajo le na osnovi strokovnih podlag, ki vključujejo analize ranljivosti okolja, študije izvedljivosti in presoje vplivov na okolje.

Večnamenskost gozdov prihaja še posebej do izraza v okolici naselij. V teh območjih je lesnoproizvodna funkcija drugotnega pomena, **prevladujejo pa socialne funkcije**. Ker so to obenem pogosto tudi področja, kjer se pojavlja poudarjen javni interes proti zasebnemu, jih lahko opredelimo tudi kot konfliktna območja. Zanje podajamo dodatno še naslednje posebne usmeritve:

- gozdove v naseljih ali okoli naselij se na ravni prostorskega načrtovanja občine opredeli kot **mestne** oziroma **primestne gozdove na osnovi predhodno izdelanih ustreznih strokovnih podlag**. Glede na poznavanje problematike gospodarjenja z gozdovi, lastniške strukture ter ostalih dejavnikov v prostoru, je potrebno, da te strokovne podlage pripravi Zavod za gozdove Slovenije ali pa pri njihovi pripravi sodeluje od vsega začetka;
- osnovni kriterij za določanje obsega mestnih in primestnih gozdov je **oblikovanje naselja kot oblikovne in funkcionalne zaključene celote** (to so vsi tisti gozdovi, ki se vsebinsko navezujejo na naselje in skupaj z njim tvorijo morfološko zaključeno celoto);

- nekatere gozdne površine se morajo ohraniti samo zaradi svoje lege ob naseljih in njihovega pomena zanje (zeleni sistemi ipd.). V nasprotnem primeru so namreč prav te površine kaj hitro namenjene kakšni drugi, za gozd uničujoči rabi.

Gospodarjenje z gozdovi usmerjamo na podlagi splošnih usmeritev, podanih v Gozdnogospodarskem načrtu za Celjsko gozdnogospodarsko območje z veljavnostjo 2001-2010, podrobneje pa so usmeritve podane v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot Vransko in Žalec. Na področju načrtovanja in razvoja krajine so v vseh načrtih opredeljene usmeritve glede razvoja gozdnih površin, posamezne usmeritve glede razvoja splošno koristnih funkcij gozdov, usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti, usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (brez in z dovoljenim posekom) ter v usmeritvah za presojo posegov v gozd in gozdni prostor. Zaradi pomena teh usmeritev, ki jih konkretiziramo nato v posameznih gozdnogojitvenih načrtih za oddelke in odseke (izvedbeni načrti), jih podajamo v celoti kot priloge dopisa.

1. Cilji na področju gozdarstva, ki se posredno nanašajo na Strategijo razvoja Občine Braslovče

V Občini Braslovče se srečujemo s pestro strukturo gozdnih posestnikov v področju Dobrovelj. V tem predelu je gospodarjenje z gozdovi tradicionalna dejavnost posameznih kmetij. Večje probleme pa srečujemo v dolinskem delu enote. Majhne gozdne površine sredi kmetijsko – urbane krajine so izrednega pomena predvsem z vidika biotopov ter popestritve krajine.

V gozdovih in pri gospodarjenju z gozdnim prostorom se pojavlja tudi vrsta negativnih dejavnikov. Velik problem predstavljajo nekontrolirani posegi v gozd in gozdni prostor, kot so krčitve gozdov, gradnja posameznih objektov brez ustreznih dovoljenj v gozdu, na gozdnem robu ter v vplivnem območju gozda. Vsi ti pojavi poleg naravnih negativnih pojavov še dodatno negativno vplivajo na gospodarjenje z gozdovi in gozdnim prostorom.

Osnovno gradivo, iz katerega smo črpali posamezne cilje, je Program razvoja gozdov, že prej omenjena strokovna naloga iz prejšnje točke, poleg tega pa še Gozdnogospodarski načrt za Celjsko gozdnogospodarsko območje z veljavnostjo 2001 – 2010 ter gozdnogospodarska načrta za gozdnogospodarski enoti Vransko in Žalec.

V Programu razvoja gozdov v Sloveniji so navedeni trije temeljni cilji gospodarjenja z gozdovi, ki so vsi pomembni z vidika razvoja gozda in gozdarskih dejavnosti v prostoru:

- **ohranitev in vzdržen razvoj gozdov** v smislu njihove biotske pestrosti ter vseh ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij (ohranjanje in vzpostavljanje rastlinske in živalske pestrosti ter varovanje redkih in ogroženih vrst in ekosistemov v gozdu, pa tudi ohranjanje in vzpostavljanje primernega življenjskega okolja za vse avtohtone vrste prosto živečih živali. Velikega pomena je tudi ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov, ki se kaže v zmanjšanju erozije, moči vetra, hrupa, snežnih plazov ter v izboljšanju vodnih razmer, blaženju podnebnih skrajnosti in v prispevku gozda k čistosti zraka.

Zaradi večnamenske funkcije gozda je potrebno urejati tudi razvoj gozdov in dejavnosti z namenom rabe gozdov za rekreacijo, turizem, vzgojo, pouk in raziskovanje);

- **ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini** (ohranitev primerne gozdnosti v vseh krajinah in preprečevanje drobljenja gozdnih površin; ohranitev, vzpostavitev in oblikovanje gozdnih robov ter skupin drevja, posameznih dreves, obvodnega gozdnega rastja, protivetrnih pasov in omejkov zunaj gozda; skrb za ohranitev in razvoj vodnih ekosistemov v gozdnem prostoru);
- **ohranitev poseljenosti in kultiviranosti krajine ter izboljševanje kakovosti življenja na podeželju** (pospeševanje celovitega razvoja podeželja in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah).

V krajini želimo doseči takšno stanje gozdov, ki bo zagotavljalo tako **ekološke, kot tudi ekonomske potrebe funkcioniranja krajine**. Le to bomo dosegli z zagotavljanjem naslednjih ciljev:

- trajno ohranjanje, varovanje in krepitev (razvoj) večnamenske vloge gozda (njegovih ekoloških, socialnih in lesnoproizvodnih funkcij);
- trajno ohranjanje, varovanje in izboljševanje količine in kakovosti naravnih virov;
- trajno ohranjanje, varovanje naravne ohranjenosti, prvobitnosti in ekološkega ravnovesja;
- trajno ohranjanje, varovanje kultiviranosti in poseljenosti kulturne krajine;
- zmanjševanje tveganj za okolje ter preprečevanje in blažitev negativnih vplivov, ki so posledica posegov v gozd oz. gozdni prostor;
- odkrivanje in odpravljanje nastalih poškodb in razvrednotenj ter ponovno vzpostavljanje prvobitnih naravnih lastnosti ter regeneracijske sposobnosti gozda.

Glede na to, da so navedeni cilji precej splošne narave, jih podajamo še bolj podrobno in sicer razčlenjene v dve skupini:

- cilje, pomembne za dejavnost gozdarstva;
- preostale cilje.

Cilji, ki so **pomembni za gozd in gozdarstvo z vidika same dejavnosti** (ali tudi cilji v ožjem smislu), so:

- ohranitev sklenjenih območij gozda in ohranitev gozdov na produktivnih rastiščih - strnjenost gozdnih kompleksov je zaradi narave gozda pomembna za vrsto drugih funkcij, ne le lesnoproizvodnih (načrtna skrb za ohranjanje biotske pestrosti, naravni gozdovi, gozdni rezervat);
- varstvo gozdov na strmih in labilnih zemljiščih;
- upravljanje z naravnimi viri;
- skrb za kvaliteto naravnih virov;
- ohraniti gozd kot identiteto slovenskega prostora (naravna krajina) v celotnem območju Občine Braslovče.

Cilji, ki so pomembni za gozd in gozdarstvo z vidika drugih prostorskih dejavnosti, opredeljujejo, kaj naj bi gozd zagotavljal:

- zagotavljanje krajinsko - ekološke pestrosti posebej v območjih z manjšim deležem gozda (v ravninskih in obvodnih krajinah, poplavnih gozdovih, manjših gozdnih ekosistemih);
- zagotavljanje večnamenske vloge gozdov v primestni in mestni krajini (vključene tudi krajine ob večjih naseljih);
- povečevanje vloge gozdov pri varstvu vodnih virov;
- možnost razvoja drugih dejavnosti oziroma prostor, v katerem gozd soustvarja celoto (npr. poselitev je bivanje in rekreacija v gozdnem okolju, proizvodnja je skrb za naravni vir ter pridobivanje in predelava lesa, gozdnih sadežev) in zagotavljanje javnosti (javne funkcije) gozda;
- pomen gozda za urbano in kulturno krajino (identiteta, oblikovna struktura prostora, kvaliteta bivanja).

Glavni cilji v okviru prostorskega razvoja so tako:

- ohranitev sklenjenih območij gozda na produktivnih rastiščih;
- varstvo gozdov na strmih in labilnih zemljiščih;
- zagotavljanje krajinsko - ekološke pestrosti v ravninskih in obvodnih krajinah;
- zagotavljanje večnamenske vloge gozdov v primestni in mestni krajini;
- povečevanje vloge gozdov pri varstvu vodnih virov.

Gospodarjenje z gozdovi je usmerjeno na podlagi usmeritev Gozdnogospodarskega načrta za Celjsko gozdnogospodarsko območje z veljavnostjo 2001 – 2010 ter usmeritev gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot Vransko in Žalec. V slednjih so na lokalne razmere konkretizirane usmeritve območnega načrta. Za usmerjanje razvoja gozdarske dejavnosti v prostoru ter za načrtovanje prostorskega razvoja so v tem načrtu opredeljeni naslednji splošni cilji:

- pestra krajina s čim gostejšo mrežo naravnih ekosistemov v kmetijski krajini, kot tudi v gozdnati krajini;
- ohranjeni gozdni ekosistemi z veliko avtoregenerativno sposobnostjo;
- ohranjeni pomembni elementi krajine, kot so gozdni robovi, obvodni pasovi, mokriščna vegetacija in posamično gozdno drevje v kmetijski in urbani krajini;
- ohranjena celovitost gozdnih kompleksov;
- povečana večnamenska vloga gozdov v prostoru;
- trajno zagotavljanje vseh funkcij gozdov;
- usklajeni odnosi med različnimi uporabniki prostora zlasti v območjih, kjer se prepletajo številne, večkrat nasprotujoče si splošnokoristne funkcije gozdov (Dobrovlje, Žovnek, Male Braslovče,...);
- funkcijam prilagojeno gospodarjenje gozdovi s posebnim namenom in varovalni gozdovi;
- trajni vrednostni donosi;

- stabilni in vitalni gozdovi;
- gozdovi s sonaravnejšo drevesno sestavo in zadostnim deležem tudi manjšinskih drevesnih vrst;
- povečana izkoriščenost gozdnih zemljišč, še zlasti pa aceretalnih rastišč;
- sonaravno gospodarjenje z avtohtonimi drevesnimi vrstami;
- povečan obseg in boljša kvaliteta opravljenih gojitvenih del;
- s sonaravnim gospodarjenjem izkoriščen naravni pomladek, pospeševanje pomlajevanja avtohtonih listavcev v ravninskih predelih občine;
- usklajen odnos med gozdom in rastlinojedo divjadjo;
- usklajen odnos med izkoriščanjem gozdov in prostoživečimi divjimi živalmi;
- uporaba okolju prijaznih tehnologij in opreme za izvajanje del v gozdovih;
- z gozdnimi cestami optimalno odprti gozdovi;
- redno in kvalitetno vzdrževane gozdne prometnice;
- osveščena javnost o pomenu gozdov in gozdnega prostora.

2. Zasnova razvoja gozdarstva in zasnova namenske rabe gozd ter zasnova območij varovanj in omejitev s področja gozdarstva;

Na zahodnem delu Občine Braslovče se srečujemo z večjimi gozdnimi površinami, kjer je gozdarstvo že tradicionalna dopolnilna dejavnost tamkajšnjih kmetov in preostalih lastnikov gozdov. Po podatkih predloga gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Vransko je v tem delu prisotna večja gozdna posest. V osrednjem delu Občine Braslovče se pojavlja manjša gozdna posest, obenem pa zaradi bližine naselij prihajajo do izraza druge splošnokoristne funkcije gozdov. V vzhodnem delu površine občine pa se pojavljajo gozdovi zgolj fragmentarno kot manjše, a nič manj pomembne površine v kmetijsko – urbani krajini.

V območju občine so posamezna ekološko pomembna območja (Dobrovlje – Čreta, Savinja – Letuš, Žovneško jezero), naravne vrednote (Savinja s pritoki, Čreta na Dobrovljah ter 18 točkovnih elementov), Natura 2000 območja (Covška prepadna, Savinja – Letuš) ter zavarovana območja (Drevored pri graščini Žovnek ter 5 točkovnih elementov). Razporeditev posameznih objektov varovanja narave nam prikaže večjo gostitev v zahodnem gozdnatem delu občine. Iz tega je razviden pomen gozda za ohranjanje objektov naravne dediščine.

Širitve gozdnih površin v območju Občine Braslovče, predvsem v njenem zahodnem delu ni smiselno načrtovati. Povsem drugače pa je v vzhodnem delu, kjer je smiselno oblikovanje posameznih gozdnih površin z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Pritisk urbanizacije in deloma tudi kmetijstva na obstoječe površine je izredno velik. Z novimi gozdnimi površinami, oblikovanimi na sonaraven način, se bodo bistveno izboljšale biotopske kvalitete okolja, obenem pa bo tudi krajina pestrejša in kot takšna primernejša za bivanje.

V okviru postopkov priprave Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. 88/2005) so na Zavodu za gozdove Slovenije, Območni enoti Celje na novo opredelili varovalne gozdove.

Kot **varovalne gozdove** smo v skladu z določili 43. člena Zakona o gozdovih opredelili površine, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija. V območju Občine Braslovče smo kot varovalne gozdove opredelili samo tiste, kjer je varovalna funkcija gozda na 1. stopnji poudarjenosti. Obenem smo v področju kmetijsko – urbane krajine predlagali za razglasitev gozdov tudi gozdne površine, na katerih je v gozdnogospodarskem načrtu opredeljena biotopska funkcija 1. stopnje poudarjenosti. Skupna površina gozdov v uredbi (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. 88/2005) je **105,15** ha. Gozdni rob je usklajen z obrisom gozda v bazi MKGP Rabe tal – november 2002.

3. Okvirne smernice za pripravo urbanističnih zasnov v območju Občine Braslovče

V urbanističnih zasnovah je potrebno vključiti tudi gozdne površine, ki so prisotne v okolici posameznih naselij. Pomen teh površin je opisan že v prejšnjih poglavjih (večnamenski primestni gozdovi), zato ga v tem delu ne navajamo posebej. Ker so v skladu s Pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag predvidene opredelitve območij urejanja naselij in širitve le teh, podajamo s tem povezane naslednje specifične usmeritve za pripravo urbanističnih zasnov:

- gozdne površine ob mestih in naseljih imajo izrazito večnamensko vlogo. V okviru gospodarjenja za gozdovi je potrebno pomen in obseg te vloge absolutno upoštevati in gospodarjenje primerno prilagoditi. Prav tako pa je potrebno gospodarjenje s prostorom, umestitev dejavnosti v prostor načrtovati tako, da ostane gospodarjenje z gozdovi sploh mogoče (dostopi do gozda, odmik objektov od gozda,...);
- v okviru oblikovanja poselitve je pri poseganju v gozd in gozdni prostor v okviru urbanistične zasnove je potrebno upoštevati naslednja merila:
 1. krčitev gozda zaradi širitve obstoječih naselij ter proizvodnih dejavnosti je možna samo znotraj gozdov s poudarjeno večnamensko rabo in znotraj območij saniranja gozdov, vendar le na osnovi ustreznih strokovnih podlag. Širjenje obstoječe poselitve znotraj območij sklenjenih gozdov načeloma ni dopustna. Posegi za zagotavljanje kvalitete bivanja obstoječih poselitvenih območij so možni le izjemoma in sicer na osnovi ustreznih strokovnih podlag;
 2. krčitve gozda zaradi novih poselitvenih območij in novih proizvodnih dejavnosti so znotraj varovanih in sklenjenih gozdov prepovedane. Znotraj območij poudarjene večnamenske rabe in saniranja gozdov so načeloma dopustne, vendar le na osnovi ustreznih strokovnih podlag, študij ranljivosti in ustreznosti;
 3. primestne gozdove je treba vključiti v zelene sisteme mest in naselij in določiti njihov status.
- za ustrezno oblikovanje urbanističnih območij so pomembna tudi merila za poseganje prostočasnih dejavnosti v gozdni prostor, ki jih navajamo v poglavju usmeritev za izdelavo krajinske zasnove;
- pri posegih v gozd in gozdni prostor se je potrebno izogibati vseh dejanj, ki lahko gozd razvrednotijo ali ga poškodujejo (29. in 30. člen Pravilnika o

varstvu gozdov), za vsak poseg pa je potrebno pridobiti soglasje ali v skladu z veljavno prostorsko zakonodajo predpisano dovoljenje za poseg v prostor (21. člen Zakona o gozdovih, 50. člen Zakona o graditvi objektov, 31. člen Pravilnika o varstvu gozdov).

Poleg že podanih splošnih usmeritev za pripravo urbanistične zasnove pa podajamo še nekatere specifične usmeritve, katere se posebej določajo v primeru vsake posamezne urbanistične zasnove naselja. Usmeritve so namreč povezane z razmerami v okolici posameznih naselij, pomembne pa so zaradi ohranitve gozdnih površin in možnosti čimbolj nemotenega prilagojenega gospodarjenja z njimi:

- nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotovitve varnosti objektov;
- ob gozdnem robu je možno načrtovati manj zahtevne in enostavne objekte oziroma infrastrukturne koridorje (prometnice, parkirišča, vodovodi,...). Pri tem je potrebno predvidevati možnost poškodb objektov zaradi podiranja gozdnega drevja ali padajočih vej;
- neposredno na gozdni rob je možno vmestiti ureditve za potrebe rekreacije (športna igrišča,...) ali območja za posebne dejavnosti (sejmišča,...). Seveda je potrebno pri tem upoštevati, da posegi v gozd in gozdi rob niso dovoljeni;
- za nemoteno gospodarjenje z gozdovi je potrebno do vsake gozdne površine v okviru urbanističnih zasnov zagotoviti primeren dostop. Ker je pri gospodarjenju z gozdovi v naselju potreben odvoz lesa (spravilo lesa po tleh – vlačenje, ne prihaja v poštev), je potrebno do površin zagotoviti primerno dovozno cesto v skladu z določili 8. člena Pravilnika o gozdnih prometnicah. Na gozdnem robu je prav tako potrebo zagotoviti ustrezen večnamenski prostor za začasno deponiranje lesa. V času, ko se ne opravlja gozdna proizvodnja, je ta prostor lahko namenjen za druge dejavnosti (parkirišča, prireditveni prostor, igrišča,...).

4. Okvirne smernice za pripravo krajinske zasnove v območju Občine Braslovče

Krajinska zasnova občine v skladu z določili Pravilnika o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag določa uskladitev in podrobnejše določitve načinov prostorskega urejanja v krajini. Ker je na polovici površine Občine Braslovče prisotna gozdna krajina, na preostali površini pa kmetijsko - urbana krajina, v kateri je gozd prisoten fragmentarno, podajamo posamezne splošne usmeritve za izdelavo krajinske zasnove:

- v okolici obstoječih ali načrtovanih naselij je potrebno smiselno upoštevati vse usmeritve s prejšnjega poglavja;
- ob pripravi krajinske zasnove se srečujemo s posameznimi splošnimi merili za presojanje ureditev, ki jih je potrebno opredeliti s področja gozdarstva. Večina meril je sicer podanih za potrebe medsektorskega usklajevanja in opredeljevanja rab, vendar jih je smiselno upoštevati tudi pri pripravi krajinske zasnove. Podajamo jih v sklopu posameznih vsebin:

- merila za poseganje kmetijstva v gozdni prostor in merila za razvoj podeželja v odnosu do gozda:
 1. pri prostorskem načrtovanju je treba v sodelovanju med gozdarstvom in kmetijstvom strokovno utemeljeno določiti, katere od zaraščajočih se kmetijskih površin je smiselno prepustiti gozdu in katere so perspektivne za kmetijsko rabo;
 2. razmerje med kmetijskimi zemljišči in gozdom usmerjamo v skladu z različnimi dodatnimi, npr. krajinsko ureditvenimi postopki. Načeloma gozda ne krčimo zaradi potreb kmetijstva, na opuščeni zemljiščih pa razvoj zaraščanja usmerjamo v skladu z obliko usmerjanja razvoja gozda na teh zemljiščih (strategija obnove naravnega stanja zemljišč, ki bo opredelila, ali zaraščanje prepustiti naravni sukcesiji ali aktivno posegati v pogozdovanje in s kakšnimi oblikami). Opredelitev je odvisna predvsem od poudarjenosti oz. pomena funkcije ali skupine funkcij v določenem prostoru. Pri tem je odločilen širši prostorski kontekst, znotraj katerega se ta prostor pojavlja (npr. v območju primestnih gozdov s poudarjenimi socialnimi funkcijami je zaraščanje smiselno usmerjati z načrtovanjem gozdnogospodarskih ukrepov);
 3. posebno pozorno je treba obravnavati krčitve gozda, zlasti v primeru poseganja v obstoječi gozdni rob in v gozdne zaplate v primestni ali kmetijski krajini, posebno ob stiku gozdnih in kmetijskih površin;
 4. pomembno je razrešiti tudi vprašanje, ali je površine, ki so za kmetijstvo primerne pa je težnja njihovega zaraščanja velika zaradi drugih vzrokov (lastništvo ipd.), dejansko smiselno prepustiti zaraščanju in s tem ohranjati rodovitnost teh zemljišč za kasnejšo kmetijsko rabo;
 5. razreševanje presežkov kmetijskih zemljišč z uvajanjem lesnih plantaž in intenzivnih nasadov okrasnih drevesnih vrst je nova gospodarska dejavnost, ki je možna le na osnovi ustreznih študij. Pogozdovanje opuščeni kmetijskih površin in snovanje zaščitnih nasadov gozdnega drevja je prav tako možno le na osnovi ustreznih študij;
 6. postavljanje obor za gojitev divjadi ali uvajanje intenzivnih pridelovalnih tehnologij (agromelioracije, intenzivno gnojenje in nekontrolirana uporaba zaščitnih sredstev), katerih vpliv lahko sega tudi v gozd in spreminja njegove ekološke oz. rastiščne značilnosti (npr. spreminjanje reliefa in lastnosti tal, vodnega režima) je dopustno le na osnovi ustreznih študij;
 7. v območjih, v katerih predstavlja gozd primarni ekonomski vir za lokalno prebivalstvo, je treba skupaj s kmetijstvom urejati vprašanje »gozdnih kmetij« ter njihovega bodočega preživetja, če bi osnovni vir njihovega dohodka (tradicionalni način pridobivanja lesa) ogrozile nove tehnologije;
 8. ustrezna strategija razvoja vzorcev pojavnosti gozda v kulturni krajini sodi skupaj z vprašanji strategije razvoja podeželja ter njegovih bodočih družbeno-ekonomskih in kulturnih temeljev. V okviru programov za razvoj podeželja se razvoj gozda v prostoru lahko opira le na celovite presoje vseh vidikov gozda kot mnogostransko pomembne prvine podeželskega prostora. Presoje o ekonomskih učinkih gospodarjenja z

gozdom (proizvodnje gozdnih lesnih in nelesnih dobrin) je treba vključiti v celovite programe za razvoj podeželja in jih obravnavati skupaj z drugimi ekonomskimi izhodišči za ta razvoj. Zato je treba sektorske načrte usklajevati s programi za razvoj podeželja; ti se morajo vključiti tudi v prevzemanje aktivno izločenih kmetijskih zemljišč in opredeliti ustrezne gozdnogospodarske ukrepe zanje, hkrati pa opredeliti tudi finančno ali drugo obliko podpore (npr. skladov za razvoj podeželja);

9. kmetijski ukrepi in posegi na območju gozda in gozdnega roba morajo upoštevati možne vplive na gozd in morajo zato biti usklajeni tudi z gozdarstvom; Enako velja tudi za kmetijske posege izven gozda, ki bi lahko posredno ali neposredno vplivali na gozd (agromelioracije);
- merila za poseganje prostočasnih dejavnosti v gozdni prostor:
 1. pasivne oblike rekreacije (rekreacija v naravi) so načeloma možne v vseh gozdovih razen tam, kjer je z zahtevami zavarovanja takšna dejavnost izključena;
 2. gradnja novih rekreacijskih in turističnih območij s postavitvijo objektov in naprav je načeloma možna le znotraj območij gozdov s poudarjeno večnamensko rabo ali kot sanacija poškodovanih območij, ki jih gozdarstvo opredeljuje kot nezanimive za svojo dejavnost, vendar vedno le takrat, kadar so interesi vseh zainteresiranih usklajeni in se z oceno primernosti pokaže, da je to za prostor sprejemljivo;
 3. rekreacijo in turizem je nujno potrebno obravnavati ločeno glede na njune različne oblike pojavljanja, saj so tudi njihove prostorske zahteve in potem posledice v prostoru različne (npr. trim steza in smučišče, planinska pot in golf igrišče);
 4. razvoj turizma in rekreacije v nekem prostoru mora upoštevati omejitve, ki jih narekujejo gozdnogospodarski in drugi vidiki upravljanja z gozdom (npr. okoljevarstveni, naravovarstveni, idr.). Velja tudi obratno: strategija razvoja gozda v prostoru, pri čemer sta pomembna tako njegova prostorska ureditev kot način gospodarjenja, mora biti neposredno povezana s strategijo razvoja turizma in rekreacije;
 5. v bližini poselitvenih območij je treba opredeliti območja za prostočasne dejavnosti v gozdu tako, da ta ne ovirajo gozdnogojitvenih ukrepov in ne pomenijo propadanja gozda;
 - merila za poseganje vodnega gospodarstva v gozdni prostor:
 1. pri opredeljevanju varovanih območij vodnih virov je potrebno usklajevati oba sektorja;
 2. vzajemno sodelovanje obeh sektorjev je nujno, kadar so varstveni režimi v zavarovanih območjih vodnih virov strožji od sektorskih omejitev in posledično zahtevajo omejeno gospodarjenje z gozdom (npr. prepoved gozdnogospodarskih ukrepov, ki bi lahko ogrozili kakovost in količino podtalnice in drugih virov pitne vode ter kakovost, količino in morfološko podobo površinskih vodotokov);

3. gradnja gozdnih cest mora zaradi same gradnje, njene uporabe in posledično uporabe naftnih derivatov, že v fazi načrtovanja potekati usklajeno z zahtevami obeh sektorjev;
 4. vodnogospodarski posegi v vodotoke na območju gozda morajo upoštevati možne vplive na gozd in obvodno vegetacijo in morajo biti zato usklajeni tudi z gozdarstvom (zagotavljanje ohranjanja gozdne vegetacije ob vodotokih, nespreminjanje nivoja podtalnice - predvsem na območju poplavnih gozdov idr.). Enako velja tudi za vodnogospodarske posege izven gozda, ki bi lahko posredno ali neposredno vplivali na gozd (gradnja akumulacijskih jezer, regulacije idr.).
- merila za usklajevanje med gozdarstvom in varstvom naravnih in kulturnih vrednot:
 1. vsi sektorji morajo v okviru prostorskega načrtovanja sodelovati vzajemno kadar so varstveni režimi v zavarovanih območjih naravnih in kulturnih vrednot strožji od sektorskih omejitev in posledično zahtevajo omejeno gospodarjenje z gozdom (npr. popolna prepoved tistih gozdnogospodarskih ukrepov, ki bi lahko poslabšali ali ogrozili stanje naravnih in kulturnih vrednot – nezdružljivost gospodarjenja na arheoloških območjih);
 2. kje, kdaj in v kakšnem obsegu varovati in v kakšnem obsegu dopuščati razvoj gozdarstva znotraj formalno nezavarovanih območji, v katerih je velik interes varovanja naravnih in kulturnih vrednot, je v operativnem smislu predmet nižjih ravni načrtovanja;
 - merila za poseganje infrastrukturnih objektov in naprav v gozdna območja:
 1. za gradnjo novih energetskih in komunalnih vodov ter prometne infrastrukture skozi gozdni prostor je potrebno izdelati strokovne podlage in oceno vplivov na okolje, v katerih bo poleg vseh drugih sestavin pomembna tudi ocena vpliva na vidno stanje okolja. Ti posegi morajo biti načeloma čim manj vidni (sodobnejše tehnologije z manjšimi oz. ožjimi varstvenimi pasovi, prostoru primerna tehnologija gradnje, vodenje novih vodov po obstoječih koridorjih ipd.);
 2. novogradnje vseh infrastrukturnih vodov v prostoru z majhnim deležem gozda načeloma ne smejo potekati skozi gozd oz. gozdne zaplate, skupine gozdnega drevja, obvodne vegetacije, obmejkje ipd;
 3. pri lociranju večjih energetskih objektov zunaj gozdnih območij, katerih vpliv lahko sega v gozd, rezultat tega vpliva pa je poškodovanost gozda ali celo izguba njegove vrednosti, je potrebna presoja vplivov na okolje.
 - merila za izkoriščanje mineralnih surovin v gozdnih območjih:
 2. obstoječa območja izkoriščanja mineralnih surovin znotraj gozdnih območij je po prenehanju izkoriščanja treba sanirati usklajeno z gozdarstvom;

3. nova območja je načeloma možno ustvariti samo znotraj gozdnih območij s poudarjeno večnamensko rabo na podlagi ustreznih strokovnih podlag.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o območjih gozdov, vir: Zavod za gozdove, OE Celje (stanje na dan 29.06.2005) / prevzem podatkov iz datotek gozdna_maska_Obcine_Braslovce_rabe_tal_region, predlog_varovalnih_gozdov_region; ostali digitalni podatki so upoštevani kot strokovna podlaga (podatki splosnokoristne_funkcije, temeljna_razvojna_obmocja_gozdov, tipi_krajin_Obcina_Braslovce_region, zaris_Obcine_Braslovce_region)

Varstvo kulturne dediščine.

Pri pripravi akta se v celoti upoštevajo smernice Zavoda za varstvo kulturne dediščine, na tem mestu pa se povzamejo naslednja poglavja iz strokovnega gradiva »Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče« (ZVKDS, OE Celje – OE Celje, št. 02-6834/8-05/06, NC številka: 721/05-06, 22.03. 2006):

2. Izhodišča
3. Cilji
4. Smernice
5. Pregled enot kulturne dediščine

2 Izhodišča

2.1 Splošna izhodišča

Splošna izhodišča za pripravo SPRO so pripravljena na osnovi zakonskih in drugih pravno formalnih osnov za pripravo smernic in njihovo vsebino (točka 1.3.).

V skladu z **Ustavo RS** država skrbi za ohranjanje naravnega bogastva in kulturne dediščine ter ustvarja možnosti za skladen civilizacijski in kulturni razvoj Slovenije (5. člen). Zakoni in drugi predpisi morajo biti v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo. Ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe se uporabljajo neposredno (8. člen). Vsakdo je dolžan v skladu z zakonom varovati naravne znamenitosti in redkosti ter kulturne spomenike, država in lokalne skupnosti skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine (73. člen).

Posebno pozornost je treba posvetiti konceptu celostnega varstva, kot ga opredeljuje **Granadska konvencija**, ki poudarja pomen varstvenih območij na nivoju spomeniških območij in manjših homogenih stavbnih celot, nanaša pa se tudi na posamezne objekte, ki jih varuje v njihovem vplivnem območju. Območja, kjer je treba zagotoviti celostno ohranjanja kulturne dediščine so predvsem:

- območja naselbinske dediščine,
- območja kulturne krajine in
- območja arheološke dediščine.

Celostno ohranjanje dediščine je smiselna porazdelitev nalog ohranjanja dediščine na različne državne organe in na lokalne skupnosti ter sodelovanje med njimi. Državljeni - lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije nepremične kulturne dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva kulturne dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege,
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh, med urbanisti, investitorji in konservatorji ter vključevanje in obveščanje javnosti,
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje,
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike ampak pa tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, pač pa imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja ali krajine in kvalitetno oblikujejo njihov karakter in
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati **trajnostno rabo** dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Prostorska strategija občine mora biti usmerjena tako, da ne povzroča degradacije dediščine. Predpostavljeno mora biti njeno poznavanje kot neobnovljivega ustvarjalnega vira, potrebnost po njeni aktivni (upo)rabi v povezavi s poznavanjem njene (iz)rabe le do določenih mej.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržni prostorsko razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomska, socialna, okoljska in kulturna. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru je eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, promet, kultura, okolje, idr.)

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kvalitete prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

2.2 Podrobnejša izhodišča

Podrobnejša izhodišča varstva kulturne dediščine izhajajo iz konkretnih prostorskih in družbenih razmer območja občine Braslovče.

2.2.1 Ocena stanja dediščine

V Občini Braslovče je evidentiranih 205 enot kulturne dediščine. Status kulturnega spomenika ima 49 enot, od tega nobena enota nima statusa kulturnega spomenika državnega pomena. Zaradi spremembe meje smo v Registru kulturne dediščine predlagali v letu 2004 Žovnek – Dvorec s parkom za ponovno razglasitev zaradi poenotenja prostorskega obsega spomenika v obeh dokumentih. Večina na novo evidentiranih enot etnološke dediščine ni bila predlagana za razglasitev.

Stopnja ogroženost enot dediščine je ocenjena po metodi English heritage lestvice za merjenje ogroženosti, ki temelji na oceni **stanja in uporabe**. Lestvica je bila zasnovana za stavbno dediščino in je v tem dokumentu generalizirana za vse tipe dediščine.

STANJE	UPORABA*	STOPNJA OGROŽENOSTI
1. Zelo slabo (velike poškodbe – pospešeno propadanje)	1. neprimerna uporaba (zapuščeno)	1. Skrajna ogroženost
	2. delno v uporabi	2. Resna ogroženost
	3. primerna uporaba	3. Znatna ogroženost
2. Slabo (poškodovane dediščinske lastnosti - znaki propadanja)	1. neprimerna uporaba (zapuščeno)	
	2. delno v uporabi	
	3. primerna uporaba	4. Manjša ogroženost
3. Primerno (dediščinske lastnosti pretežno dobro ohranjene – slabo vzdrževanje)	1. neprimerna uporaba (zapuščeno)	
	2. delno v uporabi	
	3. primerna uporaba	5. Potencialna ogroženost
4. Dobro (dediščinske lastnosti dobro ohranjene - dobro vzdrževanje)	1. neprimerna uporaba (zapuščeno)	
	2. delno v uporabi	
	3. primerna uporaba	6. Ni ogroženosti

* Enote dediščine, pri katerih uporaba ni relevantna oz. jih ni mogoče uporabljati, (spomeniki, znamenja, arheologija) so označene z oceno 0. Pri njih se stopnja ogroženosti določi pred morebitnimi posegi (gradbena, agromelioracijska dela, infrastrukturne trase ipd).

V občini Braslovče so evidentirane 3 enote **arheološke dediščine**, ki imajo vse status arheološkega spomenika. Enote arheološke dediščine so v glavnem ogrožene zaradi infrastrukturnih posegov. Sicer se arheološka najdišča načeloma varujejo "in situ", na kraju samem, posegi pa se jih morajo v načelu izogibati.

Evidentiranih je 12 enot **stavbne - sakralne dediščine** (cerkva), njihovo stanje pa je v večini primerov dobro. Vse cerkvene stavbe je potrebno še naprej ohranjati in vzdrževati, pozornost pa je potrebno nameniti tudi ohranjanju njihovega ambiena. Stavbna sakralna dediščina je v občini Braslovče tista zvrst kulturne dediščine, ki je najbolj redno vzdrževana, zato je tudi njeno fizično stanje relativno dobro. Vse imajo status kulturnega spomenika lokalnega pomena

V občini Braslovče je evidentiranih 24 enot **profane stavbne dediščine**, od teh je kot razvalina ohranjena 1 grajska stavba – grad Žovnek. Nadaljnja primerna prezetacije poleg sanacije, ki postopoma poteka, bi bila znatnega pomena za identiteto in dodatno osvetlitev kulturne zgodovine občine. Dvorca Štrovsenek in Žovnek ter dvor Legant so kot stavbe v razmeroma solidnem stanju. Evidentiranih je 20 enot stavbne dediščine – trške arhitekture v okviru trškega naselja Braslovče.

Evidentiranih je 156 enot **stavbne - etnološke dediščine**. Kjer so stavbe v uporabi in redno vzdrževane, je ogroženost manjša, problem ogroženosti se pojavlja pri objektih izven funkcije oziroma tistih, kjer lastniki ne morejo ali nočejo skrbeti zanje ali jih odprodati drugim interesentom. Pri razvoju poselitve je zato potrebno poskrbeti, da se reši problem lastništva (prodaja interesentom), lastnikom pa pomaga pri prenovi z ukrepi, navedenimi pod tč.

In da se v skladu z državno strategijo razvoja išče nove bivalne možnosti najprej v prenovi starega stavbnega fonda občine, šele v drugi vrsti pa se gre v novogradnje.

Evidentirani sta 2 enoti **naselbinske dediščine**, trško jedro Braslovč, ki ima status kulturnega spomenika in Grajska vas kot naselbinska dediščina. Obe naselji sta delno ogroženi, predvsem zaradi neizdelanih izvedbenih prostorskih dokumentov (lokacijski načrti za naselja). Potrebno je bolj dosledno uveljaviti kontinuiteto urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja obeh historičnih aglomeracij. V naseljih, ki niso opredeljena kot kulturna dediščina, je zaradi ohranjanja zanimivih struktur v širši krajini potrebno s prostorskimi redi uveljaviti enaka načela.

Evidentirani sta 2 enoti **vrtnoarhitekturne dediščine**, ki imata status kulturnih spomenikov, skupaj z dvorcema (Štrovsenek, Žovnek), predstavljata kulturno in funkcionalno celoto. Park Štrovsenek je zelo ogrožen, zato je potreben izbor ustreznih vsebin v povezavi s stavbami, ki bi omogočale strokovno pravilno prezentacijo in revitalizacijo ter zagotavljanje rednega vzdrževanja. Vrtni paviljon v okviru parka je skrajno ogrožen in potrebuje takojšnjo gradbeno sanacijo. Park Žovnek je manj ogrožen, vendar bi bilo potrebno načrtovati in postopno izvajati sanacijsko-obnovitvena dela.

Nekaj je tudi enot **memorialne dediščine** (8), ki se navezuje predvsem na dogodke med 2. svetovno vojno, je dobro vzdrževana in zato ni ogrožena.

2.2.2. Problemi, težnje, trendi in možnosti

V dolinskem delu ob avtocesti obstaja trend širitve servisnih in drugih objektov, pa tudi oglaševalskih objektov in panojev, ki se pojavljajo tudi v vedutnih prostorih kulturnih spomenikov. Takšne objekte je potrebno usmerjati na vizualno manj izpostavljene lokacije, v območja obstoječih infrastrukturnih naprav. Servisne objekte je treba velikostno in barvno prilagajati okoliški krajini ter jih locirati izven fizičnih in vplivnih območij kulturne dediščine.

Glede na veliko število objektov stavbne, še zlasti etnološke dediščine v občini Braslovče opažamo šibak interes lastnikov za vzdrževanje lastne stavbne dediščine. Hkrati ugotavljamo tudi slabo obveščenost lastnikov dediščine o finančnih možnostih pri obnovi in sanaciji kulturnih spomenikov. Opazen je trend upadnja števila evidentiranih enot dediščine. Večino propadajočih enot predstavljajo opuščene kmečke hiše in kozolci, za katere je potrebno poskrbeti in jih obnoviti zlasti tam, kjer tvorijo značilne ambiente ob vstopu v naselja npr. na jugovzhodnem vstopu v naselje Braslovče.

Na osnovi pregleda stanja in predvidevanj izhaja, da je treba več pozornosti posvetiti vzgoji in osveščanju ljudi in njihovem odnosu do dediščine, kar pa je širši razvojni cilj izven domene sektorja urejanja prostora. V smislu prostorske strategije ohranjanja dediščine je na nivoju občine potrebno:

- formirati ustrezen finančni fond za dediščino za soperativacijo pri obnovah in sanacijah dediščine;

- zmanjšati stopnjo davčne obveznosti (takse) tako za investitorje kot izvajalce del na objektih dediščine;
- povečati davčne obveznosti (takse) za lastnike dediščine, katerih objekti so prazni, ki jih ne žele obnavljati in sanirati in v končni fazi ne želijo stavbe prodati nekemu, ki bi jo obnavljal.

Možnosti prezentacije dediščine v turistične namene

Ohranjenost **tradicionalne ljudske stavbne dediščine** lahko bistveno poveča možnosti turistične ponudbe s prezentacijo tradicionalne kmetijske pridelave in predelave, pa tudi s prenovo v bivalne in nočitvene kapacitete v povezavi s povečano tranzitno vlogo občine v bodoče.

V smislu konkretnih vlaganj javnih sredstev v kulturne spomenike je treba načrtovati nadaljevanje ustrezne sanacije in prezentacije ogroženih **grajskih razvalin** (Žovnek). Ustrezno prezentirati in ambientalno ohranjati je treba dvorca (graščini) Žovnek in Štrovsenek s pripadajočima parkovnjima zasnovama. Poiskati jima je potrebno ustrezne vsebine, ki so lahko tudi v vsebinski zvezi z novimi prometnimi povezavami (avtocesta) ter potencialnimi razvojnimi programi celotne regije. Ob tem je nujno iskati take vsebine, ki omogočajo revitalizacijo ob hkratnem ohranjanju spomeniške vrednosti obeh objektov, ki sta zaradi neprimernih objektov v neposredni bližini (kmetijska skladišča, lesna industrija) ambientalno razvrednotena. Iskati je potrebno možnosti za preselitev oziroma vsebinsko in oblikovno prestrukturiranje teh objektov.

Cerkvene stavbe so potencial za razvoj ponudbe kulturnega turizma z vključevanjem v razne pohodne in učne poti, kolesarske ture, ki bi vzpodbujale vedenje o kvaliteti arhitekture in opreme, in se navezovala tudi na sosednje občine. Z različnimi akcijami in prireditvami je potrebno dodatno vzpodbujati obiskovalce ter razvijati in nadgrajevati obstoječe danosti (markiranje poti na terenu, informativne table na posameznih lokacijah, zloženke itd.) v sodelovanju z lastniki objektov.

V turistično/prireditvene namene se še naprej uporablja memorialni objekt Šmiglova zidanica kot znana pohodniška in družabna točka. Problem pri tovrstni dediščini, ki se vsebinsko veže predvsem na čas 2. svetovne vojne, je ta, da generacija, ki je bila na ta čas neposredno vezana, počasi odhaja in bo vedno manj ljudi, ki bi samoiniciativno skrbeli za te spomenike. Lokalna skupnost naj podpira interesne skupine, ki so pripravljene skrbeti za tovrstne spomenike. Redno vzdrževanje vsekakor stane manj, kot pa kampanjski posegi in odpravljanje poškodb, ki nastanejo, če za take objekte nihče ne skrbi.

2.2.3 Zasnova razvoja dejavnosti varstva nepremične kulturne dediščine

Kulturni projekti na področju vodenja in financiranja obnove kulturnih spomenikov sodijo v pristojnost Ministrstva za kulturo RS in ne Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki je pristojen zgolj za strokovni vidik obnove. Spodaj podani podatki so pridobljeni z Ministrstva za kulturo.

Država zagotavlja javno (so)financiranje obnove tistega dela dediščine, ki je razglašena za spomenik državnega ali lokalnega pomena, in sicer:

- obnova kulturnih spomenikov s seznama “kulturnega tolarja”,
- obnova kulturnih spomenikov v lasti Republike Slovenije,
- obnova kulturnih spomenikov v lasti lokalnih skupnosti, verskih skupnosti in drugih pravnih in fizičnih oseb (letni oz. dvoletni javni razpis).

Obnova kulturnih spomenikov s seznama “kulturnega tolarja”

(Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi s spremembami in dopolnitvami, Ur.l. RS št. 24/98, 108/02 in 14/03). Gre za zagotavljanje določenih proračunskih sredstev za obnovo in vzdrževanje posameznih kulturnih spomenikov. Na območju občine Braslovče se v obdobju do leta 2008 v okviru “kulturnega tolarja” ne predvidevajo vlaganje proračunskih sredstev.

EŠD	ime spomenika	tip dediščine	obdobje

(Vir: Ministrstvo za kulturo - stanje RKD na dan 26.5.2005 ZVKDS)

Obnova kulturnih spomenikov v lasti Republike Slovenije

Ena glavnih nalog na področju varstva nepremične dediščine do leta 2010 je celovita prenova in funkcionalna usposobitev spomenikov, ki so z zakonom o lastninjenju postali last Republike Slovenije (Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini, Ur.l. RS št. 89/99). Na območju občine Braslovče ni takšnih objektov

Obnova kulturnih spomenikov v lasti lokalnih skupnosti, verskih skupnosti in drugih pravnih in fizičnih oseb (dvoletni javni razpis)

Ministrstvo na osnovi javnega razpisa (so)financira obnovo kulturnih spomenikov. Merila izbora (so)financiranja obnove kulturnih spomenikov so tudi celostna obravnava spomenika, pomen objekta ali območja za identiteto kraja ali krajine, projekt, pri katerem s strokovno ali finančno pomočjo sodeluje več ministrstev ali je zagotovljeno mednarodno sofinanciranje, nova interpretacija pomena spomenika in njegove vloge v javnem dogajanju. Prednost pri izboru imajo obnove s celostnimi konservatorskimi projekti z določenim rokom dokončanja del, vključno s programi upravljanja spomenikov, opredeljeno namembnostjo, vključitvijo v okolje oziroma zagotovljenim dostopom za javnost ter načrtom vzdrževanja in dolgoročnega ohranjanja.

Na območju občine Braslovče je 1 kulturni spomenik, katerega obnova je bila (so)financirana v obdobju 1997 – 2004:

EŠD	ime spomenika	tip dediščine	leto
7892	Žovnek – Grad	Stavbna	

(Vir: Ministrstvo za kulturo - stanje RKD na dan 26.5.2005)

3 Cilji

3.1 Splošni cilji

Splošni cilji za pripravo SPRO so pripravljene na osnovi zakonskih in drugih pravno formalnih osnovah za pripravo smernic in njihovo vsebino (poglavje 1.3.). Kot poglobitveni cilj prostorskega varstva dediščine lahko izpostavimo vpetost varstvenih izhodišč v prostorske, razvojne in sektorske programe drugih dejavnosti, za zagotavljanje ohranjanja kulturne dediščine.

Po Ustavi za Evropo s Sklepno listino prestavlja skrb za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine enega izhodiščnih ciljev Evropske Unije.

Temeljni cilji varstva dediščine iz Zakona o varstvu kulturne dediščine (4. člen):

- vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti;
- zagotavljanje materialnih in drugih pogojev za uresničevanje kulturne funkcije dediščine, ne glede na njeno namembnost;
- zagotavljanje javne dostopnosti dediščine ter omogočanje njenega proučevanja in raziskovanja;
- preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine;
- skrb za uveljavljanje in razvoj sistema dediščine;
- ohranjanje in varovanje dediščine je skrb vseh in vsakogar;
- dediščino je treba ohranjati in varovati v vseh okoliščinah.

Cilji, ki izhajajo iz splošnih usmeritev nacionalne kulturne politike:

- zagotoviti splošno dostopnost dediščine za uporabo, preučevanje in popularizacijo;
- omogočanje aktivnega sodelovanja občanov v varstvu dediščine;
- razvoj in spodbujanje tradicionalnih in sodobnih znanj, ki omogočijo prebivalstvu aktiven odnos do dediščine;
- smiselno razporejanje dolžnosti varstva dediščine na vsa področja delovanja občine;
- omogočanje boljšega sodelovanja med službami, organizacijami in posamezniki, ki se ukvarjajo z varovanjem dediščine;
- uveljavljanje strateških presoj vplivov na okolje, ki upoštevajo tudi vplive na dediščino,
- podpiranje civilne družbe, da postane zagovornik in izvajalec politike vzdržnega razvoja in v tem okviru ohranjanja dediščine;
- vzpostavitev sistema varovanja do sedaj neizkoriščene dediščine: stavbne dediščine - zlasti gradov, tehniške dediščine, kulturne krajine in vrtnoarhitekturne dediščine ter naselbinske dediščine s kvalitetno prenovo in vključevanjem v program vzdržnega razvoja podeželja (kulturni turizem, samozaposlitve ipd.).

Cilji, ki izhajajo iz strategije prostorskega razvoja Slovenije:

- dejavnosti v prostoru se usmerjajo na način, da ustvarjajo največje pozitivne učinke na kakovost bivalnega okolja (ohranjanje in varstvo dediščine);
- prostorski razvoj mora omogočati kvaliteten razvoj in privlačnost mest ter drugih naselij (kvaliteta bivalnega okolja se zagotavlja z vključevanjem dediščine v urejanje, prenavo in oživljanje mest in drugih naselij);
- skozi prostorski razvoj se zagotavlja varstvo dediščine pred naravnimi in drugimi nesrečami ter zagotavlja učinkovito varstvo kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada;
- skozi prostorski razvoj se zagotavlja ohranjanje kulturne raznovrstnosti kot temelja nacionalne in lokalne prepoznavnosti;

3.2 Podrobnejši cilji

Podrobnejši cilji varstva dediščine (ki so relevantni za prostor) izhajajo iz konkretnih prostorskih in družbenih razmer območja občine Braslovče.

Cilji, pomembni pri oblikovanju kulturne politike občine:

- povezovanje dejavnosti znotraj kulturne politike v lokalnem programu za kulturo;
- spodbujanje kulturnih projektov (npr. obnove kulturnih spomenikov, ki jih financira lokalna skupnost, kulturne poti itd.).

Cilji, ki izhajajo iz stanja in trendov v zvezi z dediščino v občini:

- izoblikovati prostorske mehanizme zaustavljanja negativnih trendov propadanja enot kulturne dediščine (navezava na točko 2.2.2);
- izoblikovati prostorske mehanizme zaustavljanja trendov nekakovostne urbanizacije podeželja in s tem degradacije naselbinske dediščine, kulturne krajine in vplivnih območij enot kulturne dediščine;
- povezovati razvojne dejavnosti z aktivno revitalizacijo objektov dediščine.

Cilji, ki izhajajo iz prostorskih značilnosti občine:

- ohranjati in vzdržno razvijati krajinski prostor občine s prepoznavnimi značilnostmi kulturnega in simbolnega pomena, ki so pomembne za ohranjanje identitete občinskega prostora

4 Smernice

4.1 Splošne usmeritve za varstvo dediščine (za nivo strategije)

Gre za varstvene usmeritve za posamezni tip dediščine na ravni strategije prostorskega razvoja. Te smernice ne zadostujejo za izvedbeni nivo obravnave dediščine, kar bo predmet prostorskega reda in drugih podrobnejših prostorskih aktov ter izvedbenih projektov, za katere bodo podrobnejše varstvene usmeritve podane naknadno v času njihove priprave. Smernice se navezujejo na tipološko oznako posamezne enote dediščine v seznamu (poglavje II/1)

4.1.1 Usmeritve za varovanje arheološke dediščine

Arheološka dediščina se varuje v skladu s Konvencijo o varstvu arheološke dediščine (Malta 1992, podpisana s strani R Slovenije 1996, ratificirana 1999), kar pomeni:

- ohranitev in zagotovitev znanstvenega pomena na osnovi nadzora arheoloških raziskav in dajanja prednosti nedestruktivnim metodam;
- rezervatno varstvo lokalitet in njihove prostorske integritete;
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Zlasti se varuje:

- arheološke plasti pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, rigolanje, gradnje različnih objektov in infrastrukturnih naprav, itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst najdišča.

Novi posegi se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj urbanih območij se lahko posega le, če ni možno najti druge rešitve in le na osnovi rezultatov predhodno zagotovljenih arheoloških raziskav.

4.1.2 Usmeritve za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova;
- konstrukcijska zasnova in gradivo;
- oblikovanost zunanjsčine (arhitekturna členitev, strešine, kritina, stavbno pohištvo, gradiva, barva, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na javni prostor;
- ožja okolica (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lega, namembnost in oblikovanost pripadajočih objektov in površin - odnos do drugih objektov na parceli (vključno z morebitnimi drevesi in drugimi naravnimi prvinami) ter odnos do sosednjih stavb;

- vsebinski in prostorski kontekst navezave stavbe z okolico – vedute.
- Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

V stavbno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa.

4.1.3 Usmeritve za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico (vedute).

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.1.4 Usmeritve za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na potek poti, reliefne značilnosti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podoba naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje prenove (revitalizacije in rehabilitacije) v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja.

4.1.5 Usmeritve za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- krajinska - vedutna lega v prostoru
- oblikovna zasnova

- ohranjena materialna substanca – (izvirna drevnina in druga ohranjena vegetacija, vrtni objekti, vodne prvine, originalne poti, odprti travniški prostori);
- vsebinska in prostorska integriteta vrtnega prostora (vrtnemu kulturnemu prostoru ustrezne vsebine, varovanje odprtih površin pred pozidavo)

4.1.7 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno iz zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), ekološke procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Glede na to, da spomeniška služba ne more vnaprej predvideti, kakšne dejavnosti se še utegnejo pojaviti v bližini dediščine in da imajo mnoge dejavnosti lahko negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo na materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino v primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe obravnava tudi izven zarisanih območij. Iz navedenih razlogov je potrebno sodelovanje s spomeniško službo tudi v času izdelave akta. Ta oceni usklajenost prostorskih rešitev z varstvenimi zahtevami v kulturnovarstvenem mnenju na osnovi 43. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma v vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in vedutno izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

4.2 Smernice k zasnovi razmestitve dejavnosti v prostoru

Razmestitev dejavnosti mora odražati jasno strategijo oz. vizijo prostorskega razvoja občine glede na ohranjanje dediščine v ustreznem prostorskem kontekstu. Osnovne usmeritve za varstvo dediščine za razmestitev dejavnosti v prostoru so naslednje:

- razmestitev dejavnosti v prostoru mora upoštevati zgodovinske kulturne in krajinske značilnosti prostora in njihove medsebojne povezave;
- dejavnosti in posege v prostor je treba načrtovati na način, da ne prizadenejo varovanih vrednot in materialne substance dediščine, s čimer bo dosežena trajna ohranitev dediščine
- raba prostora in prostorske ureditve morajo z varstvom dediščine zadovoljiti potrebe sedanje generacije brez ogrožanja prihodnjih;
- prostorsko načrtovanje mora postati eno izmed pomembnejših orodij za uresničevanje politike ohranjanja dediščine;
- zasnova razmestitve dejavnosti v prostoru mora upoštevati pomen varstvenih območij na nivoju spomeniških območij in manjših homogenih stavbnih celot ter posameznih objektov, varovanih v njihovem vplivnem območju;
- pripraviti je treba ocene ogroženosti dediščine v primerih naravnih in drugih nesreč (potres, poplava, plazovi), ter drugih izrednih razmer (oborožen spopad) na osnovi podatkov o distribuciji in mikrolociranju posameznih vrst tveganja in podatkov o prisotni kulturni dediščini, njenih zvrsteh in obsegu varovanega območja;
- dediščino je treba v največji možni meri varovati na mestu samem.

Pri razmestitvi dejavnosti v prostoru je treba posebno pozornost posvetiti usmerjanju

razvoja v manj konfliktno prostorske situacije, z omejevanjem določenih oblik razvoja, z ustreznim umeščanjem ustreznih razvojnih programov, zlasti na osnovi izrabe značilnosti in posebnosti prostora ter z uveljavljanjem takšnega prostorskega reda, ki bo omogočal njihovo vzdrževanje in trajno ohranitev.

Pri zasnovi razmestitve dejavnosti v prostoru je treba upoštevati vse zvrsti dediščine, ki so prisotne v območju obravnavane občine – arheološko, stavbno, naselbinsko, memorialno, in krajinsko. Pri tem je treba upoštevati varstvene usmeritve po posameznih zvrsteh dediščine (poglavje 4.1).

Raba tal na arheoloških najdiščih oz. območjih mora v prvi vrsti zagotavljati nepoškodovanost podzemnih ostalin, zato naj se novi posegi znanim arheološkim najdiščem načeloma izogibajo.

Izven varovanih območjih naj se zgoraj navedena varstvena načela obravnava kot priporočila za ohranjanje stavbnih in krajinskih značilnosti obravnavane občine ter njihove pričevalnosti.

4.3 Smernice k zasnovi poselitve

Zasnova poselitve mora podati usmeritve za ustrezen razvoj naselij in prenovo obstoječega stavbnega fonda, kar neposredno zadeva problematiko varstva in ohranjanja stavbne in naselbinske dediščine, posredno pa tudi drugih zvrsti dediščine, kot so arheološka, memorialna, krajinska in druge.

Naselbinska dediščina so območja naselij, ki pomenijo njihova zgodovinska jedra, zgodovinske četrti oziroma druge zgodovinske dele. Sestavljajo jo posamezni objekti in skupine stavb s pripadajočimi odprtimi površinami, ki so z njimi funkcionalno in vidno povezane.

Za skupine objektov, dediščinska območja in druga območja veljajo drugačna pravila kot za posamezne objekte. V primerjavi s posameznimi objekti, kjer sta notranji in zunanji kontekst varstva uravnotežena, je pri obravnavi območij zlasti pomemben zunanji kontekst, predvsem ohranjanje homogenosti in drugih skupinskih vrednot, kar vpliva tudi na oblikovanje varstvenih zahtev. V občini Braslovče kot naselbinsko dediščino obravnavamo dve naselji (Braslovče Trško s pripadajočim vplivnim območjem, Grajska vas z vplivnim območjem)

Zanje veljajo naslednje usmeritve:

- zagotoviti pogoje za kakovostno prenovo - za gradbeni razvoj naselij je potrebno izdelati izvedbene načrte, ki bodo omogočali ohranjanje neokrnjenosti in celovitosti zgodovinskih jeder;
- ohraniti zgodovinski značaj naselja ali dela naselja in vse materialne, kulturne in zgodovinske sestavine, ki ga določajo in katerih ogrožanje bi prizadelo avtentičnost, v skladu z usmeritvami za varovanje naselbinske dediščine – točka 4.1.4.

Za občino Braslovče je značilna oblika naselbinske dediščine:

Posamezno enoto naselbinske dediščine je potrebno **urejati znotraj ene prostorske enote** s posebnim redom ali lokacijskim načrtom (najprimerneje je, če je območje prostorske enote urejanja identično območju enote dediščine). Podrobnejše usmeritve za varovanje naselbinske dediščine bodo določene v fazi priprave prostorskega reda. Pri pripravi prostorskih aktov, ki zadevajo dediščino, je treba pristojno kulturnovarstveno službo vključevati v postopek od smernic do mnenja k določenemu prostorskemu aktu (43. člen ZVKD), pri projektni dokumentaciji pa od pogojev do soglasja (45. in 46. člen ZVKD).

Posamezni objekti **stavbne dediščine**, njihovi sklopi (ambienti ali domačije) ter njim pripadajoči odprti prostori (vplivna območja, oblikovane vrtno parcele), ki pripadajo stavbam oziroma prvine vrtnoarhitekturne dediščine izven stavbnih oziroma naselbinskih celot, se smiselno varujejo po vseh omenjenih zakonskih in pravno formalnih podlagah, saj so sestavni del celovite krajinske in naselbinske kvalitete in prepoznavnosti. Poleg varstvenih določil, ki jih opredeljuje akt o razglasitvi, veljajo sledeče usmeritve:

- ohranjanje avtentičnih vsebin oziroma uvajanje novih vsebin, ki niso na škodo spomeniški vrednosti ter materialni substanci dediščine;
- dajanje prednosti prenovi starih stavb in njihovih delov pred novogradnjami (gradnje novih objektov pa naj izhajajo iz tradicionalnih arhitekturnih stalnic z možnostjo sodobne interpretacije);
- varovanje prostorske integritete dediščine in njenih sestavin pred pozidavo in drugimi oblikami razvrednotenja;
- varovanje in prenova stavbne dediščine po strokovnih načelih in metodah konservatorske stroke.

Za izvajanje dejavnosti varstva dediščine pri zasnovi poselitve je potrebno tudi:

- izdelati analize kulturnih značilnosti zavarovanega prostora in objektov
- pripraviti ocene ogroženosti dediščine v primerih naravnih in drugih nesreč (potres, poplava, plaz) ter drugih izrednih razmer (oboroženi spopad) na osnovi podatkov o razdelitvi in razmestitvi posameznih vrst tveganja in podatkov o prisotni kulturni dediščini, njenih zvrsteh in obsegu varovanega območja.

Nova poselitev naj se **izogne znanim arheološkim najdiščem**. V najdišča, ki se nahajajo znotraj poseljenih območij, se lahko posega le, če ni možno najti druge rešitve in le na osnovi rezultatov predhodno zagotovljenih arheoloških raziskav.

Pri zasnovi poselitve je treba upoštevati vse zvrsti dediščine, ki so prisotne v območju obravnavne občine, pri tem pa je treba upoštevati varstvene usmeritve po posameznih zvrsteh dediščine (glej poglavje 4.1). Izven varovanih območij naj se zgoraj navedena varstvena načela obravnava kot priporočila za ohranjanje naselbinskih, stavbnih in krajinskih značilnosti obravnavane občine ter njihove pričevalnosti.

4.4 Smernice k zasnovi krajine

Pri zasnovi krajine podajamo usmeritve za rabo prostora predvsem z vidika varovanih delov prostora, ki pa se navezujejo tudi na širši prostorski kontekst. Cilj oz. smisel varovanja je vpetost varstvenih izhodišč v prostorske, razvojne in sektorske programe za zagotavljanje ohranjanja kulturne dediščine in ustrezen razvoj kulturne krajine. Pri zasnovi krajine je treba upoštevati splošna določila varstva krajine iz Evropske konvencije o krajini (Ur.l. RS MP št.19/2003), Granadske konvencije, Strategije prostorskega razvoja Slovenije in drugih strateških aktih, s poudarkom na naslednjih usmeritvah:

- ohranjati kontinuiteto poselitvenega in obdelovalnega vzorca ter krajinskega merila (velikostno razmerje krajinskih prvin, ki narekuje strukturiranost prostora);
- ohranjati značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo;
- ohranjati prostorsko oziroma vizualno integriteto dediščine;
- poleg dediščine upoštevati tudi druge kakovostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine zaradi materialnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega pomena;
- pospeševati dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturnega in zgodovinskega okolja z dediščino ter omejevati ali preprečevati tiste, ki jih načenjajo,
- v kmetijskem in gozdnem prostoru upoštevati varstvene usmeritve in pogoje predvsem z vidika varstva arheološke in kulturno krajinske dediščine;
- upoštevati kulturno pomembne pojavne oblike naravnih prvin (voda, reliefa, vegetacije);
- izogibati se izkoriščanju naravnih surovin v območjih in v vplivnem območju enot dediščine;
- izogibati se gradnji večjih infrastrukturnih objektov v območju pomembnih prostorskih vizur;
- ohranjati oz. revitalizirati (renaturirati) naravne krajinske prvine;
- zagotavljati integriteta večjih odprtih površin;

- urejati večja krajinska območja s celovitimi prostorskimi dokumenti (krajinska zasnova).

Pri zasnovi krajine naj se upošteva tudi **Regionalno razmestitev krajinskih tipov** v Sloveniji (strokovno gradivo MOP iz leta 1995).

4.5 Smernice k zasnovi komunalne infrastrukture

Pri načrtovanju zasnove komunalne infrastrukture je potrebno zagotoviti, da je le-ta v prostor

umeščena tako, da ne prizadene varovanih vrednot in materialne substance dediščine ter da se hkrati zagotovi tudi njena prostorska integriteta. Komunalna infrastruktura ima lahko zaradi svojih praviloma večjih dimenzij večplastne prostorske posledice, zato je treba ob izdelavi presoj vpliva na dediščino upoštevati tudi prostor izven zarisanih območij varovanja. Zahtevnost varstva je odvisna od pomena dediščine in od prostorskih značilnosti širšega prostora. Osnovne usmeritve za izvajanje varstva so:

- v največji možni meri varovati dediščino na mestu samem, kar pomeni, da se večji infrastrukturni posegi (če je le možno) dediščini načeloma izogibajo;
- komunalni in drugi infrastrukturni vodi se praviloma izvedejo podzemno (razen, če gre za poseg na arheološko najdišče in če se s predhodnimi raziskavami izkaže, da poseg ni možen);
- varovati prostorsko oz. vizualno integriteto kulturnih spomenikov (locirati večje objekte infrastrukture izven pomembnejših prostorskih vizur);
- posebno pozornost posvetiti lociranju GSM baznih postaj, ki lahko posredno ali neposredno vplivajo na dediščino in njeno prostorsko pojavnost;
- načrtovati posege v prostor tako, da se zagotavlja integriteta večjih odprtih površin (varovanje vplivnih območij spomenikov pred posegi, ki zmanjšujejo njihovo zgodovinsko in prostorsko pričevalnost);
- urejanje infrastrukturnih vodov s celovitimi prostorskimi dokumenti (lokacijski načrt).

Varstvo arheološke dediščine se zagotavlja z uresničevanjem osnovnih določil ratificirane Malteške konvencije, ki odklanja vsakršne večje infrastrukturne in gradbene projekte, ki bi lahko škodili dediščini (ceste, plinovodi, kablovodi, vodovodi, ureditveni načrti in drugimi posegi v prostor). To se izvaja s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred posegom in z izvajanjem ustreznih členov ZVKD, ki predpisujejo arheološke raziskave pred gradbenimi posegi na evidentiranih območjih kulturne dediščine, ki posegajo v podzemne kulturne plasti. Stroške navedenih raziskav krije v skladu z zakonodajo investitor načrtovanega gradbenega posega v sklopu priprave gradbišča (59. člen). Raziskave morajo biti opravljene v fazi izdaje kulturnovarstvenih pogojev, pred dokončanjem projektne dokumentacije oz. v fazi, ko je na podlagi rezultatov predhodnih pregledov še možna sprememba projekta. Izhodiščno načelo pri rabi prostora v zavarovanih območjih je ohranjanje podzemnih struktur v neokrnjeni obliki. Pri gradnji večjih infrastrukturnih objektov ter pri drugih večjih posegih v prostor, kot so nove industrijsko – obrtne cone, odlagališča odpadkov, kamnolomi in podobno, je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave (po metodologiji SAAS) po celotni trasi oz. na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj evidentirane dediščine.

5 Pregled enot kulturne dediščine

Legenda:

V sledeči preglednici je vsaka enota kulturne dediščine (objekt oziroma območje kulturne dediščine) opredeljena z naslednjimi podatki :

1. evidenčna številka dediščine (EŠD), oziroma številka predloga za vpis v register dediščine,
2. ime enote iz zbirnega registra dediščine,
3. valorizacija dediščine,
4. status enote in šifra varstvene skupine,
5. ocena ogroženosti in
6. lega na karti TTN 5.

Zaradi lažjega pregleda so enote dediščine v razpredelnici urejene po zvrsteh kulturne dediščine.

Enote pomembnejše kulturne dediščine so v seznamu posebej označene s poudarjenim tiskom, na karti pa z vijolično barvo.

Vsebina podatkov v posameznih stolpcih je naslednja:

Stolpec 1 – evidenčna številka dediščine (EŠD)

predstavlja identifikacijsko številko enote kulturne dediščine, ki je vpisana v register dediščine, ki ga vodi Ministrstvo RS za kulturo, Uprava RS za kulturno dediščino. Enote, ki so še v fazi vpisa v zbirni register dediščine, imajo še številko predloga za vpis, ki je 6-mestna številka.

Stolpec 2 – ime enote iz zbirnega registra dediščine

je povzeto po registru dediščine. Ime enote sestavlja najprej krajevna oznaka, pomišljaj in zatem ime enote.

Stolpec 3 – valorizacija dediščine

določa osnovno valorizacijo dediščine, in sicer:

KD enota dediščine ima lastnosti kulturne dediščine

KS enota dediščine ima lastnosti kulturnega spomenika oz. je razglašena za kulturni spomenik

PKD enota dediščine je v seznamu pomembnejše kulturne dediščine v planskem dokumentu RS

Stolpec 4 – šifra varstvene skupine

je določena le za enote, ki imajo status kulturnega spomenika oziroma so v seznamu pomembnejše kulturne dediščine. V kolikor enota dediščine, ki ima lastnost kulturnega spomenika, še nima statusa, torej še ni razglašena z odlokom, je v tem stolpcu oznaka " - ", kar pomeni, da je za to enoto dediščine potrebno še sprejeti ustrezen razglasitveni odlok.

Šifre varstvenih skupin v tem stolpcu so naslednje:

0 neznano

1 kulturnozgodovinski spomenik

- 3 arheološki spomenik
- 4 zgodovinski spomenik
- 5 umetnostni arhitekturni spomenik
- 6 urbanistični spomenik
- 7 etnološki spomenik
- 8 tehniški spomenik
- 15 spomenik oblikovane narave

Stolpec 5 – ocena ogroženosti*

- 1 skrajna ogroženost
- 2 resna ogroženost
- 3 znatna ogroženost
- 4 manjša ogroženost
- 5 potencialna ogroženost
- 6 ni ogroženosti

*Numerična ocena ogroženosti je pridobljena na osnovi tabele po metodologiji English heritage (pogl. 2.2.1)

Stolpec 6 – lega na karti TTN 5.

je določena z vpisom posameznega lista Temeljnega topografskega načrta v merilu 1: 5000, na katerem je enota dediščine locirana.

Opomba: Opozarjamo na to, da vrednostne opredelitve enot v stolpcu 3 (KS – kulturni spomenik), ne pomenijo, da so te enote tudi razglašene za spomenike po Zakonu o varstvu kulturne dediščine. O tem ali je enota razglašena ali ne, daje informacijo stolpec 4, kar je razvidno tudi iz legende.

5.1 Seznam enot kulturne dediščine

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Naselbinska dediščina

41	Braslovče – Trško jedro	PKD	2	4	Celje 2, 12
20383	Grajska vas – Vas	KD		4	Celje 23

Arheološka dediščina

10403	Šmatevž – Prazgodovinska naselbina	KS	3	4	Celje 22
10404	Šmatevž – Rimska naselbina	KS	3	4	Celje 12, 22
10405	Trnava – Prazgodovinska naselbina	KS	3	2	Celje 13, 23

Sakralna stavbna dediščina

2895	Braslovče – Cerkev Marijinega vnebovzetja	KS	5	6	Celje 2
2897	Dobrovlje – Cerkev sv. Janeza in Pavla	KS	5	4	Gornji grad 20
3152	Dobrovlje – Cerkev sv. Urbana	KS	5	6	Mozirje 50
10436	Dobrovlje – Znamenje	KS	5	3	Gornji grad 20
2982	Gomilsko – Cerkev sv. Štefana	KS	5	6	Celje 22
20229	Gomilsko – Kapelica	KD		6	Celje 22
1126	Grajska vas – Cerkev sv. Krištofa	KS	5	6	Celje 23
10437	Grajska vas – Kapela	KS	5	6	Celje 23
2896	Letuš – Cerkev sv. Janeza Krstnika	KS	5	3	Šoštanj 41
10440	Podgorje pri Letušu – Znamenje	KS	5	4	Šoštanj 41
2983	Šentrupert pri Žalcu – Cerkev sv. Ruperta	KS	5	6	Celje 23
2984	Šmatevž – Cerkev sv. Matevža	KS	5	6	Celje 12

Profana stavbna dediščina – gradovi, dvorci

10411	Braslovče – Dvor Legant	KS	5	6	Celje 2
7932	Šmatevž – Dvorec Štrovsenek s parkom	PKD	5	3	Celje 12, 22
10418	Žovnek – Dvorec s parkom	KS	5	4	Celje 12
7892	Žovnek – Grad	PKD	5	4	Celje 11

Profana stavbna dediščina – trška

19728	Braslovče – Hiša Braslovče 1	KD		4	Celje 12
19729	Braslovče – Hiša Braslovče 3	KD		4	Celje 12
19730	Braslovče – Hiša Braslovče 4	KD		6	Celje 12
19731	Braslovče – Hiša Braslovče 12	KD		6	Celje 12
19732	Braslovče – Hiša Braslovče 17	KD		6	Celje 12
19733	Braslovče – Hiša Braslovče 20	KD		3	Celje 2
19734	Braslovče – Hiša Braslovče 21	KD		3	Celje 2
19735	Braslovče – Stavba Braslovče 22	KD		6	Celje 2
19736	Braslovče – Hiša Braslovče 24	KD		6	Celje 2
19737	Braslovče – Hiša Braslovče 25	KD		6	Celje 2
19738	Braslovče – Hiša Braslovče 26	KD		6	Celje 2
19739	Braslovče – Hiša Braslovče 27 in 29	KD		6	Celje 2
19740	Braslovče – Hiša Braslovče 28	KD		6	Celje 2
19741	Braslovče – Hiša Braslovče 34	KD		6	Celje 2
19742	Braslovče – Hiša Braslovče 36	KD		6	Celje 2
19743	Braslovče – Hiša Braslovče 37	KD		3	Celje 2
19744	Braslovče – Hiša Braslovče 40	KD		6	Celje 2
20243	Braslovče – Hiša Braslovče 56	KS	-	6	Celje 2
20242	Braslovče – Hiša Braslovče 61	KS	-	4	Celje 2
19697	Rakovlje – Hiša Rakovlje 5	KD		4	Celje 12

Profana stavbna dediščina - etnološka

19720	Braslovče – Kozolec na domačiji Braslovče 45	KD		4	Celje 2
22618	Dobrovlje – Domačija Dobrovlje 8	KD		4	Celje 1
19803	Dobrovlje – Kašča na domačiji Dobrovlje 16	KD		4	Celje 1
20413	Dobrovlje – Kašča na domačiji Dobrovlje 29	KD		5	Gornji Grad 20
20412	Dobrovlje – Kozolec na domačiji Dobrovlje 29	KS	-	5	Gornji Grad 20
21053	Dobrovlje – Kašča na domačiji Dobrovlje 35	KD		4	Celje 11
20248	Dobrovlje – Kašča na domačiji Dobrovlje 38	KS	-	5	Gornji Grad 20
22623	Glinje pri Braslovčah – Domačija Glinje 1	KD		4	Celje 12
22624	Glinje pri Braslovčah – Domačija Glinje 3	KD		4	Celje 12
19811	Glinje pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Glinje 4	KD		4	Celje 12
19812	Glinje pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Glinje 7	KD		4	Celje 12
22616	Glinje pri Braslovčah – Gospodarsko poslopje na domačiji Glinje 8	KD		4	Celje 12
22615	Glinje pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Glinje 8	KD		4	Celje 12
12926	Gomilsko – Kašča na domačiji Gomilsko 6	KS	7	5	Celje 22
22608	Gomilsko – Domačija Gomilsko 8	KD		4	Celje 22
22622	Gomilsko – Hiša Gomilsko 26	KD		5	Celje 22
22632	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 26	KD		5	Celje 22
20249	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 30	KS	-	5	Celje 22
22625	Gomilsko – Domačija Gomilsko 33	KD		5	Celje 22
19805	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 37	KD		4	Celje 22
20250	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 39	KS	-	5	Celje 22
20251	Gomilsko – Gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj na domačiji Gomilsko 40	KS	-	5	Celje 22
19807	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 49	KD		4	Celje 22
20410	Gomilsko – Sušilnica za hmelj na domačiji Gomilsko 60	KD		4	Celje 22
20411	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 60	KD		4	Celje 22
20408	Gomilsko – Hiša Gomilsko 67	KD		5	Celje 22
20409	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 67	KD		4	Celje 22
19809	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 79	KD		4	Celje 22
19810	Gomilsko – Kozolec na domačiji Gomilsko 80	KD		4	Celje 22
20255	Grajska vas – Gasilski dom	KD		5	Celje 23
20254	Grajska vas – Hmeljarski dom	KD		5	Celje 23
20258	Grajska vas – Hiša z mlinom Grajska vas 10	KD		5	Celje 22, 23
11277	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 10	KS	7	5	Celje 23
13859	Grajska vas – Gospodarsko poslopje na domačiji Grajska vas 11	KS	7	5	Celje 22
13860	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 11	KS	7	5	Celje 22
11281	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 16	KS	7	4	Celje 23
13849	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 17	KS	7	5	Celje 23
13850	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 18	KS	7	5	Celje 23
20262	Grajska vas – Hiša Grajska vas 19	KD		4	Celje 23
13851	Grajska vas – Hiša Grajska vas 20	KS	7	5	Celje 23
15440	Grajska vas – Sušilnica za hmelj na domačiji Grajska vas 20	KS	7	5	Celje 23
13852	Grajska vas – Kašča na domačiji Grajska vas 27	KS	7	5	Celje 23
15438	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 27	KS	7	5	Celje 23
15439	Grajska vas – Gospodarsko poslopje na domačiji Grajska vas 27	KS	7	5	Celje 23
13853	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 28	KS	7	5	Celje 23
20261	Grajska vas – Sušilnica za hmelj na domačiji Grajska vas 33	KD		5	Celje 23
12925	Grajska vas – Kašča na domačiji Grajska vas 37	KS	7	5	Celje 23

15441	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 37	KS	7	5	Celje 23
20252	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 41	KD		5	Celje 23
13854	Grajska vas – Gospodarsko poslopje na domačiji Grajska vas 42	KS	7	5	Celje 23
20259	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 42	KD		5	Celje 23
13855	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 44	KS	7	4	Celje 23
20257	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 45	KD		4	Celje 23
9402	Grajska vas – Hiša Grajska vas 48	KS	7	5	Celje 23
10443	Grajska vas – Kozolec pri hiši Grajska vas 48	KS	7	5	Celje 23
20376	Grajska vas – Mizarska delavnica na domačiji Grajska vas 48	KD		5	Celje 23
20260	Grajska vas – Gospodarsko poslopje na domačiji Grajska vas 51	KD		3	Celje 23
22661	Grajska vas – Domačija Grajska vas 55	KD		5	Celje 23
13856	Grajska vas – Kozolec na domačiji Grajska vas 57	KS	7	5	Celje 23
20253	Grajska vas – Hiša Grajska vas 58	KD		4	Celje 23
13858	Grajska vas – Vaško perišče	KS	7	5	Celje 23
13857	Grajska vas – Vinska klet	KS	7	5	Celje 23
19726	Kamenče – Hiša Kamenče 1	KD		3	Celje 12
22631	Kamenče – Kašča na domačiji Kamenče 4	KS	-	5	Celje 12
22630	Kamenče – Kozolec na domačiji Kamenče 4	KD		4	Celje 12
19727	Kamenče – Kozolec na domačiji Kamenče 19	KD		5	Celje 12
19683	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 16	KD		4	Celje 2
19684	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 20	KD		5	Šoštanj 41
19685	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 21	KD		4	Šoštanj 41
19686	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 22	KD		5	Celje 1
22612	Letuš – Domačija Letuš 23	KD		4	Šoštanj 41
22637	Letuš – Kašča s sušilnico za hmelj na domačiji Letuš 23	KS	-	5	Šoštanj 41
19687	Letuš – Hiša Letuš 24	KD		5	Šoštanj 41
19688	Letuš – Hiša Letuš 25	KD		4	Šoštanj 41
19689	Letuš – Hiša Letuš 26	KD		4	Šoštanj 41
22662	Letuš – Domačija Letuš 46	KD		5	Celje 1
20473	Letuš – Hiša Letuš 47	KD		4	Šoštanj 41
20474	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 47	KD		5	Celje 1
19690	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 50	KD		5	Šoštanj 41
22610	Letuš – Domačija Letuš 59	KD		5	Šoštanj 41
19691	Letuš – Gospodarsko poslopje na domačiji Letuš 60	KD		5	Šoštanj 41
22609	Letuš – Hiša Letuš 60	KD		5	Šoštanj 41
22638	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 60	KD		5	Šoštanj 41
20244	Letuš – Hiša Letuš 65	KD		5	Celje 2
19692	Letuš – Hiša Letuš 70	KD		4	Šoštanj 41
19693	Letuš – Hiša Letuš 99	KD		4	Šoštanj 41
20406	Letuš – Hiša Letuš 100	KD		5	Šoštanj 41
20407	Letuš – Kozolec na domačiji Letuš 100	KD		5	Šoštanj 41
19716	Male Braslovče – Kozolec na domačiji Male Braslovče 12	KD		5	Celje 2
22663	Male Braslovče – Domačija Male Braslovče 15	KD		5	Celje 2
19715	Male Braslovče – Mlin na domačiji Male Braslovče 16	KD		5	Celje 2
19717	Male Braslovče – Kozolec na domačiji Male Braslovče 19	KD		5	Celje 2
19719	Male Braslovče – Kozolec na domačiji Male Braslovče 24	KD		5	Celje 2
19714	Male Braslovče – Perišče	KD		5	Celje 2
19591	Orla vas – Kozolec na domačiji Orla vas 16	KD		5	Celje 13
20245	Orla vas – Kozolec na domačiji Orla vas 21	KD		5	Celje 13
19590	Orla vas – Kozolec na domačiji Orla vas 28	KD		5	Celje 13
20246	Orla vas – Hiša Orla vas 29	KD		5	Celje 13
22664	Orla vas – Domačija Orla vas 32	KD		5	Celje 13
19592	Orla vas – Hiša Orla vas 33	KD		5	Celje 13
19673	Parižlje – Kozolec na domačiji Parižlje 7	KD		4	Celje 13

22607	Parižlje – Domačija Parižlje 8	KD		4	Celje 13
19674	Parižlje – Hiša Parižlje 9	KD		5	Celje 13
19675	Parižlje – Kozolec na domačiji Parižlje 11	KD		4	Celje 13
19676	Parižlje – Kozolec na domačiji Parižlje 12	KD		4	Celje 13
19677	Parižlje – Hiša Parižlje 15	KD		4	Celje 13
19679	Parižlje – Kozolec na domačiji Parižlje 28	KD		5	Celje 13
22611	Parižlje – Domačija Parižlje 29	KD		5	Celje 13
19680	Parižlje – Kozolec na domačiji Parižlje 30	KD		5	Celje 13
20467	Podgorje pri Letušu – Kozolec na domačiji Podgorje pri Letušu 7	KS	-	5	Šoštanj 41
20468	Podgorje pri Letušu – Kašča na domačiji Podgorje pri Letušu 7	KS	-	5	Šoštanj 41
21054	Podgorje pri Letušu – Kozolec na domačiji Podgorje pri Letušu 13	KS	-	5	Šoštanj 41
19628	Podgorje pri Letušu – Domačija Podgorje pri Letušu 14	KD		4	Šoštnaj 41
22601	Podvrh – Gospodarsko poslopje na domačiji Podvrh 16	KD		5	Celje 12
22604	Podvrh – Kozolec na domačiji Podvrh 16	KD		5	Celje 12
22603	Podvrh – Svinjak s sušilnico za hmelj na domačiji Podvrh 16	KD		5	Celje 12
20241	Podvrh – Sušilnica za hmelj na domačiji Podvrh 35	KS	-	5	Celje 11
22620	Podvrh – Domačija Podvrh 67	KS	-	5	Celje 11
19656	Podvrh – Kozolec na domačiji Podvrh 71	KD		4	Celje 11
19593	Podvrh – Kozolec na domačiji Podvrh 85	KD		4	Celje 1
22605	Podvrh – Domačija Podvrh 97	KD		5	Celje 1
19657	Podvrh – Kozolec na domačiji Podvrh 113	KD		4	Celje 1
19681	Poljče pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Poljče 1	KD		5	Celje 12
22627	Poljče pri Braslovčah – Kašča na domačiji Poljče 8	KD		5	Celje 12
22626	Poljče pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Poljče 8	KD		5	Celje 12
20247	Poljče pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Poljče 9	KD		5	Celje 12
22628	Preserje pri Braslovčah – Hiša Preserje 8	KD		4	Celje 2
22629	Preserje pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Preserje 8	KD		5	Celje 2
19713	Preserje pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Preserje 10	KD		5	Celje 2
19698	Rakovlje – Kozolec na domačiji Rakovlje 18	KD		5	Celje 12
22598	Spodnje Gorče – Hiša Spodnje Gorče 4	KD		5	Celje 12
22599	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 4	KD		5	Celje 12
19723	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 5	KD		5	Celje 12
19725	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 6	KD		5	Celje 12
19722	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 9	KD		5	Celje 12
21235	Spodnje Gorče – Hiša Spodnje Gorče 10	KD		4	Celje 12
21236	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 10	KD		4	Celje 12
20465	Spodnje Gorče – Kašča s sušilnico za hmelj domačije Spodnje Gorče 11	KD		4	Celje 12
20466	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 11	KD		4	Celje 12
19724	Spodnje Gorče – Kozolec na domačiji Spodnje Gorče 16	KD		5	Celje 12
19721	Spodnje Gorče – Hiša Spodnje Gorče 19	KD		5	Celje 12
22613	Šentrupert pri Braslovčah – Domačija Šentrupert 6	KD		4	Celje 23
19705	Šentrupert pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Šentrupert 13	KD		5	Celje 23
19706	Šentrupert pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Šentrupert 16	KD		5	Celje 23
19707	Šentrupert pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Šentrupert 24	KD		5	Celje 23
21052	Šentrupert pri Braslovčah – Kozolec na domačiji Šentrupert 29	KS	-	5	Celje 23
2614	Šmatevž – Hiša Šmatevž 4	KD		5	Celje 22
22635	Šmatevž – Kozolec na domačiji Šmatevž 4	KD		5	Celje 22

22636	Šmatevž – Kašča na domačiji Šmatevž 4	KD		5	Celje 22
19709	Šmatevž – Hiša Šmatevž brez številke (pri 10)	KD		5	Celje 22
19712	Šmatevž – Kozolec na domačiji Šmatevž 14	KD		5	Celje 22
19711	Šmatevž – Kozolec na domačiji Šmatevž 21	KD		5	Celje 22
19699	Trnava – Kozolec na domačiji Trnava 6	KD		5	Celje 23
19700	Trnava – Kozolec na domačiji Trnava 16	KD		5	Celje 23
19701	Trnava – Gospodarsko poslopje na domačiji Trnava 21	KD		5	Celje 23
22633	Zakl pri Braslovčah – Gospodarsko poslopje na domačiji Zakl 12	KD		4	Celje 13
22617	Zakl pri Braslovčah – Hiša Zakl 12	KD		4	Celje 13
22634	Zakl pi Braslovčah – Kozolec na domačiji Zakl 12	KD		5	Celje 13
22665	Zakl pri Braslovčah – Hiša Zakl 13	KD		5	Celje 13
22666	Zakl pri Braslovčah – Sušilnica za hmelj na domačiji Zakl 13	KD		5	Celje 13
20469	Zgornje Gorče – Kašča na domačiji Zgornje Gorče 1	KD		5	Celje 2
20470	Zgornje Gorče – Kozolec na domačiji Zgornje Gorče 1	KD		5	Celje 2
19694	Zgornje Gorče – Kozolec na domačiji Zgornje Gorče 7	KD		5	Celje 2
20472	Zgornje Gorče – Kozolec na domačiji Zgornje Gorče 11	KD		5	Celje 2
20471	Zgornje Gorče – Sušilnica za hmelj na domačiji Zgornje Gorče 11	KD		4	Celje 2
19695	Zgornje Gorče – Kozolec na domačiji Zgornje Gorče 12	KD		5	Celje 2

Memorialna dediščina

10446	Gomilsko – Hauptmanova grobnica na pokopališču	KS	6	6	Celje 22
10447	Gomilsko – Spomenik žrtvam NOB	KS	6	6	Celje 22
10450	Grajska vas – Spomenik padlim v prvi svetovni vojni	KS	6	6	Celje 23
165	Grajska vas – Šmiglova zidanica	PKD	6	6	Celje 33
10451	Letuš – Spomenik žrtvam NOB	KS	6	6	Šoštanj 41
10455	Orla vas – Spomenim žrtvam NOB	KS	6	6	Celje 13
10461	Rakovlje – Spomenik žrtvam NOB	KS	6	6	Celje 12
10465	Trnava – Spomenik padlim v NOB	KS	6	6	Celje 23

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o objektih in območjih kulturne dediščine, vir: Register nepremične kulturne dediščine (stanje na dan 05.04.2005), © Ministrstvo za kulturo / prevzem podatkov iz datotek rkd in rkd_o

Ohranjanje narave

Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnih gradivih »Naravovarstvene smernice za Strategijo prostorskega razvoja Občine Braslovče« (ZRSVN, OE Celje, junij 2005) ter »Naravovarstvene smernice za prostorski red občine Braslovče« (ZRSVN, OE Celje, julij 2006), ki se hranijo na sedežu Občine Braslovče.

Pri pripravi akta se v celoti upošteva navedeno strokovno gradivo, na tem mestu pa se v prvem delu povzamejo naslednja poglavja iz strokovnega gradiva »Naravovarstvene smernice za Strategijo prostorskega razvoja Občine Braslovče« (Zavod RS za varstvo narave – OE Celje, št. naloge: 1-III-180/7-O-05/LS, junij 2005): 1. Uvod, 2. Splošni del naravovarstvenih smernic in 3. Posebni del naravovarstvenih smernic, v drugem delu pa naslednja poglavja iz strokovnega gradiva »Naravovarstvene smernice za prostorski red občine Braslovče« (Zavod RS za varstvo narave – OE Celje, št. naloge: 1-III-231/2-O-06/LS, julij 2006): Posebni del naravovarstvenih smernic.

1. del: Povzetek iz gradiva »Naravovarstvene smernice za Strategijo prostorskega razvoja Občine Braslovče« (Zavod RS za varstvo narave – OE Celje, št. naloge: 1-III-180/7-O-05/LS, junij 2005):

UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoje za varstvo zavarovanih območij.

SPLOŠNA NAČELA IN PRINCIPI OHRANJANJA NARAVE

Pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in varstvu nepremične kulturne dediščine se upoštevajo nekatera splošna načela in principi ohranjanja narave:

ZON določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave (1. člen ZON). Ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot se vključujejo v urejanje prostora ter rabo in izkoriščanje naravnih dobrin ter ukrepe varstva kulturne dediščine na način, ki ga določa zakon (6. člen ZON).

Fizične in pravne osebe morajo ravnati tako, da prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in varujejo naravne vrednote. Država, lokalne skupnosti ter druge osebe javnega prava so pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti dolžne upoštevati načela, cilje in ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter pri tem medsebojno sodelovati (7. člen ZON).

Posegi v naravo, ki vključujejo tudi gradnje, se morajo planirati, načrtovati in izvajati tako, da ne okrnijo narave. Okrnitev narave je stanje narave, ko so zaradi človekove dejavnosti spremenjeni naravni procesi tako, da je porušeno naravno ravnovesje ali so uničene naravne vrednote (11. člen ZON). V postopkih načrtovanja rabe ali izkoriščanja naravnih dobrin in urejanja prostora mora pristojni državni ali lokalni organ izbrati tisto odločitev, ki ob približno enakih učinkih izpolnjuje merilo najmanjšega možnega poseganja v naravo in v primeru obstoja alternativnih tehničnih možnosti za izvedbo posega ne okrni narave (96. člen ZON).

PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

Kot pravna osnova za varstvo narave se uporabljajo mednarodne pogodbe, resolucije in priporočila, državni predpisi (zakoni, odloki, navodila in drugi podzakonski akti) ter občinski predpisi. Upoštevati je potrebno prednostno veljavnost predpisov višjega reda. Vsebina naravovarstvenih smernic temelji na naslednjih predpisih:

Mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št. 7/96),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic – Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št. 15/92),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 17/99),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 18/98, 27/99),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/92),
- Sporazum o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (Uradni list RS-MP, št. 16/03),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic – Direktiva o pticah.

Predpisi Republike Slovenije

- Nacionalni program varstva okolja (junij 2005),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20. 12. 2001),
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji (sprejeta na 59. seji Vlade, dne 24. 1. 2002),
- Delovni program vlade Republike Slovenije,
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04),
- Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – UPB2),
- Zakon o urejanju prostora – ZUreP (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03),
- Zakon o varstvu okolja – ZVO (Uradni list RS, št. 41/04),
- Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04),
- Zakon o vodah – ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 35/01),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Občinski predpisi

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v občini Žalec (Uradni list RS, št.78/98),
- Odlok o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Žalec (Uradni list RS, št. 40/97).

OSNOVNI POJMI

Biotska raznovrstnost je raznovrstnost živih organizmov, ki vključuje raznovrstnost znotraj vrst in med različnimi vrstami, gensko raznovrstnost ter raznovrstnost ekosistemov (2. člen ZON).

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Habitatni tip je biotopsko ali biotsko značilna in prostorsko zaključena enota ekosistema (31. člen ZON).

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije (4. člen ZON).

Območja pričakovanih naravnih vrednot so zlasti deli zemeljskega površja oz. deli geoloških plasti na površju ali v večjih globinah, na katerih je utemeljeno pričakovati najdbo novih naravnih vrednot.

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (33. člen ZON).

Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju (55. člen ZON). Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi lastnosti naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka,

hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil (2 člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

V nadaljnjem besedilu so uporabljeni še nekateri drugi pojmi, katerih pomen je določen v 11. členu ZON.

SPLOŠNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

ZAVAROVANA OBMOČJA

Tabela 2.1: Pregled zavarovanih območij

EVID. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA
6023	Skorš pri Vrtačnikovi domačiji	NS	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v občini Žalec (Uradni list RS, št.78/98)
6030	Marovtova smreka	NS	-II-
6016	Šmatevž - platana	NS	-II-
6015	Šmatevž - zelena duglazija	NS	-II-
6025	Valandov črni topol	NS	-II-
6038	Žovnek - drevored	NS	Odlok o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Žalec (Uradni list RS, št. 40/97)

NARAVNE VREDNOTE

Tabela 2.2: Pregled naravnih vrednot

EVID. ŠT.	IME	ZVRST	STATUS
269 V	Savinja s pritoki	hidr, geomorf	NVDP
40468*	Vračka zijalka	geomorfp	NVDP
40478*	Huda luknja pri Letušu	geomorfp	NVDP
40486**	Covška prepad	geomorfp	NVDP
40565*	Prepad v jamah	geomorfp	NVDP
40566*	Mejalna jama	geomorfp	NVDP
41083*	Matevžakova jama	geomorfp	NVDP
414 V	Čreta na Dobrovljah	geomorf, (geol, geomorfp)	NVLP
41689*	Dobnikovo brezno	geomorfp	NVDP
43456*	Hlastejeva jama	geomorfp	NVDP
43520*	Neskončno brezno	geomorfp	NVDP
43537*	Janžansko brezno	geomorfp	NVDP
44386*	Vratnikova jama	geomorfp	NVDP
44830*	Preprat	geomorfp	NVDP
44895*	Maroltova jama	geomorfp	NVDP
48185*	Rovšnikovo brezno	geomorfp	NVDP
48187*	Strojanškovo brezno 2	geomorfp	NVDP
48188*	Matovžakovo brezno	geomorfp	NVDP
5504	Trnavica	hidr, ekos	NVLP
5676	Topovlje - lipa	drev	NVLP
5973	Trebnik - vodotok	hidr, ekos	NVLP
5974	Radigaj	hidr, ekos	NVLP
6015	Šmatevž - zelena duglazija	drev	NVDP
6016	Šmatevž - platana	drev	NVLP
6023	Vrtačnikov skorš	drev	NVLP
6025	Valandov črni topol	drev	NVLP
6030	Marovtova smreka	drev	NVLP
6038	Žovnek - drevored	onv	NVLP

OPOMBE:

- Z oznako **V** so označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km, skladno z 2. členom Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04)
- Z **oznako *** so označene naravne vrednote – jame, ki imajo določen režim vstopa 3 - odprta jama s prostim vstopom.
- Z **oznako **** so označene naravne vrednote – jame, ki imajo določen režim vstopa 2 - odprta jama z nadzorovanim vstopom.

Tabela 2.3: Območje pričakovanih naravnih vrednot

ZAP. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA
1.	Območje karbonatnih kamnin	Območje Dobrovelj je zgrajeno iz karbonatnih kamenin, kjer lahko pričakujemo odkritja novih podzemnih geomorfoloških tvorb (jame, brezna).

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

HABITATNI TIPI

Na obravnavanem območju ni bil izveden popis habitatnih tipov. V spodnji tabeli so navedeni habitatni tipi, ki se glede na poznavanje terena nahajajo na območju, in ki so navedeni v Prilogi 1 Uredbe o habitatnih tipih ter se prednostno ohranjajo.

Tabela 2.4: Pregled habitatnih tipov

NAZIV	PREDNOSTNI HT
Prosto plavajoča vegetacija	
Zakoreninjena podvodna vegetacija	
Rečna prodišča in bregovi	
Evrosibirska pionirska vegetacija peščenih in kamnitih tal	*
Evrosibirska suha in polsuha sekundarna travišča, pretežno na karbonatih	
Nižinska visoka steblikovja	
Mokrotni mezotrofni in evtrofni travniki ali pašniki	
Mezotrofni do evtrofni gojeni travniki	
Srednjeevropski gorski gojeni travniki	

NAZIV	PREDNOSTNI HT
Bukovi gozdovi	
Ilirski bukovi gozdovi	
Obrečna vrbovja	
Srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah	*
Jame	

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Tabela 2.5: Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME	STATUS
13200	Dobrovlje - Čreta	EPO
16800	Savinja - Letuš	EPO
17600	Žovneško jezero	EPO

POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (območja NATURA 2000)

Tabela 2.6: Pregled posebnih varstvenih območij

KODA	IME	STATUS
SI3000067	Savinja - Letuš	pPosVO
SI3000097	Covška prepadna	pPosVO

BIOTSKA RAZNOVRSTNOST V KRAJINI

Ohranjajo, razvijajo in ponovno vzpostavljajo se krajinska pestrost in tiste značilnosti krajine, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Na obravnavanem območju se kot taki značilni elementi krajine pojavljajo:

- travniški sadovnjaki,
- posamezna drevesa v urbani ali agrarni krajini,
- skupine dreves v odprti krajini,
- ravne ali vijugaste živice (obmejki),
- grmišča.

POSEBNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

VARSTVO ZAVAROVANIH OBMOČIJ

VARSTVENI REŽIMI

Pri urejanju prostora se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v občini Žalec (Uradni list RS, št.78/98);
- Odlok o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Žalec (Uradni list RS, št. 40/97).

VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki ter hidrološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

VARSTVENA PRIPOROČILA ZA RAVNANJE NA OBMOČJIH PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krása Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

3.2.2.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

1. Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli kot so gradnja cest, plinovodov, vodovodov, kanalizacije, kablovodov, rudarska dejavnost:

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

2. Posegi povezani z manj obsežnimi zemeljskimi deli kot so izkopi za individualne stanovanjske hiše, greznice, bazne postaje in podobno:

Investitorja se seznaniti z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čimprej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.2.1.

3.2.2.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čimprej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe.

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO HABITATNIH TIPOV

Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe.

Habitatni tipi se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov načrtujejo in izvajajo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Posegi in dejavnosti na območjih iz prejšnjega odstavka se načrtujejo na način in v obsegu:

- da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva,
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih in
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, je treba ugotoviti prisotnost habitatnih tipov navedenih v poglavju 2.3 na teh območjih in njihovo stanje ohranjenosti (4. člen Uredbe o habitatnih tipih).

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČIJ

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Skladno z usmeritvijo iz prvega odstavka naj se posege in dejavnosti načrtuje izven najbolj občutljivih in biotsko najvrednejših delov ekološko pomembnih območij (npr. poplavni logi ob Savinji med Malimi Braslovčami in Parižljami, gozd rdečega bora in bukve, trstičja in visokih šašev na območju Žovneškega jezera, ekstenzivni suhi travniki, z veliko površinsko kamnitostjo in vrtačami na Dobrovljah).

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ (OBMOČIJ NATURA 2000)

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Posegov in dejavnosti naj se ne načrtuje in izvaja na pomembnejših delih življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst, zaradi katerih je določeno potencialno posebno

varstveno območje (npr. gnezdišča, drstišča, selitvene poti), razen tistih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k doseganju ciljev varovanega območja.

VARSTVENA PRIPOROČILA ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI V KRAJINI

Do sprejema podzakonskih aktov iz 35. in 36. člena ZON se na območju Občine Braslovče upoštevajo varstvena priporočila, ki izhajajo iz 35. in 36. člena ZON.

ZNAČILNI ELEMENTI KRAJINE	PRIPOROČILA
Travniški sadovnjaki	<ul style="list-style-type: none"> - Te sadovnjake in tudi posamezna stara drevesa ob domačijah je potrebno ohranjati in z njimi ekstenzivno gospodariti. - Zaščitnih sredstev in mineralnih gnojil naj se ne uporablja, oz. naj se jih skuša nadomestiti z biotičnim varstvom in naravnimi organskimi gnojili. - Propadla drevesa naj se nadomešča izključno s starimi oz. odpornimi sortami, priporočljivo pa bi bilo zasajanje novih visokodebelnih sadovnjakov.
Skupine dreves v agrarni krajini	<ul style="list-style-type: none"> - V njih naj se izvajajo le sanitarne sečnje. - Pospešuje naj se avtohtona grmovna in drevesna vegetacija. - Sadnja smreke in drugih rastišču neprimernih ali alohtonih vrst naj se ne izvaja.
Posamezna drevesa v urbani ali agrarni krajini	<ul style="list-style-type: none"> - Dreves naj se ne seka.
Grmišča	<ul style="list-style-type: none"> - Grmišča, ki galerijsko oblikujejo gozdne robove, so zelo pomembna za vzdrževanje ugodne mikrokline, zmanjševanje poškodb, ki jih povzročata divjad in povečujejo biodiverzitetu, zato naj bodo široka več metrov. - Grmišča v mejicah se ohranjajo v obstoječem stanju. - Grmovje naj se ne seka ali kakorkoli drugače spreminja.

Na območjih strnjene poselitve naj se v skladu s 36. členom ZON osvetljevanje načrtuje tako, da bi bili negativni učinki svetlobnega onesnaževanja na nočno aktivne živalske vrste (netopirji, metulji) čim manjši ter da v čim manjši meri nočno osvetljevanje vpliva na ugodno stanje teh vrst.

USMERITVE IN PRIPOROČILA ZA NAČRTOVANJE PROSTORSKIH UREDITEV

Območja, ki so navedena v 2. poglavju naravovarstvenih smernic, se prikažejo v okviru zasnove posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru (zasnova krajine). Za ta območja se lahko izdelata tudi krajinska zasnova. (61., 62. in 64. člen PRS).

Pri načrtovanju prostorskih ureditev se upoštevajo usmeritve in priporočila iz *Naravovarstvenih smernic za regionalno zasnovo prostorskega razvoja Savinjske statistične regije (SKTE 3)*, (št. 1-III-116/4-O-05/LS, MT, april 2005).

V nadaljevanju navedene usmeritve naj se upoštevajo predvsem pri načrtovanju zasnove krajine in sistemov lokalnega pomena v prostoru, predvsem na območjih, ki so z vidika varstva in ohranjanja narave pomembni.

Usmeritve in priporočila za načrtovanje:

a) poselitve

- Poselitve naj se praviloma načrtuje v obstoječih poselitvenih območjih, ob prometnicah, ter na naravovarstveno manj občutljivih območjih (izven območij naravnih vrednot in najpomembnejših delov ekološko pomembnih območij oz. potencialnih posebnih varstvenih območij).
- Zagotovitev nastanitvenih kapacitet (stanovanja, počitniški objekti) na območjih z naravnimi kakovostmi naj se prednostno zagotavlja v okviru obstoječega stavbnega fonda z možnostjo navezave na ohranjanje kvalitetne kulturne dediščine.
- V območjih z naravnimi kakovostmi naj se ne načrtuje nove poselitve, razen kadar je to pomembno iz obrambnih razlogov in njeni vplivi in vplivi infrastrukture, ki jo potrebuje, ne pomenijo fragmentacije naravnih območij.
- Pri načrtovanju širitve poselitvenih območij kakor tudi gradnji objektov izven poselitvenih območij naj se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti še na posebnih in potencialnih posebnih varstvenih območjih, območjih ohranjanja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.
- V območjih koridorjev ogroženih vrst in v območjih, ki omogočajo gensko povezanost njihovih populacij (ekološko pomembna območja), se novo poselitve prostorsko strukturira tako, da se omogoči neovirane prehode.

b) gospodarske javne infrastrukture

- Gospodarsko javno infrastrukturo naj se načrtuje ob obstoječih gospodarskih conah ter infrastrukturnih koridorjih in izven naravovarstveno občutljivih območij (izven območij naravnih vrednot in najpomembnejših delov ekološko pomembnih območij potencialnih posebnih varstvenih območij).
- Večjih objektov gospodarske javne infrastrukture (npr. večjih energetskih objektov, večjih industrijskih objektov itd.) naj se ne načrtuje na najpomembnejših delih ekološko pomembnih območij oz. potencialnih posebnih varstvenih območij.
- Pri načrtovanju ali gradnji gospodarskih con naj se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Ohranja naj se celovitost oziroma naj se vzpostavlja prehodnost prostora za prosto živeče živali (upoštevati mesta najpogostejših prehodov živali in z ustreznimi tehničnimi rešitvami zagotavljati prehodnost).
- V območjih koridorjev ogroženih vrst in v območjih, ki omogočajo gensko povezanost njihovih populacij se dejavnosti prostorsko strukturira tako, da se omogoči neovirane prehode.
- Obstoječa območja gospodarske infrastrukture, ki negativno vplivajo na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, naj se ustrezno sanira.

- Pri zajezitvah vodotokov in odvzemu voda naj se zagotavlja pogoje za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter ekološko povezanost biotopa pred in za zajezitvijo.
- Objekti, podzemni in nadzemni daljinski vodi, naj se izogibajo vidno izpostavljenim območjem: vrhovom, grebenom, izjemnim krajinam.

c) prostorskih ureditev v krajini

- Z načrtovanjem se zagotavlja ohranjanje in vzpostavljanje krajinskih struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti (nepretrganost in povezanost), ugodno stanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih vrst.
- Na območju z ostrejšimi vremenskimi razmerami ter v varovalnih gozdovih se ne dopušča posegov v podtalje ali vegetacijo, kadar bi to zavrlo ali občutno zmanjšalo sposobnosti obnavljanja naravne zarasti, še posebno pa, kadar bi to spodbudilo erozijske procese.

Območja kmetijskih dejavnosti

- Izvajanje kmetijskih dejavnosti naj se načrtuje tako, da se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Vzpodbuja naj se naravi prijazne oblike kmetovanja (ekološko kmetovanje, integrirana pridelava).
- Vzpodbuja naj se rabo zaraščajočih se kmetijskih površin na način, ki zagotavlja ohranjanje naravnih vrednot in območja biotske raznovrstnosti, še posebej na habitatnih tipih travnišč na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih (npr. Dobrovlje).
- Na večjih kmetijskih površinah se ohranjajo ali ponovno vzpostavljajo omejki, živice, gozdni otoki ali vodna telesa.

Območja gozdov

- Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice) mora zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.
- Ohranja naj se sklenjenost gozdnih površin in stabilnost gozdnih ekosistemov s poudarkom na ohranjanju habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja).
- Ohranjajo se gozdne površine na območjih, ki so zaradi določenih značilnosti (strmina, lega, erozija) manj primerna za druge rabe.
- V območjih koridorjev ogroženih vrst in v območjih, ki omogočajo gensko povezanost njihovih populacij se ohranja gozdove (in druge oblike naravnih prvin) v čim bolj naravnem stanju.

Območja voda

- Načrtovanje prostorskih ureditev in dejavnosti na območju voda in obvodnih zemljišč naj zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti (Žovneško jezero, Braslovško jezero, Savinja).
- Obsega poplavnih območij ali odtočnih režimov naj se ne spreminja, kadar pa je to potrebno, se zagotovi ustrezno nadomestitev teh površin.
- Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih.
- Urejanje vodotokov naj bo vsestransko pretehtano in naj upošteva naravno dinamiko porečja ter naj se izvaja s sonaravnimi ukrepi, ki zagotavljajo ohranjanje ali vzpostavitev naravne rečne dinamike.
- Na reguliranih vodotokih se omogoči izboljšanje njihovega hidromorfološkega stanja. V primerih regulacij, pri katerih so bile uničene površine za zadrževanje visokih voda naj se pretehta možnost sanacije z zadrževanjem visokih voda na retenzijskih površinah ob vodotoku (npr. reka Savinja).
- Preprečuje naj se onesnaževanje voda z ustreznimi prostorskimi in tehničnimi rešitvami, onesnažene vodotoke oz. njihove dele naj se ustrezno sanira.

Samooskrba z mineralnimi surovinami

- Raba mineralnih surovin (v kamnolomih, gramoznicah) naj se načrtuje racionalno, predvsem se nove objekte načrtuje le izjemoma in izven naravovarstveno občutljivih območij (območja naravnih vrednot, najpomembnejši deli ekološko pomembnih območij, potencialna posebna varstvena območja).
- Izkop gramozja naj se, zaradi izrazitih procesov podzemnega pretakanja vode, načrtuje na območjih, kjer izvajanje te dejavnosti ne bo negativno vplivalo na naravne vrednote.

Območja za turizem in rekreacija

- Pri načrtovanju območij turizma in rekreacije naj se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Spodbuja se razvoj trajnostnih oblik rekreacije (pohodništvo, kolesarstvo) in dejavnosti, ki so usklajene z naravnimi danostmi.
- V območjih z naravnimi kakovostmi se načrtuje prilagojene, nemnožične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju, pri čemer se turistično in rekreacijsko infrastrukturo praviloma zagotavlja v poselitvenih območjih. Načrtuje se prostočasne dejavnosti, ki ne zahtevajo posebne rekreacijske infrastrukture.
- Razvoj turizma in rekreacije se na celotnem območju usmerja v dvig kvalitete ponudbe, še posebej na obremenjenih območjih in naravovarstveno občutljivejših območjih (npr. Žovneško jezero z Žovneškim gradom, Braslovško jezero, ribniki v Preserju).
- Z načrtovanjem in vzpodbujanjem trajnostnih oblik turizma in rekreacije v Dobrovljah se razbremenjuje pritisk na ožji obalni prostor jezer in Savinje.
- Naravne vrednote se vključujejo v turistično ponudbo z upoštevanjem omejevanja obiska v skladu s predpisi varstva narave (pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot).
- Rekreacijske površine, ki zahtevajo velike površine, večje gradbene posege, se načrtujejo izven območij, ki so občutljiva za onesnaženje (vodotoki, jamski sistemi ...) in ob obstoječi poselitvi, izven naravno bolj ohranjenih in neposeljenih območij.

Območja za potrebe obrambe

- Pri načrtovanju nove infrastrukture se zagotavljajo varnostni odmiki od naravovarstveno pomembnih območij. Načrtovanje naj zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Legenda tabel:

- **EVID.ŠT.** – evidenčna številka zavarovanih območij oz. naravnih vrednot;
- **IME** – ime zavarovanega območja, naravne vrednote, habitatnega tipa, ekološko pomembnega območja oz. posebnega varstvenega območja;
- **KODA** – koda ekološko pomembnega območja iz Uredbe o ekološko pomembnih območjih ali koda posebnega varstvenega območja iz Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000);
- **PREDNOSTNI HT** – habitatni tip, ki je na območju Evropske unije v nevarnosti, da izgine, zato so v predpisih opredeljeni kot prednostni;
- **STATUS:**
 - o Zavarovana območja:
 - **NS** – naravni spomenik,
 - o Naravne vrednote:
 - **NVDP** - naravna vrednota državnega pomena,
 - **NVLP** - naravna vrednota lokalnega pomena,
 - o **EPO** - ekološko pomembno območje,
 - o **pPosVO** - predlagano posebno varstveno območje je posebno varstveno območje, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o habitatih, pa še ni bilo sprejeto s strani Evropske komisije,
- **ZVRST** - zvrst naravne vrednote, in sicer:
 - o **geomorf** – geomorfološka površinska naravna vrednota,
 - o **geomorfp** – geomorfološka podzemeljska naravna vrednota,
 - o **hidr** – hidrološka naravna vrednota,
 - o **drev** – drevesna naravna vrednota,
 - o **ekos** – ekosistemska naravna vrednota,
 - o **onv** – oblikovana naravna vrednota,

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o naravnih vrednotah, vir: Zavod RS za varstvo narave (stanje na dan 28.06.2005) / prevzem podatkov iz datotek epo_braslovce05.dbf, natura_braslovce05.dbf, nv_obj_braslovce05.dbf, nv_obm_braslovce05.dbf, pricakovane_nv.dbf, zo_braslovce05.dbf
- kartografski del: dopolnitev podatkov o naravnih vrednotah, vir: Zavod RS za varstvo narave (stanje na dan 23.05.2007) / prevzem podatkov iz datotek Območja_naravnih_vrednot_Braslovče in Naravne_vrednote_Braslovče_mrg

2. del: Povzetek iz gradiva »Naravovarstvene smernice za prostorski red občine Braslovče« (Zavod RS za varstvo narave – OE Celje, št. naloge: 1-III-231/2-O-06/LS, julij 2006):

POSEBNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

VARSTVO ZAVAROVANIH OBMOČIJ

VARSTVENI REŽIMI

Pri urejanju prostora se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v občini Žalec (Uradni list RS, št. 78/98);
- Odlok o razglasitvi dendroloških spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Žalec (Uradni list RS, št. 40/97).

VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Pri načrtovanju posegov in dejavnosti na obravnavanem območju je potrebno upoštevati splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot, ki so bile podane v »Naravovarstvenih smernicah za Strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče« (št. 1-III-180/7-O-05/LS, ZRSVN, OE Celje, junij 2005).

PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

Površinske geomorfološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Pridobivanje in raziskovanje mineralnih surovin na naravni vrednoti je možno v takšnem obsegu in na način, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je tak del narave opredeljen za naravno vrednoto. Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se v čim večji možni meri ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Vzorce kamnin se jemlje na tak način, da se bistveno ne spremenijo fizične lastnosti naravne vrednote ter da se ne ogrozi stabilnosti naravne vrednote.

- Na naravni vrednoti se izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim) ter da zaradi prisotnosti ljudi (velike množice) ni motena vidna podoba naravne vrednote in onemogočeno njeno doživljanje. Obiskovalci naravne vrednote naj se gibajo po poteh, če so le-te za ta namen urejene.
- Naravno vrednoto se uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote ter, da je vidna podoba naravne vrednote čim manj spremenjena. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.
- Vegetacijo na naravni vrednoti se lahko odstrani v primeru, da se s tem omogoči dostop, izboljša vidnost ali prepreči vpliv rastlinstva na vrednoto.

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Sigastih tvorb in drugega jamskega inventarja se ne poškoduje, uničuje, odstranjuje, odnaša.
- Sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo se ne onesnažuje.
- Sten, stropa in tal se fizično ne spreminja, razen, če je to nujno potrebno zaradi raziskovanja jam ali znanstveno – raziskovalnega dela; v tem primeru se vrta, koplje, zasipava in podobno, tako da se ne uničuje sigastih tvorb ter drugega pomembnega jamskega inventarja.
- V jamah se praviloma ne gradi objektov ali namešča naprav, v primeru ureditve jame za ogledovanje in obiskovanje ter v primeru potreb za znanstveno – raziskovalno delo, pa se jih gradi oziroma namešča tako, da se ne poškoduje sigastih tvorb ter drugega jamskega inventarja.
- Jame in brezna oziroma njihove dele se osvetljuje le toliko, kolikor je minimalno potrebno za obisk ljudi, znanstveno – raziskovalno delo ali jamarstvo. Osvetljuje se na način, ki algam čim bolj onemogoča rast. Ne sveti se s svetili na odprt plamen, ki sajijo in segrevajo prostor.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzroča.
- V jamah in brezni se ne kuri ognja, razen pri uporabi acetilenskih in drugih plinskih svetil.
- Odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaža v jamo in se jih ne izliva v jami.
- Vzorce kamnin, mineralov in fosilov se jemlje le zaradi znanstveno-raziskovalnega razloga, na tak način, da se ne spremenijo fizikalne lastnosti naravne vrednote ali njenega dela.
- Jamske sedimente, ki se jih odkopava in prekopava zaradi znanstveno – raziskovalnega dela, se po končanih raziskavah razporedi tako, da je stanje čim bolj približano prvotnemu.
- Jame in brezna se obiskuje tako, da se jih s fizično aktivnostjo ne poškoduje.
- Jame in brezna se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se ne spremenijo fizične in funkcionalne lastnosti naravne vrednote, da se ne ogrozi stabilnost delov naravne vrednote ter da je vidna podoba naravne vrednote in okolice čim manj spremenjena.
- V jamo se ne vnaša organskih snovi (človeška hrana, iztrebki, les in drug organski material).

Na območju vpliva na naravno vrednoto:

V jamskem vhodu in njegovi neposredni okolici:

- Gradnja objektov se ne izvaja, zemeljsko površje se ne spreminja, razen za namen iz 6. točke tega oddelka.
- Odpadkov se ne odlaga.
- Vhoda se ne zasipava, v neposredno okolico se ne odlaga in skladišči materiala.
- Jamski vhod se zapira le z namenom varstva naravne vrednote oziroma upravljanja z njo, pri čemer se uporabi takšne tehnične rešitve, da je omogočen nemoten prehod živali v jamo in iz nje.
- Enostavne objekte, ki nimajo vsebinske povezave z naravno vrednoto, električne in druge vode se namešča v takšni oddaljenosti, da se ohranja vidna podoba jamskega vhoda nespremenjena.
- Jamski vhod se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da je vidna podoba vhoda čim manj spremenjena.
- V vegetacijsko združbo v jamskem vhodu se ne posega s fizičnim uničevanjem, spreminjanjem vrstne sestave ipd., razen v primeru, da se s tem omogoči dostop. Obseg odstranitve vegetacije sme biti tolikšen, da se ohranijo obstoječe lastnosti mikroklima v jamskem vhodu in jami.

Na površju nad znanimi rovi jame, ponornice, ki teko v jamo oziroma skozi njo:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicujoče vode.
- Odpadkov se ne odlaga.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Onesnažene vode se prednostno očisti.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

Hidrološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. V koritih se ohranja naraven pretok.
- Vodnogospodarska dela se izvaja sonaravno, tako da se v največji možni meri ohranjajo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

- Prod, pesek, mivka se z obrežja, prodišč, dna struge odvzema v količini in na način, da se ne spremenijo ali bistveno ne spremenijo funkcionalne in vidne lastnosti naravne vrednote.
- Rekreativne in športne aktivnosti se izvajajo tako, da se naravne vrednote ne poškodujejo in da se ne spremenijo njenih lastnosti. Na jezerih se za rekreativne namene ne uporablja čolnov z motorji z notranjim izgorevanjem.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, mostov, galerij, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se ne spremenijo lastnosti naravne vrednote ter da je vidna podoba naravne vrednote čim manj spremenjena.

Ekosistemske naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske, podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali.
- Zrak se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Na naravno vrednoto se ne vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti, z nadelavo poti, razgledišč, opazovališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami in opozorili, vendar tako, da se ne spremenijo lastnosti ekosistema in da je z dodatnimi ukrepi zagotovljeno, da prisotnost obiskovalcev ne bo vznemirjala živali (npr. skrite opazovalnice). Obiskovalce se usmerja na določene poti.
- Rekreativna in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

Drevesne naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Vej, listov, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkiva korenin, zasipava debla ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav. V primeru, da drugih prostorskih možnosti ni, se manjše objekte, kot so odri, kioski, spominska obeležja, vodnjaki, svetilke, klopi in podobno, postavlja v primerni oddaljenosti na način, da se ekološke razmere na rastišču ne spremenijo ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.

- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.
- Znanstveno-raziskovalno poseganje ali poseganje pred sanacijo za ugotovitev stanja drevesa (jemanje lesnih izvrtkov ali vzorcev iz debla, vej, korenin) se izvaja tako, da se s posegom ne poslabša zdravstveno stanje drevesa.
- Naravno vrednoto se lahko opremi za obisk, ogled in predstavitev javnosti z označevalnimi in pojasnjevalnimi tablami, klopki ipd., vendar le na način, da se s posegom in ogledovanjem ne poškoduje drevesa in ne spremeni življenjskih razmer na rastišču.

Oblikovane naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Dreves, ki so bistveni sestavni del oblikovane naravne vrednote, se ne ruva, lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za izvajanje ukrepov na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove, ali za sanacijske ukrepe na drevesih.
- Izvaja se le tiste gradnje, ki so povezane z obnovitvijo ali vzdrževanjem naravne vrednote, ali izvajanjem ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove.
- Električnih ali drugih, zračnih ali talnih vodov se ne napeljuje prek naravne vrednote, če za to obstojijo druge prostorske možnosti; talnih vodov se ne napeljuje skozi koreninske sisteme dreves, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote.

KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE

Konkretne varstvene usmeritve bomo podali za opredeljene posege oz. območja, ki se bodo urejala s podrobnejšim lokacijskim načrtom.

VARSTVENA PRIPOROČILA ZA RAVNANJE NA OBMOČJIH PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

1. Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli kot so gradnja cest, plinovodov, vodovodov, kanalizacije, kablovodov, rudarska dejavnost:

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

2. Posegi povezani z manj obsežnimi zemeljskimi deli kot so izkopi za individualne stanovanjske hiše, greznice, bazne postaje in podobno:

Investitorja se seznanja z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave.

3. Posegi pri zemeljskih delih v kmetijstvu kot sta oranje in rigolanje na območjih, kjer se fosilni ostanki pričakujejo v plasteh blizu površja:

Pristojni območni enoti Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med izvajanjem zemeljskih del.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.2.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO HABITATNIH TIPOV

Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe.

Habitatni tipi se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov načrtujejo in izvajajo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Posegi in dejavnosti na območjih iz prejšnjega odstavka se načrtujejo na način in v obsegu:

- da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva,
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih in
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, je treba ugotoviti prisotnost habitatnih tipov navedenih v poglavju 2.3 na teh območjih in njihovo stanje ohranjenosti (4. člen Uredbe o habitatnih tipih).

USMERITVE ZA OHRANJANJE UGODNEGA STANJA HABITATNIH TIPOV

HABITATNI TIP	PODROBNEJŠE USMERITVE
Prosto plavajoča vegetacija	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se naravna struktura habitatnega tipa z naravno dinamiko njegovega spreminjanja. - Vodnogospodarskih del se ne izvaja v razmnoževalnem času živali. - Vodnih teles se ne zasipava. - Vode se ne onesnažuje.
Zakoreninjena podvodna vegetacija	<ul style="list-style-type: none"> - Vodnogospodarskih del se ne izvaja v razmnoževalnem času živali. Dela se opravlja z manjšimi stroji, ki kar najmanj poškodujejo habitatni tip. - V vode se ne vnaša zdravil in razkužil za ribe.
Rečna prodišča in bregovi	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se naravna struktura habitatnega tipa z naravno dinamiko njegovega spreminjanja. - Vodnogospodarskih del se ne izvaja v razmnoževalnem času živali. Čiščenje brežin se po možnosti izvaja v eni sezoni enobrežno ali na krajših odsekih dvobrežno. - Proda, gramoza in peska se ne odvzema iz pomembnih delov življenjskih prostorov (gnezdišč, drstišč), z drugih delov pa le v obsegu in na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere in dinamika spreminjanja prodišč in erozijskih bregov. - Športno rekreacijske dejavnosti se prostorsko opredelijo in izvajajo na načine in v obsegu, ki ne ogrožajo habitatnega tipa.
Evrosibirska suha in polsuha sekundarna travišča, pretežno na karbonatih	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se značilna sestava biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov. - Ohranja se nizka vrednost mineralnih snovi v tleh. - Ohranja se tradicionalna raba in preprečuje zaraščanje travnikov s kontrolirano pašo in košnjo. - Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo in pašništvo. - Omogoča se semenenje in naravno zasajevanje rastlin. - Košnje se izvaja največ dvakrat letno tako, da je omogočeno semenenje trav in drugih travniških rastlin. - Košnja se izvaja na način, da se živali lahko umaknejo. - Pokošeno biomaso se odstrani.

HABITATNI TIP	PODROBNEJŠE USMERITVE
Nižinska visoka steblikovja	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se značilna sestava biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov. - Vodnega stanja se ne spreminja z osuševanjem, ohranja se tak vodni režim, da je omogočen stalen stik rastlin z vodo. - Ohranja se kislost tal. - Preprečuje se zaraščanje z lesnatimi vrstami. - Rastlinstva se ne požiga.
Mokrotni mezotrofni in evtrofni travniki ali pašniki	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se značilna sestava biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov. - Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo in pašništvo. - Vodnega stanja se ne spreminja z osuševanjem ali poplavitvijo. - Preprečuje se zaraščanje. - Melioracij se ne izvaja. - Obstoječih melioracijskih sistemov, ob katerih je samoobnovitvena stopnja narave visoka, se ne obnavlja.
Mezotrofni do evtrofni gojeni travniki	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se tradicionalna raba in preprečuje spontano zaraščanje travnikov s kontrolirano pašo in košnjo. - Upošteva naj se navodila za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju. - Omogoča se semenenje in naravno zasajevanje rastlin. - Košnje se izvaja na način, da se živali lahko umaknejo. - Pokošeno biomaso se odstrani. - Večjih melioracij naj se ne izvaja.
Srednjeevropski gorski gojeni travniki	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se značilna sestava biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov. - Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo. - Omogoča se semenenje in naravno zasajevanje rastlin. - Košnja se izvaja na način, da se živali lahko umaknejo. - Pokošeno biomaso se odstrani. - Preprečuje se zaraščanje travnikov s kontrolirano pašo in košnjo. - Agrooperacij se ne izvaja.
Bukovi gozdovi	<ul style="list-style-type: none"> - Površine habitatnega tipa naj se ne

HABITATNI TIP	PODROBNEJŠE USMERITVE
Ilirski bukovi gozdovi	<p>zmanjšuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se naravna sestava gozdnih življenjskih združb (fitocenoze in zoocenoze). - Sečni ostanki naj se puščajo v gozdu. - Regulira naj se steljarjenje, nabiralništvo, rekreacija na posebej ohranjenih območjih. - Ohranja naj se raznolikosti gozdne strukture v različnih starostnih fazah. - Ohranja naj se ustrezne količine nežive gozdne mase (odmrlo drevje, odpadlo listje in drugo). - Ohranja naj se za habitatni tip značilne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov
Obrečna vrbovja	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja se naravna struktura habitatnega tipa z naravno dinamiko njegovega spreminjanja.
Srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah	<ul style="list-style-type: none"> - Vodnogospodarskih del se ne opravlja v razmnoževalnem času živali. Čiščenje brežin se po možnosti opravlja v eni sezoni enobrežno ali na krajših odsekih dvobrežno. - Melioracij in regulacij, ki povzročajo izsušitev rastišč, se ne izvaja. - Krčitev tega habitatnega tipa zaradi utrditve brežin vodotokov, pridobivanja poljedeljskih površin in lažjega dostopa do vode naj se ne izvaja.
Jame	<ul style="list-style-type: none"> - Jame in brezna oz. njihove dele se trajno ne osvetljuje. Možno je osvetljevanje le v času obiska. - V jame se ne vnaša organskih in anorganskih snovi. - Odpadkov se v jamah ne skladišči ali odlaga. Tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami. - Površja nad znanimi rovi jame in ponornic, ki teko v jamo oz. skozi njo, se ne onesnažuje. Onesnažene vode se prednostno očisti. - Vodnega režima na vodah, ki teko v jamo, se ne spreminja. - Jame se obiskuje na način, da se jih fizično ne poškoduje, da se v njih ne spreminja mikroklima, da se ne vznemirja živali. - V primeru morebitnega zaprtja vhodnega dela jame, se to izvede v sodelovanju in s predhodnim soglasjem organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE

Konkretne varstvene usmeritve bo Zavod RS za varstvo narave podal za opredeljene posege oz. območja, ki se bodo urejala s podrobnejšim lokacijskim načrtom.

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČIJ

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Pri načrtovanju posegov in dejavnosti na obravnavanem območju je potrebno upoštevati splošne varstvene usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij, ki so bile podane v »Naravovarstvenih smernicah za Strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče« (št. 1-III-180/7-O-05/LS, ZRSVN, OE Celje, junij 2005).

PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnem območju Savinja – Letuš (16800)

- Upoštevajo se usmeritve za varstvo naravne vrednote Savinje s pritoki (ident. št. 269).
- Stojecih in tekočih vod se ne onesnažuje, obstoječe dejavnike onesnaževanja naj se zmanjšuje (npr. z gradnjo čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov, na obrežju naj se ne uporablja mineralnih gnojil in pesticidov, ne izliva gnojnice, olj itd). Upoštevajo se navodila za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju (Ur. list RS, št. 34/00) in Uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Ur. list RS, št. 68/96).
- Ohranja se naravna struktura habitatnega tipa z naravno dinamiko njegovega spreminjanja.
- Vodnogospodarskih del se ne izvaja v razmnoževalnem času živali, to je od marca do junija; izvaja se jih s stroji, ki kar najmanj poškodujejo življenjske prostore. Vodnogospodarsko čiščenje se po možnosti opravlja v eni sezoni enoobrežno ali na krajših odsekih dvoobrežno.
- Odstranjevanje obrežne vegetacije se po možnosti izvaja samo v primeru močno oviranega pretoka oziroma pri izdelavi pešpoti.
- V primeru bočne erozije, s katero bi bila porušena stabilnost brežine, naj se brežina utrjuje s sonaravnimi ukrepi.
- Vode se praviloma ne odvzema, izjemoma pa se je odvzema toliko, da v obdobju, ko je naravno stanje voda najnižje, lahko preživijo najbolj občutljive živali.
- Gradnja stavb vseh vrst ter parkirnih in skladiščnih površin na bregu ali v neposredni bližini se ne izvaja.
- Omejevati dostop do vode z ograjami in živimi mejami ni dopustno, razen če gre za varnostne naprave ali za zaščito obdelovalnih površin v bližini (npr. z ograjami, jarki, drugimi ovirami).
- V čim večji meri se ohranjajo poplavna območja in obvodni pasovi vegetacije.
- Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo.
- Rastlinstva se ne požiga, grmovnic in dreves v mejicah se ne seka na golo ali ruva, mejice se le redči.
- Odpadkov vseh vrst v strugo, na breg ali v neposredno bližino vode se ne odlaga. Odlagališča odpadkov, ki negativno vplivajo na rastline in živali in njihove habitate, se sanira.
- Naravna temperatura vode se ne spreminja.
- Gensko ali drugače biotehnološko spremenjenih organizmov se ne sprošča v naravo.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem tujerodnih rastlin in živali.
- Objektov, ki prekinjajo zveznost vodnega toka se ne gradi, v primeru, ko drugih možnosti ni, pa se jih gradi tako, da se ob njih z dodatnimi tehničnimi rešitvami vzpostavi povezava s celotnim tokom;
- Proda, gramoza, peska se ne odvzema iz pomembnih delov življenjskih prostorov (npr. gnezdišč, bližina drstišč), z drugih delov pa le v obsegu in na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere.

- Elektroagregatov za odlov rib se ne uporablja.
- V tekoče in stoječe vode (tiste, ki so neposredno povezane z naravnim okoljem) se ne vnaša hranil, razkužil in zdravil za ribe.
- Ob tekočih in stoječih vodah se ribiška stojišča (prostor, od kjer lovijo ribe) uredi le na delu obrežja, tako, da je pretežni del obrežja neobremenjen.
- Intenzivnih kmetijskih površin se ne nadeluje v poplavnih območjih vodotokov.
- Turistične, rekreacijske in športne dejavnosti, ki so množične, povzročajo hrup ali povzročajo spremembe v habitatu rastlin in živali, naj se usmerja iz območij, ali vsaj na mesta, kjer ni pomembnih življenjskih prostorov kvalifikacijskih vrst.
- Obnovitvena in vzdrževalna dela na objektih, ki so habitat ogroženih vrst živali (netopirji) se izvajajo v času in na način, ki ne bo ogrozil tam živeče populacije ter v sodelovanju in s predhodnim soglasjem organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnem območju Žovneško jezero (koda: 17600):

- Stoječih in tekočih vod se ne onesnažuje, obstoječe dejavnike onesnaževanja naj se zmanjšuje (npr. z gradnjo čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov, na obrežju naj se ne uporablja mineralnih gnojil in pesticidov, ne izliva gnojnice, olj itd). Upoštevajo se navodila za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju (Ur. list RS, št. 34/00) in Uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Ur. list RS, št. 68/96).
- Ohranja se naravna struktura habitatnega tipa z naravno dinamiko njegovega spreminjanja.
- Vodnogospodarskih del se ne izvaja v razmnoževalnem času živali, to je od marca do junija; opravljajo se s stroji, ki kar najmanj poškodujejo življenjske prostore. Vodnogospodarsko čiščenje se po možnosti izvaja v eni sezoni enoobrežno ali na krajših odsekih dvoobrežno.
- Odstranjevanje obrežne vegetacije se po možnosti izvaja samo v primeru močno oviranega pretoka.
- V primeru bočne erozije, s katero bi bila porušena stabilnost brežine, naj se brežina utrjuje s sonaravnimi ukrepi.
- Vode iz vodotokov se praviloma ne odvzema, izjemoma pa se je odvzema toliko, da v obdobju, ko je naravno stanje voda najnižje, lahko preživijo najbolj občutljive živali.
- Gradnja stavb vseh vrst ter parkirnih in skladiščnih površin na bregu ali v neposredni bližini se ne izvaja.
- Omejevati dostop do vode z ograjami in živimi mejami ni dopustno, razen če gre za varnostne naprave ali za zaščito obdelovalnih oziroma gojitvenih površin v bližini (npr. z ograjami, jarki, drugimi ovirami).
- V čim večji meri se ohranjajo mokrotna območja in obvodni pasovi vegetacije.
- Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo in ribogojstvo.
- Rastlinstva se ne požiga, grmovnic in dreves v mejicah se ne seka na golo ali ruva, mejice se le redči.
- Odpadkov vseh vrst se ne odlaga. Odlagališča odpadkov, ki negativno vplivajo na rastline in živali in njihove habitate, se sanira.
- Naravna temperatura vode se ne spreminja.
- Gensko ali drugače biotehnoško spremenjenih organizmov se ne sprošča v naravo.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem tujerodnih rastlin in živali z izjemo Žovneškega jezera, kamor se lahko vlagajo tujerodne vrste rib za potrebe ribogojstva.
- Elektroagregatov za odlov rib se ne uporablja.
- V tekoče in stoječe vode, ki so neposredno povezane z naravnim okoljem, se ne vnaša hranil, razkužil in zdravil za ribe.
- Ob tekočih in stoječih vodah se ribiška stojišča (prostor, od kjer lovijo ribe) uredi le na delu obrežja, tako da je pretežni del obrežja neobremenjen.
- Turistične, rekreacijske in športne dejavnosti, ki so množične, povzročajo hrup ali povzročajo spremembe v habitatu rastlin in živali, naj se usmerja iz območja.

Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnem območju Dobrovlje – Čreta (koda: 13200):

- Ohranja se temeljne krajinske in biotske kvalitete območja in obstoječe gozdne površine.
- Ohranja se obstoječe sonaravno gospodarjenje z gozdom.
- Pri gradnji javne infrastrukture se prednostno izkoriščajo obstoječi koridorji. Novih gozdnih prometnic naj se ne gradi, razen če te ne ogrožajo biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot. Načrtovanje in izbira trase za nove gozdne prometnice naj se izvaja v sodelovanju s službo za ohranjanje narave.
- Spodbuja naj se ekstenzivno kmetijstvo.
- Košnja (čas, pogostnost) naj se izvaja tako, da je ugodna za rastline in živali in na način, da se živali lahko umaknejo. Kosi naj se 1 do 2 krat letno brez oziroma z minimalnim gnojenjem travnikov.
- Preprečuje naj se zaraščanje kmetijskih površin.
- Rastlinstva naj se ne požiga.
- Pri določitvi intenzivnosti paše in izbiri vrste ali pasme domačih živali naj se upošteva vpliv na habitate rastlin in živali.
- Kmetijske površine se gnoji na uveljavljen (obstoječ, tradicionalen) način, s hlevskim gnojem; ne uporablja se mineralnih gnojil in gnojevke.
- Visokodebelnih sadovnjakov naj se ne izsekava. Propadla drevesa naj se nadomešča z novimi odpornimi sortami.
- Eksploziji ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije naj se ne izvaja.
- Ponoči naj se ne osvetljuje, v primeru osvetljevanja v naseljih, ki so v vplivnem območju, pa naj se osvetljuje časovno omejeno in z dodatnimi tehničnimi rešitvami, ki prostorsko omejujejo svetlobo; uporablja naj se svetlobo valovne dolžine, ki je najmanj moteča za živali.
- Sestave biocenoze naj se ne spreminja z naseljevanjem tujerodnih rastlin in živali.
- Ograje in druge fizične ovire naj se postavlja upoštevaje dnevne ali sezonske poti živali, tako da so živali čim manj ovirane.
- Turistične, rekreacijske in športne dejavnosti, ki so množične, povzročajo hrup ali povzročajo spremembe v habitatu rastlin in živali, naj se usmerja iz območij, ali vsaj na mesta, kjer ni pomembnih delov življenjskega prostora kvalifikacijskih vrst.
- Odpadkov se ne odlaga, če obstaja možnost negativnega vpliva na habitate rastlin in živali.
- Vseh oblik zračnih športov se ne izvaja v delih območij, kjer so pomembni deli življenjskih prostorov živali kvalifikacijskih vrst.
- Raziskovalna in izobraževalna dejavnost se odvija na način, ki je za rastline in živali čim manj moteč.
- Jame in brezna oz. njihove dele se trajno ne osvetljuje oz. se jih osvetljuje čim manj, le v času obiska.
- V jame se ne vnaša organskih snovi.
- Odpadkov se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami.
- Površja nad znanimi rovi jame se ne onesnažuje.
- Jam se za javnost ne odpira.
- Jame se obiskuje le za znanstveno raziskovalne potrebe na način, da se jih fizično ne poškoduje, da se v njih ne spreminja mikroklima, da se ne vznemirja živali.

KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE

Konkretne varstvene usmeritve bomo podali za opredeljene posege oz. območja, ki se bodo urejala s podrobnejšim lokacijskim načrtom.

VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ (OBMOČIJ NATURA 2000)

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Pri načrtovanju posegov in dejavnosti na obravnavanem območju je potrebno upoštevati splošne varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij, ki so bile podane v »Naravovarstvenih smernicah za Strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče« (št. 1-III-180/7-O-05/LS, ZRSVN OE Celje, junij 2005).

PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na posebnem varstvenem območju Savinja – Letuš (koda: SI3000067)

Poleg usmeritev za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnem območju Savinja – Letuš se upoštevajo še naslednje:

- Preprečuje naj se slabšanje kvalitete vode.
- Prepreči naj se izolacija in fragmentacija habitata zaradi hidroregulacij ali hidroenergetskih objektov.
- Odvzemanje gramozov in gradnje naj se izvajajo izven območij drstitve kvalifikacijskih vrst.
- Omeji oz. uredi naj se rekreacijske dejavnosti v vodotokih.
- Pripravi naj se program reintrodukcije – vlagajo naj se le mladice, ki se jih pridobi s smukanjem osebkov ujetih v odprtih vodah.
- Opredeli naj se lovopust za kvalifikacijske vrste rib.
- Netopirjem naj se omogoči dostop v jame, podstrešja, zvonike, ki jim služijo kot zatočišča.
- Objekti naj se prenavljajo v času in na način, da ne bodo ogrožene kvalifikacijske vrste.
- Za ohranjanje lesa naj se ne uporablja agensov, ki so škodljivi sesalcem, npr. netopirjem.
- Prehranjevalni habitati netopirjev naj se ne fragmentirajo in izolirajo.
- Na območju naj se čim manj osvetljuje, predvsem naj se ne osvetljuje zunaj naselij.

Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na posebnem varstvenem območju Covška prepadna (koda: SI3000097)

Upoštevajo se usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnem območju Dobrovlje – Čreta (koda: 13200).

KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE

Konkretne varstvene usmeritve bomo podali za opredeljene posege oz. območja, ki se bodo urejala s podrobnejšim lokacijskim načrtom.

VARSTVENA PRIPOROČILA ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI V KRAJINI

Do sprejema podzakonskih aktov iz 35. in 36. člena ZON se na območju Občine Braslovče upoštevajo varstvena priporočila, ki izhajajo iz 35. in 36. člena ZON.

ZNAČILNI ELEMENTI KRAJINE	PRIPOROČILA
Travniški sadovnjaki	<ul style="list-style-type: none"> - Te sadovnjake in tudi posamezna stara drevesa ob domačijah je potrebno ohranjati in z njimi ekstenzivno gospodariti. - Zaščitnih sredstev in mineralnih gnojil naj se ne uporablja, oz. naj se jih skuša nadomestiti z biotičnim varstvom in naravnimi organskimi gnojili. - Propadla drevesa naj se nadomešča izključno s starimi oz. odpornimi sortami, priporočljivo pa bi bilo zasajanje novih visokodebelnih sadovnjakov.
Skupine dreves v agrarni krajini	<ul style="list-style-type: none"> - V njih naj se izvajajo le sanitarne sečnje. - Pospešuje naj se avtohtona grmovna in drevesna vegetacija. - Sadnja smreke in drugih rastišču neprimernih ali alohtonih vrst naj se ne izvaja.
Posamezna drevesa v urbani ali agrarni krajini	<ul style="list-style-type: none"> - Dreves naj se ne seka.
Grmišča	<ul style="list-style-type: none"> - Grmišča, ki galerijsko oblikujejo gozdne robove, so zelo pomembna za vzdrževanje ugodne mikrokline, zmanjševanje poškodb, ki jih povzroča divjad in povečujejo biodiverzitetu, zato naj bodo široka več metrov. - Grmišča v mejicah se ohranjajo v obstoječem stanju. - Grmovje naj se ne seka ali kakorkoli drugače spreminja.

Na območjih strnjene poselitve naj se v skladu s 36. členom ZON osvetljevanje načrtuje tako, da bi bili negativni učinki svetlobnega onesnaževanja na nočno aktivne živalske vrste (netopirji, metulji) čim manjši ter da v čim manjši meri nočno osvetljevanje vpliva na ugodno stanje teh vrst.

Območja za potrebe obrambe in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Na območju občine Braslovče ni načrtovanih območij za potrebe obrambe.

Povečane požarne ogroženosti v občini Braslovče ni. Pri načrtovanju prostorskih ureditev na območju občine Braslovče se zagotavljajo pogoji za varen umik ljudi in premoženja, potrebni odmiki med objekti oz. ustrezna požarna ločitev objektov, prometne in delovne površine za intervencijska vozila in viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje. Upoštevajo se požarna tveganja, ki so povezana s povečano možnostjo nastanka požara zaradi uporabe požarno nevarnih snovi in tehnoloških postopkov, z vplivi obstoječih in novih industrijskih objektov in tehnoloških procesov ter z možnostjo širjenja požara med posameznimi poselitvenimi območji. V poselitvenih območjih in novi coni za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva se skrbno načrtuje opredelitev in izvedba hidratnega omrežja.

Potencialnim tveganjem se izogiba z razmeščanjem dejavnosti v prostor izven območij potencialnih nesreč, z ustreznim upravljanjem primarne dejavnosti v nevarnih in ogroženih območjih in z nadzorom aktivnosti, ki lahko povzročijo naravne in druge nesreče.

Načrtovanje razvoja na drugih varstvenih in ogroženih območjih je opisano v nadaljevanju v poglavju »Upravljanje z vodami in druga območja varovanj in omejitev«.

Upravljanje z vodami in druga območja varovani in omejitvev.

Na območju občine Braslovče se nahajata dve večji vodovarstveni območji in sicer severno od naselja Podgorje pri Letušu ter vzhodno od naselja Male Braslovče, na levem bregu Savinje. Na teh območjih ni načrtovan razvoj novih dejavnosti, pač pa se ohranja dejansko stanje ob upoštevanju omejitev in pogojev skladno z zakonodajo.

Celoten vzhodni rob občine Braslovče, kjer se nahaja struga Savinje, in območje ob Bolski so opredeljeni kot poplavno območje. V poplavnem območju ni načrtovan razvoj novih dejavnosti, pač pa se ohranja dejansko stanje skladno z zakonodajo. Na območju občine sta v pripravi državni lokacijski načrt za ureditev Savinje za zagotavljanje poplavne varnosti urbaniziranih območij od Ločice ob Savinji do Letuša in državni lokacijski načrt za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini, ki predvidevata ureditve tudi znotraj občine Braslovče. Po njenem sprejetju Občina Braslovče skladno s 63. členom ZUreP-1 prevzame njegovo vsebino v prostorski red občine. Do sprejetja in same izvedbe državnega lokacijskega načrta tako razvoj novih dejavnosti znotraj poplavnega območja ni mogoč, razen v manjšem delu ob Preserskih jezerih, ki se nameni turizmu oz. območju za kempiranje na način, da se ne povečuje poplavna ogroženost območja oz. da je škoda ob morebitni poplavi minimalna.

Na poplavnem območju Savinje in Bolske se (do sprejetja in izvedbe državnega lokacijskega načrta, ki ureja poplavno varnost območja) omeji razvoj novih dejavnosti.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za naslednje izjeme, ki jih določa zakonodaja (37. člen zakona o vodah, ZV-1, Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrl-A in 41/04-ZVO-1):

- gradnjo objektov javne infrastrukture,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra,
- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.

Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda (reka Savinja) 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda (vsi ostali vodotoki v občini) pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Vodno in priobalno zemljišče se določa na podlagi ZV-1.

Na območju občine Braslovče se nahaja Žovneško jezero. Žovneško jezero sodi med objekte vodne infrastrukture, ki se skladno z ZV-1 lahko uporablja tudi za druge namene, če to ni v nasprotju ali ne omejuje izvajanja dejavnosti, zaradi katere je bila zgrajena. Za uporabo vodne infrastrukture za druge namene mora biti pridobljeno soglasje ministrstva za upravljanje z vodami.

Na območju občine Braslovče se nadalje nahaja nekaj erozijskih območij s predvidenimi običajnimi in zahtevnejšimi zaščitnimi ukrepi. Gre za območja pretežno v zahodnem delu občine. Na erozijska območja se usmerja razvoj novih dejavnosti ob upoštevanju zakonskih izhodišč.

Na območju občine Braslovče ni erozijskih žarišč, podorov in erozijskih območij s predvidenim strogim protierozijskim varovanjem.

Na erozijskih in plazovitih območjih je potrebno omogočiti varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine oz. sorazmerno glede na izrazitost in pogostost naravnih procesov.

Na erozijskih območjih je v primeru kakršnihkoli posegov potrebno pridobiti geološko mnenje; način posega mora v celoti upoštevati usmeritve geološkega mnenja.

Območja, kjer ni bivališč ali ekonomsko učinkovitih gospodarskih dejavnosti (delno Podvrh in Dobrovlje), se prepuščajo naravni dinamiki.

Za vsako rabo vodnega dobra, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami ZV-1. Raba voda za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo voda za druge namene. Predvidene nove ureditve se načrtujejo tako, da imetnikom že podeljenih vodnih pravic, ki jih je izdal naslovni organ oz. vlada, ne onemogočajo izvajanja te vodne pravice.

Za vse posege na varstvenih in ogroženih območjih po zakonu o vodah je potrebno pridobiti vodno soglasje.

Za vse posege, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda (posegi na vodna in priobalna zemljišča, za posege, potrebne za izvajanje vodne pravice, posege na varstvenih in ogroženih območjih) je potrebno pridobiti vodno soglasje.

Pri oblikovanju grafičnih prikazov za posamezne vsebine se uporabijo (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora in sicer:

- kartografski del: digitalni podatki o vodovarstvenih in erozijskih območjih, vir: MOP, ARSO (23.01.2006) / prevzem podatkov iz datotek OBCINSKI_NIVO, protierozijski_ukrepi_obicajni, protierozijski_ukrepi_zahtevnejši,
- naknadno pridobljeni podatki o vodotokih, vir: MOP, ARSO dne 20.03.2007 / prevzem podatkov o vodotokih – linije, vodotokih – točke in vodotokih – poligoni in
- naknadno pridobljeni podatki o poplavnih območjih, t.j. poplavne linije za stoletne visoke vode Savinje pri obstoječem stanju struge, vir: Inženiring za vode d.o.o., Teslova 30, 1000 Ljubljana, dne 03.04.2007 / prevzem podatkov iz datoteke poplavne linije Q100 obstojece.dwg

- naknadno pridobljeni podatki o poplavnih območjih, t.j. poplavne linije za Bolsko (poplavna linija I. 1998), vir: MOP, ARSO, Celje, dne 24.05.2007 / prevzem podatkov iz datoteke 1_S25001.dwg

1.4.3.3. Usmeritve za graditev objektov zunaj poselitvenih območij

Na območju naselja Dobrovlje in delno na območju naselja Podvrh, se ohranja in varuje avtohtona oblika razpršene poselitve kmetij v celkih, ki prispeva k prepoznavnosti in ohranjenosti kulturne krajine. Ohranja in varuje se z:

- obnovo, prenovo in ponovno ali spremenjeno rabo obstoječih zakonito zgrajenih objektov,
- nadomestno gradnjo zakonito zgrajenih objektov in
- novogradnjo, v kolikor gre za funkcionalno zaokrožitev komunalno opremljenega območja.

Razpršeno gradnjo zunaj poselitvenih območij, ki je vir okoljskih obremenitev ali vizualnih motenj se sanira. Zgošča in zaokroža se predvsem tisto razpršeno gradnjo, ki ima možnosti za ustrezno prometno in komunalno ureditev, oskrbo z urbanimi dejavnostmi in navezavo na javni promet. Dovoljene so tiste dopolnilne gradnje objektov, ki pomenijo zaokrožitev in sanacijo posameznih območij razpršene gradnje.

Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij, ki ne predstavlja avtohtone oblike razpršene poselitve, je mogoča le, če:

- neposredno služijo kmetijski oziroma gozdarski dejavnosti, upravljanju voda, športu in rekreaciji zunaj poselitvenih območij, pridobivanju mineralnih surovin in izkoriščanju drugih naravnih virov, kakor tudi objektov, ki služijo varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambi ter varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- gre za prometne in energetske objekte gospodarske javne infrastrukture, objekte telekomunikacijskih omrežij in drugih zvez, kakor tudi, če gre za druge javne infrastrukturne in proizvodne objekte, ki zaradi tehničnih, tehnoloških, okoljskih in drugih značilnosti niso primerni v poselitvenih območjih;
- gre za rekonstrukcije, adaptacije in nadomestne gradnje zakonito zgrajenih objektov, pri čemer se lahko spreminja njihovo namembnost ali zmogljivost, če spremembe ne ovirajo dejavnosti iz prve točke;
- gre za funkcionalne zaokrožitve komunalno opremljenih območij ter dopolnilne gradnje objektov, ki pomenijo zaokrožitev in sanacijo posamičnih skupin objektov zunaj poselitvenih območij;
- gre za objekte, ki so namenjeni dopolnilni dejavnosti, ki se opravlja ob kmetijski dejavnosti ali je z njo v neposredni zvezi.

Gradnja objektov za športno-rekreacijske namene zunaj poselitvenih območij je možna, če:

- naravne razmere omogočajo izvajanje dejavnosti oziroma je prostorska ureditev prostorsko in oblikovno skladna z obstoječo rabo, tamkajšnjimi dominantami, topografskim položajem ter vedutami in
- je možno zagotoviti priključke na prometni in energetski sistem, neoporečno oskrbo s pitno vodo z zadostnimi kapacitetami ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda glede na potrebe izvajanja turistično-rekreacijske dejavnosti in njenega vpliva na okolje.

Skladno s tem se gradnja objektov za športno-rekreacijske in turistične namene zunaj poselitvenih območij prvenstveno usmeri v območje Žovneškega jezera v povezavi z Dvorcem Žovnek, kar prispeva tudi k revitalizaciji celotnega območja. V manjši meri

se gradnja turističnih objektov zunaj poselitvenih območij usmeri tudi ob Presersko jezero, v povezavi z obrežjem Savinje na širšem območju naselja Preserje, kjer se nadgradi že obstoječ ribiški turizem.

Zunaj poselitvenih območij se lahko namenja zemljišča za gradnjo kmetij, kadar gre za območja z visokim pridelovalnim potencialom za kmetijstvo, ustrezno koncentracijo kmetijske posesti na kmetijo ter skladno z zahtevami za varstvo naravnih virov in kakovostmi krajinskega in grajenega okolja.

1.5. UKREPI ZA IZVAJANJE PROSTORSKE STRATEGIJE

1.5.1. OPREDELITVE V ZVEZI Z URESNIČEVANJEM PRIORITET IN USMERITEV ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE DOLOČENIH Z ZASNOVO RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU

1.5.1.1. Razvoj naselij

Zaradi že obstoječih funkcij se krepijo naselja, ki nosijo prvo stopnjo središčnega naselja, t.j. Braslovče, Letuš in Gomilsko. Razvoj se prioriteto usmerja v Braslovče. Ob občinskem središču Braslovče se razvijajo tudi Rakovlje, saj naselji fizično predstavljata eno enoto. Ostala naselja ohranijo dosedanjo vlogo v sistemu naselij.

1.5.1.2. Razvoj stanovanj in proizvodnih dejavnosti

Razvoj stanovanj se v večjem obsegu usmerja v naselji Braslovče in Rakovlje. S prioriteten usmerjanjem stanovanjske gradnje v ti naselji se še dodatno krepí njuna vloga občinskega središča.

Gradnjo občasnih bivališč se usmerja prvenstveno na območje Dobrovelj, kar prispeva k ohranjanju poseljenosti območja. Vendar se zaradi občutljivega naravnega okolja Dobroveljske planote ne formirajo nova območja za gradnjo, pač pa predstavljajo potencial za preoblikovanje v občasna bivališča že obstoječi objekti. Ob tem se posebna pozornost nameni ohranitvi tradicionalne podobe objektov na tem območju. Tako se območje občasnih bivališč na Dobrovljah razvija v smislu obnove obstoječih kmečkih gospodarstev, spodbuja se turizem na kmetijah, preprečuje pa se izgradnja novih »vikend« objektov oz. prenova obstoječih nestanovanjskih kmetijskih stavb (skednji, staje ipd.) v »vikende«. Zaradi poplavne ogroženosti se ob strugi Savinje ne formirajo nova območja počitniških hiš, pač pa se ob ustrezni revitalizaciji zapolnijo že obstoječa območja vikendov v Malih Braslovčah in v Letušu.

Proizvodne dejavnosti se usmerjajo na območje med regionalno cesto Arja vas – Trojane in avtocesto. Enovita, kompleksno urejena cona za proizvodno obrt in druge oblike podjetništva se locira v območje naselij Šentrupert in Trnava, tik ob avtocestnem priključku, kjer je zagotovljena izredno dobra povezava na V. prometni koridor. Na območju nove poslovne cone se smiselno predvidijo tudi nove parkirne površine za mirujoči tovorni promet.

1.5.1.3. Razvoj oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture

Krepi se vloga naselij, ki imajo prvo stopnjo središčnega naselja v skladu z načrtovanim razvojem naselij, torej prioriteto Braslovč z Rakovljami, Gomilskega in Letuša. Parižlje koristijo oskrbo občinskega središča. Zaradi čim bolj enakomerne pokritosti občine z oskrbo se osnovne storitvene in oskrbne dejavnosti usmeri še v Šentrupert oz. Trnavo, ki ob izredni prometni legi dobivata novo funkcijo v omrežju naselij.

Dejavnosti kulture se razvijajo skladno z načrtovanim razvojem poselitve; Braslovče z Rakovljami se razvijajo v kulturno središče občine. Dejavnosti kulture se razvija tako, da se krepi kulturna raznovrstnost.

1.5.1.4. Razvoj omrežja komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture.

Omrežje komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture se vzdržuje, obnavlja, nadgrajuje in na novo izgrajuje prioritavno na območju Spodnje Savinjske doline.

1.5.1.5. Razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire

Kmetijska proizvodnja se po prostorskem obsegu kratkoročno ne manjša, pač pa se ustrezno tehnološko prilagoditi oziroma preusmeri v gojenje drugih kmetijskih kultur. Dolgoročno je možno kmetijski prostor Spodnje Savinjske doline nameniti tudi drugim rabam, ki pa morajo kadarkoli omogočati aktivacijo teh zemljišč za kmetijske potrebe.

Turizem se usmerja v območje Dobrovelj, s čimer se ohranja poselitev območja; izhodišče je sonaravni turizem, ki današnjega stanja ne bo poslabšal. Nadalje se turizem usmerja v območja vodih površin in sicer ob Žovneško jezero ter ob Preserska jezero, kjer se turistična ponudba povezuje z urejenim delom struge Savinje. Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitiet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu.

1.5.1.6. Razvoj dejavnosti, ki so vezane na območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja

Ohranja se območje Dobrovelj ter biotska raznovrstnost obrežij jezer in Savinje, kjer je to še mogoče.

Revitalizira se pomembnejše objekte kulturne dediščine, za katere se poišče nova, ustrenejša dejavnost od obstoječe. Prioriteto pri revitalizaciji kulturne dediščine ima dvorec Žovnek v povezavi z novo rekreacijsko, športno in turistično vsebino Žovneškega jezera.

1.5.1.7. Razvoj dejavnosti, ki so vezane na območja za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V poplavnem območju reke Savinje se ne načrtuje razvoja novih dejavnosti.

Izjema je območje Preserskega jezera, ob strugi Savinje, kjer se dopusti razvoj take vrste turističnih in pristočasnih dejavnosti, ki ob morebitni poplavi ne bodo imele škodljivega vpliva na vode, vodna ali priobalna zemljišča in ne bodo povečale poplavne ogroženosti območja.

Na erozijskih območjih, ki obsegajo skoraj celotno zahodno polovico občine, se pri načrtovanju prostorskih ureditev upošteva geološko mnenje.

1.5.2. PROGRAMI IN PROJEKTI ZA UREJANJE KRAJINE IN ZA RAZVOJ IN UREJANJE NASELIJ TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV

Izhodišča za koordinacijo programov in aktivnosti za izvajanje prostorske strategije so:

- udejanjanje načel in ciljev vzdržnega prostorskega razvoja na lokalni ravni,
- izvajanje zasnove prostorskega razvoja občine Braslovče s prioriteta in usmeritvami za razvoj posameznih prostorskih sistemov: poselitve, gospodarske javne infrastrukture in krajine,
- izvajanje pogodb in drugih obveznosti ter vključevanje v regionalne in državne prostorsko naravnane programe,
- pridobivanje razvojnih sredstev Evropskih skupnosti ali drugih sredstev državnih organizacij.

Na področju razvoja poselitve so nujni predvsem programi za:

- razvoj naselij s poudarkom na urejanju in načrtovanju prometa, stanovanjskih območij, gospodarskih con in podobno,
- razvoj Braslovč z Rakovljami v občinsko središče,
- intenziviranje rabe urbanih površin z usmerjanjem rabe na premalo izkoriščena zazidana, opuščena ali nezazidana, a za gradnjo predvidena zemljišča,
- razvoj urbane zemljiške politike in vzpostavljanje pravočasne ponudbe lokacij za gradnjo,
- načrtovanje javnih prostorov v naseljih ter oblikovanje zelenih sistemov in njihove javne funkcije,
- sanacijo degradiranih urbanih območij,
- celostno ohranjanje naselij s poudarkom na revitalizaciji in rehabilitaciji varovanih naselbinskih območij,
- celostno prenovo historičnih naselbinskih jeder,
- razvoj energetsko varčnih objektov.

Na področju prostorskega razvoja podeželja so nujni predvsem programi za:

- medsebojno funkcijsko povezovanje podeželskih in urbanih območij,
- prenovo podeželskih naselij s poudarkom na zagotavljanju potrebnih urbanih funkcij in infrastrukturne opremljenosti, kmetijskega prostora za doseganje potrebne konkurenčnosti kmetijstva ob upoštevanju prepoznavnih značilnosti krajine, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot,
- vključevanje in celostno obravnavo kulturne dediščine kot razvojnega dejavnika na podeželju,
- zagotavljanje ustreznih prostorskih in gospodarskih pogojev za razvoj turizma na podeželju,
- integralno načrtovanje prostorskega razvoja v posebnih varstvenih območjih in zavarovanih območjih narave, kulturne dediščine in naravnih virov,
- integralno načrtovanje prostorskega razvoja v območjih nacionalne prepoznavnosti,
- primeren prostorski razvoj podeželja v območjih prostorskih omejitev.

Na področju gospodarske javne infrastrukture se spodbuja zlasti razvojne programe, ki prispevajo k uresničevanju vzdržnega prostorskega razvoja in podajajo izhodišča

za načrtovanje prostorskih ureditev državnega in lokalnega pomena z lokacijskimi načrti.

Na območjih s posebnimi potenciali in problemi (Dobrovlje kot hribovito območje in območja z naravnimi kakovostmi) se spodbuja programe, s katerimi se opredeli skupna razvojna in varstvena izhodišča za pripravo skupnih prostorskih aktov (prostorskih aktov regionalnega pomena).

Programi iz prejšnjih odstavkov se pripravljajo tako, da se z njimi uresničujejo cilji prostorskega razvoja občine Braslovče.

1.5.3. POSAMEZNI PROSTORSKI UKREPI

Občina Braslovče smiselno uporablja prostorske ukrepe, kot jih predvideva zakonodaja, prvenstveno na območjih, za katera je predviden intenzivnejši prostorski razvoj.

Med prostorskimi ukrepi, ki jih uveljavlja z namenom doseganja ciljev prostorskega razvoja občine Braslovče, so predvsem:

- začasni ukrepi za zavarovanje urejanja prostora,
- zakonita predkupna pravica občine,
- razlastitev in omejitve lastninske pravice,
- komasacija in
- ukrepi pri prenovi.

1.5.4. UKREPI V ZVEZI Z OPREMLJANJEM IN UREJANJEM ZEMLJIŠČ ZA GRADNJO

Občina Braslovče zagotavlja opremljanje zemljišč za gradnjo skladno z zakonodajo, prvenstveno na območjih, na katerih je predviden intenzivnejši prostorski razvoj.

1.5.5. UKREPI ZA STALNO SPREMLJANJE STANJA V PROSTORU S POROČILOM O SPREMLJANJU STANJA NA PODROČJU UREJANJA PROSTORA

Za potrebe spremljanja stanja na področju urejanja prostora vodi Občina Braslovče sistem zbirk prostorskih podatkov skladno z zakonodajo.

Urejanje prostora v pristojnosti Občine Braslovče med drugim obsega tudi spremljanje stanja na področju urejanja prostora in pripravo poročil o stanju na področju urejanja prostora.

Občina Braslovče spremlja izvajanje te strategije prostorskega razvoja občine. Občina Braslovče vsaka štiri leta po njeni uveljavitvi pripravi poročilo o stanju na področju urejanja prostora. Poročilo o stanju na področju urejanja prostora je lahko podlaga za spremembo strategije prostorskega razvoja občine.

Poročilo o stanju na področju urejanja prostora temelji na obveznih minimalnih enotnih kazalnikih, ki so podlaga za analizo stanja in trendov prostorskega razvoja ter za analizo izvajanja te strategije prostorskega razvoja občine.

Za pripravo poročila o stanju na področju urejanja prostora se skladno z obveznimi minimalnimi enotnimi kazalniki vzpostavi učinkovito spremljanje stanja na področju urejanja prostora.

KARTOGRAFSKI DEL PROSTORSKE STRATEGIJE

Kartografski del strategije prostorskega razvoja občine je sestavni del strategije prostorskega razvoja občine.

Zasnova razmestitve dejavnosti v prostoru /

- 1. razvoj naselij**
- 2. razvoj stanovanj in proizvodnih dejavnosti**
- 3. razporeditev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture**
- 4. razporeditev omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture**
- 5. opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire**
- 6. območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine in varstva kakovosti okolja**
- 7. opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami**

Zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena /

- 1. zasnova poselitve**
- 2. zasnova komunalne infrastrukture**
- 3. zasnova krajine**

BESEDILO URBANISTIČNE ZASNOVE

2. ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA IN UREJANJA NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI (URBANISTIČNA ZASNOVA NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI)

2.1. UVODNE DOLOČBE

2.1.1. PRAVNA PODLAGA

Pravna podlaga za pripravo urbanistične zasnove naselij Braslovče z Rakovljami kot dela strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je dana v 58. členu zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr. in 58/03-ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-1) in v 113. ter 116. členu Statuta Občine Braslovče (Ur.l.RS, 37/99, 55/00, 16/03).

2.1.2. UREDITVENO OBMOČJE URBANISTIČNE ZASNOVE NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI

Ureditveno območje urbanistične zasnove naselij Braslovče z Rakovljami obsega **območje funkcionalno povezanih naselij Braslovče in Rakovlje vključno z območji predvidenimi za širitev obeh naselij.**

Ureditveno območje poteka na vzhodu po obstoječi in po predvideni prometni povezavi in sicer pod teraso, v ravninskem delu Spodnje Savinjske doline, na jugu poteka južno od osnovne šole in se nadaljuje preko kmetijskih zemljišč proti zahodu, na zahodu poteka po meji gozda, na severu se zaokroži po gozdnem robu do prireditvenega prostora severno od gasilskega doma.

V ureditveno območje so poleg območij strnjene pozidave in območij, predvidenih za njihovo širitev, vključena tudi območja kmetijskih zemljišč, gozdov in voda, ki se jim raba ohranja, vendar se podreja potrebam poselitve v ureditvenem območju.

2.1.3. NAČRTOVALEC URBANISTIČNE ZASNOVE NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI

Urbanistična zasnova naselij Braslovče z Rakovljami je pripravljena skladno s projektom št. 05-14, ki ga je izdelal URBANISTI Gorazd Furman Oman s.p., Celje.

2.2. ZASNOVA RAZPOREDITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU

2.2.1. ČLENITEV UREDITVENEGA OBMOČJA NA POSAMEZNE FUNKCIONALNE ENOTE

Ureditveno območje oz. območje urbanistične zasnove se z namenom določitve enotnih izhodišč in usmeritev za podrobnejše urejanje prostora členi na naslednje (4) osnovne funkcionalne enote (v nadaljnjem besedilu: FE):

- **funkcionalna enota št. 1 – stanovanjska gradnja (v nadaljnjem besedilu označena z →FE1):**
obsega celoten zahodni del ureditvenega območja, in sicer območje obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče) in območje, predvideno za širitev v jugo-zahodnem delu
- **funkcionalna enota št. 2 – zeleni pas (v nadaljnjem besedilu označena z →FE2):**
obsega osrednji del ureditvenega območja, kjer je sedanja raba kmetijstvo, predvidena pa je ureditev javnih zelenih površin, vključno s širitvijo na jugu in zaokrožitvijo na severu ureditvenega območja
- **funkcionalna enota št. 3 – trško jedro z vplivnim območjem (v nadaljnjem besedilu označena z →FE3):**
obsega vzhodni del ureditvenega območja in sicer obstoječe trško jedro naselja Braslovč
- **funkcionalna enota št. 4 – mešana raba (v nadaljnjem besedilu označena z →FE4):**
obsega celoten jugo-vzhodni in delno osrednji del ureditvenega območja oz. območje Rakovelj in sicer območje obstoječe stanovanjske gradnje, osnovne šole in kmetijskih gospodarstev ter območja, predvidena za širitev

Podrobnejša členitev funkcionalnih enot (12) je naslednja:

OSNOVNA ČLENITEV	PODROBNEJŠA ČLENITEV
FE1 - stanovanjska gradnja	FE1.1 - območje obstoječega ZN Terasa Braslovče z zaokrožitvami FE1.2 - predvidena širitev stanovanj - severni del FE1.3 - predvidena širitev stanovanj - južni del
FE2 - zeleni pas	FE2.1 - predvidena širitev zelenih površin - severni del FE2.2. - predvidena širitev zelenih površin - južni del
FE3 - trško jedro z vplivnim območjem	FE3.1 - obstoječe naselje Braslovče FE3.2 - vplivno območje trškega jedra Braslovč
FE4 - mešana raba	FE4.1 - predvidena širitev večstanovanjske gradnje FE4.2 - predvidena širitev območja za šport FE4.3 - območje obstoječih družbenih dejavnosti FE4.4 - predvidena širitev za storitvene, trgovske dejavnosti FE4.5 - obstoječe naselje Rakovlje

2.2.2. ZASNOVA RAZPOREDITVE DEJAVNOSTI

Stanovanja (pretežno enostanovanjska gradnja) se razporedijo v zahodnem delu ureditvenega območja (→**FE1**) in segajo do gozdnega roba, nadaljujejo se na območju obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče).

Stanovanja (enostanovanjska ter večstanovanjska gradnja) ter **oskrbne in storitvene dejavnosti** se umestijo v osrednji in vzhodni del ureditvenega območja, v Rakovlje (→**FE4**).

Trško jedro Braslovč (→**FE3**) se nameni **oskrbnim, storitvenim dejavnostim, družbeni javni infrastrukturi, v manjši meri stanovanjem**.

Družbena javna infrastruktura, ki se nanaša na vzgojo in izobraževanje, se umesti na območje sedanje osnovne šole v Rakovljah (→**FE4**).

Gospodarska javna infrastruktura se ureja skladno z načrtovano zasnovo razporeditve stanovanj s spremljajočimi oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, z družbeno javno infrastrukturo, javnimi površinami ter s površinami za šport, rekreacijo in zelenimi površinami. Uredi se prometna mreža in sicer v obliki povezanega zunanjega in notranjega obroča. Prioritetno se dokonča kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3 in** →**FE4**).

Javne površine se uredijo kot zelene površine v celotnem osrednjem delu ureditvenega območja in na severu ureditvenega območja (→**FE2**).

Površine za šport in rekreacijo se povezujejo z območjem družbene javne infrastrukture ob osnovni šoli v Rakovljah (→**FE4**).

Proizvodne in podobne gospodarske dejavnosti se v ureditveno območje ne umeščajo, zanje so zagotovljene površine v skupni poslovni coni v območju Trnave in Šentruperta.

2.3. KONCEPT PRENOVE IN KONCEPT ŠIRITVE

2.3.1. KONCEPT PRENOVE

Območje prenove obsega **celotno trško jedro naselja Braslovče** (→**FE3**) in sicer tako, da zajema celotno območje naselbinske kulturne dediščine oz. kulturnega spomenika.

Za območje prenove se izdelava izvedbeni prostorski akt in sicer občinski lokacijski načrt. Pri prenovi se upoštevajo zlasti usmeritve varstva kulturne dediščine pristojnega nosilca urejanja prostora.

S prenovo trškega jedra Braslovč se dosežejo naslednji cilji:

- **umestitev novih funkcij:**
umestitev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter družbene javne infrastrukture
- **prenova obstoječega stavbnega fonda:**
zlasti prenova propadajočih objektov in tistih objektov, v katerih poteka neprimerna dejavnost
- **premestitev motečih dejavnosti iz tržnega jedra v nove cone oz. območja:**
selitev kmetijskih gospodarstev v območja naselij, predvidenih za intenzivno kmetijsko proizvodnjo – Zgornje Gorče, Poljče, Zakl, delno Grajska vas;
selitve trgovske dejavnosti, ki potrebuje prostor za širitev, v novo cono mešane rabe v jugo-vzhodnem delu, v Rakovlje;
selitev proizvodnih in obrtnih dejavnosti v novo poslovno cono v območju Trnave in Šentruperta in podobno
- **prenova prometne infrastrukture:**
prestavitve državne ceste, ki poteka skozi samo trško jedro, na ustrežnejšo lokacijo pod teraso; obstoječa cesta se nato prenovi v smislu zmanjšanja tranzita, večji del prometnih površin se nameni kot »parter«
obstoječim objektom
- **obnova objektov kulturne dediščine:**
v območju prenove se nahaja 20 objektov kulturne dediščine, katerih prenova se vodi v skladu z usmeritvami varstva kulturne dediščine pristojnega nosilca urejanja prostora.

2.3.2. USMERITVE ZA PRENOVO

Pri prenovi oz. načrtovanju posegov v trškem jedru Braslovč se upoštevajo naslednje usmeritve:

- varuje se zgodovinski značaj naselja;
- varuje se naselbinska zasnova (historične gradbene linije oz. trška ali obcestna pozidava, parcelacija, primarna komunikacijska mreža, primarni javni in interni odprti prostori,...);
- varuje se odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- varujejo se prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki,...);
- varuje se prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na potek poti, reliefne značilnosti itd.);
- varujejo se naravne in druge meje rasti naselja ter robove naselja;
- varuje se podoba naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina,...);
- varujejo se odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- varuje se stavbno tkivo (zavarovani objekti dediščine ter morfološko in ambientalno vezno tkivo);
- v zavarovanih naseljih ni dovoljena gradnja več-stanovanjskih objektov, razen v primeru, da so več-stanovanjski objekti značilni za naselbinsko dediščino;
- v zavarovanih naseljih je dovoljeno postavljanje tistih enostavnih objektov, ki jih je mogoče skladno vključiti v naselbinsko strukturo in so sestavni del domačij oz. domov v naselbinski dediščini;
- gradbena linija objektov mora biti v vseh etažah enaka;
- nadomestne gradnje morajo povzeti primarno, historično lokacijo;
- pred načrtovanjem in izvajanjem posegov na enotah naselbinske dediščine je obvezna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje.

Pri načrtovanju prenove trškega jedra Braslovč se poleg splošnih usmeritev za varovanje naselbinske dediščine (EŠD 41), upoštevajo tudi določila razglasitvenega akta (Odlok o razglasitvi naselja Braslovče, historičnega jedra Petrovče, naselja Vransko in starega trškega jedra naselja Žalec za kulturne spomenike, Ur.l. RS, št.20/89).

Podrobnejši načrt prenove še ni izdelan, zanj je odgovoren Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje. Podrobnejši načrt prenove oziroma ustrezne usmeritve bo pripravil navedeni nosilec urejanja prostora v okviru izdelave občinskega lokacijskega načrta, ki je predviden za celotno zavarovano območje trškega jedra Braslovč.

2.3.3. KONCEPT ŠIRITVE

Območja širitve s koncepti so naslednja:

- **širitev na severu ureditvenega območja – nove javne zelene površine:**
na severu (→**FE2**) se predvidi širitev kot zaokrožitev naselja, nove površine se namenijo javnim zelenim površinam, na skrajnem severnem delu naselja se uredi prireditveni prostor za občasne prireditve na prostem, celotno območje novih javnih zelenih površin na severu meri cca. 7 ha,
- **širitev na zahodu – nova stanovanja (pretežno enostanovanjska gradnja):**
na zahodnem delu ureditvenega območja, ob gozdnem robu (→**FE1**), se predvidi širitev naselja za namen stanovanjske gradnje in sicer predvsem za gradnjo enostanovanjskih stavb, celotno območje novih stanovanj na zahodu meri cca. 7 ha, širitev se vrši od severa proti jugu, prioriteto se tako izvede gradnja na severnem delu širitve in sicer na območju približne velikosti 4 ha,
- **širitev v osrednjem delu ureditvenega območja – nove javne zelene površine (zelena cenzura):**
v osrednjem delu (→**FE2**) se nameni celoten pas za zelene javne površine, ki predstavlja zeleno cenzuro in na katerem gradnja ni mogoča, celoten pas novih zelenih javnih površin v osrednjem delu meri cca. 18 ha,
- **širitev v jugo-vzhodnem delu ureditvenega območja – kompleksna ureditev območja mešane rabe:**
na jugo-vzhodnem in delno osrednjem delu ureditvenega območja, v Rakovljah (→**FE4**), se uredi večje območje mešane rabe, trenutna raba v tem območju so stanovanja (enostanovanjska in večstanovanjska gradnja), kmetijska gospodarstva, družbena javna infrastruktura (vrtec, osnovna šola), športne površine (igrišče), čistilna naprava je v izgradnji, zaradi neizdelanih prostorskih aktov na tem območju prihaja do večjih konfliktov (otežen dostop z avtomobili, predvsem pa z avtobusi do šole, konflikt med pešci in prometom predvsem ob šoli, premalo površin za šport ob šoli in podobno), z novo širitvijo se zagotovijo površine za usmerjeno večstanovanjsko gradnjo med obstoječim naseljem in predvideno zeleno cenzuro, zagotovijo se površine za šport kot območja javne infrastrukture, nadalje se zagotovijo površine za trgovske dejavnosti, drobno obrt, storitvene dejavnosti in podobno, večstanovanjska gradnja obsega cca. 3.5 ha, površine za šport cca. 2.5 ha, površine za storitvene in trgovske dejavnosti pa cca. 4 ha.

2.4. ZASNOVA NAMENSKE RABE POVRŠIN

V zasnovi namenske rabe površin na ureditvenem območju so določena naslednja okvirna območja pretežne rabe površin in sicer kot izhodišče za določitev območij osnovne namenske rabe prostora v prostorskem redu občine:

- **območja stanovanj, ki so pretežno namenjena bivanju s spremljajočimi storitvenimi in družbenimi dejavnostmi:**
kot taka so opredeljena območja na zahodnem delu ureditvena območja in na območju obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče) (→**FE1**)
- **območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena proizvodnim in servisnim dejavnostim:**
v ureditvenem območju niso načrtovana
- **mešana območja, ki so pretežno namenjena bivanju ter trgovskim, proizvodnim in storitvenim dejavnostim:**
kot tako je opredeljeno območje v jugo-vzhodnem in deloma osrednjem delu ureditvenega območja, v Rakovljah (→**FE4**)
- **posebna območja, ki so pretežno namenjena turističnim dejavnostim ter za posebne dejavnosti, kot so nakupovalna središča, sejmišča in podobno:**
v ureditvenem območju niso načrtovana
- **območja družbene javne infrastrukture, ki so pretežno namenjena družbenim dejavnostim s področja šolstva, znanosti, športa, zdravstva, socialnega varstva, kulture, javne uprave in verskih dejavnosti:**
kot taka so opredeljena območja ob obstoječi osnovni šoli v Rakovljah (→**FE4**) in celotno trško jedro Braslovč (→**FE3**)
- **območja za objekte gospodarske javne infrastrukture, ki so pretežno namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb:**
kot taka so opredeljena območja novih prometnic in vsa območja, posredovana s strani nosilcev urejanja prostora, ki se nanašajo na gospodarsko javno infrastrukturo (kanalizacija, čistilne naprave, vodovod, energetika in podobno) (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3 in** →**FE4**)
- **območja za potrebe obrambe, ki so pretežno namenjena površinam in objektom za izvajanje dejavnosti s področja obrambe:**
v ureditvenem območju niso načrtovana
- **druga območja, ki so zaradi svojih posebnih značilnosti ali glede na specifične funkcije naselja vključena v ureditveno območje:**
niso načrtovana
- **območja namenjena javnemu dobru:**
kot tako je opredeljeno trško jedro s prenovljeno prometnico v centru Braslovč (→**FE3**)

- **območja zelenih površin:**
kot taka so opredeljena območja zelene cenzure v osrednjem delu (→**FE2**)

2.5. ZASNOVA INFRASTRUKTURNIH SISTEMOV

Zasnova infrastrukturnih sistemov se načrtuje skladno z načrtovano zasnovo namenske rabe površin. Pri načrtovanju komunalne infrastrukture se smiselno teži k oblikovanjem enotno usklajenih koridorjev komunalne infrastrukture za vse nivoje omrežij (primarno, sekundarno, distribucijsko).

Vsa območja, za katera je predvidena prenova in širitev (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3** in →**FE4**) se ustrezno infrastrukturno opremijo.

Zasnove infrastrukturnih sistemov določajo omrežja in usmeritve za prostorski razvoj:

- **prometno omrežje, vključno z omrežjem javnega potniškega prometa:**
prometno omrežje se uredi v obliki med seboj povezanih obročev – zunanjega in notranjega,
zunanji prometni obroč sestavlja prestavljena državna cesta in alternativna prometna povezava na južnem robu ureditvenega območja; državna cesta, ki trenutno poteka po konfliktni trasi skozi samo trško jedro Braslovč, se prestavi pod teraso v ravninsko dno Spodnje Savinjske doline, tik ob rob obstoječe grajene strukture, s čimer se gradnja na vzhodu Braslovč tudi omeji; prestavljena državna cesta se naveže na obstoječo državno cesto na severu pod cerkvijo, na jugu pa pri vstopu v naselje Rakovlje; njen podaljšek sega (kot odcep lokalne ceste) v novo območje storitvenih in trgovskih dejavnosti, od tod se kot alternativa nadaljuje po južnem robu ureditvenega območja z navezavo na zeleno cenzuro in novo stanovanjsko sosesko na zahodu, notranji prometni obroč je sestavljen iz prometnice skozi trško jedro Braslovč, ki ima po prestavitvi državne ceste na ustreznejšo traso, novo funkcijo (razbremenitev tranzita, »parter« obstoječim objektom), na severu, pred cerkvijo se nadaljuje po obstoječi lokalni cesti proti zahodu (odsek Braslovče-Terasa-Zg.P.), preko potoka Trebnik, nato pa z novim presekom poveže območje obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče) na obeh straneh potoka Radigoj, nadaljuje se po obstoječi lokalni cesti (odsek Terasa-Rakovlje), na jugu vstopi v naselje Rakovlje kot povezava na obstoječo lokalno cesto (odsek Rakovlje-Kamence) in se v samem naselju naveže nazaj na prometnico skozi trško jedro Braslovč, javni potniški promet deluje kot povezava Braslovč z Rakovljami s širšim omrežjem naselij
- **telekomunikacijsko omrežje:**
vsa območja predvidena za širitev in prenavo se ustrezno telekomunikacijsko opremijo
- **energetskega omrežja, ki vključuje proizvodnjo, prenos in distribucijo energije:**
vsa območja predvidena za širitev in prenavo se ustrezno opremijo z energetskega omrežjem
- **omrežja oskrbe z vodo, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ravnanja z odpadki, pokopališč in druge komunalne infrastrukture z opredelitvijo**

območij urejanja zemljišč za gradnjo in usmeritvami za njihovo komunalno opremljanje:

vsa območja predvidena za širitev in prenovu se ustrezno opremijo z vodovodnim omrežjem, s kanalizacijskim omrežjem, s čistilnimi napravami in z zbirnimi centri za odvoz odpadkov, obstoječe pokopališče je locirano vzhodno od naselja Braslovče

na ureditvenem območju je predvidena izgradnja javnega kanalizacijskega omrežja v ločenem sistemu (ločeno odvajanje komunalnih odpadnih in padavinskih vod). Do izgradnje kanalizacijskega omrežja na ureditvenem območju se padavinske vode prioritetno ponikajo, v kolikor to dopušča geološko poročilo. Pri tem morajo biti ponikovalnice locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin znotraj gradbenih parcel. Če ponikanje ni možno, je treba padavinske vode speljati v bližnji vodotok, pri čemer je potrebno poskrbeti za nemoteno odvajanje voda, če vodotoka ni, pa razpršeno po terenu. Pri tem mora biti ureditev odvodnje načrtovana tako, da bodo padavinske vode speljane izven padavinskega in erozijsko ogroženega območja. Odvajanje padavinskih voda iz ureditvenega območja je potrebno urediti na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok z urbanih površin, kar pomeni, da je potrebno predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitev, travne plošče, morebitni suhi zadrževalniki,...). Število načrtovanih iztokov v vodotok naj bo optimalno.

za gradnjo se namenijo območja za prenovu (trško jedro Braslovč) in širitev (stanovanjska gradnja na zahodu, večstanovanjska gradnja, javna infrastruktura – območja za šport ter območje za storitvene in trgovske dejavnosti v jugo-vzhodnem delu ureditvenega območja, v Rakovljah); za vsa navedena območja se izdelajo občinski lokacijski načrti, predmet katerih je tudi komunalno opremljanje teh območij

2.6. ZASNOVA UREDITVE ZELENIH IN ŠPORTNO REKREATIVNIH POVRŠIN

Nove javne zelene površine v naseljih se načrtujejo na skrajnem severnem in v osrednjem delu ureditvenega območja (→**FE2**):

- **na skrajnem severnem delu** ureditvenega območja kot zaokrožitev naselja., v okviru teh površin se uredi prireditveni prostor za občasne prireditve na prostem, v javne zelene površine so v prvi fazi vključena območja kmetijskih zemljišč, gozdov in voda, ki se jim raba ohranja, vendar se podreja potrebam poselitve v ureditvenem območju, v drugi fazi pa se uredijo kot druge zelene površine (vrtički, zeleni pasovi)
- **v osrednjem delu** se nameni celoten pas za zelene javne površine, ki predstavlja zeleno cenzuro in na katerem gradnja ni mogoča, v zeleno cenzuro so v prvi fazi vključena območja kmetijskih zemljišč, voda in območja naravnih vrednot, ki se jim raba ohranja, vendar se podreja potrebam poselitve v ureditvenem območju, v drugi fazi pa se uredijo kot parki ter druge zelene površine (zeleni pasovi)

Zelene površine se namenijo rekreaciji na prostem, zagotavljanju drugih socialnih funkcij, zeleni cenzuri in prekinitvi med jasno izraženimi urbanističnimi kvalitetami naselij (preprečujejo stapljanje različnih tipologij in zasnov grajene strukture, med drugim zlitje trškega jedra Braslovč s kvalitetno ohranjeno obcestno gradnjo ter na drugi strani z območjem obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče). Zaradi svoje centralne lege so namenjene tako prebivalcem Braslovč kot Rakovelj, navezujejo pa se tudi na območja družbene infrastrukture v Rakovljah (območja za šolstvo, šport).

Nove športno rekreativne površine se uredijo v sklopu območja, predvidenega za šport in rekreacijo ob osnovni šoli v Rakovljah (→**FE4**).

2.7. ZASNOVA PROSTORSKIH UREDITEV V ZVEZI Z VARSTVOM PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Večji del ureditvenega območja (→**FE1**, →**FE2**, in →**FE4 v zahodnem delu**) se nahaja znotraj erozijskega območja. S tega vidika je potrebno pri načrtovanju prostorskih ureditev upoštevati tudi geološko mnenje.

Na ogroženem območju je pri izvajanju dejavnosti ali poseganju v prostor treba upoštevati določbe Zakona o vodah – ZV-1 (Ur.l. RS, št. 67/2002, , 2/2004, 41/2004-ZVO-1).

Na erozijskem območju je prepovedano (87. člen ZV-1):

1. poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
2. ogoljevanje površin,
3. krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavaajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
4. zasipavanje izvirov,
5. nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
6. omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
7. odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
8. zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
9. odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
10. vlačenje lesa.

2.8. USMERITVE ZA URBANISTIČNO, ARHITEKTURNO IN KRAJINSKO OBLIKOVANJE NASELJA TER OHRANJANJE ARHITEKTURNE IDENTITETE

Splošne usmeritve za urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje naselja ter ohranjanje arhitekturne identitete so naslednje.

Maksimalna stopnja izkoriščenosti zemljišč za gradnjo naj ne presega naslednjih vrednosti:

- faktor izrabe gradbene parcele ne sme presegati vrednosti 0.8
- faktor zazidanosti gradbene parcele ne sme presegati vrednosti 0.4

Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati in ohranjati obstoječo tipologijo naselja.

Višina stavb naj ne presega etažnosti K+P+1+M, pri čemer so potrebne tudi omejitve glede višine posamezne etaže (največ 3 metre), kleti morajo biti vkopane, kolenčni zid v mansardi pa naj ne presega višine 0.8 metrov.

Značilnosti objektov naj v čim večji moži meri sledijo značilnostim zunanje podobe sosednjih obstoječih objektov, pri čemer so le izjemoma možni balkoni in drugi arhitekturni elementi, ki pa morajo biti skladni s prevladujočimi elementi naselja, fasade naj bodo bele barve ali v zemeljskih odtenkih. Nakloni strešin morajo biti omejeni od 30 do 45°, strehe naj bodo dvokapnice brez posebnih arhitekturnih elementov streh, z minimalnimi napušči, kritina pretežno opečnata in naravne rdeče barve, kar še posebej velja za oblikovanje objektov v starem trškem jedru Braslovč.

Okolico objektov se ozeleni s travo in posameznim drevesi, sanirati je potrebno posamezna neurejena dvorišča, dopustne so manjše zasaditve, ki se lahko med seboj razlikujejo, po velikosti pa ne smejo izstopati.

Odmiki objektov od mej sosednjih zemljišč naj ne bodo manjši od 4 metre, medsebojni odmiki objektov pa ne manjši 8 metrov, razen tam, kjer je prisotna strnjena tipologija zazidave (trško jedro Braslovč, kjer se bodo pogoji glede lege objektov na zemljiščih določali v okviru priprave občinskega lokacijskega načrta). Gradbene parcele naj bodo večje od 400 m².

Načrtovane zelene površine v naselju se urejajo kot parkovne površine in zelene cenzure, v katere se umeščajo pešpoti, urbana oprema (klopi), zasaditve ipd.

Podrobnejše usmeritve za urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje naselja ter ohranjanje arhitekturne identitete se podrobneje določijo v prostorskem redu občine za celotno območje urbanistične zasnove.

2.9. ZASNOVA PROSTORSKIH UREDITEV, POMEMBNIH ZA UREJANJE PROSTORA V NASELJU

Za vsa območja predvidene prenove in širitve naselij (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3** in →**FE4**) v okviru ureditvenega območja se izdelajo izvedbeni prostorski akti in sicer občinski lokacijski načrti, v katerih se podrobneje določa njihova umestitev, funkcionalna in oblikovna zasnova, infrastrukturno opremljanje ter usmeritve glede varstva okolja, ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter druge usmeritve.

Območja prostorskih ureditev in usmeritve, ki se podrobneje načrtujejo z občinskimi lokacijskimi načrti, so:

- **prenova trškega jedra Braslovč:**
izdela se občinski lokacijski načrt za območje celotnega trškega jedra Braslovč (→**FE3**) z namenom prenove območja in sicer tako, da območje občinskega lokacijskega načrta zajame celotno območje naselbinske kulturne dediščine oz. kulturnega spomenika; pri prenovi se upoštevajo zlasti usmeritve varstva kulturne dediščine pristojnega nosilca urejanja prostora
- **širitev stanovanjske gradnje na zahodu:**
izdela se občinski lokacijski načrt za območje širitve stanovanjske gradnje na zahodnem delu ureditvenega območja, ob gozdnem robu (→**FE1**); na območju se predvidi pretežno enostanovanjska gradnja, ki se izvede fazno, od severa proti jugu; skladno s tem se lahko izdelata lokacijski načrt za celotno območje (cca 7 ha), ki predpisuje navedeno faznost izvedbe, ali pa se v prvi fazi izdelata zgolj lokacijski načrt za severni del območja predvidene širitve (cca 4 ha)
- **zaokrožitve in širitve stanovanjske gradnje vzhodno in zahodno od ZN Terasa Braslovče**
izdelata se dva občinska lokacijska načrta za območji zaokrožitve in širitve stanovanjske gradnje vzhodno in zahodno od obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče) (→**FE1**); na obeh območjih se predvidi enostanovanjska gradnja; lokacijski načrt za območje vzhodne širitve poleg ureditve druge infrastrukture vključuje tudi novo prometno povezavo preko potoka Radigoj, kot del notranjega prometnega obroča (prometnica se lahko načrtuje tudi s spremembami in dopolnitvami ZN Terasa Braslovče)
- **gradnja nove prometnice pod teraso:**
izdela se občinski lokacijski načrt za traso nove prometne povezave z namenom, da se državna cesta prestavi na novo primernejšo lokacijo (→**FE3**); državna cesta, ki trenutno poteka po konfliktni trasi skozi samo trško jedro Braslovč, se prestavi pod teraso v ravninsko dno Spodnje Savinjske doline, tik ob rob obstoječe grajene strukture, s čimer se gradnja na vzhodu Braslovč tudi omeji; prestavljena državna cesta se naveže na obstoječo državno cesto na severu pod cerkvijo, na jugu pa pri vstopu v naselje Rakovlje
- **širitve naselja za trgovske dejavnosti, drobno obrt, storitvene dejavnosti in podobno v Rakovljah**
izdela se občinski lokacijski načrt za širitev naselja za potrebe trgovine, drobne obrti, storitvenih dejavnosti in podobno na jugo-zahodnem delu ureditvenega

območja, v Rakovljah, na območju mešane rabe (→**FE4**), lokacijski načrt poleg ureditve druge infrastrukture vključuje tudi novo prometno povezavo kot podaljšek nove prestavljene državne ceste s priključkom na obstoječo državno cesto pred vstopom v naselje Rakovlje na vzhodu

- **širitve naselja za potrebe ureditve površin za šport ob osnovni šoli**
izdela se občinski lokacijski načrt za širitev naselja za potrebe ureditve površin za šport, v Rakovljah, na območju mešane rabe (→**FE4**) in sicer zahodno od osnovne šole, območje za šport kot del javne infrastrukture je namenjen za potrebe šolstva kot tudi vsem ostalim občanom; lokacijski načrt poleg ureditve športno rekreacijskih površin vključuje tudi rešitev prometne povezave šole iz zahodne smeri, ki bo oskrbovala tudi večstanovanjsko gradnjo severno od športnih površin
- **širitev večstanovanjske gradnje v Rakovljah**
izdela se občinski lokacijski načrt v osrednjem delu ureditvenega območja, v Rakovljah (→**FE4**), na območju mešane rabe; z novo širitvijo se zagotovijo površine za usmerjeno večstanovanjsko gradnjo med obstoječim naseljem Rakovlje na vzhodu in predvideno zeleno cenzuro na zahodu

2.10. USMERITVE ZA VARSTVO OKOLJA, OHRANJANJE NARAVE IN VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

2.10.1. USMERITVE ZA VARSTVO OKOLJA

Zaradi zagotavljanja kvalitetnega bivalnega okolja in varstva naravnih virov se v območjih za katera je predvidena prenova in širitev (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3 in** →**FE4**) zagotovi ustrezna infrastrukturna opremljenost s kanalizacijskim omrežjem in izgradnja čistilne naprave, zagotovi se ustrezno zbiranje in odvoz odpadkov, zagotavlja se učinkovita in varčna raba energije, spodbuja se raba obnovljivih virov energije.

2.10.2. USMERITVE ZA OHRANJANJE NARAVE

V ureditvenem območju se nahaja 1 naravna vrednota.

Pri pripravi usmeritev za ohranjanje narave se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za Strategijo prostorskega razvoja Občine Braslovče« (ZRSVN, OE Celje, junij 2005).

Naravna vrednota se nahaja v osrednjem delu ureditvenega območja in je naslednja:

evid št.	5974
ime	Radigaj
zvrst	hidr, ekos (hidrološka naravna vrednota, ekosistemska naravna vrednota)
status	NVLP (naravna vrednota lokalnega pomena)

Za varstvo navedene naravne vrednote veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve.

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj.

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na hidrološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Glede na navedeno in glede na usmeritve in priporočila nosilca urejanja prostora, se osrednji del ureditvenega območja, v katerem se nahaja tudi naravna vrednota Radigaj, ohrani kot zelena cenzura oz. uredi kot javne zelene površine (→**FE2**).

Izjema sta zaokrožitvi stanovanjske gradnje vzhodno in zahodno od zahodno od obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče) (→**FE1**), ki v manjši meri posegata tudi v območje naravne vrednote. Za ti širitvi je predvidena izdelava novega občinskega lokacijskega načrta, v sklopu katerega se bodo upoštevale podrobnejše smernice nosilca, ki se nanašajo na ohranjanje narave.

2.10.3. USMERITVE ZA OHRANJANJE KULTURNE DEDIŠČINE

V ureditvenem območju se nahaja 1 enota naselbinske dediščine, trško jedro Braslovč, ki ima status kulturnega spomenika, ter 24 enot druge kulturne dediščine (20 enot kulturne dediščine – trške arhitekture v okviru trškega naselja Braslovče in 4 enote kulturne dediščine izven območja naselbinske dediščine).

Pri pripravi usmeritev za ohranjanje kulturne dediščine se upoštevajo in povzamejo »Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče« (ZVKDS, OE Celje – OE Celje, št. 02-6834/8-05/06, NC številka: 721/05-06, 22.03. 2006).

2.10.3.1. Usmeritve za ohranjanje naselbinske dediščine

Naselbinska dediščina v ureditvenem območju, t.j. trško jedro Braslovč s pripadajočim vplivnim območjem, predstavlja območje naselja, ki obsega zgodovinsko jedro. Sestavljajo jo posamezni objekti in skupine stavb s pripadajočimi odprtimi površinami, ki so z njimi funkcionalno in vidno povezane.

Za skupine objektov, dediščinska območja in druga območja veljajo drugačna pravila kot za posamezne objekte. V primerjavi s posameznimi objekti, kjer sta notranji in zunanji kontekst varstva uravnotežena, je pri obravnavi območij zlasti pomemben zunanji kontekst, predvsem ohranjanje homogenosti in drugih skupinskih vrednot, kar vpliva tudi na oblikovanje varstvenih zahtev.

Zanje veljajo naslednje usmeritve:

- zagotoviti pogoje za kakovostno prenovo - za gradbeni razvoj naselij je potrebno izdelati izvedbene načrte, ki bodo omogočali ohranjanje neokrnjenosti in celovitosti zgodovinskih jeder;
- ohraniti zgodovinski značaj naselja ali dela naselja in vse materialne, kulturne in zgodovinske sestavine, ki ga določajo in katerih ogrožanje bi prizadelo avtentičnost, v skladu z usmeritvami za varovanje naselbinske dediščine
- posamezno enoto naselbinske dediščine je potrebno urejati znotraj ene prostorske enote s posebnim redom ali lokacijskim načrtom (najprimerneje je, če je območje prostorske enote urejanja identično območju enote dediščine). Podrobnejše usmeritve za varovanje naselbinske dediščine bodo določene v fazi priprave prostorskega reda. Pri pripravi prostorskih aktov, ki zadevajo dediščino, je treba pristojno kulturnovarstveno službo vključevati v postopek od smernic do mnenja k določenemu prostorskemu aktu (43. člen ZVKD), pri projektni dokumentaciji pa od pogojev do soglasja (45. in 46. člen ZVKD).

Glede na navedena izhodišča in glede na ugotovitve v smernicah nosilca urejanja prostora, ki se nanašajo na varstvo kulturne dediščine in v katerih je ugotovljeno, da je trško jedro Braslovč (→**FE3**) delno ogroženo predvsem zaradi neizdelanih izvedbenih prostorskih aktov, se za naselbinsko dediščino, trško jedro Braslovč, načrtuje prenova. Prenova se izvede v okviru predvidenega občinskega lokacijskega načrta. Območje občinskega lokacijskega načrta oz. prenove obsega celotno trško jedro naselja Braslovče in sicer tako, da zajema celotno območje naselbinske kulturne dediščine oz. kulturnega spomenika.

Koncept prenove je predhodno opisan v točki 2.3. Koncept prenove in koncept širitve oz. v točki 2.3.1. Koncept prenove.

Pri prenovi se dosledno uveljavlja kontinuiteta urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja historične aglomeracije. Pri prenovi se varuje zlasti:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na potek poti, reliefne značilnosti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podoba naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Zaradi zagotavljanja ustrezne prenove je potrebno sodelovanje s spomeniško službo tudi v času izdelave lokacijskega načrta.

2.10.3.2. Usmeritve za ohranjanje stavbne dediščine

V ureditvenem območju se nahaja 24 enot kulturne dediščine in sicer

- 1 enota sakralne stavbne dediščine (Cerkev Marijinega vnebovzetja v Braslovčah),
- 22 enot profane stavbne dediščine in
- 1 enota memorialne dediščine (Spomenik žrtvam NOB v Rakovljah).

Usmeritve za varovanje stavbne dediščine so naslednje – varuje se zlasti:

- tlorisna in višinska zasnova;
- konstrukcijska zasnova in gradivo;
- oblikovanost zunanjsčine (arhitekturna členitev, strešine, kritina, stavbno pohištvo, gradiva, barva, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova in razporeditev dejavnosti v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na javni prostor;
- ožja okolica (pripadajoči odprti prostor) z niveleto površin ter lega, namembnost in oblikovanost pripadajočih objektov in površin - odnos do drugih objektov na parceli (vključno z morebitnimi drevesi in drugimi naravnimi prvini) ter odnos do sosednjih stavb;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave stavbe z okolico – vedute.

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

V stavbno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa.

Usmeritve za varovanje memorialne dediščine – varuje se zlasti:

- avtentičnost lokacije;
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico (vedute).

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

2.11. UKREPI ZA IZVAJANJE URBANISTIČNE ZASNOVE

2.11.1. OPREDELITVE V ZVEZI Z URESNIČEVANJEM PRIORITET IN USMERITEV ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA NA UREDITVENEM OBMOČJU DOLOČENIH Z ZASNOVO RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU

Za doseg ciljev prostorskega razvoja na ureditvenem območju se zagotovijo pogoji za stanovanjsko gradnjo na zahodu (→**FE1**), s postopno širitvijo naselja od severa proti jugu, zagotovijo se pogoji za večstanovanjsko gradnjo v osrednjem delu ureditvenega območja (→**FE4**), zagotovi se prenova in umestitev novih funkcij v trško jedro Braslovč (→**FE3**), zagotovijo se pogoji za umestitev družbene javne infrastrukture ter površin za šport in rekreacijo ob območju osnovne šole v Rakovljah (→**FE4**), zagotovi se celovito opremljanje z gospodarsko javno infrastrukturo na celotnem ureditvenem območju, uredijo se zelene površine kot javne površine v celotnem osrednjem in severnem delu ureditvenega območja (→**FE2**).

Ob navedenem se upoštevajo koncept prenove, koncept širitve, zasnova namenske rabe površin, zasnova infrastrukturnih sistemov, zasnova ureditve zelenih in športno rekreativnih površin, zasnova prostorskih ureditev v zvezi z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami, usmeritve za urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje naselja ter ohranjanje arhitekturne identitete, zasnova prostorskih ureditev, pomembnih za urejanje prostora v naselju in usmeritve za varstvo okolja, ohranjanje narave in kulturne dediščine kot je podano v urbanistični zasnovi naselja Braslovče z Rakovljami.

2.11.2. PROGRAMI IN PROJEKTI ZA RAZVOJ IN UREJANJE NA UREDITVENEM OBMOČJU

Smiselno se upoštevajo programi in projekti za razvoj in urejanje naselij, kot so opisani v delu, ki se nanaša na strategijo prostorskega razvoja občine v prvem delu.

2.11.3. POSAMEZNI PROSTORSKI UKREPI

Občina Braslovče smiselno uporablja prostorske ukrepe, kot jih predvideva zakonodaja, prvenstveno na območjih, za katera so predvidene širitve in prenova.

Med prostorskimi ukrepi, ki jih uveljavlja z namenom doseganja ciljev prostorskega razvoja občine Braslovče, so predvsem:

- začasni ukrepi za zavarovanje urejanja prostora,
- zakonita predkupna pravica občine,
- razlastitev in omejitev lastninske pravice,
- komasacija in
- ukrepi pri prenovi.

Izbira smiselnih prostorskih ukrepov se izvede v fazi izdelave izvedbenih prostorskih aktov, predvsem občinskih lokacijskih načrtov na območjih širitev (→**FE1**, →**FE2 in** →**FE4**), medtem ko se za prenovo trškega jedra Braslovč (→**FE3**) uporabljajo ukrepi pri prenovi.

2.11.4. UKREPI V ZVEZI Z OPREMLJANJEM IN UREJANJEM ZEMLJIŠČ ZA GRADNJO

Občina Braslovče zagotavlja opremljanje zemljišč za gradnjo skladno z zakonodajo, prvenstveno na območjih, na katerih je predviden intenzivnejši prostorski razvoj, t.j. na območjih, kjer je predvidena širitev in prenova (→**FE1**, →**FE2**, →**FE3 in** →**FE4**), upoštevajoč prioriteto izvedbe.

2.11.5. UKREPI ZA STALNO SPREMLJANJE STANJA V PROSTORU S POROČILOM O SPREMLJANJU STANJA NA PODROČJU UREJANJA PROSTORA

Smiselno se upoštevajo ukrepi za stalno spremljanje stanja v prostoru s poročilom o spremljanju stanja na področju urejanja prostora, kot so opisani v delu, ki se nanaša na strategijo prostorskega razvoja občine v prvem delu.

KARTOGRAFSKI DEL URBANISTIČNE ZASNOVE

Kartografski del urbanistične zasnove je sestavni del strategije prostorskega razvoja občine.

Urbanistična zasnova naselij Braslovče z Rakovljami /

- 1. osnovna členitev ureditvenega območja na posamezne funkcionalne enote**
- 2. podrobnejša členitev ureditvenega območja na posamezne funkcionalne enote**
- 3. zasnova razporeditve dejavnosti**
- 4. prenova in širitev**
- 5. zasnova namenske rabe**
- 6. zasnova infrastrukturnih sistemov**
- 7. zasnova ureditve zelenih in športno rekreativnih površin**
- 8. zasnova prostorskih ureditev v zvezi z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami**
- 9. zasnova prostorskih ureditev, pomembnih za urejanje prostora v naselju**
- 10. ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine**

BESEDILO KRAJINSKE ZASNOVE

3. ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA IN UREJANJA KRAJINSKEGA OBMOČJA ŽOVNEK (KRAJINSKA ZASNOVA OBMOČJA ŽOVNEK)

Za območje Žovnek se izdelata krajinska zasnova kot dopolnitev strategije prostorskega razvoja občine Braslovče. Hkrati se veljavni prostorski red občine spremeni oz. dopolni z usmeritvami za podrobnejšo prostorsko načrtovanje območij in s tem povezano določanje meril in pogojev za urejanje prostora, kot izhaja iz krajinske zasnove oz. se izdelajo občinski lokacijski načrti.

Območje Žovnek obsega Žovneško jezero, območje kmetijskih zemljišč severno od jezera do lokalne ceste ter celoten kompleks dvorca Žovnek s parkom.

Območje obsega cca 155 ha.

S krajinsko zasnovo območja Žovnek se načrtuje:

- revitalizacija dvorca Žovnek s parkovnim nasadom, ki se nameni za turistične dejavnosti,
- umestitev igrišča za golf na kmetijskih in gozdnih površinah severno od jezera do lokalne ceste oz. gozdnega roba,
- umestitev dodatne turistične ponudbe kot je čolnarna, gostinski objekt in podobno,
- revitalizacija območja jezera z namenom njegovega izkoriščanja za športno rekreacijske dejavnosti,
- ureditev pešpoti v celotnem območju,
- umestitev druge potrebne turistične in športno-rekreacijske ponudbe.

PRILOGE K PROSTORSKI STRATEGIJI

1. POVZETEK ZA JAVNOST

Ureditveno območje

Ureditveno območje strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je celotno območje občine Braslovče, urbanistična zasnova je izdelana skupno za naselji Braslovče in Rakovlje.

Vsebina

Prostorska strategija določa:

1. izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine;
2. zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru s prioritetami in usmeritvami za doseg ciljev prostorskega razvoja občine;
3. zasnovo posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru, kot so:
 - zasnova poselitve,
 - zasnova komunalne infrastrukture,
 - zasnova krajine;
4. zasnovo prostorskega razvoja in urejanja naselij in sicer urbanistično zasnovo naselij Braslovče z Rakovljami
5. izhodišča za pripravo zasnove prostorskega razvoja in urejanja krajinskih območij in sicer izhodišča za pripravo krajinske zasnove območja Žovnek
6. ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja občine.

Opis rešitev

S strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče se v skladu z načeli vzdržnega prostorskega razvoja uveljavlja smotrna raba prostora ter varnost in kakovost življenja in dobrin. Spodbuja se prizadevanja za ohranitev prepoznavnosti prostora občine Braslovče ter njenih lokalnih identitet, kar v razmerah slovenske in evropske konkurence predstavlja primerjalne prednosti, obenem pa bogati kakovost življenja njenih prebivalcev,

Prostor občine Braslovče bo, ob izvajanju opredelitev razvojnih usmeritev strategije prostorskega razvoja občine Braslovče prepoznaven predvsem po sledečih značilnostih prostorskega razvoja:

1. Naselja v občini so smotrno medsebojno povezana v sistemu naselij. Vzpostavi se policentrični razvoj, pri čemer občinsko središče Braslovče z Rakovljami nase prevzame vlogo zagotavljanja oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture, naselja z osrednjo lego v Spodnji Savinjski dolini (Zgornje Gorče, Poljče, Zakl, delno Trnava in Grajska vas) prevzemajo vlogo podpore kmetijski proizvodnji, v ostalih naseljih pa se v manjši meri kot zapolnitve in zaokrožitve obstoječe poselitve zagotovijo možnosti za umestitev stanovanjske gradnje, drobne obrti in podobno. Omrežje cestnih povezav, ki se funkcionalno povezuje s V. prometnim koridorjem, se razvija usklajeno z omrežjem naselij. Posebno vlogo ima priključek na avtocesto pri Šentrupertu oz. ob Trnavi, ki deluje kot strateška vstopna točka v občini.

2. V primerjavi z državnim in evropskim nivojem postajajo naselja v občini Braslovče prednost občine, saj z višjo kakovostjo življenja in prepletanjem urejenega urbanega

in kvalitetnega naravnega okolja presegajo ponudbo v širšem območju, kar predstavlja potencial za razvoj novih dejavnosti in privlačno okolje za stanovanja tistih, ki so zaposleni v Celju in tudi v Ljubljani.

3. Podeželski prostor občine Braslovče, ki obsega dejansko celotno območje občine, postaja prostor raznolikih dejavnosti, ki v povezavi s sistemom poselitve deluje kot harmoničen mozaik naravnih in kulturnih kakovosti. Kmetijstvo se razvija kot visoko učinkovita dejavnost v Spodnji Savinjski dolini in skrbnik prepoznavne kulturne krajine predvsem na območju Dobrovelj. Ohranjena narava (Dobrovlje) in kakovostna kulturna krajina (še posebej v povezavi z naselji Braslovče, Rakovlje, Grajska vas) postaja največja vrednost in primerjalna prednost občine Braslovče.

4. V skladu z načelom sožitja človeka in narave občina Braslovče v mozaiku slovenskega prostora predstavlja kvalitetno bivalno in delovno okolje, ki postaja privlačno tudi za ljudi izven občinskih meja.

Strokovna rešitev glede razvoja naselij

Zaradi že obstoječih funkcij se krepijo naselja, ki nosijo prvo stopnjo središčnega naselja, t.j. Braslovče, Letuš in Gomilsko. Ob občinskem središču Braslovče se razvijajo tudi Rakovlje, saj naselji fizično predstavljata eno enoto. Parižlje, ki sicer imajo potencial za razvoj, pa skladno z oblikovanimi prioritetai ohranijo dosedanje vlogo v sistemu naselij.

Strokovna rešitev glede razvoja stanovanj in proizvodnih dejavnosti

Največji prostorski potencial glede razvoja stanovanj predstavljata naselji Braslovče in Rakovlje. S prioritetenim usmerjanjem stanovanjske gradnje v ti se še dodatno krepita njihova vloga občinskega središča. Gradnja občasnih bivališč se usmerja prvenstveno na območje Dobrovelj, kar prispeva k ohranjanju poseljenosti območja. Vendar se zaradi občutljivega naravnega okolja Dobroveljske planote ne formirajo nova območja za gradnjo, pač pa predstavljajo potencial za preoblikovanje v občasna bivališča že obstoječi objekti. Zaradi poplavne ogroženosti se ob strugi Savinje ne formirajo nova območja počitniških hiš, pač pa se ob ustrezni revitalizaciji zapolnijo že obstoječa območja vikendov v Malih Braslovčah in v Letušu. Za proizvodne dejavnosti predstavlja največje prostorske razvojne možnosti območje med regionalno cesto Arja vas – Trojane in avtocesto.

Strokovna rešitev glede razvoja oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture

Krepi se vloga naselij, ki imajo prvo stopnjo središčnega naselja v skladu z načrtovanim razvojem naselij, torej Braslovč z Rakovljami, Gomilskega in Letuša. Parižlje koristijo oskrbo občinskega središča. Zaradi čim bolj enakomerne pokritosti občine z oskrbo se osnovne storitvene in oskrbne dejavnosti usmeri še v Šentrupert oz. Trnavo, ki ob izredni prometni legi dobivata novo funkcijo v omrežju naselij.

Strokovna rešitev glede razvoja omrežja komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture

Omrežje komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture se vzdržuje, obnavlja, nadgrajuje in na novo izgrajuje na območju Spodnje Savinjske doline.

Strokovna rešitev glede razvoja dejavnosti vezane na naravne vire

Kmetijska proizvodnja se po prostorskem obsegu kratkoročno ne manjša, pač pa se ustrezno tehnološko prilagoditi oziroma preusmeri v gojenje drugih kmetijskih kultur. Dolgoročno je možno kmetijski prostor Spodnje Savinjske doline nameniti tudi drugim rabam, ki pa morajo kadarkoli omogočati aktivacijo teh zemljišč za kmetijske potrebe. Turizem se usmerja v območje Dobrovelj, s čimer se ohranja poselitev območja; izhodišče je sonaravni turizem, ki današnjega stanja ne bo poslabšal. Nadalje se turizem usmerja v območja vodih površin in sicer na Žovneško jezero ter ob Preserska jezero, kjer se turistična ponudba povezuje z urejenim delom struge Savinje. Braslovško jezero zaradi izredno dobro ohranjenega naravnega okolja ne dopušča večjih posegov v prostor, zato se na tem območju obstoječa turistična ponudba zgolj obnovi, zaradi ohranjenih izrednih ambientalnih kvalitiet pa se nameni manj intenzivnemu turizmu.

Strokovna rešitev glede razvoja dejavnosti vezanih na območja pomembna z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja

Ohranja se območje Dobrovelj ter biotska raznovrstnost obrežij jezer in Savinje, kjer je to še mogoče. Revitalizira se pomembnejše objekte kulturne dediščine, za katere se poišče nova, ustrenejša dejavnost od obstoječe.

Strokovna rešitev glede razvoja dejavnosti vezane na območja za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Koncept razvoja občine se ujema s konceptom zagotavljanja poplavne varnosti na državnem nivoju. Vendar se ob tem na območju Preserskega jezera, ob strugi Savinje, dopusti razvoj take vrste turističnih in prostočasnih dejavnosti, ki ob morebitni poplavi ne bodo imele škodljivega vpliva na vode, vodna ali priobalna zemljišča in ne bodo povečale poplavne ogroženosti območja.

Grafični prikazi

Zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena je prikazana na grafičnih načrtih:

- zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru / 1. zasnova poselitve,
- zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru / 2. zasnova komunalne infrastrukture in
- zasnova posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru / 3. zasnova krajine.

2. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV PROSTORSKE STRATEGIJE

Razlogi za pripravo

Glavna razloga, zaradi katerih pristopa Občina Braslovče k izdelavi strategije prostorskega razvoja občine Braslovče, sta novi zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr.) in Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/2004).

Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Žalec za območje občine Braslovče (Uradni list SRS, št. 21/91 in Uradni list RS, št. 34/92, 69/93) in prostorske sestavine družbenega plana občine Žalec za območje občine Braslovče (Uradni list RS, št. 51/99) ne zagotavljajo ustreznega prostorskega razvoja.

Poleg tega zakon o urejanju prostora z dnem 20.07.2007 razveljavlja vse občinske prostorske akte, sprejete v prejšnji družbeno ekonomski ureditvi v okviru sistema družbenega planiranja. Te bo Občina Braslovče med drugim nadomestila s strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče, ki predstavlja temeljni strateški prostorski akt občine, s katerim je na konceptualnem nivoju določen prostorski razvoj občine. S strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče so določene usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe tako, da so zagotovljeni pogoji za vzdržen in usklajen razvoj na območju občine Braslovče.

Pravna podlaga

Pravna podlaga za pripravo strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je dana v 171. členu zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr. in 58/03-ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-1).

Utemeljitev izhodišč

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče izhaja iz upoštevanja družbenih, geografskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja. Na prostorski razvoj občine Braslovče vplivajo spremenjen prometni položaj, ki bo ob dokončanju avtocestne prometne povezave (t.j. V. prometnega koridorja) še pomembneje vplival na novo vlogo občine, novi medobčinski odnosi predvsem po letu 1998, razvoj tržnega gospodarstva, ki se seli na sub-urbanizirana območja s strateškim geo-prometnim položajem, spremenjene družbeno-ekonomske, socialne in pravne razmere in z njimi povezane prostorske opredelitve razvoja občine Braslovče, ki se je v zadnjih desetletjih razvijala predvsem v smeri zaledja večjih urbanih središč in nase prevzemala vlogo spalnega območja, danes pa postaja atraktiven prostor za vlaganje v nove dejavnosti (obrt, proizvodnja, poslovne dejavnosti, turizem, rekreacija in drugo), kriza vrednostnega sistema pri urejanju prostora in vedno manjše upoštevanja skupnih in dolgoročnih interesov v prostoru.

Strategija prostorskega razvoja občine Braslovče upošteva stanje, probleme in težnje prostorskega razvoja v občini v povezavi z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi razmerami ter vlogo občine v regiji, načela vzdržnega prostorskega razvoja, ki izhajajo iz evropskih in mednarodnih dokumentov in priporočil, strategijo prostorskega razvoja Slovenije in prostorski red Slovenije, razvojne dokumente posameznih nosilcev urejanja prostora, varstvene usmeritve ter zahteve iz predpisov, programov in načrtov s področij varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine.

3. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV URBANISTIČNE ZASNOVE NASELIJ BRASLOVČE Z RAKOVLJAMI

Razlogi za pripravo

Glavna razloga, zaradi katerih pristopa Občina Braslovče k izdelavi strategije prostorskega razvoja občine Braslovče, sta novi zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr.) in Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/2004).

Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Žalec za območje občine Braslovče (Uradni list SRS, št. 21/91 in Uradni list RS, št. 34/92, 69/93) in prostorske sestavine družbenega plana občine Žalec za območje občine Braslovče (Uradni list RS, št. 51/99) ne zagotavljajo ustreznega prostorskega razvoja, saj za območje občinskega središča, torej naselij Braslovče z Rakovljami, do sedaj ni bila izdelana urbanistična zasnova.

Pravna podlaga

Pravna podlaga za pripravo urbanistične zasnove naselij Braslovče z Rakovljami kot dela strategije prostorskega razvoja občine Braslovče je dana v 171. členu zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 - popr. in 58/03-ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-1).

Ureditveno območje

Ureditveno območje urbanistične zasnove naselij Braslovče z Rakovljami obsega območje funkcionalno povezanih naselij Braslovče in Rakovlje vključno z območji predvidenimi za širitev obeh naselij.

Ureditveno območje poteka na vzhodu po obstoječi in po predvideni prometni povezavi in sicer pod teraso, v ravninskem delu Spodnje Savinjske doline, na jugu poteka južno od osnovne šole in se nadaljuje preko kmetijskih zemljišč proti zahodu, na zahodu poteka po meji gozda, na severu se zaokroži po gozdnem robu do prireditvenega prostora severno od gasilskega doma.

V ureditveno območje so poleg območij strnjene pozidave in območij, predvidenih za njihovo širitev, vključena tudi območja kmetijskih zemljišč, gozdov in voda, ki se jim raba ohranja, vendar se podreja potrebam poselitve v ureditvenem območju.

Variantne rešitve

Glede na dokaj veliko privlačnost prostora v naseljih Braslovče in Rakovlje in zadostne prostorske možnosti je smiselno oblikovati dve variantni strokovni rešitvi ter jih strokovno ovrednotiti, izbrati najprimernejšo ter le-to vključiti v sam prostorski akt oziroma v urbanistično zasnovo.

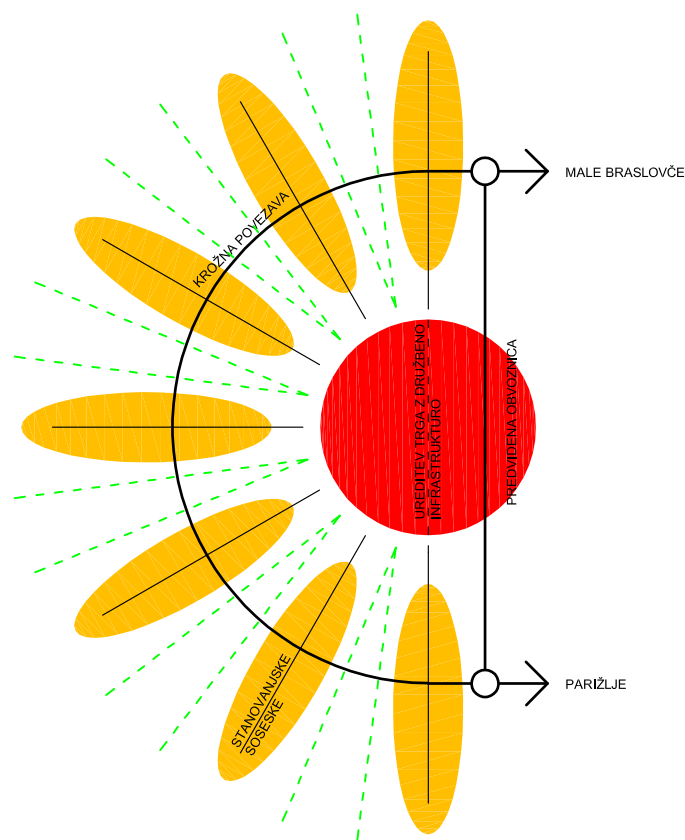
VARIANTA 1

Varianta št. 1, oblikovana na principu sončnice, gradi na konceptu zgoščevanja notranjih prostih površin oz. zgoščevanja območja. Osnovna ideja je vzpostavitev krožne povezave, ki bi naselji tudi v fizičnem smislu povezala. Na to krožno povezavo se v prečni smeri navezujejo interne ulice, ki tvorijo manjše soseske. Na vzhodni strani se predvidi obvoznica, ki bi lahko razbremenila trško jedro, hkrati pa bi predstavljala novo razvojno os za centralne dejavnosti, ki celotni občini še primanjkujejo. S tem bi zaključili tudi podobo naselja, ki je eno najlepših v Savinjski dolini. Same centralne dejavnosti bi bilo moč širiti tudi v sam trg ter na njegov

zahodni rob. Današnje regionalno cesto pa bi lahko namenili za javni prostor, pri čemer bi obstoječe stavbe na trgu lahko služile za storitvene dejavnosti. Ker bo občina dolgoročno verjetno usmerjena predvsem v turizem, je smiselno razmišljati tudi o dodatni turistični ponudbi.

Stanovanjska gradnja bi se usmerjala okoli tega trga. Postopoma bi bilo potrebno oblikovati manjše soseske, ki se pravokotno navezujejo na cestni obroč. Med njimi bi bilo potrebno puščati zelene kline, ki bi imeli večnamensko funkcijo. Služili bi kot zeleni koridorji, fizično bi ločevali soseske med sabo, uporabiti pa bi jih bilo možno za pešpoti.

Pri nadaljnjih širitvah bi bilo možno podaljševati posamezne soseske, širitev centralnih dejavnosti na trgu pa bi bila možna v sklopu nove obvozne ceste.

VARIANTA 2

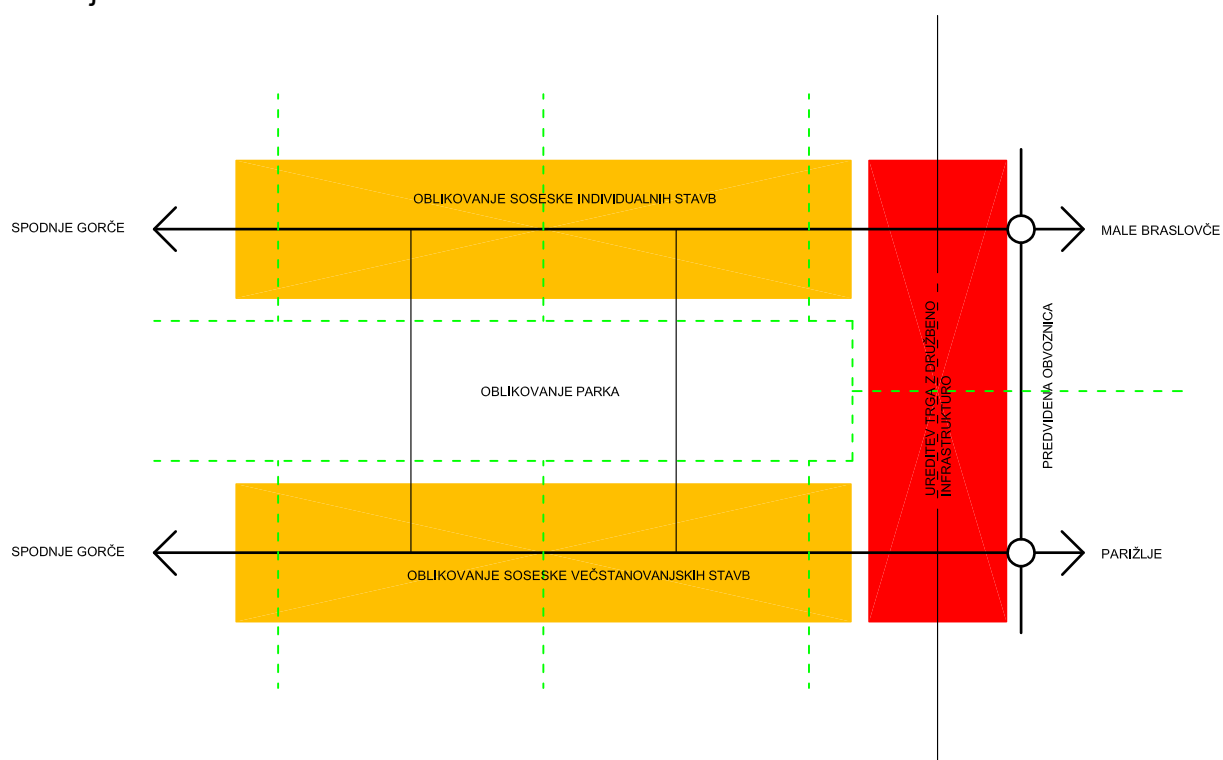
Varianta št. 2, oblikovana po principu podkve, gradi na konceptu osrednje zelene površine, ki se zajeda v samo jedro naselja. Oblikovanje osrednjega dela naselja s centralnimi dejavnostmi je tako kot v varianti št. 1 predvideno okoli trškega jedra. Tudi v tej varianti je predvidena nova obvozna cesta na vzhodnem robu naselja, ki hkrati zaključuje rob in postavlja mejo širitve na vzhodnem delu naselja. Od tod se naselje širi proti zahodu, kjer je na voljo zadosti prostih površin.

Osrednjo nit oziroma podobo naselja predstavlja zeleni parkovni del, ki se zažira v njegovo jedro. Ta del lahko z leti postane osrednji odprti prostor tako teh dveh naselij

kot celotne občine. Vanj se lahko usmerjajo prostočasne dejavnosti, športne aktivnosti in podobno. Ta prostor se prvenstveno ohranja nepozidan in mora biti dostopen različnim strukturam prebivalstva. Prostor se oblikuje parkovno z veliko zelenja, vanj se ustrezno vključijo tudi potoki.

Na severni in južni strani parka pa se prostor nameni za stanovanjsko gradnjo. Oblikujeta se dva traka, ki lahko postopoma rasteta proti zahodu. Južni krak se nameni za večstanovanjsko gradnjo, severni pa zaradi položnosti terena prvenstveno za enostanovanjsko gradnjo.

Prometna mreža se ustrezno dogradi in sicer tako, da je možna navezava obeh trakov na osrednji del. Hkrati pa se zagotovijo tudi prečne povezave internega značaja.

Primerjalna študija variantnih rešitev

Obe varianti sta med seboj primerjani iz več vidikov in sicer iz vidika racionalne rabe prostora, funkcionalnosti, varstvenega vidika, ekonomskega vidika ter iz sprejemljivosti v lokalnem okolju.

Racionalna raba prostora

Varianta št. 1 deluje po principu zgoščevanja navznoter, medtem ko varianta št. 2 po principu podaljševanja krakov. Že zaradi tega osnovnega izhodišča je varianta št. 1 bolj racionalna saj izkorišča notranje praznine in s tem varčuje z ostalimi površinami.

Funkcionalni vidik

Kar se tiče funkcionalnosti je varianta št. 2 boljša. Tukaj naselje funkcionira kot sistem odprtega naselja, stanovanjski traki imajo neposreden dostop do odprtih zelenih površin, do javnih prostorov. Tudi prometno je bolj primeren, saj nastane ortogonalna mreža, ki je v praksi bolj funkcionalna.

Varianta št. 1 pa gradi na krožnem sistemu, ki naselje zgolj prometno povezuje, ne pušča pa odprtih površin za prostočasne dejavnosti. Tako funkcionalno deluje kot naselje ob cesti.

Tudi pri sami fizični izvedbi novogradenj je varianta št. 2 bolj primerna, saj ne bi motila prebivalcev, ker bi se izvajala vedno na robu. Varianta št. 1 pa bi postajala vir hrupa in motenj v samem naselju.

Varstveni vidik

Obe varianti varčujeta s kmetijskim prostorom, saj je območje širitve umeščeno na teraso nad rodovitno ravnico Savinjske doline. S področja varstva narave in voda je varianta št. 2 bolj primerna, ker pušča obsežne zelene površine znotraj samega naselja in v ta zeleni park vključuje tudi oba potoka. S področja varstva kulturne dediščine pa se z obvozno cesto dogradi podoba trškega naselja na terasi, ki danes nekoliko razpada.

Ekonomski vidik

Ekonomsko je varianta št. 1 bolj primerna, predvsem zaradi zgoščevanja navznoter. Pri tem gre pri njeni izvedbi zgolj za izgradnjo sekundarne gospodarske infrastrukture.

Varianta št. 2 pa predvideva oblikovanje in dogradnjo pravokotne prometne mreže, ki v zahodnem delu še v večji meri ni izgrajena.

Sprejemljivost v lokalnem okolju

Varianta št. 1 že obstoječim prebivalcem lahko prinaša precejšnje spremembe. Z zgoščevanjem navznoter se pojavljajo nove obremenitve prostora, vse manj je zelenih in odprtih površin, zmanjšuje se tudi skupni odprti prostor. Poveča se lahko tudi hrup. Pojavil bi se tudi problem prodaje teh zemljišč znotraj naselja, ker jih tam živeči prebivalci ne bi hoteli prodati.

Nasprotje tega pa je varianta št. 2, ki predvideva postopno širitev in zgoščevanje v obliki podkve. Pri tem se zelo malo posega v obstoječo strukturo naselja, delno se jo izboljšuje, že obstoječe lokalno prebivalstvo pa se ne obremenjuje z novimi internimi posegi. Hkrati so zemljišča za izpeljavo te variante bistveno lažje dostopna, saj imajo današnji lastniki velik interes za razvoj na njih.

	Racionalna raba prostora 20% delež (0-20 točk)	Funkcionalni vidik 15% delež (0-15 točk)	Varstveni vidik 20% delež (0-20 točk)	Ekonomski vidik 15% delež (0-15 točk)	Sprejemljivost v lokalnem o. 30% delež (0-30 točk)	SKUPAJ TOČK
VARIANTA ŠT 1	20	10	15	15	15	75
VARIANTA ŠT 2	10	15	15	10	30	80

Izbor variantne rešitve

Glede na primerjalno študijo lahko ugotovimo, da je varianta št. 2 zaradi navedenega bolj kvalitetna in primerna za nadaljnjo obdelavo in kot taka lahko služi za izdelavo

prostorskih aktov. Ključni so bili funkcionalni vidik, varstveni vidik in sprejemljivost v lokalnem okolju. Slednji je v izbrani varianti močno pretehtal.

Opis rešitev

Stanovanja (pretežno enostanovanjska gradnja) se razporedijo v zahodnem delu ureditvenega območja in segajo do gozdnega roba, nadaljujejo se na območju obstoječega izvedenega zazidalnega načrta (ZN Terasa Braslovče).

Stanovanja (enostanovanjska ter večstanovanjska gradnja) ter oskrbne in storitvene dejavnosti se umestijo v osrednji in vzhodni del ureditvenega območja, v Rakovlje.

Trško jedro Braslovč se nameni oskrbnim, storitvenim dejavnostim, družbeni javni infrastrukturi, v manjši meri stanovanjem.

Družbena javna infrastruktura, ki se nanaša na vzgojo in izobraževanje, se umesti na območje sedanje osnovne šole v Rakovljah.

Gospodarska javna infrastruktura se ureja skladno z načrtovano zasnovo razporeditve stanovanj s spremljajočimi oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, z družbeno javno infrastrukturo, javnimi površinami ter s površinami za šport, rekreacijo in zelenimi površinami. Uredi se prometna mreža in sicer v obliki povezanega zunanega in notranjega obroča. Prioritetno se dokonča kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo.

Javne površine se uredijo kot zelene površine v celotnem osrednjem delu ureditvenega območja in na severu ureditvenega območja.

Površine za šport in rekreacijo se povezujejo z območjem družbene javne infrastrukture ob osnovni šoli v Rakovljah.

Proizvodne in podobne gospodarske dejavnosti se v ureditveno območje ne umeščajo, zanje so zagotovljene površine v skupni poslovni coni v območju Trnave in Šentruperta.

4. OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV KRAJINSKE ZASNOVE OBMOČJA ŽOVNEK

Za območje Žovnek se izdelata krajinska zasnova kot dopolnitev strategije prostorskega razvoja občine Braslovče. Hkrati se veljavni prostorski red občine spremeni oz. dopolni z usmeritvami za podrobnejšo prostorsko načrtovanje območij in s tem povezano določanje meril in pogojev za urejanje prostora, kot izhaja iz krajinske zasnove oz. se izdelajo občinski lokacijski načrti.

5. STROKOVNE PODLAGE

Pri pripravi strategije prostorskega razvoja občine Braslovče so bile izdelane in upoštevane Strokovne podlage za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Braslovče, URBANISTI Gorazd Furman Oman s.p., Celje, 2005/06. V okviru teh strokovnih podlag so bile izdelane tudi podrobnejše strokovne podlage za vsako posamezno pobudo za spremembo namenske rabe.

Za širše območje Žovneškega jezera so bile izdelane posebne strokovne podlage, ki so priloga k temu prostorskemu aktu (Strokovne podlage za golf igrišče v Občini Braslovče, Arhitektura, d.o.o., Ljubljana, september 2006).

Nadalje so se pri pripravi upoštevale že izdelane strokovne podlage in sicer Dolgoročni razvojni program občine Braslovče, ZOP Management consulting, 2002.

Pri pripravi so bile nadalje upoštevane tudi strokovne podlage nosilcev urejanja prostora smernice nosilcev, še posebej:

- »Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja občine Braslovče«, ZVKDS, OE Celje – OE Celje, št. 02-6834/8-05/06, NC številka: 721/05-06, 22.03. 2006,
- »Smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja občine Braslovče«, Zavod za gozdove Slovenije, OE Celje, z dne 29.06.2005,
- »Naravovarstvene smernice za Strategijo prostorskega razvoja Občine Braslovče« (Zavod RS za varstvo narave – OE Celje, št. naloge: 1-III-180/7-O-05/LS, junij 2005) ter
- smernice drugih nosilcev, ki so se v zakonitem roku vključili v postopek priprave prostorskega akta.

6. SEZNAM SEKTORSKIH PREDPISOV

Pri pripravi strategije prostorskega razvoja občine Braslovče so bili upoštevani sektorski akti in predpisi nosilcev urejanja prostora, ki so bili pridobljeni v postopku pridobivanja smernic.

Za smernice pri pripravi strategije prostorskega razvoja občine Braslovče so bili skladno s programom priprave prostorskega razvoja občine Braslovče pozvani naslednji nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci:

1. Ministrstvo za okolje in prostor:
 - Direktorat za prostor, Urad za prostorski razvoj.
 - Direktorat za okolje, Sektor za varstvo narave.
 - Direktorat za okolje, Sektor za vode.
 - Direktorat za okolje, Sektor za rudarstvo in mineralne surovine.
 - Agencija RS za okolje, Urad za upravljanje z vodami.
 - Agencija RS za okolje, Urad za okolje.
 - Agencija RS za okolje, OE Celje.
 - Agencija RS za okolje, Sektor za ohranjanje narave.
2. Ministrstvo za promet:
 - Direktorat za ceste.
 - Direktorat za železnice.
 - Direktorat za letalstvo.
 - Direktorat za pomorstvo.
 - Direkcija RS za ceste, Izpostava Celje.
3. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:
 - Direktorat za kmetijstvo.
 - Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo
4. Ministrstvo za kulturo.
5. Ministrstvo za gospodarstvo:
 - Direktorat za notranji trg.
 - Direktorat za energijo.
6. Ministrstvo za informacijsko družbo.
7. Ministrstvo za zdravje:
 - Področje za razvoj omrežja ustanov zdravstvene dejavnosti.
 - Zdravstveni inšpektorat RS, OE Celje.
8. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.
9. Ministrstvo za obrambo:
 - Direktorat za obrambne zadeve, Sektor za civilno obrambo.
 - Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Celje.
 - Uprava za obrambo, Celje,
 - Uprava RS za zaščito in reševanje.
10. Ministrstvo za notranje zadeve.
11. Agencija RS za regionalni razvoj.
12. ELES Elektro Slovenija, javno podjetje za prenos električne energije d.o.o., Ljubljana.
13. Zavod za gozdove Slovenije, OE Celje.
14. Zavod RS za varstvo narave, OE Celje.

15. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje.
16. Pošta Slovenije d.o.o., PE Celje.
17. Telekom Slovenije d.d., PE Celje.
18. Javno komunalno podjetje Žalec (JKP Žalec).
19. Telmach d.o.o., Družba za komunikacijske storitve.
20. Elektro Celje d.d., javno podjetje za distribucijo električne energije, Celje.
21. Geoplin d.o.o., Ljubljana.
22. Vodovod-kanalizacija d.o.o., Celje.
23. Energetika Celje javno podjetje d.o.o., Celje.
24. Javne naprave, javno podjetje d.o.o., Celje.
25. Občina Braslovče – področje razvoja prometa (lokalne ceste), gospodarstva, družbene javne infrastrukture lokalnega pomena, turizma, kmetijstva, kulture, druge infrastrukture lokalnega pomena.
26. drugi udeleženci:
 - Občinski svet Občine Braslovče,
 - Odbor občinskega sveta Občine Braslovče za okolje in prostor,
 - Župan Občine Braslovče,
 - Strokovne službe občinske uprave Občine Braslovče,
 - Krajevni odbori v Občini Braslovče

Pri pripravi kartografskega dela strategije prostorskega razvoja občine Braslovče so bili upoštevani (digitalni) podatki nosilcev urejanja prostora, ki so bili pridobljeni v postopku pridobivanja smernic in drugi (digitalni podatki) kot je navedeno v spodnji preglednici.

	področje	podrobnejše področje	pravna podlaga za prikaz	vir podatkov za prikaz
ZASNOVA RAZMESTITVE DEJAVNOSTI				
	razvoj naselij			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	razporeditev stanovanj in proizvodnih dejavnosti			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	razporeditev oskrbnih in storitvenih dejavnosti ter omrežja družbene javne infrastrukture			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	razporeditev omrežij komunalne in druge gospodarske javne infrastrukture			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	opredelitev območij, pomembnih z vidika ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine ter varstva kakovosti okolja			Strokovne podlage za SPRO in PRO
	opredelitev območij za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami			Strokovne podlage za SPRO in PRO

ZASNOVA POSAMEZNIH SISTEMOV LOKALNEGA POMENA				
zasnova poselitve	razvoj naselij	raba urbanih površin		Strokovne podlage za SPRO in PRO
		prenova obstoječega stavbnega fonda		Strokovne podlage za SPRO in PRO
		sanacije degradiranih urbanih območij		Strokovne podlage za SPRO in PRO
		usmeritve za skladno oblikovno podobo naselij		Strokovne podlage za SPRO in PRO
		širitev naselij ureditev javnih površin v okviru poselitvenih območij		Strokovne podlage za SPRO in PRO Strokovne podlage za SPRO in PRO
zasnova komunalne infrastrukture	prometno omrežje in objekti ter druga s prometom povezana infrastruktura in javni potniški promet	dve varianti predvidene avtocestne povezave	smernice nosilca	MOP, 24.05.2006 / prevzem podatkov iz datotek Koridorji in Variante
		lokalne ceste in javne poti	smernice nosilca	Občina Braslovče, 21.04.2006 / prevzem podatkov iz datoteke oc
	energetsko in telekomunikacijsko omrežje in objekti.	srednjenapetostni daljnovodi in trafopostaje	smernice nosilca	Elektro Celje, 22.02.2006 / prevzem podatkov iz datotek sn in tp
		visokonapetostni daljnovodi	smernice nosilca	prevzem iz veljavnega prostorskega plana Občine Braslovče
		obstoječ plinovod	smernice nosilca	priloga smernic Geoplin plinovodi in sicer »situacija prenosnega omrežja zemeljskega plina v merilu 1:25.000« (30.06.2005) / digitalizacija analognih podatkov
		predviden plinovod	smernice nosilca	Geoplin plinovodi, 01.07.2005 / prevzem podatkov iz datoteke občina braslovče plinovod za smernice.dwg za R25D
	omrežje in objekti gospodarske javne infrastrukture in grajeno javno dobro lokalnega pomena	vodovod	smernice nosilca	JKP Žalec, 06.02.2006 prevzem podatkov iz datotek VODOVOD_BRASLOVCE_2006, VODOVOD_BRASLOVCE_2006_TEXT in VODOVOD_OBCINE_BRASLOVCE.DWG
		kanalizacija	smernice	JKP Žalec, 06.02.2006 prevzem podatkov iz datotek

		predvidene čistilne naprave	nosilca smernice nosilca	KANALIZACIJA 2006 BRASLOVCE.dwg podatki Občine Braslovče. analogni izris približnih predvidenih lokacij na izsekih iz TK 25 (februar 2006) / digitalizacija analognih podatkov
zasnova krajine	ohranjanje narave	nacionalna območja prepoznavnosti krajine lokalna območja prepoznavnosti krajine območja naravnih kakovosti krajine naravne vrednote ekološko pomembna območja, območja natura 2000 in druga območja, pomembna za ohranjanje biotske raznoverstnosti zavarovana območja po predpisih s področja ohranjanja narave druga območja naravnih kakovosti krajine, varovana na osnovi predpisov druga območja, pomembna za ohranjanje naravnih kakovosti krajine na lokalni ravni	PRS, 57. čl. PRS, 57. čl. PRS, 60. čl. PRS, 61. čl., smernice nosilca PRS, 61. čl., smernice nosilca PRS, 61. čl., smernice nosilca PRS, 61. čl. PRS, 64. čl.	Zavod RS za varstvo narave (stanje na dan 28.06.2005) / prevzem podatkov iz datotek epo_braslovce05.dbf, natura_braslovce05.dbf, nv_obj_braslovce05.dbf, nv_obm_braslovce05.dbf, pricakovane_nv.dbf, zo_braslovce05.dbf, Zavod RS za varstvo narave – dopolnitev podatkov (stanje na dan 23.05.2007) / prevzem podatkov iz datotek Območja_naravnih_vrednot_Braslovče in Naravne_vrednote_Braslovče_mrg
	zasnova območij kmetijskih zemljišč	varstvo najboljših kmetijskih zemljišč	PRS, 70. čl.	kategorizacija kmetijskih zemljišč - prevzem iz veljavnega prostorskega plana Občine Braslovče; območja kmetijskih zemljišč - MKGP, smernice za PRO, Dejanska raba kmetijskih zemljišč (Raba_beta_20050408, MKGP) (gl. opombo 2)
	zasnova območij gozdov	varstvo gozdov	PRS, 74. čl., smernice nosilca	Zavod za gozdove, OE Celje (stanje na dan 29.06.2005, usklajeno s stanjem na dan 17.07.2006) / prevzem podatkov iz datotek gozdna_maska_Obcine_Braslovce_rabe_tal_region, predlog_varovalnih_gozdov_region; ostali digitalni podatki so upoštevani kot strokovna podlaga (podatki

	varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, ki so razglašeni po predpisih o gozdovih	PRS, 61. čl., smernice nosilca	splosnokoristne funkcije, temeljna razvojna območja gozdov, tipi krajin (Občina Braslovce region, zaris Obcine Braslovce region) ter MKGP, smernice za PRO, Dejanska raba kmetijskih zemljišč (Raba_beta_20050408, MKGP) (gl. opombo 2) Zavod za gozdove, OE Celje (stanje na dan 17.07.2006) / prevzem podatkov iz datoteke varovalni gozdovi_region; (gl. opombo 2)
kulturna dediščina	objekti in območja kulturne dediščine vplivna območja	smernice nosilca	Register nepremične kulturne dediščine (stanje na dan 05.04.2005), © Ministrstvo za kulturo / prevzem podatkov iz datotek rkd in rkd_o
zasnova oskrbe z mineralnimi surovinami	območja kamnolomov	PRS, 79. čl., smernice nosilca	Geološki zavod Slovenije (21.06.2005) / prevzem podatkov iz opisnega dela smernic nosilca oz. danih koordinat kamnolomov
zasnova obrambnih potreb		PRS, 82. čl.	ni načrtovanih dejavnosti
območja celinskih voda	vodotoki – linije vodotoki – poligoni vodotoki – točke	smernice nosilca	MOP, ARSO dne 20.03.2007 / podatki o vodotokih – linije, vodotokih – točke in vodotokih – poligoni
zasnova varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	ogrožena območja - poplavna območja (poplavne linije za stoletne visoke vode Savinje pri obstoječem stanju struge) ogrožena območja - poplavna območja (poplavne linije za Bolsko I. 1998) ogrožena območja - erozijska območja	PRS, 66. čl., smernice nosilca PRS, 66. čl., smernice nosilca PRS, 66. čl., smernice nosilca	Inženiring za vode d.o.o., Teslova 30, 1000 Ljubljana, dne 03.04.2007 / prevzem podatkov iz datoteke poplavne linije Q100 obstojece.dwg MOP, ARSO, Celje, dne 24.05.2007 / prevzem podatkov iz datoteke 1_S25001.dwg MOP, ARSO (23.01.2006) / prevzem podatkov iz datotek protierozijski_ukrepi_obicajni, protierozijski_ukrepi_zahtevejssi
vodovarstvena območja		smernice nosilca	MOP, ARSO (23.01.2006) / prevzem podatkov iz datotek OBCINSKI_NIVO
območja turizma in rekreacije		PRS, 84. čl.	okvirno so območja določena v zasnovi razmestitve dejavnosti pri prikazu »opredelitev območij za prostorski razvoj dejavnosti, ki so vezane na naravne vire«

7. SMERNICE IN MNENJA NOSILCEV UREJANJA PROSTORA

Smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora ter drugo relevantno gradivo (utemeljitve, mnenja) se nahajajo v spisu postopka.

8. SPIS POSTOPKA PRIPRAVE IN SPREJEMANJA PROSTORSKE STRATEGIJE

Spis postopka je uradna evidenca gradiv priprave in sprejemanja prostorskega akta in ga vodi pripravljavec. Vanj so po časovnem vrstnem redu evidentirani vsi dokumenti in gradiva, ki so pomembni s stališča zakonitosti vodenja postopka priprave in sprejemanja prostorskega akta, vključno z zahtevami in usmeritvami ter pripombami in predlogi, danimi v postopku njegove priprave in stališča pripravljavca do njih. Spis postopka je stalno na vpogled pri pristojni službi Občine Braslovče in je sestavni del teh prilog.